

John Carter Brown.
Harold Brown.

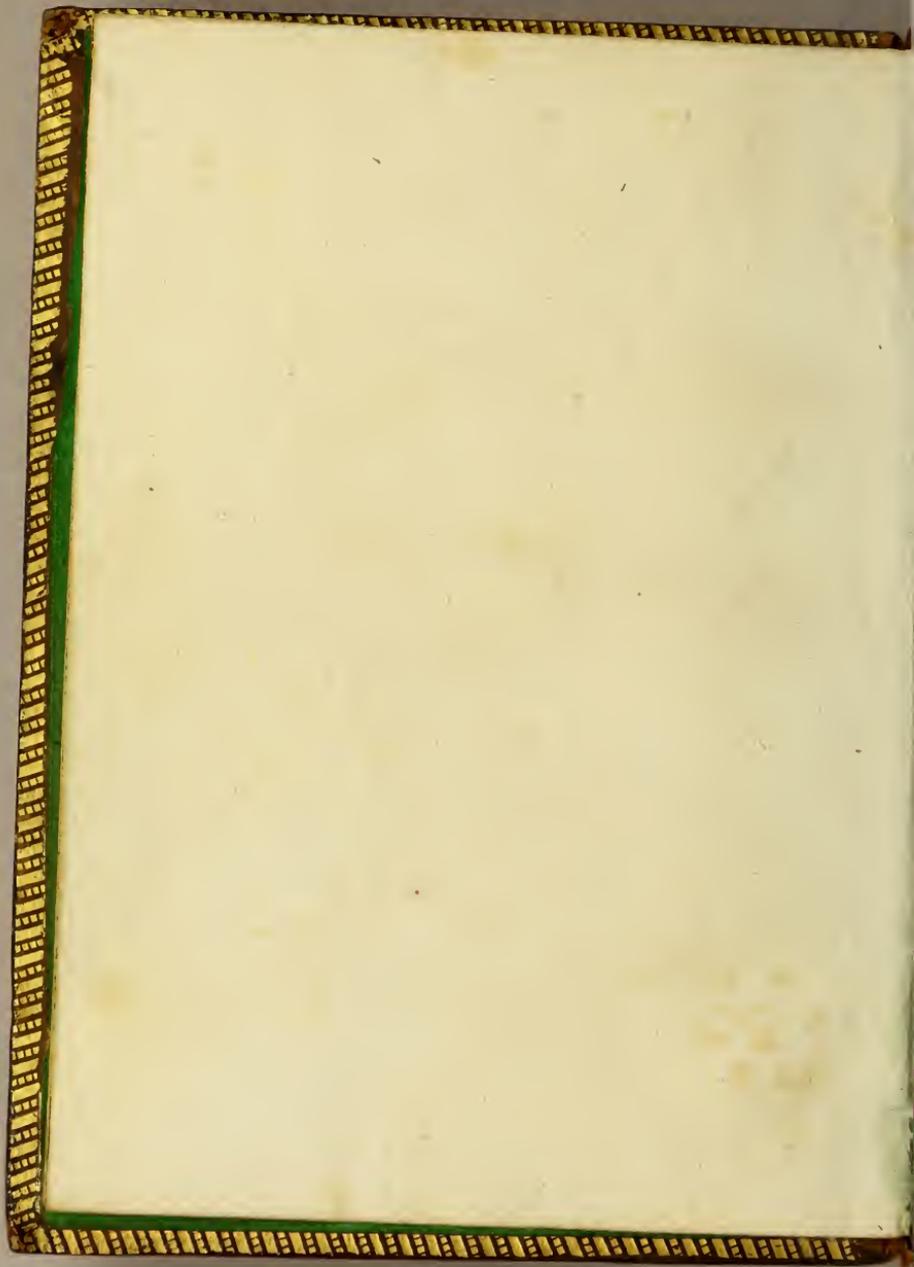
334

20 2

des

21.

ogman

Cette édition originale est rare et recherchée des
Curieux: il est très difficile d'en trouver Les
exemplaires bien conditionnés.

De Bure n.º 2921.

L'édition originale est de J. Bate J. Bergman
de Olpe, 1497. celle-ci est de G. v
Marnet, 1498.

Jan 1490 1006

Stillwell P. 972

1500 5064

I
Stultifera Nauis

Marragonice protectionis nunq̄ satis
laudata Nauis: p̄ Sebastianū Brant:
uernaculo uulgarisq̄ sermone & rhythmo p̄ cun-
ctorū mortalium fatuitatis senitas effugere cupi-
entiū directōe, speculo, cōmodoq̄ & salute: proq̄
inertis ignaueq̄ stulticie p̄petua infamia, execrati-
one & p̄tutatiōe, nup̄ fabricata: Atq̄ iam pridē Per
Iacobū Locher cognomēto Philomusum: Sueuū:
in latinū traducta eloquiū: & p̄ Sebastianū Brant:
denuo seduloq̄ reuisa: felici exordii principio.

Narragonia latine facta a Jacobo Locher Philomuso. Sueuo:

Epigrâma

Eiusdem Epigramma ad lectorem
Armina, sint quâuis triuiali sculpta moneta
Plaudet tamē teneris lector amice modis.
Cultius eloquium nobis superesse putabis:
Si canimus tragico scripta canora pede.
Sponte quidem tenui fatuos de pmpsimus orsu
Sruuliuagisq; uiris transtra locata patent.
Nauibus ergo uagis uentosq; aurasq; fauentes
Et salubres portus: & loca tuta precor.
Cogantur fatui tumido subsidere ponto.
Ne modo: da tutam Iuppiter alme uiam.
Si foret inter nos etas Saturnia: pacis
Sancta fides: uite conspicuumq; decus:
Non iam tot fatuos puppis cumulasset inertes:
Aequora qui sulcant: uelaq; picta trahunt.

Epistola Iacobi Locher Philomusi: Ad eruditissimum uirum Sebastianum Brant: Iurisperitum & poetâ argutissimū: preceptorē suū dilectissimū.

Epistola ad S. Brat.

8
Ifas esset: preceptor iucundissime: exotici ac barbari sermonis quiddā tuis mū dissimīs auribus inculcare: In p̄senti prelude rudis loquor audaxq; iuuetus manibus tuis de dicarem: quod mihi labor ingenuus: sedē tarięq; notes ac fręquens lucubratiō peperere. Sed quia te humanitatis splendore conspicuū censorē uideo:

absq; ruboris macula ad te scribendus pueriles ex
 citauit manus. nec eni es de numero eorum Critico
 rum: qui cū & ipsi nihil sapiant ingenii tamen aspe
 ritudinem in alios uertunt. nec modo ali^o designa
 tus uultu: alio uocis sono: alio q; icesu: nec iactā
 tia obsolescentior: nec superbia arrogātior: nec ca
 pillator (utimaliuoli solent) meam in te iuuenilem
 obseruantia manucapis. Memini dulciter me pue
 rum stipendiis foelicis achademie sub te precepto
 re meruisse. O dulces confabulationes quas sermo
 ne tuo suauissimo conditas: publico in Auditorio
 te pfitente accepimus. auribus inq; tenellis & ad
 huc ppter pubertatis mollitudinē strepētib; sa
 lutares ac beniuolas solitę tue facūdie disciplinas
 exhibuisti. Quotiēs enim in frequēti gymnasio cer
 tamina poetarum grandissonamq; ueterū chelyn
 inflammaisti: lepidom; susurro cātilenas orphicas
 delphicasq; permulsiisti: quotiens obphebī tui dex
 teritatē laureāq; coronabilez me ad aganippidos
 uireta scaturientesq; Gastalii riuulos concitasti?
 Quemadmodū attice iucunditatis princeps Demo
 sthenes Platonisq; nostri tenellus auditor, oratōe
 quā gallistratus orator cōcitatissimus, p Oropo
 habuit ad eloquentie studiū cōmot^o extitit. Ita tu
 charissime pceptor aīm meū primit^o ad feliciores
 studiorū secessus: atraq; iuūcūdiora, tua affabilita
 te ac urbanitate induxisti. Gratias igitur nō quas
 uolumus sed quas nostri pectoris exiguitas ualet
 referre nō dedignemur. Nam si gratiarū actiones
 in hoc epistolio pro infusa eloquētia: proq; musa
 rum inspiramine iam tibi psoluere conarer. Hiloti

Dēosthēs

Petrarcha

P. Beroaldus.

Isocrates.
Theophrastus,

Hubertinus.

ci calami argutia: egyptiæ papyri crassitudo, non
suis sudoribus uix satis facerent. Nostræ itaque rudi
ratis exercitamenta, hilari fronte iucundissimoque
mentis examine trutinabis. Laudabis discipuli tui
audaciam: qui sui preceptoris saluberrima rhyth-
mata: larali (quæuis dura ac bulbutienti) lingua e
theutonico liguagio uertit. Nec id pudoris loco
habendum duco. cum & Francisci Petrarchæ philoso-
phi Stoici: ac Meonii uatis seclatoris celeberrimi: cæ-
riones uulgares: uernaculaque dictamia, Philippus Be-
roaldus Bononiensis, æque preceptor meus, omnique
ueterum candidissimus inquisitor (cui etiam iam
dudum primas partes in omni dicendi genere Italia: fel-
sinaque uirtuti tribuit) in latinum sermonem uertere non
est dedignatus. Idem Boccatii interpres esse uoluit.
Maximi igitur spectatissimique honoris premiti loco
duximus: quod me sermonis tui uernaculi (quo egregie
polles) interpretem esse uoluisti. Illud nepe inter pre-
cipua humanitatis genera locari solet: cum a precepto-
re discipulus ad honores egregios eleuat: Tanti igitur
te facio: quæti Isocrates Platoque Socrates, sanctissimi
mentem fecere. Nec cedo ea in re Theophrasto: quæ Aristoteli
peripaterico: fundatorem maximam maxime fecit.
Ecquid priscos cito: cum satis superque mea in te obserua-
bilis pietas ueneratio, longe lateque per fines Germaniæ:
eruditissimasque latius scholas, me precone, inuenit.
restis est mihi Hubertinus Clericus Cressetinus: mar-
chionis Montisferrati & pedemontani poeta stipendarius:
apud quem Cassale tuam egregiam uirtutem
exposui. Interrogabat enim uir iste apprime doctus:

orator terribilissimus: an etiā Germanie fines eloquē,
 rie ac argutioris muse dogmata passim seminarēt:
 te aiebam amicū: qui stilo nasum apud nostrates
 faceres. Itaq; in uerba fidēior factus: te adhortari
 non desinam: ut in his nostris lucubratiūculis fa-
 uorabiliores assensus, curāq; presentē adhibeas.
 non enī dubito: quin crassīs quidā auribus, corde
 obstinato: impexis supercilis, scissili palliastro: su-
 tiliq; centuculo amicti: manus sanguinarias temere
 nobis impingant. horum glutinosarū fauciu lātra-
 tus: larualesq; ac tortuosas exclamatōes: celeusma
 q; nauticū: cauiliū exoticū: sellulariasq; castiga-
 tiones te duce: te preside: te quoq; tutore facile su-
 perabimus. Est etiam nobis altior cothurn⁹: sunt
 nobis symmata lōgiora: & dexter Apollo cū iucun-
 da camenarum chorea, nōdum edes ac nostra di-
 uersoria deseruī. casta sigdē manu palladis artes:
 sacrāq; Matheseos aram: thure uapido, frequenti
 q; libo ueneramur. Igitur: dulcissime fautor: uētis
 impera: et nauiculis nostris ac phaselis salubres
 auras precare. Vale. Datum Friburgi. cal. februa-
 riis. Anno domini. xc. vii.

Carmē eiusdem: ad Se. Brant

Carmē ad
S.Brant.

Si mihi nunc p̄san sacros concederet arcus
Verteret in nitidos & mea uerba pedes:
Et daret arguti cultissima plectra leporis
Ad te migraret non bene culta lyra.
Nil rude: nil tepidum: uenerando nomie dignum
Esse tuo poterit: tu quia dulce canis.
Siue uelis numeris facundos nectere sensus:
Seu lyricus chordis: optimus arte uales.
Expertes numeris seu malis condere uoces:
Audes magnifico cum cicerone loqui.
Iam modo plaudet: tuis foelix Germaia nymphis
Quas fontes Rheni Danubiūq; fouent.
Non sumus auersi a musis & Apolline dextro:
Tangere iam didicit Theutona terra lyram.
Musica nostrates, phoebo duce, uenit ad oras.
Scimus & argutos uoce sonare modos.
A regione procul nostra: permessidos unda
Sacra scetet: nec nos Aona prata rigant:
Grecia clara suos poruit lustrare poetas:
Hec quia uicino flumine pasta fuit.
Ad lariosq; lares facilis penetravit Apollo:
Attulit & secum plectra canora lyre.
Nos tamen, horrendis coelum produxit in oris,
In quibus ingenii est non bene cultus ager.
Sarmatice loquimur: ructamus uerba labello:
Crassiloquas uoces patria nostra tulit.
Sed postq̄ Titio sacras euoluere musas
Incepit: lepidos atq; docere modos:
Manauit studiosa cohors: que pectine molli

Ludir: & astringit uerba soluta pede.
 Vitale nam docto multis pallefcere ludo:
 Hoc nichil egregius maximus orbis habet.
 Virtus & ratio studiorum: premia laudum
 Partulit: & tituli stemmata clara parat.
 Vatibus & dantur meriti fomenta laboris:
 Et retinet laudes diua thalia suas.
 Plaude senex nostro uiridis quoq; plaude iuueta
 Ductori: uestet hoc duce crefcit honor.
 Pandere fcit numeris diui sacraia phoebi:
 Nil latet Aoniis fontibus huncce uirum.
 Oscula fepe damus teneris iucunda labellis
 Versibus egregiis: dulcis amice: ruis.
 Outinam tecum possem tractare loquelas
 Assiduas: nitidos & sociare pedes.
 Quicquid enim sacris phoebi de fontibus hauris
 Gandidulis numeris nectis & eloquio.
 In lyricis modulis blandissima carmina dicras:
 Structilis: argutus: candidus, atq; teres.
 Non elegis minor es: te cboi sacra philetę
 Accipiunt comitem. te sociumq; uocant.
 Sed quia non opus est clarum laudare poetam:
 Iam facit emeritam pagina scripta fidem.
Sapphicon eius de philomusi: excusan
 tis ingenii sui paruitatem.
 Grandibus possunt numeri tonare
 Quos facit Pęan celebres poetas
 Quos & aspirant tenerę camęne
 Numine sacro.

Excusatio
 auctoris.

Mentis hi crasse tenebris fugatis
Rebus externis procul hinc abactis
In poli tendunt superos meatus
Pectore docto

Flatibus sacris agitantur usq;
Candidi uates monimenta condunt
In quibus fulgent animi furentis
Delphica sensa.

Inclitus uates radios Eoi
Solis inquirit refugasq; stellas
Mente rimatur: numerisq; condit
Sydera coeli.

Sepe uentorum rabiem sonorum
Versibus pingit boreq; flatus:
Frigida & septem numeris reuoluit
Plaustra trionis.

Candidus uates rutilo sub ortu
Colligit uersus quia magna querit
Facta: scit causas uarias latentis
Reddere mundi

Inclitus uates celebres camenas
Turribus regum uenerandus affert:
Resq; describit populi potentis;
Carminē magno.

Candidus uates lituo canoro
Bellicos fortis recinit labores.
Et tuba Martem recitat ferocem: &
Prelia cantat.

Inclitus uates trahit ad corburnum
Mentis ardores nitidumq; syrma

Induit: lapsus recolit potentum: &

Ardua fata.

Foetibus tantis mihi non repleuit

Sic sinum phoebus rigido sub antro

Incubat noster labor: & minutos

Concipit orfus.

Ignis non sum facibus perustus

Quas facer phoebi chorus, & diserta

Turba musarum, lepidis abunde

Mentibus infert.

Ergo supremam ueniam precamur

Nostraque riuo sterili camena

Fluxit: et sacras uolauit undas

Carminum rauco

Alter in cecis cumulet latebris

Fabulas: tristes canat & labores

Martiae pugnae: referat ferocem

Militiamque.

Me iuuat uersus humili boatu

Condere: & mentem cythara minori

Rite solari: pariter iocoso

Soluere neruo.

Gratiam: credo: dabitis tenellis

Musulis pigro genitris sub axe:

Sufficit: nostro siquidem magistro

(Crede) placebunt.

Epigramma in Narragoniam Jacobi

Locher philomusi. ad lectores.

Ad Lecto
res.

Nauem stultorum iucundo scōmate promsit
Brant: cuius celebris fama decusq; uiget.
Quam Satyrā uocitare queo: nam candida pāgit
Munera uirtutum: conterit atq; probrum.
Efficere argiuus uix hoc potuisset Homerus
Qui lusit ueterum prelia magna ducum:
Sydere sub fausto nascentia fara tulisti
Preceptor dulcis: ingenuusq; comes:
Quos tibi concessit uernacula lingua lepores
In latios uertam simplicitate modos.
Currite qui nostrum cupitis conscendere nauem:
Transit ad hēspērium iam bene picta fretum.
Alter ad obliquos conuertit brachia remos.
Alter stultigerum candida uela gerat.
Currite: iam properat cursu compulsa trirēmis:
Et mare iam medium carbasa nostra tenent.

Ad Narragoniam

Psalmo
cvi.

Hi sunt qui descendunt mare in nauibus / faciētes
opariōes in aquis multis. Ascendūt usq; ad celos:
& descendunt usq; ad abyssos: anima eorū in malis
rubescebat. Turbari sunt & moti sūt sicut ebrius:
& oīs sapientia eorū deuorata est. Psalmo. cvi.

Ad Io. Br.
de Olpc.

Ad Johannem Bergmānum de olpe.
Iacobi Locher decatostichon.
Tempore foelici currunt prēsēntia cursu:
In quibus Aonias euehis Olpe deas.
Nostrates, claros solus facis esse poetas:
Scripta palatino das quoq; nostra Ioui.

Te duce: multifonus Brant / claro nomine fulget.

Edidit & longe posteritatis opus.

Gloria magna tuis manibus debetur: & usq;

Debet Thespadium te celebrare chorus.

Imprimis argutis dictata recentia signis.

Roma pares nostris nō habet ipsa notas. Vale!

Ad Iacobum philomusum subeūde pro
fectiōis Narragonicę: e barbaria in latiale solū:

exhortatio Sebastiani Brant.

Nuper ego stultos uulgarī carmine scripsi:

Est satis hic noster notus ubiq; labor.

Narragonum quādo nobis fabricata carina est:

Theutonico qualem struximus eloquio.

Quam deinde ut uolui contexere, forte latino

Scōmate pro doctis: principiumq; dedi:

Occurrere mihi tam crebra negocia passim:

Que uersu exorsum detinuerē pedem.

Quo fit, ut inceprū tam dignū opus, ipse reliquit:

Et fregi calamum quem semel apposui.

Atq; ita destitui mediis palynurus, in undis

Stultiferam nauem remiuagamq; ratem.

In re pro inde tibi nostra: preq; omnibus uni

Tradimus omnimodas chare Iacobe uices:

Orius atrollas malos: classemq; relaxa:

Antemnaq; suo flamme uentus agat.

Tuq; gubernaculo subeas: clauumq; retorquens

Fac fatuos quosuis per sua transtra loces:

Flecte uiam uelis: remosq; impelle: rudentes

Excute: quo cursu concita nauis eat.

Exhorta /
tio S.Brāt

Incautos fuge sed scopulos: penitusq; latentes.
Scyllam atq; aduersi monstra cauetomalí.

Anchora cum sit opus prora iactetur ab alta:

Ne tibi collidant uentus & unda ratem.

Vortice precipitem, caue sis, ne te imperus ullus

Sive procella uorax obruat. inde ua e.

In narragonicam profectionē Celeus,
ma Sebastiani Brant.

S.Brant.

Hortor adeste uiri quos nūc uocat eur⁹: eūdū est
Stultorum in patriam, carbasa plena uolant.

Tēdite narragoniam propere atq; ab littore funē

Rumpite: nec mora sit: uncta carina norat.

Illicer: obruimur: numerum sine fine uideris

Qui comitatur. eum non capit una ratis

Nec reputare uiam maribus dūtaxat apertam:

Quin & feminea est copia mixta uiris

Peruigil exegit noctes (mihí crede) perthēnes

Qui nos collegit: composuitq; rati.

Et merito quis enim nostrum presentia curat:

Preteritis ue dolet: siue futura cauet:

Cōtemplator age hoc speculum: quicūq; cupiscis

Scire hominum uitas: interitusq; graues.

Nam quí se, uirainq; suam speculatur in isto

Codice: non dicet se facile esse bonum.

Qđ lí quis, sapiens sibi se nusq; putet esse

Nos inter: cunctis se sciat esse locis.

Ipsé ego cunq; locum uolui michi querere forsati:

Inueni in quouis me fore sepe loco

Vera loqui deceat: rumpantur ut illa stultis:

Illorum nec me iurgia uana mouent.

Prologus Jacobi Zoher: Philomusi:
in Narragoniam incipit.

AUm mecum diu multumque cogitasset: lecto-
res fauentissimi: de rerum humanarum cursu
confusissimo: comperi me hercule: ex medi-
tatione mea uigilanti, quam plurimos errorum gradus:
quibus humanum genus in precipitum labitur. Ad fa-
nandas igitur mortalium egritudines, perturbatio-
nesque intolerabiles: plerique sapientes ac litterati homines
fructuosissima dogmata scripsere: que uulnera me-
ris lacerate Aesculapio melius sanarent. Quippe
apud Grecos primitus instituta fuere gymnasia in
quibus salubris profitebatur medicina: que pertur-
batis animis fomenta ac nutrimenta iucundissima con-
ferebat. Unde & Socrates ille maximus philosophiae cultor
primus de moribus disputare cepit. cum enim in rebus
naturalibus: certum bonorum ac summe felicitatis fi-
nem ponere nequiret: mentis suae contemplationes
sublimes: ad moralium uirtutum studia contulit: & ratio-
num in philosophia emicuit: ut ipse e caelo philoso-
phiam euocasse diceretur. Is enim cum mortales ipsos
pellues ac prius ad uicia conspiceret: hoc remedio
confusis moribus occurrere cogitans in publica Athe-
niensium palestra: ea docuit precepta: que summi
boni fontes lipidus recludunt. Post factum uero Socra-
tis: successit diuinus ille Plato: qui bonam aetatis suae per-
tem in morali philosophia consumpsit. nec ab re: quo nam
studio melius aut sanctius humano succurrere po-
tuisset generi: scripsit saluberrimas leges: edificauit

Socrates.

Plato.

Poetarū
origo;

rem publica ipeiosissima: constituit humanā soci-
etate iucundissimā: imposuit frenum libidini: igna-
ulam mortalium ad uirtutes excitauit. Tēpestate tñ
philosophorum eras poetarū fulgidissima iterue-
nit que ob dicendi fingendiq; iucunditate: nō me-
diocrē locum inter eruditos obtinebat. Quorum
quidam heroicū carmē: quo res diuine humaneq;
decantari solent cultissima scriptione celebrarunt
Quidam de agricultura: alii de planetis & cursu sy-
derū motuq; polorum. nonnulli de amoris impe-
rio: ut elegiaci: Pleriq; de regum ac principū mise-
rabili casu- ut Tragicī: poemata elegantissima com-
posuere. Reliqui Commediā (quam Gręci archeaz
uocarunt) cum magna dicendi libertate coluerūt.
Equotū nūero Aristophanes: Eupolis Atq; Gra-
tinus, Laudatissimi uates claruerunt. cum enī uide-
rent iuuentutē Atheniensium ceteraq; Grecie, oī-
bus libidinum generibus irretiri: occasionē notan-
di acceperunt: & plano quidem eloquio: quorum
cunq; sceleratorū hominū uicīa ac peccata libere
mordebāt. Ex hac ueteri cōmēdia nostri latini nō
inelegans scriptitandi genus formarunt: & primus
Lucyllius quidem satyram latinis dedit: in qua no-
minatim scelera Rhomanorū principum: ciuūq;
priuatorū canebat: salibus multis: iucundaq; dica-
cite totā perfricabat urbem. Non certe istac rari-
one ductus: ut fandi lasciuam & effrenatam quan-
dā prauitatem exerceret: sed ut uirtutū studia: do-
ctrinaq; salubres excitaret: & uicīa e medio fuga-
ret. Igitur Satyra tota latinorum est (ut inquit Fa-
bius, libro decimo Institutōnum oratoriarū: pro

Lucillius.

Satyra quam nos habemus Graii archeâ priscâ C6
mediâ trararūt. Post Luciliū eloqo rudē:urbani/
tate tñ ciuicq; mordacitate nō peitēdū auctorē:
Noratius Venusinus successit qui sermone tersior Horatius
atq; emunctior non parua gloriā Satyra meruit.
Persius unicū librū reliquit: in quo nomē suum in
mortalitati cūmendauit. Postrem⁹ omnīū p̄iceps
Iuuenalis: qui quod in singulis Satyricis uarib⁹ eni Iuuenalis.
ruit: id totum suo iucundissimo dulcissimoq; poe
mate complexus ē. O mores: o tēpora: ut quid no
strates sapere nō incipiunt: cur uates non colunt:
cur poetarū interptes rapsodosq; nō uenerāt. An
ignorāt q; aut p̄desse uolunt: aut delectare poete:
aut simul & iucūda & ydonea dicere uite. Fdocēt
enī que mala: que bona sint: quid uicia, quo uirt⁹:
quo ferat error. Naz impios: superbos, Auaros, lu
xuriosos, lasciuos, dedicatos, iracōdos, gulosos,
edaces: iuidos, ueneficos, fidefragos, temerarios,
audaces: temulētos, indoctos & fatuos, poete la
cerant. E contra uirtutis candidissimos imitatores
laudibus magnis extollunt: & cuiq; suorum meri
torum p̄mia ascribūt. Cum uero nostra tempe,
state tā pene innumeri sint fatui & stultī homines,
qui neglecto uirtutis amore: ad tenebras ac huius
mundi illecebras tendant: opere precium fuit ut
denuo uates aliquis eruditus & uaser resurgeret:
qui manifestaria stultorum delicta: uitāq; spurcissi
mam taxaret. Hāc scrihendī libertatem: preceptor
noster iucundissimus/Sebastianus Brant Iuriū do S.Brant.
ctor: poetaq; haud ignobilis: ad cōmunem morta
liū salutē ligua uernacula celebrauit. Imitat⁹ Dan

tē Florētīnū atq; Franciscū Petrārcham heroicōs
uates. qui hetrusca sua lingua: mirifica contexuere
poemata. Cū uero Narragonia seu Nauis fatuorū
(quā non inepte Satyrā appellare possum⁹) oibus
gētib; p̄ necessaria sit: op̄p̄rium esse duxi: ut eā
in carmē uerterē latinū: quo exteris quoq; nationi
bus (q̄bus nullū est lingue nr̄e cōmertū) p̄desset.
Sūt enī Galli: sunt Ausonii: sunt Iberi: sūt Pānonii:
sunt deniq; Greci: quī id genus dicraīs nō capera/
ta fronte lectirent. At uoꝛ lectores date ueniā Iaco
bo Philomuso: si quid ob ingenioli sui mediocrita
tem peccauerit. Est quippe p̄ns liber: cum ad salu
brem sapientie cōmoditatēq; doctrinam: tū ad de
mentie: stultitiēq; uanitatē expurgandā c̄ditus
Inruat ergo hunc plegatq;: quisquis ueluti in spe
culo, conditionē uitāq; suā nouisse p̄ spexissetq; la
borar: quo foelicius transigere ualeat cū.

**Hexastichon in prologium auctoris: &
libelli Narragonici.**

Prelydiū. Per cunctas resonāt faustissima dogmata gentes:
Orbeq; nūc toto scripta sacra uigent.
Biblia: quē uetere congeffit mystica parum:
Iura: fouet sacris pectora nostra cibis.
Sunt plures sophie libri: quibus optima mor̄
Versatur series: cōmoditatēq; patet.
Admiror tamē hoc: cuncti q̄ lumine uiso
Doctrinē: in tenebris pectora ceca gerunt.
Ex toto salubris mūdo doctrina fugatur:
Nocte igitur ceca fluctu at omnis homo.

Pallas ad ethereas rursus contempta cateruas
 Transiit: & superis seruit amica choris.
 Dexteritas simplex: ueri prudentia: cessit:
 Atq; fides: pietas: & probitatis: amor:
 Spernitur ad mores quicquid perducit honestos:
 Spernuntur legis & monumenta sacre.
 Idq; quod est peius: tales quia nescius error
 Voluit: & immoto continet usq; gradu:
 Per fora, p plateas: uicos: madidasq; tabernas:
 Passim stultorum magna caterua salit.
 Caupones: scurrasq; leues: & pharma copolas:
 In precio magno turbidus orbis habet.
 Doribus explosis animi: sectamur inertes
 Corporis illecebras: desidiamq; malam.
 Est igitur numerus stultorum maximus: orbem
 Qui taminat torum: stulticiaq; fouet.
 Quidam etiam meros toto se tempore stultos
 Cum uideant: sanos se tamen esse putant.
 Nil sapiunt homines precordia crassa gerentes:
 Prudentes nimium se tamen esse putant
 Attramen ut stultos possim cumulare prophanos
 Quemlibet ad meritum iure notare queam:
 Innumeras classes fingam: longasq; triremes:
 Et naues celeres: uel uolatasq; rates:
 Si non sufficiunt: cristata petorita: rhedas:
 Effeda gallorum: iam sine fine struam
 Nec portis una raris stultorum pondera ferre
 Quos gerit innumeris uersibus iste liber.
 De numero tanto stultorum qui modo uiuunt:
 Accelerant pedibus ad mea uela citis.
 Non aliter q; si uolitet per gramina florum
 Turba apium: dulces perstrepat atq; fauos:
 Quidam: ne cursu tardo mea carbasa linquat:

Nando sequi stultam cogitat usq; ratem.
 Quilibet ad primum gliscit conscendere transtris:
 Et regimen nauis solus habere cupit.
 Horatius Curritur ad nauem. postremus quisq; ueretur
 Esse. procul toto flumine uela micant.
 Narragonum hec classis, titulo sic iure feretur:
 In qua stultorum quilibet esse cupit.
 In speculo ueluti faciem quis rite tuetur:
 Effigiem uultus conspicit atq; sui:
 Sic modo de nostro capiat manifesta libello
 Signa: quibus uitam conspiciatq; suam.
 Seneca. Nemo caret uitis: nemo est sine crimine uite:
 Ergo stultorum candida uela trahit.
 Nec poterit quisq; causa sapienter in omni
 Se gerere: & nulla contaminare lue.
 Qui bene mortales secum considerat actus:
 Et trutinat mentis omnia factasue:
 Inueniet causam: poterit cur stultus haberi:
 Ut modo sectetur renigis usq; uiam.
 Quisquis enim stultum depicto stig mare dignum
 Se putat: & uiuit simplicitate rudi:
 Is poterit sapiens: tandem prudensq; renasci:
 Et fieri diuæ Palladis inde comes.
 Sed qui nunc prudens: casus uult esse per omnes:
 Nil sapiens, semper noliger esse solet.
 Hos siquidem atq; alios poterit studiosa caterua
 Perlegere: in propriis colligo quos titulis.
 Nobilis & clerus: uenit huc cum paupere, diues:
 Ciuius urbanis carbasa plena sonant.
 Rusticus imberbis iuuenis: curuq; senectæ
 Turba uenit: pueri: stultiloquusq; parens:
 Indocti doctiq; simul, longo ordine cincti:
 Ad pictas properant accelerantq; rates.
 Foemineq; genus: turpis quod sepe uoluptas

Eo mineūq; genus: turpis quod sepe uoluptas
 Incitat: & torquet non moderatus amor.
 Stulticolas inter nostros diuertere gliscit:
 In speculo scelera & perspicere usq; sua.
 Attamen ut quisquis nostrī dicraminis orsus
 Rite sciat: frontem præbeat oro piam:
 Pangimus ad certam multorū hæc scripra salutē.
 Stigmate quæ mordent duriter omnē genus.
 Sed si forte malus uolet hos confundere risus:
 Scriptorisq; uafros dilaniare iocos:
 Facundas capiat causas: de codice primo:
 Theutonicis numeris qui bene cultus adest.
 Et causas itidem iustas tibi deinde feremus:
 Cur multis pro fit fictio nostra uiris.
 Sic quoq; Sattyrici quondam fecere poetæ:
 Mordentes populī dedecus atq; nefas:
 Hos sequimur: quis studio, linguaq; minores:
 At cupimus mores nunc medicare malos.
 Est animus tenerē multum prodesse iuuentæ:
 Ut scelus explodat, stulticiāq; grauem.
 Parcite: stultorum dum signa micantia fingo:
 Turritalq; rates ad freta nigra traho.
 Parcite: si uestris signum de moribus addam:
 Stultigeris frontem significemq; notis.

Excusatio
scribentis.

Argumentum in narragoniam.

D humani generis foelicitatem: documē
 tumq; saluberrimū: stultorum classis ad
 Narragoniā cōstructa fulget: quā quidē
 oēs cōscendunt: qui de semita ueritatis: & aperto
 sani intellectus calle uagantes: in uarias & umbro
 sas mētis tenebras: ac corporis illecebras corruūt.
 potuisset presens hic noster libellus, nō incōcinnē
 satyra nūcupari: sed auctorem nouitas tituli dele
 crauit. sicuti enī prisci satyrici: uariis poematibus
 cōtextis: scelera ac prauitates mortaliū reprehēde
 bāt: ita nostra hec pagina. stat^o & cōditioēs hoim
 ad oculos depigrit: ut tanq̄ in nitidissimo speculo:
 quisquis mores & uite sue lineamenta cōrueatur.
 Nolim tamen arbitreī fidus laboris nostri lector:
 uerbum nos uerbo minus reddere (ut Flaccus ait)
 Sensus enī dūtaxat notasq; uernaculī carmīs sim
 plici numero latine transtulimus. Quapropter &
 ueniam presume nostre audatię ab oibus lecto
 ribus nos cōsecuturos cōfidimūs: si prius ingenii
 nostri mediocritatem: & teneros lanuginis annos
 cōsiderauerit. poeticas nēpe egressiōes: & fabulo
 sam obscuritatē studiose p̄terit: nudisq; & natiuis
 uerboꝝ structuris: faciliq; sentētiarū iūctura: opus
 absolui. Nostris iccirco lucubrationibus uotisq;
 quisq; lector bene precari uelit: obsecramur.

De inutilibus libris.

Inter precipuos pars est mihi reddita stultos
 Prima: rego docili fastaq; uela manu.
 En ego possideo multos: quos raro libellos
 Perlego: tum lectos negligo: nec sapio.

**Inutilitas
librorum .**

¶ si quis pcur
rere oēs scrip
tores cupiat :
opprimēt tuꝝ
librorū multi
tudine: tum di
uerſa ſcriben
tiꝝ uarietate:
ut haud facile
uerū poſſit eli
cere. diſtrahit
enim librorꝝ
multitudo . et
faciēdi libros
plures non eſt
finis.

Primus in excelsa teneo ꝑ naue rudentes
Stultuagosꝑ sequor comites per flumina uasta:
Non ratione uacat certa: sensuꝑ latentis:
Congeſtis etenim stultus confido libellis
Spem quoꝑ nec paruā collecta uolumina ꝑbent:
Calleo nec uerbum: nec libri ſentio mentem.
At ramen in magno per me ſeruantur honore:
Pulueris & cariem, plumatis tergo ſtabellis.
b.iii.

Diodorus.
Siculus. li. i.
Ecclesi. xii.

Dabitur liber
nescientibus lit
teras. Eſaie
xxix.

Ast ubi doctrine certamen uoluitur: inq̄
 Aedibus in nostris librorum culta supellex
 Eminent: & chartis uiuo contentus operis:
 Quas uideo ignorans: iuuat & me copia sola.
 Constituit quondam diues Prolomeus: haberet
 Ut libros toto quęstos undiq̄ mundo.
 Quos grandes rerum thesauros esse putabat:
 Non tamen archanę legis documenta tenebat:
 Ioseph⁹ li. Quis sine non poterat uite disponere cursum:
 xii. En pariter teneo numerosa uolumina, tardus
 Qui partū Pauca lego: uiridi contentus regmine libri.
 studet pa- Cur uellem studio sensus turbare frequenti:
 rum profi- Aut tam sollicitis animum confundere rebus:
 cit glo. i. l. Qui studet, assiduo motu, fit stultus et amens.
 unicuiq̄. Seu studeā: seu nō: dominus tamen esse uocabor
 C. de px. Et possum studio socium disponere nostro:
 sacr. scri. Qui pro me sapiat: doctasq̄ examinet artes.
 At si cum doctis uersor: concedere malo
 Omnia: ne cogar fors uerba latina profari.
 Theutonicos inter balbos sum maximus auctor:
 Cum quibus incassum sperguntur uerba latina.
 Prouerbi. O uos doctores: qui grādia nomina feritis:
 V. ff. de o, Respicite antiquos patres: iurisq̄ peritos.
 rigi. iur. l. ii Non in candidulis pensabant dogmata libris:
 post origi- Arte sed ingenua sribundū pectus alebant.
 nem. Auriculis asini tegitur sed magna caterua:
 Persius.

De bonis consultoribus,
 Ciuilibus quicunq̄ gerit consulta senarus:
 Iustitiamq̄ uidens, sensa aliena probat:
 Condemnatq̄ graui miseris errore potenter:
 Prouer. V Ille agit, inq̄ scobrem trudit ubiq̄ suem.

Complures properant ciuilem intrare fenatum:
 Vt populi ignauū uanos sectantur honores:
 Quos leges, fas, iura latent humanaq; recta
 Consilia: in tenebris et cæco tramite pergunt.
 Roma seues habuit consultoresq; peritos
 Qui fas atq; nefas iuste pensare solebant.
 Possidet insignis iam ciuica regna fenatus:
 Consiliumq; regis: qui nescit soluere nodum
 b.iiii.

Judicis of- ficiū.

Cum oī solici,
 rudie ac uiua,
 citate uerita-
 tis : indagāda
 est causa. Iudi-
 cātes ei opor-
 tet cūcta rima-
 ri. pre oculū ha-
 bentes solum
 deū : a quo sic
 iudicabūt iu-
 dicabūt. & re-
 metiēt in qua
 mēsurā fuerit
 mensi. Iudices
 ueritatē & le-
 guz & iusticie
 uestigia sequi
 debent.

xlV. dis. omnis
 qui iudicat.
 Ecclīasti. ii.
 ii. q. vii. sicut
 xxx. q. V. iudi-
 cantem.
 Salustius.
 li. ii. ff. d. ori. iu.

Folio

Iudicã dñi
 ē legibus
 nō exēplis
 J. nemo. C.
 de sen. &
 inter.
 xi. q. iiii. &
 si ad tps.

Virgilius.
 Forte putas summum nusq̄ curare tonantem
 Res hominum: cur susq̄ uagos: mētesq̄ prophanas:

Salustius.
 p̄ usq̄ icipi
 as p̄ sulto.

đ pe & re.
 c. cū ex eo.

C. de iudi.
 l. rem non
 nouam.

de re iudi.
 cuz eterni.
 li. Vi.
 Sap. V.

Hic in consilio magno a p̄tore rogatus:
 Non noua de crasso dictamina pectore profert:
 Ast alios sequitur: ne sit contemptus ab illis:
 A quob; arbitrio dependet publicus usus.
 Heu grauis indocti surgit iactura senatus.
 Non satis est alios sectarier usq̄: sed orsus
 Tu proferre nouos debes: & uoluere mente
 Legis utrumq̄ caput: ne quis te iudice stulto
 Damnarus: superis diuis tua crimina ploret.

Crede mihi iuris normam si noscere uelles:
 Iusticięq̄ modum: quo re sapienter in omni
 Consilium monstrare tuum: mentemq̄ ualeres:
 Antea consuleres doctos iuriscq̄ peritos:
 q̄ tua de grauib; fieret sententia rebus.
 Quae rutinas alios mensura: aut lance rependis:
 Aeacus hac eadem stigiis torquebit in undis.
 Est deus omnipotens qui nos post fata: supremo
 Iudicio censeat: iusta quoq̄ lege citabit.
 Inueniet quisquis: populos quo iure misellos
 Torserit: et facti post mortem premia sumet.
 Inter mortales qui non obseruat honestum:
 Iusticięq̄ uiam uituus: post fata seuerum
 Quęstorem inueniet: nec tunc sapientia mundi:
 Nec uires animi censuram auertere possunt.

De auaritia & prodigalitate.

Pertinet ad proram nauis: cui summa uoluptas
 Est in diuitiis, terrigenisq̄ bonis:
 Gaudia magna putat nūmos seruare dolosos:
 Nec fruitur partis: stultus ubiq̄: suis.

Qui legit immensum nūmorum pondus & auri:
 Raraq; de partis caprat solatia rebus:
 Strultus ad illecebras, & gaudia fera nepotum
 Congerit hos sumptus: terraq; uorace recondit:
 Ad itygios penetrat sed cum defunctus auernos:
 Et uada cocyti tenebrofi pallida lustrat:
 Nil sibi diuitiꝝ profunt: nil sortis auarę
 Congeries: siriens Acherontis flumina gustet.

Auari tia.

Mēs auari
 semel uicu
 līs cupidi,
 tatis astri
 cta: sēp au
 rōm, sp ar
 gētum ui
 det. grati⁹
 iruet aurū
 q̄ solē. Sed
 nec facie,
 ras unq̄ ne
 q; finis ad
 erit cupidi
 tati.

xlvii. dif.
 sicut.

Psalmo
 xlviii.

Ecclesiast. V
 Psalmo
 xlviii.

- C. de cura. Stultior est timodo multū (mihī credit) auaro
 furio. l. i. Prodigus: acceptis qui nescit limina rebus
 Ponere: sed uitrius census largitur iniquis.
 Vēde aīas Et male quēsitis opibus ludibria uendit.
 lucro. Per Est qui sollicitis stultus compilat amicus
 stus. Diuitias: animę nec uult curare salutem:
 Iuuenalis. Sed uigilare metu trepido noctesq; diesq;
 Cogitur: ut posita sit magnū pondus in arca.
 Lucę. xvi Heu frustra diues: inferna nocte sepultus.
 Iob. xxvii Non tibi delirias prestabit copia rerum:
 Heredesq; tui nullo te munere uellent
 Soluere: liuentis fugeres ut tartara ditis.
 Tātalus. Tantalus alter eris: glauco qui postus aceruo.
 Vndarum: inter eas sitibundo gutture flagres.
 Thob. iiii. Largiri debes pro diuī nomine christi
 Danie. iiii. Pauperibus: coeli capies sic regna sereni.
 Luce. xi. Oprauit nemo sapiens, q̄ in orbe potenter
 Tullius in Regnaret: diuesq; foret: sed dulce Minerę ut
 pa. Dogma sequi posset: secura ut uiueret aura:
 Crassus. i. Excellit sapiens cuncti spectacula mundi.
 q. i. c. q̄ qd̄. Auri sacra fames Crassum anticipare coegit
 V. crassus. Fata: q̄ is cupidus parthoz uasa sitiret.
 Thebanus sōphiam cū uellet discere Crates:
 In mare proiecit nūmōꝝ pondus & auri.
 crates thebanus. xii. Qui uigilant igitur terrenis rebus: auernis
 q. ii. gloria Cōmendant animas uacuis: ditiq; parentant.
 epi.

De nouis ritibus.

Quisquis amat ritus proferre & fingere inanes:
 Instituens populos sic nouitate rudes:
 Is mala dar' cupide ludibria multa iuuent:
 Et stultum, manibus stultior ipse trahit.

Tempore quę fuerant ignominiosa uetusto;
 Atq; scelesti nimis iam nostra etate probantur
 A multis ritulq; noui seruantur honore.
 Laudis erat quondam barbaros esse parentes:
 Atq; supercilium mento gestare pudico.
 Socratis exemplo barbam nutrire solebant
 Cultores sophię: quorum sapientia mundum
 Deseruit: celsas Iouis et conscendit ad arces.

Uirorū esse minatio.

Rasit Anō di,
 midiam partē
 barbę eorū: &
 p̄scidit uestes
 eorū medias
 usq; ad nates.
 Frant aut̄ uiri
 turpiter p̄fusi
 ualde. Ve mū,
 do a scādalo.
 Vos etenī iu,
 uenes animos
 geritis mulie,
 bres. Illaq; uir
 go uiri.

Ennius & Tul
 lius in officiis.

Math. x. viii.
 ii. Regum. x.

Socrates.

Nouitati/
bus indul
gēdū nō ē
xi. dif. c. fi.
de psue. cū
psuetudis
Iuuenalis.

Sycambri.
Aethio,
pes.
d. ui. & ho
no. de. ca.
pe. Tull?
xx. q. i. c.
ul.

li. i. C. de
uestiolob
& aur. li. xi
xxx. i. dif. si
q. & xx. V.
dif. si quis
uirorū.
Germania
Seneca in
hercē oe-
theo.

Folio

Sed nunc irrepsit morum corrupta libido:
Manauitq; nefas: & uite subdolos usus.
Ecce pudet multos barbam nutrire seueram
Sed uellunt toto excretos de corpore pilos:
Ut seruare cutem mollem: corpusq; supinum
Possint: & stultum casus ductare per omnes.
Crinibus in nodum contortis more sycambri,
Aethiopumq; micant: crispantes ferre capillos
Fas reputant: nudos fucari & pectoris artus
Pandere: ut ingenuas possint captare puella.
Colla premunt quidā fertis, & torquibus aureis:
Et digytos onerant gemmis: auroq; rotundo.
O mores hominum: corrupta o tempora, & atra:
Nemo nefas censeret uestes gestare plicatas:
Atq; habitus curtos nimium: rinctosq; colore:
Vnde palam apparent genitalia membra: pudore
Deposito: & nullo conduntur tegmine clunes.
Quid tunicas memorem uarias: quid pallia narrem:
Fimbria que croceo uestit circumdata lyombo:
Quid ue pedum referam uestitus usq; probrosos:
Moribus assyrios sequimur: Thurosq; pphanos:
Et recucitorum peiores ritibus: e heu
Talia cur pareris pugnax Germania: pelle
Pelle inq; ritus media de gente pudendos.
Ne ue tuam perdas famam: deus ultor acerbus
Hos premet: e quorū nascuntur crimina uita.

De antiquis faruis.

Ad patulum quis languens declino sepulchrum:
Triuerit & metam iam mea uita datam.
Non tamen antiquos faruorū desero mores.
Stultitiq; uias inueteratus amo.

Inueterata mee dementia crassa senectē:
 Non solitos linquit mores: uitam ue priorem:
 Sum puer: et centum transacti temporis annos
 Cōnumerare queo: nec enim sapientior usq̄
 Esse uelim: pueris stultorum signa ministro.
 Stulticięq; mee regimen prescribo malignum:
 Et mala uiuendi, nisi testamenta relinquo:
 Exēplaręq; mali sum, duxq; & pessimus auctor.

De antiq̄s
 fatuis.
 Inueterate die
 rum malorum
 nūc uenerunt
 peccata tua q̄
 opabaris p̄us.
 A senioribus
 egressa ē iniq̄
 tas. Puer cētū
 ānoꝝ moriet̄.
 & p̄c̄tōr cētū
 annoꝝ maledi
 crus erit. Stul
 ticiā ē que me
 non sinit esse
 senem.

Esaie. lxv

c. ex studi,
is. & c. cu3
i iuuērite
De p̄s̄p̄ri
onibus.

de cōse. di.
V. c. ult. in
glo.

Danielis
xiii.

Quod puer edidici: factō monstratur inerti:
Stultus ego semper: tamen hac laudariē arte
Percupio: insanam & sceleris protendere famam:
Et uiciū monstrare meum: moresq; pudendos.
Audeo: de celebri ranq̄ certetur honore:
Nunc refero per me decēptas undiq; gentes:
Me duce nunc iacto tot semina sparsa malorum:
Immemor hunc prauum uitę conuertere cursum.
Quin doleo: q̄ non consueto tramite semper
Ire queo: & stultas penitus consummere uestes.
Sed quia non ualeo cursum complere uetustum:
Hęc nato discenda meo: teneroq; nepoti:
Proponam: fingamq; uias ad crimina largas..
Hic alacer: fatui patris, uestigia tenter:
Et discet prodire gradu genitoris iniquo:
Gaudet & ipse parens: natus q̄ crimine maior:
Progressum sceleris superat, numerūq; malorum:
Spemq; gerit pulchram de nato: quom sua gestat
Signa: quibus uitę male sanos triuerit annos.
Moribus in prauis uersabitur illius etas.
Stulticięq; uias nunq̄ postponet inertes:
Ergo reget picte stultorum carbasa nauis:
Proh pudor: effoeta o quid nūc cupis esse senecta:
Semper & in tenebris presentia uota morari:
Inuereratus enim fatuus bene uiuere nescit:
Nescit & ex animo foedos depellere mores.

De doctrina filiorum.

Indulget quicumq; suis ad crimina natis:
Sedulū emendat nec puerile nefas:
Sentiet is tandem damnum, serosq; dolores:
Ascendetq; nouę splendida transira ratis.

**De eruditōe pu
erorum:**

Qui par
cit uirge
odit filiu
sū: qui at
diliget illū
istāter eru
dit. Noli
subtrahe,
re a puero
disciplinā.
Si enī p̄cuf
seris eū uir
ga: nō mo
rierur. Tu
uirga p̄cu
tis eum: &
aiāz ei⁹ ab
inferno li
berabis.

Stultus erit semper, miser, & cęcatus ocellis:
Quem non cura trahit natorum: quęq; modesta
Vita fugit: rēneros animos ut moribus ornet:
Temperet aut opera nascētia fata frequēti.
Non errare uetat: scelerum nec limina claudit:
Viuenti ue modum natis proponere curat.
Non bene consultitur lasciuę (crede) iuuentę:
Si sine morigero passim ductore uagatur.

Sicut oves cursum linquunt pastore remoto.
 Sollicitatq; uagas nimium concessa uoluptas
 Sic tua per sceleris torturam pignora currunt.
 Stulte parens: natos cur excusare laboras?
 q; reneri nequeant recti conscendere callem:
 Et sentire nefas: aut ueri noscere cursum?
 Non gras mollis: non frontis barba tenellę
 Te excusare potest: teneris sapientia crescit
 Cordibus: & sanctę disponit semina uitę:

Horatius

Quin melius retinent pueri documenta tenelli.
 Nam cecinit quōdam Romę Venusinus alūnus
 Quo semel est imbu ta recens seruabit odorem
 Testa diu: remanētq; rudis primordia uasis.
 Elexilis est iuncus: salices flectuntur amare:
 Robora dura minus: quid enim nūc prima moraris
 Tempora frugiferis citius depascere rebus?
 Quid moderata nocet pueris correctio blandis:
 Nam ferulę: morum prębent alimenta bonorum:
 Expelluntq; malos incocti pectoris cęstus.

Priamus.

Ob culpas aliquando graues luxere parentes
 Crimina natorum: & uitam ingemuere nocentem.
 Adsit in exemplum Priami fortuna potentis:
 Iliacas qui perdit opes: cum nauibus altris
 Filius Argolicas properat lasciuus ad oras.

Tarquini?
superbus.

Adsit in exemplum Tarquini fama superbi:
 Ob scelus infandum nati: luxumq; pudendum:

Lucretia.

Quo bona stuprate mentis Lucretia luxit:
 Expulsus regno: latius errauit in oris.

Catelina.

Transtulit innumeros ad nos Catelina nepotes:
 Filius assequitur patrem: uirtusq; uicissim
 Indulget: moresq; bibit ratione carentes.
 Heu melius pueris nunc consuleretur: inertes
 Ductores fugerent: si iam stultosq; magistros:

Prudentesq; bonę laudis sequerentur alumnos.
 Peleus emonio quondam rex clarus in orbe:
 Curam magnanimi phęnici indulſit Achillis:
 Traderet ut sanctos tenero pro tempore mores.
 Rex quoq; pelles magna cum laude Philippus:
 Per loca Graiorum querebat cuncta magiſtrū:
 Poſſet Alexandrum qui dogmata culta docere:
 Doctus Ariſtoteles tandem compertus: adibat
 Magnanimi curam regis: pectusq; fouebat
 Artibus ingenuis: dabat & præconia linguę.
 Doctus Ariſtoteles primū documenta Platonis
 Candida guſtarat: ſophięq; exceperat artes:
 Antea q̄ teneros ſtudio paſcebat alumnos.
 Tempore ſed noſtro dementes cura parentes
 Nulla trahit: natos uideant ut rite peritos:
 Conducantq; grauem digna mercede magiſtrum.
 Ergo nunc fatuus procedit de patre ſtulto:
 Qui uitis largitur opes: ſtudioq; decoro
 Parcit: & ingenii uirtutes negligit omnes.
 Thebani Cratis triſtis querimonia fertur:
 Si mihi: dicebat paſſim clamare liceret:
 Vos omnes fatuos uellem appellare probroſos:
 Quos agitat nimio funeſta pecunia ludo.
 Diuitias legitis natis: & dogmate nullo
 Pectora lacrat: nec dexteritate fouetis:
 Tãdem peniter & ſcleris permiſſio mordens
 Grandęuū patrem: ſero at medicina petetur
 Natorum quidam ſcleratis undiq; rebus
 Se ſociant: ſummiq; patris diuina laceſſunt
 Numina: nonnulli uitam ſine fine prophanam
 Secrantur: uitiumq; petunt nocteſq; dieſq;
 Atq; relicta malo fundunt patrimonía ludo.
 Quidam deliriis laſciui corporis ardent:

c.i.

q̄ diſcipu/
 los didio
 reddunt
 ſtultiores
 q̄ accepe/
 rant. Tul.
 peleus. de
 quo Ho.
 Philipp⁹.
 Alexáder
 Ariſto.
 Plato.
 puer. x.

crates the
 banus.

puer. xix.
 Eccle. xxii.

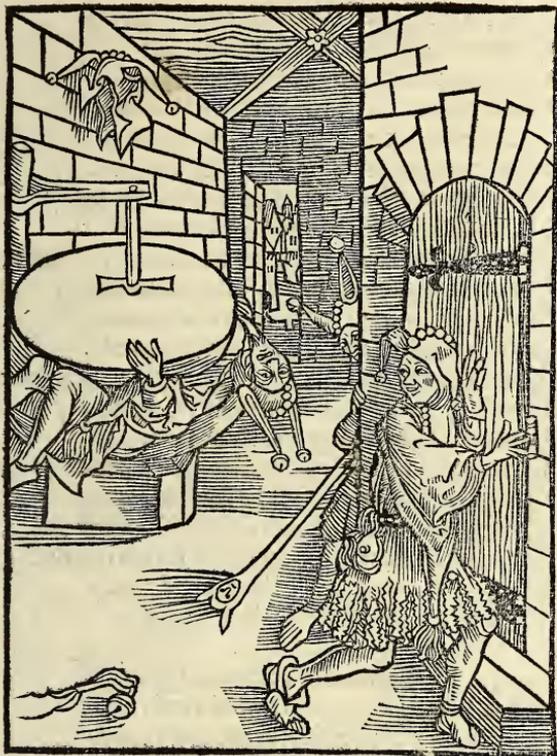
Deutero.
 xxi.

Folio

- Et luxu flores consumunt temporis omnes.
 Ille bibit cyathos sitiens: plenamq; lagenam.
 Euacuat: nulloq; modo discrimina ponit.
 Sed pueri qui non teneris lactantur ab annis
 Artibus ingenuis: studiis nec rite fouentur:
 Ad uitium faciles sunt: & delicta parati.
 Nil melius gracilem poterit nutrire iuuentam
 Et morum prestare uiam: uitamq; modestam
 Quam salubris docti siquidem doctrina magistri:
 Principiu, mediu, finem quoq; prebet honoris.
 Vtilis ad teneros spectat correctio natos.
 Nobilitas res magna satis: decorare puillos:
 Que solet: at proprio non est quesita labore.
 Profuerit quid eni maioru stemma: quid autem
 Nobilitate tumes: quam non uirtute decora:
 Moribus aut cultris meruisti o stulte miselle?
 Sepe malos catulos pariunt animalia blanda:
 Sepe mali pueri casto nascuntur ab aluo.
 Sed pater in culpa est: qui non uult esse seuerus
 Dogmaq; nec gnatis uiuendi suggerit aptum.

De delatoribus & litigioru promotoribus
 Qui duplici lingua liresq; & iurgia uendit:
 Er delatoris fungitur officio:
 Inter contiguos ponens sua crura molares:
 In precium sceleris sentiet exitium.

- puer. xvi Gaudia summa putat quidam miscere sinistris
 & .xix. Litibus: atq; homines ad iurgia uana mouere.
 Ecclesia. Gaudet et interdum rixis turbare molestis
 xxvii. Pectora: sic igitur male sani est criminis auctor:
 Eccle. x. Ore tenet uirus: lingua mendacia fingit:

Atq; dolos uersar: quibus impugnare nocenter
 Concordes animos & pectora dulcia possit.
 Sæpe ferit grauiter / pherarrato uerba linguę
 Inlontes hominũ mentes: moresq; laceffit
 Innocuos uirę: & fautores dispare uoto
 Inter se semper uersari & uiuere poscit.
 Nec tamen interea sentit sibi uulnus adactum
 Vir bonus: accusat quem delatoris iniqui

c.ii.

**Procuratō
 rixarum**

Vir insipiēs fo-
 dit malū: & in
 labiis ei⁹ ignis
 exardescit. ho-
 mo peruersus
 suscitāt lites:
 & uerbosus se
 parat p̄cipēs
 Parara sūt de-
 risoribus iudī-
 tia: & mallei p̄-
 cutientes stul-
 torū corpori-
 bus. Qui in al-
 tū mittet lapi-
 dē sup̄ capur
 ei⁹ cader. Et q̄
 foucā fodit in
 cidet in eam.

Prouer.xxix.

Folio

- Lingua. sed adueniunt feri lamenta doloris.
 Prouerbi. Delatore nihil peius: nil turpius usq;
 xxiiii. Cuius in ore sonant lethalis sibila morsus:
 Millesq; pictarum fraudum mendacia subsunt.
 Si uidet immoto concord es uiuere nexu:
 Si fortios aliquos: fidos seu noscit amicos:
 Esa. xxxii. Mortiferum uirus rauco de gutture ructat.
 Vnanimisq; studet comites a foedere dulci
 Soluere: concord es queat ut confundere mentes
 Mox tamen excusat lingue rabiosa proterug
 Sibila: & insonem se a talibus esse fatetur.
 Et sceleris tegit occulte maledicra perosa.
 Sic quidam applausus querunt: cupiuntq; placere
 Terē. i. en. Istis: de quorum nil sanum pectore manat:
 Fallaces Dauī: Gnatonēs: & parasyti:
 Horatius Osores rabidi: balatrones: hoc genus omne
 Garrula mordacis diffundit semina lingue.
 Quisquis amicitie nexum dissoluit: & atro
 Sapiētie. i. Stigmatē concord es maculas: & iurgia uendit:
 puer. xix. Indignus uita es presentī carcere dignus:
 Perpetuo: ut careas uiuaci luce perosus.

Non sequi bona consilia.

Est: & non: solers: causa qui dicere in omni
 Nescit: & in quouis tempore recta sequi:
 Omnibus in rebus nec sanos consulit: ille
 Damnorum fatuus premia solus habet.

Stultus iners ille est: qui prudens usq; uideri
 Gliscit: & assueto trahat ludibria cursu:
 Sed dum se nimium prudentem: & ad omnia uasrum
 Estimat: haud dubio faruis est stultior illi.

Quos somnifero mens est cecata furore.
 Sic sapiens: cædo: munitus uiribus: atq;
 Dotibus eloqui: ramen hæc ignauia nunq̃
 Deserit astuetas confusi pectoris artes.
 Consilia alterius refugit: spernitq; bonorum
 Sensa: quibus proprie mentis corroboraret actus.
 Effutiunt multi phalerato uerba colore:
 Et cupiunt uerbis prudentes inde purari:

c.iii.

Sperere gl lia salubria

Est uia q̃ uide
 rur homi iusta
 nouissima aũ
 eius deducunt
 ad mortẽ. De
 spexistis om̃e
 cõsiliũ & incre
 patioes negle
 xistis. Ego q̃q;
 in interitu ue
 stro ridebo: cũ
 irruerit repẽ
 na calamitas.
 Salus autẽ ubi
 multa cõsilia.

Prouerbi. i.
 Ecclesi. xix.

Folio

- Hi** terram findunt aratro, temoneq; longo:
Stultorum gressu tacito monumenta perarant.
Consiliiis nempe usq; suis: coeptoq; furori:
Confidunt: nusq; monita & meliora sequentes.
- Pyrrhus** Pyrrhus ad aufonios populos non castra locasset:
epirotarū Haudq; fuga tantas clades comiserit auctor:
Rex. Callida si Cyneq; docti consulta probasset.
Inconsulta ruit bellis priameia proles
- Hector.** Hector: Achillea misere confossus ab hasta:
Dum fugit annosi temere mandata parentis.
Nero. Sic Nero crudelis iustas dum negligit artes
Consiliiq; modos: telo transfixus acuto:
Sera luit meriti malefanus damna furoris.
- Thobias.** Ferrur Thobias gnatum monuisse decenter
Vt bona prudentum sequeretur gesta uirorum.
- Roboam.** Dum temere antiquos spernit Roboam sapietes:
Ecclesiast. Innumeras perdit gentes: atq; improba acta.
xlvii. Plura tibi possem prisorum exempla referre:
Qui dum sectantur proprium capur: & sibi tantum
Confidunt: ueterum & nolunt consulta uidere:
Incurrunt penas meritas: & tristia fata:
Perpetuoq; trahunt fatuq; telluris aratrum.

De incompotis moribus.

Qui tenet incompotos mores, gestusq; pudendos:
 Et gestat uultum mobilitate leuem:
 Maturat fieri stultus: turbamq; profanam
 Quirit: & assiduo pilea stulta trahit.

Sapien. xii. Moribus ingenuis paucissima turba uirorum
 Eccle. xx. Iam superest. sed enim plures ad crimina currunt:
 Math. Vi. Et properant gustare nefas: turpesq; malorum

**De cor/
ruptis
morib⁹.**

Infāritū in,
senfatorū
more uiuē
res : pper
hoc tanq̄
pueris in,
senfatis iu
diciū in de
riū ddisti
More idi,
sciplinato
rū assidue
erit. Boni
aūt mores
plus q̄ di,
uīrie ope,
rantur.

Illecebras: & sic stulcorum imitarier escas.
Turpisbus (heu miserī mortales) moribus omnes
Sunt modo cecari: nec curant munera uite
Candida: nam paribus uirtis iuuenesq; senesq;
Aegrotant: nulloq; gradu distantia mores
Separat hosce malos: mētes nec ad optima trāsfert.
Crinibus intortis quidam ludibria tractant:
Quidam se manibus iactant: uultūq; modestum
c. iiii.

Math. vii
Treno. iiii
Esaie. lvi.
Math. xv

Esa. xlii.
ii. thim. iiii.
Sapi. xii.

Folio

Assumunt nusq̄: leuibus sed moribus usq̄
Se fatuos cunctis ostendunt: seq̄ perosos
Reddunt: & grauium fugiunt commercia rerun.
Iacobi. ii. Instabilis uita est illorum, stulta, pudenda,
Inconstans, leuis & cum tempore mobilis omni
Incessu quidam deformia gesta refingunt
Deformantq̄ gradus: facie quoq̄ mera relaxant
Ludicra: nec quicq̄ faciunt ex ordine certo.
Mens leuis est illis: animus quoq̄ dissonus: illos
Vexat: & errores oculis & nubila crassa
Obiscit: & mores uita deturpat inert.
Qui sapit: & mentem laudaris moribus auget:
ff. de ru. & Atq̄ modum uitę studet obseruare decorum
cu. l. scire. Quicquid agit: plausu populi laudatur amici:
Fasq̄ putat: quicquid sapiens agit ille: facitq̄:
Sapie. Vi. Qui grauitate bonos mores coniunxerit usq̄
Psal. cx. Incipit (ut docti referunt) sapientia prima
Moribus a cultis: & dexteritate modesta:
Et timor ingenue confert exordia uitę:
Et pudor: atq̄ fides, probitas, constantia, uirtus:
Laudatos faciunt iuuenes: claramq̄ senectam.
Pax etiam tantis uirtutibus addita: prestat:
Sinceros uitę mores, & candida fata.

De lesione amicitie.

Qui facit iniusticiam
Exercet & potentiam
In uiro forsan humili
Hic facit scrobem tumuli.

Sapient. V. Est fatuus uecors: stultus, ferus, atq̄ malignus
Prouer. iii Cuius subiectos iniusta potentia stringit:

Et premit infontes nullo de iure subactos.
 O iudex attende boni documenta decoris.
 Non licet iniuste nimium: nimumq; potenter
 Innocuos turbare uiros: & iura superba

Eccle. xi.

Violare amicos.

Ne molia,
 ris amico
 tuo maliti:
 cū ille i te
 hēat fidu,
 ciam. Qui
 uni homi
 facit iuriā
 multis mi,
 nat. Potē,
 res, poten
 ter tormē
 ta patient

Dicere: que nequeas illesa mente profari.
 Pessimus ille quidem est fidum qui pungit amicum: puer. iii.
 Et nocumenta suis rebus damnosa ministrat. & xi.
 Verus amicitie gradus est: prodesse vicissim:

Eolio

- Eccf. xxV** Et facere alternis uicibus benefacta propinquis.
Lucę. xi. Tempore iam nostro non producantur amici:
 Quales argolicas quondam uigere per oras.
Achilles. Filius equoreę nymphę formosus Achilles:
Patroclus Atq; Menocides falsis confossus in armis.
Pylades. Quas Pylades laudes:pręconia quanta meretur:
Horrestes. Impiger insanum nusq; dum linquit Horrestem:
 Atq; per ignotas terras comitatur amicum.
Demades. Quid Demaden laudo: quid Pythia carmine tollo:
Pythias. Pignus amicitię solido qui adamante ligarunt:
Scipio. Scipio magnanimus lybie dominator & arcis
 Sydonię:charos recte est ueneratus amicos:
Lelius. Lelius ast itidem nobis exempla probatę
 Prębet amicitię:cunctis imitanda per orbem.
Theseus. Theseus argiuus timor & formido tyrannis
 Qui fuit:& stygio uictor bene notus in orbe:
 Per diras acherontis aquas:per liuida regna:
 Per uada lęthęi fluuii:per tartara nigra
perithous Perithoum fidum comitem fuit usq; sequutus.
 Heu nunq; tales nunc inueniuntur amici.
puer. xiiii. Utilitas proprii cunctos iam uexat honoris.
&. xxix. Nulla fides:pietas:constantia nulla relucet.
Eccliaſtici Est animus nobis omni pernitor hasta:
xxxVii. Nec manet incurſu mens deprauata benigno.

De contemptu ſcripturę.

Si quis credere uult loquacitati:
 Atq; omni fatuo:uidens libellos
Tot ſcriptos, anime bonum docentes:
 Ad noſtros fatuos parat rudentes.

Iad thl. liii Credere ſcripturis nolit quicũq; ueuſtis:
Lucę. xvi Atq; prophetarum diuinos negligit orſus:

Est fatuus nugas potius dum querit aniles:
 q̄ bona celicolum sapiens documenta sequatur.
 Credere qui scriptis non uult: quibus arma salutis
 Constant: & fidei firmantur robora sacre:

Non hominis uitram gerit is quin more ferino
 Non purat esse deum: nec fata potentia celi:
 Nec superos trepidat: dominum nec credit olympi.
 Nil inuar assidua quosdam lassare querela:

Eccle. iiii.
 marci. xvi
 Ioh. iiii.

**Scrip /
 ture con /
 tēptus.**

Erit tēpus
 cuz sanam
 doctrinaꝝ
 nō sustine
 bunt sed a
 ueritate q̄
 dē auditū
 auerrent:
 ad fabulas
 aut cōuer
 tent. Si qs
 ex mortu,
 is ierit ad
 illos p̄nias
 agent. h̄nt
 moysen &
 pph̄as: au
 diāt illos.

Psal. xiiii.

x. di. c. ff.

Folio

- Atq; docere bonos mores: uitamq; decoram:
 Nec iuuat etheri depromere munera regi:
 Aeternosq; choros superum: sedesq; beatas:
 Nec prodest stygias undas: erebiq; meatus
 Pandere lethiferos: cinctos liuentibus undis:
- Pfal. xci. Contio quid prodest fatuis: quid lectio sacra?
 Quid prodest recitare sacras per pulpita leges?
- puer. xxiii Dogmata quid profunt a nostris scripta prophetis:
 Sunt adeo obtusi quidam: q; credere nolunt
 Scripturis fidei: & preceptis iure probandis.
- puer. xii. At certe hi fatui nullo terrore tenentur:
 Iuuenalis. Nec duras baratri poenas: nec uerba ditis
 Esse putant: cæco sic ducunt tempora cursu:
 Insanoq; nimis uiuendi errore uagantur.
 Ante pedes cernis fidei monumenta sacratæ:
- Luce. xvi Cernis & antiquas leges: christiq; triumphos:
 Nec ramen attendis quid diuum pagina dicat:
 Vnde salus anime manat, requiesq; perennis.
- De cog. Non tua simplicitas poterit defendere crassos
 spi. cū uir. Errores: qui te tandem sub tartara mergent,
 Ergo malam, cuncti uitam emendare laborent.
- Eccle. iii. Nam deus omnipotens sceleratos lance tremenda
 Math. xxi. Iudicat: & uarias infert formidine poenas.
- Luce. xiii. Immittitq; animas orco quo luce carebunt.

De improuidis fatuis.

Qui non prius scit parare
 Sellam: q̄ uult equitare,
 Si is cadit inconsultus:
 Risum mouens: erit stultus.

- puer. xiiii. Sunt fatui ulterius cupio quos rite docere
 Psal. clxxx Ne semper mentis nubila cæca gerant.

Incautus quia nam, demensq; improuidus, atq;
 Ignauus: curat fara futura nichil.
 Accidit aduersi si quid sibi: nemo putasset
 Hoc fieri, aut illud posse uenire malum.

Seneca.

Nō pui
 dere fu,
 tura.

Sapiens ti
 met & de,
 ciat a ma
 lo: stultus
 transirit &
 pfidit. Sa,
 piens non
 dicer: non
 purabam
 hoc fieri:
 sed oēs fu
 ruros pui
 der eueruf
 Dū ppe,
 xero, non
 cōfundar.

Non rantum lucis p̄sentis cernere cursum
 Sat fuerit: sapiens cuncta futura uidet.
 Post factum: rebus faruus qui consulit actis.
 Stulticiꝝ effugiet uix mala damna suꝝ.

Ecc̄l. xxxii

- Salustius. Consultare prius qui scit. securior omni
 Tempore erit: nocuum prouidet atq; malum.
- Adam. Anteaq; fructum uetitum gustauerat Adam
 Si prospexisset damna futura prius:
 De paradysaco non pulsus gramine, nudus
 Exisset: facti premia dura luens.
- Ionathas. Antea si ionathas caperet q̄ dona Triphonis
 i. machab. Voluisset fraudes: lethiferosq; dolos:
 xii. Non circūuentus strepitu atq; hostilibus armis:
 Spectasset populi funera dira sui.
- Iulij cesar. Iulius externis metuendus Cesar in oris,
 Semper erat cautus: consilioq; potens:
 Ast ubi tranquillo uiram ducebat in euo:
 Languēbāt capitis prouidi facta sui.
 Nam si legisset porrectas ante senatum
 Charras: interitus non properasset atrox.
- Nicanor. Ense metunt dextram linguāq; Nicanoris hostes:
 i. machab. Non erat incepti prouidus ille sui.
- Vii. Qui bene consultat rebus: qui prouidus omni est
 Prouer. ii. Tempore: foelici tramite fata subit.
- & xiii. Prodest quando quidem cautę meditatio mēris:
 Profuit examen: consiliūq; bonum.
 Cernimus aduersis urgeri casibus omnes
 Preter consiliū qui sua fata gerunt.

De amore uenereo.

Insanos trahimus fatuos cum fune ligatos.
 Quisquis amat: passim reſia nostra subit.
 Decipimus plures: & sauria membra sagittis
 Percutimus: uulnus nulla medela iuuat.

- Ecc̄. xi. Qui tua blanda uenus: sequitur fera iussa, dolosq;
 puer. V. Et properat diros temptare Cupidinis arcus:

Is fatuus, miseros casus, & fata subibit.
 Quas Venus insignes luxu prostrauerit urbes:
 Quos homines pharetris olim transfixerit atris:
 Cōmemorare liber: ceciderunt pergama Troiæ:

Et cecidit Priami ledes: sceptrumq; iuperbum:
 Ob paridis cecum: quo cum flagrabat: amorem.
 Marcus romane princeps Antonius arcis:
 Non iugulo sua colla truci: lethoq; tremendo

Ouidius de re
 med. amo.
 Troia.
 priamus.

Calamitas amatoꝝ.

Ne intenderis
 fallacię mulie
 ris. Fauus enī
 distillās labia
 meretricis. &
 nitidius oleo
 guttur ei⁹: No
 uissīma autem
 illi⁹ amara q̄si
 absinthiu3. &
 līgua eius acu
 ra quāsi gladi
 us biceps.

Littore quor
 cōche: tor sūt
 in amore do
 lores.

Manthonius

- Cleopatra Fregisset: si non Cleopatra iussa tulisset.
Et si non furia tanta tentasset amorem.
- Ouidius Quisquis amat: ratione caret: sine lege: modoq;
Discurrit: pariturq; graues in amore dolores.
- puer. V. Magna premit cūctos: ueneris uehemēsq; potestas.
Nemo satis prudens: qui mollia spicula uitet.
Quem feriant autem: stultus durabit & amens:
Nam sine mente ruit: constanti pectore nūq;
Ambulat: ad ueneris semper mandata recurrens.
- Ouidi⁹. ii. Quisquis enī pueri est phæris transfixus acutis:
metha. In uultu nescit bene dissimulare furores.
- Phædra. Si non spurcus amor phædræ torssisset adultam:
Non tenerum collum laqueo fregisset iniquo.
- Pasiphae. Pasiphae thauri non deperuisset amore
Si procul a ueneris stimulo secunda fuisset.
- Iulia. Non tot abortiuū foedasset Iulia romam.
Messalina Non calidum intrasset pro Messalina lupanar:
Si bene casta: faces ueneris uitasset & arcus.
Ad miseros casus & magna pericla cupido
Subdolos & fallax sexum deducit utrumq;.
- Additio Adde his infames draucos, paricosq; cingdos:
S. Brant. Quos contra, ultrices flāme, leges quoq; surgāt:
In autē. ut Horret enī humanū genus hæc cōmerria fæda:
nō lux. cō. Ob quæ flāmiuōmo perlerunt imbre Gomorræ.
na. col. Vi.
- Sodoma De peccātib; super dei misericordiā.
Quisquis forte putat sola pietate moueri:
Et iustum pariter non putat esse deum.
q; parcat uitis semper miserator iniquis:
Humana penitus hic ratione caret.
- de pe. dist. Nunc fatuos referam quorū uesania crassa
quia diui- Omnia cōturbat uitis, rituq; prophano.
nitatis.

Sunt quidam tantę nanq̃ impietatis: ut usq̃
 Sancta dei spernant posito decreta pauore:
 Is quia sit cunctis miserator gentibus: atq̃
 Iudicium non grande ferat: de crimine mundi:
 Sit pius atq̃ bonus: nec iam mortalia curet
 Omnia: peccanti liceat sperare frequenter.
 Humanum est peccare quidem: delicta parentes
 di.

Peccare sup m̃ia dei.

Deus multo p
 nior ē ad mise,
 ricordiaz q̃ ad
 penā uel uindi
 ctā. Non tamē
 miserē eorum
 q̃ assidue pec,
 cant. unde nul
 lus expectet
 donec pecca,
 re non possit.
 penitentiā enī
 ferotina mul,
 tos solet deci,
 pere. Vis ergo
 euadere quod
 icertū est, age
 penitentiā dū
 sanus es.

xciii. dif. dia.
 de. pe. dif. vii.
 nullus.
 Eccf. v. & cxi.
 Psal. lxxxv.

Psal. cv.

Folio

- Fecerunt nostri, quæ nos tortura manebit:
 Alter ait comitum: non sunt pia regna, uel auctis
 Facta: poli aut brutis: ueterum scit scripta referre:
 Historias recitat: chartasq; & bibliopolas:
 Allegat peccasse patres: hominesq; priores:
 q; nouum non sit scelus ullum tempore nostro
 Atramen (usq; uelim) peccator pensitret illud:
 q; delicta patrum nunq; impunita fuere.
 Exodi. xx. Semper habet uitium trutinam poenasq; sequaces.
 Sodoma. Non Sodomæ luxus: non magna superbia Romæ
 Roma. Non furor in Mossen toruus: rabiesq; Pharonis:
 Pharao. Effugit iustam celestis iudicis iram.
 Sapiē. V. Dat spacium ad peccata deus: non omnibus horis:
 Peccantem punit: tamen impia facta malorum
 Iob. xxi. Iudicis æterni sententia tristis in orbe
 Eccle. ix. Persequitur stygio: tenebris flammisq; seueris.
 Luce. x. Sit licet usq; dei pietas immensa: fauorq;
 Gratia sit numeris nullis præscripta, modoq;
 Psal. xlvii Non tamen a summo diuina astræa tonante
 Sapiētie. i. Discēdit: iusti remanet sed dextera regis.
 Esay. i. Tempore si nostro, poena sine, crimina currunt:
 Morte sed æterna trepidanda piacula soluent:
 Deu. xxiii. O male sperantes: magnus super æthera princeps
 Eccle. ii. Iusticiæ normam: semper legesq; tenebit:
 Cum quibus ad feridum sceleratos trudet auernum

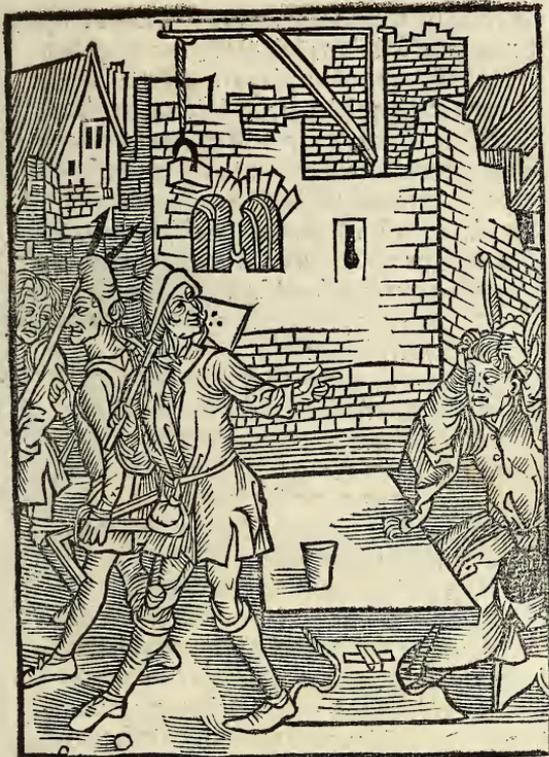
De fatuis edificandi incoeptibus.

Qui uult nunc edificare:

Et quid magnum attentare:

Sumptus debet pensitare:

Quibus possit hoc parare.

Incipere et
nō prius p
uidere.

Qui edificat
domū suā in;
pendiis alienis
quasi qui colli
git lapides su,
os in hyeme.
Ve edificat
domū suam in
iniusticia & ce
naculū suum ī
iudicio. Ita ex,
pendēdū est
ut ānuatim ali
quid super sit.
propter neces,
sitates supue,
nientes.

Quisquis opus magnum tentat cōponere: sumptus
Antea nec reputat: nec tempus computat ipsum:
Est fatuus plane: sapiens nāq; extruit illud:
Quod portis est: tentatq; nihil quod ferre recusent
Vires: & rerum census: nūmīq; paterni.
Coeperunt multi struere alta palatia, & edes:
Nec vires ualere suę: sumptusq; futuri.
Penituitq; operis tandem illos non bene cepti.
d ii.

xxii. q. ii. faciat

Eccle. xxi.
Hiere. xxii.

Folio

- Nabucho Rex Nabuchodonosor fastu commotus iniquo:
do. q̄ manibus Babilona suis, struxisset, amenam.
- Danie. iiii. In caput illius tandem plaga magna reluxit:
Quam recinit nobis patrum sincera uetustas.
- Nemroth. Excelsam turrin produxit in æthera Nemroth:
Gene. x. Quam tumidi nunq̄ possent disrumpere fluctus:
Imperfecta tamen molis structura remansit.
- Eccle. xxi. Diuitias grandes & plenos poscit aceruos,
Hieremie Qui molitur opus manibus componere uastum.
xxii. Vsq̄ adeo quidam fatui sunt: qui satis illa
Non pensant nec prospiciūt quos damna sequūtur.
A cunctisq̄ irridentur stloppo atq̄ cachinno
Magnificas edes, opera & sublimia: pauci
- Lucullus. Tentarunt ueteres: poruit fecisse Lucullus.
Crassus Istuc & Crassus: quo uix opulentior ullus
Floruit: Assyrias qui sparsit sanguine carras.
- Salustius. Quisquis magna cupit: factum quoq̄ nititur ingēs:
Sit cautus. nūmosq̄ suos, & computeat arcam.
Quid possint uires rerum: quid parua facultas:
Ne risum multis creet: & ludibria tollat.
Nempe alias operis cepti: atq̄ impensa laboris
- Serui⁹ ten. Perditur: incassum moleseq̄ incepra uiderur.
in autē de Inceptare nihil, melius, q̄ linquere coeptum.
nō a ie. col Qui facit id: damnū is sentit: labemq̄ notamq̄.
ii. Omne hominū inuentū tandem cariōsa uetustas:
Eccle. iii. Conterit: & rapido consumitur insuper quo.

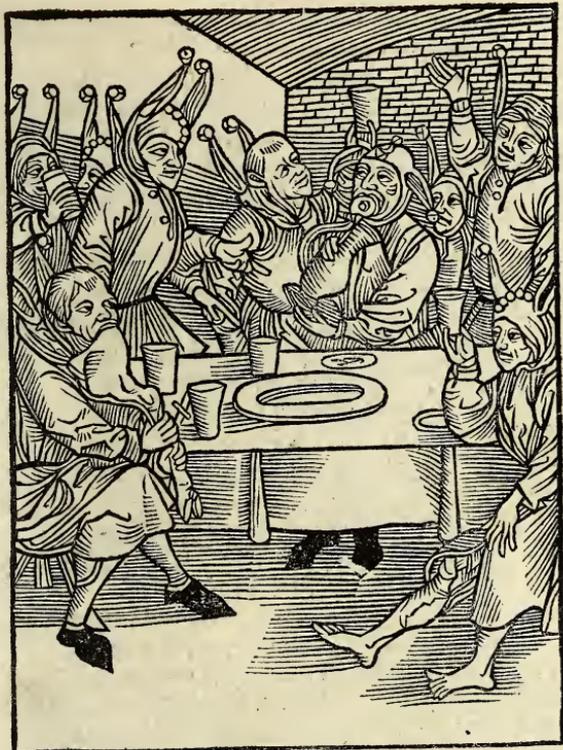
De potatoribus & edacibus.

Paupertatis onus uix Ganeo præterit ille

Noctes atq̄ dies qui bibit atq̄ uorat:

Illius ingluuies: crapula: immoderata uoluptas:

Rerum: animę interitum: corporis atq̄ facit.

Hic etiam naues fatuorum scandit: & amplas
 Contrahit antennas manibus, longosq; rudentes:
 Noctes atq; dies uinum qui ingurgitat ori.
 Et farcit stomachum dapibus uictuq; guloso.
 Nil agit hic aliud, q̄ q̄ certamina uini
 Tractat: & euacuat calices, amplasq; lagenas.
 Immoderata meri rabies: mala tristia morbi
 Concitat: & nullis rebus discrimina ponit.

d.iii.

De epuloni bus.

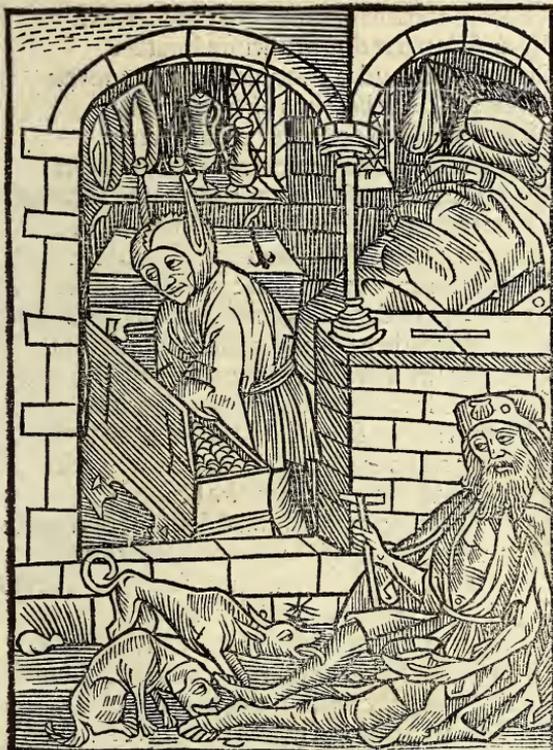
Cū ad equales bibiſ pot⁹ ille
 pl⁹ laudaſ qui plures iebriat:
 & calices fecit dios exhaui-
 rit. Potores bibuli media de
 nocte phaleri. Oderūt por
 recta negātem pocula. Ebrie-
 tas & mētis inducit exiliū: &
 libidinis puocat incentiuū.
 Nō eſt hodie ſeruir⁹: ſi ebrie-
 tas non fuiſſet. Fecūdi calices
 queq; nō fecere deferrum.

c.a. crapula de
 ui. & ho. cle.
 Horati⁹ i ep̄la
 xxx V. diſ. ſex,
 to die.
 Eſayē. V.
 Eccle. xxxi.
 de con. diſ. V.
 ne tales.

- Osee.iii. Inducit subitas mortes:& tristia fata:
 Luce.xxi. Laxat corporeos nexus:precordia soluit:
 xxx V. dif. Polluit & sensus:caput & geniũq; modestum.
 uinolẽrũ. Contaminat uinum:sĩmul & crapulosa uoluptas
 pue.xxiiii Vina nocent capiti:faciunt & pectora ceca:
 xxx V. dif. Ingenium frangunt nĩridum.mentesq; uiriles.
 uenter Ebrietas parit omne nefas.& dedecus ingens:
 puer.xx. Et parit infanos homines sine lege,modoq;
 xxx V. dif. Qui uiuunt:sordescq; malas,luxusq; procaces
 luxuriam. Obseruant:semperq; meri certamina uersant.
 ad eph.V Ebrietas uenerem stimulat:lumbosq; salaces
 Hor.ĩ epi. Incitat ad luxum:parit & perulantia corda.
 puer.ulti. Ebrietas ratione carens furiosa per orbem
 xxx V. di. Tranuolat.& finem nullo discrimine ponit.
 c.ultimo. Ebrietas mores frangit:linguasq; loquaces
 herodor^o. Efficit.& mentis secretum sepe recludit.
 Iustin^o li. i. Rancidius nihil est:nihil est sceleratius illis:
 Thomiris Ingluies quorum uino infatiata:fatiscit.
 Cyrus. Non Thomiris natus cecidisset uictus ab ipso
 Q. Curti^o. Cyro:si tumidi uitassent pocula bacchi.
 Alexãder. Magnus alexander morbo ebrietatis inepto
 i,Thim.V. Correptus:gladio proprios iugulabat amicos.
 Eccle.xxxi Est modus in rebus:uini moderatior usus
 Eccle.ii. Nil nocet:interdum sensus conseruat acutos.
 xxx V. dif. Qui sine lege bibit:magnas uacuando lagenas
 luxuriosa Sorbet:ad extremum poenã experietur amaram.

De inutilibus diuitiis.

Diuitias molles clausa qui continet arca:
 Et conseruat opes:concumulatq; suas:
 Vsq; adeo,ut miserum nunq; soletur amicum:
 Hic aliquando petet cum nihil accipiet.

Plurima stulticia est: uotum quoque inane putamus
 quod colitur tantum funesta pecunia: & ingens
 Thesaurus rerum: & tam perfidus ardor habendi:
 Diuitiis lectis maiores dantur honores:
 Quam sophie meliorem gradu stant munera ditis,
 Nil mores colimus sanctos: uirtutis amator
 Nullus adest: animos confundit copia rerum.
 Hic sapiens solus: iuris consultus: & auctor
 d.iiii.

Diuitiarum sollicitudo.

Noli anxius esse
 in diuitiis intus
 stis. non enim pro
 derunt tibi in die
 obductionis &
 uindictae. Nil pro
 derunt thesauri
 impietatis: ius-
 sticia uero libe-
 rabit a morte.
 Ve uobis diui-
 tibus quae habe-
 tis hic consolati-
 onem uestram
 Diues & pau-
 per obuiaue-
 rit sibi: utrius-
 que operator est
 dominus.

Eccle. V.
 puer. x. & xi.
 Luce. xvi.
 puer. xxii.
 Iob. xxvii. &
 psal. xlviii.
 puer. xxviii.
 Horatius. ii. f.

Folio

- Diues in exhausta nūmos qui possidet arca
 Curia sola patet diti/prudensq; senatus:
 Quid. i. fa. Solus habet laudes. conquirat solus honores:
 puer. xiiii. Solus amicitias: licet has uirtute meretur
 Iuuenalis Nulla: sed nūmis donantur prēmia tanta:
 De censu in primis: de moribus ultima semper
 Eccle. xiii. Questio: quot pascat nūmos: quot iugera campi.
 Quantū quisq; sua nūmorum seruat in arca
 Tantum habet et fidei. iurer licet: & sanctorum
 Per ueteras aras: contemnere fulmina pauper
 Creditur: atq; deos, diis ignoscentibus ipsis.
 puer. xix. Quandoquidem tales sanctissima diuitiarum
 Maiestas tollit titulos: & nomina confert:
 Diuitibus lepores: pisces: auiumq; saporis
 Atq; aprī clunes. & quicquid dulce macellum:
 Mittitur est uacue semper stant pauperis edes.
 Ah uesana fames: & rerum dira libido:
 Quid tamen hoc pdest: quod deuorat oīa auarus
 Eccle. iiii. Semper habens: nihil & ieiunio sufficit ori:
 Psalmo Nec modus aut requies: nō hunc cumulauit aceruū
 xxxviii. Is sibi. sed lites subiras post funera linquet.
 Ainos. ii. Vtilis est nūmus multis: inglorius illi
 puer. xi. Qui nescit seruare modum: legemq; modestam
 Math. xix. Qui nil pauperibus doni elargitur amicis:
 Marci. x. Hunc deus omnipotens extremo fine relinquet:
 Luce. xii. Nec capiet uultu placido sua uota precesq;
 Thob. iiii.

De obsequio duorum dominorum.
 Ille duos lepores uenator captat in uno
 Tempore: per siluas quos canis unus agit
 Qui cupit ardentem dominis seruire duobus:
 Hic plusq; poterit: sepe agitare uolet.

Stultus & is. summo qui uult magnosq; tonanti:
 Et mundo pariter querit seruire prophano.
 Nam ueluti dominis qui seruire duobus
 Raro fit: ut talis semper sit gratus utriq;
 Qui captare duos lepores conatur, in una
 Hora: uenator comitatus cum cane solo:
 Vix sibi contingit leporem q; subleuet unum.
 Raro ferit metam: signataq; stigmata luto:

Seruire duobus.

Nemo potest
 duobus dn̄is
 seruire: aut enī
 seruire: aut enī
 unum odiet &
 alterū diliget:
 aut unū adhe-
 rebit & alterū
 contēner. Nō
 potestis deo
 seruire & mā-
 none. Qui ad
 utrūq; festiat,
 neutrum bene
 peragit. Pluri-
 bus irētus mi-
 nor est ad sin-
 gula sensus.
 Cor ingrediēs
 duas uias non
 habebit suc-
 cessus.

Math. Vi.
 Luce. x. Vi.
 Eccle. iiii.

glo. in l. fi. C.
 de affes.

- xvi. q. i. **Qui pharetras multas tendit, uariasq; balistas**
 p̄biteros. **Quisquis multa suis humeris imponere rerum**
 glo. i. c. ac. **Officia: & solus uastos uult ferre labores:**
 cufat⁹ de **Difficile est: semper licitum si seruet, honestum &:**
 here. li. vi **Nunc huc, nūc illuc raptus, sine fine uagatur:**
Nec pede sic stabili poterit constare, locoue.
Aequora nūc sulcat: irribus nunc per mare currit.
Iam terram ignotam querit, gentesq; pererrat.
 c. diuers. **Raro diu perstat qui bina negocia gestat.**
 de cle. cō. **Qui facit ut placeat multis: hunc semper oportet**
 Eccle. v. **Quēlibet astute blandis palpare lacertis.**
Si quid & aduersi contra se percipit: usq;
 c. cū singu **Perferat: officiis queat ut seruire duobus:**
 la. de p̄bē. **Verba det ingenuo que sint permixta lepore:**
 li. vi. **Et quod sit placitum faciat semperq; loquatur:**
 lxxxix. dif. **Blandidulis tuncros uerbis manibusq; saluter.**
 c. i. **Ceruicem domini succis: & pectus inungat**
 Eccle. i. **Illecebris: quo sit solita non maior in aula:**
 & ii. **Et caueat ne quem turgenti concitet ira.**
 Iacobi. i. **Hic quia pregrauidam gestat cum pondere molem**
 c. ga in tm̄ **Ocia rara simul: mentis raramq; quietem:**
 de p̄ben. **Attamen officii numerus pluralis, auentem**
Efficat. ut lucri sudores perferat atri.
 xxi. q. i. cle **Sanctius & melius: domino seruire probato:**
 ricum. **Atq; uno: possis cui per benefacta placere:**
 Eccle ix. **q̄ domino usq; nouo famularier omnibus horis.**

De nimia garrulitate.

- Qui linguam frenat: rictus compescit & oris:**
Mens angore huius tristitiaq; uacat.
Qui loquitur temere cadit in discrimina: sicut
Que pullos prodit murmure pica loquax.

Garrula lingua.

Ois natura be-
stiarū & uolu-
crū & serpētū
& ceterorū do-
manē & domi-
ra sūt a natura
hūana: linguā
aut null⁹ hoīz
domare pōt.
Ingetū malum
plena ueneno
mortifero. ipa
maculat totū
corpus &c.
Qui custodit
os suū custo-
dit aīam suā: q
aut incōsidera-
tus est ad lo-
quēdū sentiet
mala.

Garrulus atq; loquax qui tempore blaxterat omni : puer. xiii. & x.
Ad nauem is properet fatuam: cōscēdat in arcem. psal. cxxxix.
Carbasa uentus agit: fatui properate loquaces. Ecclē. ix.
Sunt plures quorū est summa oblectatio uitę: iacobi. iiii.
Summus & affectus linguam exercere procacem. Ecclesiāsti. V.
Dum tangunt: quod nemo uolet tetigisse: merentur
Inuidie telum: melius tacuisse profecto
Qui reticere potest cum magno forsan honore:

- prouerbi. Attamen eloquitur: nec uult compefcere fauces:
 xVii. Incurrit quandoq; grauis discrimina noxę:
 digito cõ, Et casus miferos. melius strinxiffe labellum.
 pesce la, Responder qui sponte sua: non ante rogatus.
 bellum: Se fatuum insulsum cunctis exponit: & offert,
 Iuuenalis. Obscenę pariter cõmissa pericula lingue.
 Iob. xV. Sunt fatui plures qui garrulitatis inique
 prouer. Leticiam capiunt: & lingue gaudia uana:
 xViii. Qui tamen interdum p̄na plectuntur acerba.
 Hieremię Multos lingua procax casus sufferre coegit
 xViii. Angustos: quid enim fallax delatio prodest!
 Osee. Vii. Linguosus sua cum fas est malefacta fateri:
 Atq; sacerdoti culpam proferri. fileicit:
 Nec uerbum ructare potest: dum p̄mia cęli
 Dantur: & examen miserum de crimine fertur.
 Multi prudentes & sani forte fuissent:
 Si se non proprię sedassent uerberę lingue
 Adsit in exemplum miseris, normaq; salubrem
 Pica Pica loquax. pullos que garrulitate frequenti
 Prodit: & ad nidum nimio clamore susurrat.
 Ecclesi. V. Pauca loqui: & castę seruare silentia lingue
 puer. xxV Turtus & melius. qui respondere laborat
 Omnibus: incurrit damnum quandoq; molestum.
 Sermo placet modicus: moderato tempore fufus.
 Eccle. iiii. Virtus clara quidem est tutum seruare labellum
 Rite loqui fas est: quod bona lingua docet.

Inuenire rem alienã & nõ reddere.
 Inueniens aliquid proprios quod seruat in usus
 Istud & inuentum qui putat esse suum:
 Tanq̄ iusta dei, sinat id retinere, uoluntas
 Hunc demon fatuum decipit atq; ligat.

Feruor auaritię mea non sinit usq; filere
 Carmina: sed fatyram tendere ubiq; meam.
 Iccirco fatuos merito hic dicemus inertes.
 Qui sua non solum: uerum aliena tenent.
 Inueniunt quidam thesauros: res alienas:
 Vt sibus obseruant hec; reperta suis:
 Et tenebris cęcis adeo sua pectora firmant:
 Vt credant superos hec tribuisse deos:

Inuenire
 et nō red-
 dere.

Si qd inue-
 nisti & nō
 reddidisti
 rapuisti:
 q̄tū potui-
 sti fecisti.
 quia plus
 nō iueisti.
 &c. Vnus,
 quisq; enī
 scire d̄bet
 qd suū nō
 est: ad aliū
 pertinere.

xiiii. q. V.
 si quid in-
 uenisti.

I. cū quere
 bas. C. Vn-
 de. Vi.

- Non curant ad quem dominum res perdita spectet:
 Quod fortuna leuis obtulit: usq; tenent.
 Audi: quem tanta trahit impietate cupido
 Audi: nec renuas hęc documenta precor
- Augusti. A casu si res alienas inuenis: illas
 Esse tuas nunq̄ credas: aliena profecto
 Sunt ea. que so' tuos: si quos in pectore sensus
 Usq; geras: cenfor consule stulte tuos:
- i. petri. iiii. An bona que proprio non sunt que'sita labore.
 Deutron. Rite tenere queas: impius error adest.
 VII. Inuenias aliquid: quod nullo iure parasti:
 Ad dominum debes mittere sponte suum.
- ange. insti. Si non est notus / res ad quem perdita spectat:
 de re. diui. Nescis & heredes quos bona iura manent:
 in fi. Inuentas debes mox res in pauperis usus
 Vertere: mendicos hisq; iuuare uiros.
 In proprios usus qui uerit res alienas:
 Quodq; suum non est: conterit atq; rapit:
 Hic acherontę is animam demerget in undis:
 Excutians sese perpetuaq; fiti:
- xxxii. dist. Thesauri raptor parum a p̄done dolofo
 erubescāt. Distat: res raptas prauus uterq; premit.
 Hier. x Vii En deus omnipotens: teq; extra. atq; in cute noscit
 psal. Vii. Actus deinde tuos: noscit & ingenium:
 In regula Inuenies / si quod sacra iura tenere uetabunt:
 pctm. l. Vi Redde: nec inuentis pollue. corda malis.

De eo qui in alios aimad,
 uerit, & met peccat.

Quisquis iter planum poterit transire uiator:
 Quod monstrat posita dextera fixa uia:
 Attamen in ceno: atq; siru: crassaq; palude
 Ambulat: is sensu, seu ratione caret.

**Medice
cura te
ipsum.**

Bñ docen
do & male
uiuendo
deũ instruis
quomó te
cõdenare
d̄beat. qui
uidit utili
us & facit
deteriora
Abſit ei ra
dius lucis
ſine mora.
Exterſis o
culis alio
rum dāna
uidemus
Ad diſcer
nẽdũ pp̄a
ſenſus hẽt

Peruolat ad noſtros, cenſorum turba, phafelos
Qui procul aduertunt alienę crimina frontis.
Caſtigāt facinus: quod nec cõmittere abhorrent:
Et proprias uitii ſordes, ſcelerisq; patrati
Abſcondunt maculas: alios culpate parati:
Omnia facta hominum temere in cõuitiã uertunt
Kidiculum naſum tollunt grandesq; cachynnos.
Nec tamen aduertunt q̄ ſautia membra malorum

xl. di. c. i. in
ſi. q. cum
co. ceterũ.
gl. i. c. ea q̄
d̄ ſta. r̄gu.
iii. q. vii.
iudicet. &
c. in graui
bus.

- Gestent. & morbos uicioso in pectore natos.
 Sepe manus fixa in directo tramite campi
 Monstrat iter rectum: per quod non ambulat ipsa.
- iii. q. Vii. Sic faciunt tales, hominum delicta notantes:
 tria. Nec proprium censent facinus: uitamq; pudendam
- Math. Vii. Quicq; uolunt oculo de fratris fumere spinam:
 Luce. Vi. Inspiciant se ferre trabem: pondusq; molestum.
- Iuuenalis. Multi se Curios simulant: duosq; Catones:
 Fabritiosq; probos: simulant sanctosq; Merellos:
- Esay. ix. Multi Socraticam tentant ostendere frontem: &
 Grande supercilium: quor; tamen impia uita est.
- Iuuenalis. Et quor; tacita sudant precordia noxa.
 Cicero. Hinc Ciceronis adest sententia clara diserti
 Qua docet: ut nullus peccata aliena fatiget:
 Hic nisi sit uacuus uitis, & criminis expers.
- Luce. iiii. Multa tibi possem dare nunc prouerbia parum.
 xx. Vi. dist. Nam ueluti medicus qui alios sanare medelis
 una tantu Molitur: nec se poterit sanare medendo
- i. q. i. multi Sic agit ille quidem: qui alienos carpere mores
 Gliscit: & in propriis delictis turpiter heret.
 Sunt plures: aliis bene consultare sciunt qui:
- xlvi. dist. At sibimet nequeunt licitum suadere & honestum
 sit rector Vos quoq; presbiteri: populo qui concionatis
- xx. V. dist. Iussa dei: fideiq; simul precepta sacrate:
 pm. xlvi. Quando alios homines uerbis culpatis & ore:
 dist. i. ne, Vita sit immunis uestra, & sine sorde probata.
 cesse.

De contione sapientie.

Quem sacra delectat diuum sapientia: quicq;
 Pectore flagranti dogmata sancta colit:
 Hic cunctis prestat: clarosq; meretur honores:
 In celo datur & digna corona sibi.

Clamat uoce graui populo sapientia cuncto:
 Ogenus humanum ad nostram cōsedē cathedrā.
 Discite quid recti doceant mea uerba, boniq;
 Discite mortales castę monumenta Mineruę
 Et sacrę pariter sua dogmata discite lingue
 Stultitiam crassam tota deponite mente:
 Querite doctrinam, qua constat uira, salusq;
 Querite quę bona sunt: funesta pecunia nulq;
 e.i.

Sapientie precepta

Vsq; quo par,
 uuli diligiris i,
 fantiā & stultri
 ea q̄ sibi sūt no
 xia cupient:&
 iprudētes odi
 bnt sciētiā:cō,
 uertini ad cor
 rectionē meā.
 Discite & o ni
 feri causas co,
 gnoscite rerū.
 Quid sumus
 aut quid nam
 uicuri gigni,
 mur ordo. q̄
 dat⁹ a merç q̄
 mollis fluxus:
 & unde.

Prouer. i.
 Per sius. iiii. fat.

Prouer. xiii.

- Plaut⁹ in **amphitri.** Alliciat uestros animos ad crimina spurca.
 Sardonychē fuluum superat sapientia, & aurum:
 Argentumq; simul, genimas, nitidosq; berillos:
 Non Adamas melior: non est Magnesia cautes.
 Est maior toto sapientia prouida mundo.
 Quicquid & oprari poterit: non prestat aceruum.
 Aequalem sophiæ: cunctis prestantior ipsa est.
 Ecclesia. Nil haber equiualens: similis nec gloria fulger.
 xxx. vii. Consiliis princeps toto dominatur in orbe.
 Temperat hæc urbes: populos: magnumq; senatum:
 Corporis hæc prebet uires: & corda polita.
 puer. viii. Clamitat ad cunctos sapientia. uoce tubali:
 Me duce sceptrâ tenent reges, rutilasq; coronas:
 His mores legesq; dedi de pectore sacro:
 Eccle. xxi. Me duce principibus regna obseruantur auita:
 Ac per me gentes: sincera lege reguntur:
 Quæ mala stulticiæ fugiunt: cæcosq; furores.
 Qui me rite colit: qui me ueneratur: amatq;
 puer. iii. Hunc ueneror: mitisq; sequor, cum laude perhennis:
 In me diuitiæ sacræ: thesaurus & ingens:
 Et bona foelicis consistunt præmia uite
 Me deus æternus diuino numine obumbrat:
 Nataq; de cerebro: sum magnum & sparsa per orbē.
 Cælestis per me maiestas cuncta parauit:
 Et sine me nihil, est in celo atq; orbe creatum.
 puer. i. Insiptens, igitur qui non mea dogmata tractet.

Iactatio & confidentia fortunæ.
 Se fortunatum, foelicem, seq; beatum
 Qui putat: & sorti nimium confidit iniquæ.
 Laudat & extollit fortunam: sentiet olim
 Cum minime retur: tectum crepitare domumq;

Hic quoq; dignus erit nostra rate, siue lyburno
 Prouehi: & insipidum stultus adire chorum:
 Qui iactabundus fortunam semper in omni
 Arridere sibi reputat: atq; cupit.
 Et iactat q̄ se gremio fortuna benigno
 Respiciat: sint & prospera cuncta sibi:
 O fatue: enormis quę te uesania torquet:
 Quorsum, te rerum fata caduca trahunt:

e.ii.

Fortune vanitas

Successus hūa
 ne p̄speritatis
 uerū iudicium
 eterne dānati-
 onis ē. De p̄pi-
 ciato pctō no-
 li esse sine me,
 tu: neq; adīci;
 as peccatū sup
 peccatū. Mīse-
 ricordia enī &
 ira ab illo cito
 p̄ximant. & in
 pctōres respi-
 cit ira illi⁹. Len-
 to ei gradu ad
 uindictam sui,
 diuina p̄cedit
 ira: tarditatēq;
 supplicii graui-
 tate cōpensat.

Augustinus.
 puer. xx. viii.
 Eccle. V.
 Valeri⁹. li. i.

Esaïę. lx. v.

- Cur nimium subitis audes confidere rebus:
 Cum bona fortunę non stabilita: ruunt:
 Incassum iactas sanę ludibria fortis:
 Foelix qui se non implicat hisce bonis.
- Augusti. Iactas diuitias: iactas q̄ copia rerum
 Te beat: inq; manus prospera multa fluūt.
 Iactas successus faustos/ & fortis aceros:
 Cum finem incertnm sors tamen omnis habet.
- Seneca in
 hercule fu
 renti. Pestifero multos fallit sors nubila uultu:
 Instabilumq; trahit, non bene fida rotam:
 Stultus quem passim rerum successus inescat:
 Confidit rebus qui bene fortuitis:
 Demonis horrendi. mihi credite: filius hic est:
 Posthabitis superis: qui bona uana colit.
 Quem stygius Pluto conatur fallere: rerum
 Huic cumulum prestat diuitiasq; malas:
- puer. xxi. Que damnant hominē sitibundū in gurgite fusco
 In quo ranarum pessima turba fluit.
- Luce. V. Stultus qui iactat fortunę commoda: certus
 In quibus, & stabilis non solet esse gradus.
 Fortunam patienter habet: nec prospera iactes
 Fata: hodie diues: cras quoq; pauper eris.
- Prouer. i. Non in fortunę manibus foelicia rerum
 Munera dependent: sed deus illa tenet:
 Et mutat quodcunq; uolet: tu stulte profanam
 Ne sortem extollas: nunq̄ ea firma manet.

De nimia curiositate mortalium.
 Qui curas hominum cunctorum ferre laborat:
 Nec proprios fructus: nec sua damna uidet.
 Is quoq; sit pariens: & discat ferre dolores
 Si premitur mundi mole, ruatq; graui.

Qui plus ferre cupit: propriis portare lacertis
 q̄ ualer: hic fatuus sua sponte pericla subibit.
 Imprudens etenim quisquis ceruice parata
 Vult molem sufferre grauem: & fuga tristia solus.
 Cum sit opus multis talem portare laborem.
 Qui dorso in:ponit spacioli pondera coeli:
 Et capit id quod ferre nequit: uelociter iste
 Corruit: & cępti hunc tandem imprudētia mordet.
 c.iii.

Cura inuti lis.

O curas hoim
 o quātū est i re
 bus inane. Alie
 na curas ea q̄
 ad te non arti
 nēt. Noli pl⁹ sa
 pere q̄ oportet
 at. Altriora te
 ne que fieris: &
 fortiora te ne
 scrutat⁹ fueris.
 Sed que prece
 pit tibi de⁹ illa
 cogita: & i plu
 rib⁹ opibus ei⁹
 ne fueris curio
 sus. Nō est enī
 tibi necessariū
 ea q̄ abscondita
 sunt uidere o
 culis tuis & c.

de renun. c. i. in
 prin. li. Vi.
 Persius. i.
 Teren.
 Ad roma. xii.

Prouer. xx.
 Eccle. i. & xlii.

- Iuuenalis. Historiæ nobis recinunt exempla: q̄ ille
 Alexâder. Magnus Alexander toto sudasset in orbe:
 Europæ atq; aliq; fines: non deniq; mundus
 Suffecere sibi: tanq̄ pro corpore paruo
 Non satis ista foret tellus quam iure teneret.
 Attamen exigua tandem compositus in urna:
 Sarcophago contentus erat paruoq; sepulchro.
 Eccle. Vii. Mors horrenda docet: quo quis contentus abire
 Debeat: & qualem sectentur corpora finem.
 Diogenes Cynicus ille, fuit græcis plus diues in oris
 Horatius Cognitus: & sphiæ celebris præceptor & auctor:
 Non ædes magnas: non hic sublimia tecta
 Quæsit: at uacuo speculatus uase: forato &
 Astrorum motus: curauit secula nusq;
 Magna quies istunc atq; ocia blanda manebunt
 Qui forti curas abigit de pectore uanas:
 Haud onus imponit dorso quod ferre recusat.
 Iuuenalis. Maxima qui tentat: uoto qui concipit alta:
 Pondus & aggredditur rerum: tolerare labore
 Grandia: quæ mordax imponit cura lacertis.
 .pue. x Vii. Quid iuuat ingêrem manibus q̄ uincimus orbem?
 Sapien. V. Angoram frustra patimur: curasq; modestas:
 Mar. x Vii Si tandem hanc animâ, stygias mittemus in oras:
 Qui curat quid mundus agat: quo cæsar in orbe
 Martem agitet: nunq̄ tranquilla uiuit in hora.
 Sapien. Viii Stultus & is: curans q̄ nec mutare ualebit.

Mutuum accipere.

Haud facile emergit qui semper mutua sumit:
 Nam lupus, est mesq; tempora nulla uorax.
 Calcitrat hunc usinus plantis quandoq; recuruis
 Seraq; mortiferi damna doloris agit.

Multiplicata suis manibus qui mutua sumit
 Era: hic uersuram soluere stultus habet.
 Profueritq; parum q; metam & tempora tarda:
 Soluendi statuit: mox quia tempus abit.
 Expoliant usura uorax & foenora multos
 Censibus: ingrata pauperiemq; creant.
 Sepe etiam nudos homines facit es alienum.
 Mutua pauperibus exitiosa nocent:

e. liiii.

Mutuum accipere.

A nullo accipiens mutuum.
 Qui enim mutuum recipit seruus est feneratoris. Mutuarius peccator & non soluet: iustus autem miseretur & retribuet. Omnia rebus habent: & suis spatiis trāseunt.

Deutro. xv.
 Prouer. xxii.
 Psal. xxxvi.
 Eccle. iiii.
 Psal. lxxi.
 puer. xxviii.
 Lucę. vi.

- Schemate quid tamen hoc prescripte pagina legis:
 Aut Satyre excursus: significare uelint:
 Accipe: nam fatuos uitiorum semita trita
 Quos trahit: & scelerum quos malus error habet.
 Deuoto: qui peccant: uetite quoque mutua sumunt
 Legis: & impuro foenora corde fouent.
 Peccati cumulum faciunt: atque aggere magno
 Eccle. vii. Constituant molem: ponderibusque grauant
 & viii. Imponunt humeris strictum cum mole capistrum:
 Pondere suscepto cunctaque membra tremunt:
 Eccle. xii. Non ut peccatum cumules. tibi tempora donat
 xxiii. q. iiii. Hec deus: emendes sed malefacta petit:
 Nabucho Vindicat interdum mortales uerbere diro:
 donosor. Vissirat & lento crimina sepe pede:
 Sodoma. Adsit in exemplum Sodomorum tarda ruina:
 Gen. x viii Qua cecidit iuuenis: decrepituque senex:
 iiii. re. xvi. Et Solyme prebent nobis exempla uetuste:
 Thob. xiii Propter peccatum que cecidere malum.
 Mich. iiii. Nil nicolas itidem plagis subitisque ruinis
 Exodi. iiii. Ob scelerum molem triuerat ipse deus.
 Iohelis. iiii. Et plagis uariis recuritque semina mentis
 Amos. ix. Afficit: quamuis gens benedicta foret.
 Esai. i. Mutua qui sumit nequeat que soluere: stultus.
 puer. xxii. Nam metam positam non lupus ipse uorat.
 Thob. xiii Sic deus omnipotens tribuit tibi tempora uite.
 Eze. x viii. Non ut peccatum: sed bona perficias.

De inutilibus uotis & petitionibus.
 Qui superos passis manibus, uotisque precatur:
 Nec tamen ex iusto pectore uora fluunt:
 Quod petit a superis uotum non percipit illud:
 Materiam risus deinde aliquando dabit.

Carpim⁹ hac Satyra oprarus quoq; & i proba uora
 Quę temere a superis nulla ratione precamur.
 Voto homo sepe petit. quę non intelligit ipse.
 Sed quę tristia sint discrimina forte datura.
 Adsit in exemplum Midas rex: supplice uoto
 Qui temere oprabat q̄ quicquid rangeret aurum
 Esset: & hinc stolidę damnosa opratio mentis
 Huic fuit ad p̄nam. nam panis uersus in aurum

Quid oran dum.

Ante oratiões
 prepara aiam
 tuam. orōnes
 eniz iustorum
 exaudiet dñs.
 Melior ē finis
 orōnis q̄ prin/
 cipiu. Orandū
 est ut sit mens
 sana i corpore
 sano. Superof
 q̄ precetur &
 oret Ut redeat
 miseris abeat
 forrtūa supbis.
 Scimus ar̄ qm̄
 pctōres deus
 non exaudit.

Eccle. x. viii.
 puer. x. v.
 Ecclesiast. vii.
 Lucę. xx. in fi.
 Joh. ix.
 Midas Rex
 phrygum.
 Ouid. meth. xi
 Persius. i. sa.

Folio

- Atq; merum fuerat: sic uoti damna luebat:
 Auriculas asini fatua ut ceruice referret.
- pue. x. vii. Multi diuitias oprant, censusq; superbos:
 Et manibus quatit: Iouis atq; impellere tentant
 Aures: nūmorū ut magnum concedat aceruum.
- Sapie. viii. Omale uouentes: funesta pecunia multos
 Ad miseros casus: & tristia fata retrusit.
- Lycinus Quid lycini profunt edes: quid iugera campi?
 Crassus Quid Crassi census: quid Croesi maxima gaza?
 Cresus Non faustum nacti finem: non funera recta.
 Poscit opem neruis quidam, longāq; senectam:
- Iuuenalis. Poscit & in longis opulentus uiuere seclis:
 Quem tamen assidue crapule, tuceraq; crassa
 Debilitant: neruosq; terit lasciuia uolupras.
- Ad hebre. In poenam multis fuit olim annosa senectus
 viii. In qua sollicito sudamus sepe dolore.
- pue. x. vii. Peleus: & Nestor uiuax: Itacusq; Laertes:
 Peleus Questi sunt seram nimium tardamq; senectam.
 Nestor Accedunt senibus quandoq; incōmoda multa.
 Laertes Tum trahit ad uotum quosdam mundana potestas
- Horatius Exitiumq; que sepe parit, moestamq; ruīnam.
 in arte. Exoprant alii formosos corporis artus:
- Sapient. v. Atq; animę iccirco perdunt plerumq; salutem.
 Eccle. xi. Oprandum est: ut sit mens sana in corpore sano
 Iuuenalis. Et bona fama: fides: & morum uita bonorum:
 Et sedeat uirrus in casto pectore fulgens.

De inutili studio.

Qui studium exercet uanum: sterileq; palestram:
 Et frustra studii tempora coepta terit:
 Ad partes satyrę ueniat, stultasq; cohortes:
 Ut uideat quid sit perdidicisse nihil.

Nunc superest fatyre: fatuos uectare studētes:
 Qui cappas humeris portāt, longosq; cucullos:
 Vnde trahunt post se capparum in puluere caudas:
 Et se scire putāt, quod nō didicere studendo.
 Dum studiis teneros deberent tradere mores:
 In plateis potius ludibria uana sequuntur.
 Nil studiū fructus curat male sana iuērus:
 Cogitat haud artes magna ratione reperras:

Inutile studium.

In pueritia re,
 quirentes mo-
 dos musicos:
 & narrātes car-
 mina scptura,
 rum in gnātōi-
 bus gentis sue
 gloriāz adepti
 sūt &c. Ocium
 sine lris mors
 ē. & uiuī hoīs
 sepultura. Eteī
 cum deberetis
 mgrī eē ppter
 tps: rursū indi-
 getis ut doceā
 mini q̄ sint ele-
 menta exordiū
 sermonū dei.

Eccle. xliiii.
 Ad hebre. V.
 ii. ad thimo. iij

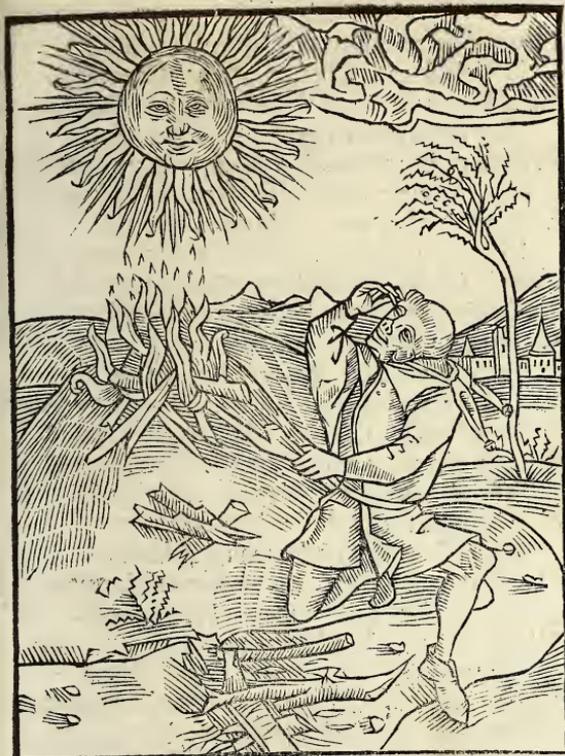
Eccle. xx V.

xvi. q. i. sic
 uiue.

- Sed potius fatui studio laqueantur inertī:
 Vnde nihil morum: nihil & uirtutis habebūt.
 At sophia est ueterum, magno sudore paranda:
- Seneca epi
 sto. x viii. Hinc magis admiror: q̄ multi errore profano
 c. nisi cum Nil nisi nunc manibus trīualia grāmata uoluūt.
 pridem de Grāmatices Priscę sincera uolumina spernit:
 renun. Cuius Alexander gallus p̄cordia turbat.
 xxx vii. Hic logicę nodos soluit sermone rotato:
 di. nōne Et fillogismorum cum garrulitate molesta
 Currere nunc Sortem clamat: nunc stare Platonem.
 Blaxterat: & nescit uerbis imponere finem:
- Eccle. x vii. Ars logicę, falso nodos, & retia cauta
 Nectit: & explicitum tenebras deducit in atras.
- xxx vii. di. Noctēs atq; dies ranarum murmura rauca
 legimus. Effundunt lo gicę uerbo saq; dogmata clamant.
 Talibus illecebris uiolatur prima iuētus.
 Vrile nil quęrens: nil delectabile gustās.
- Eccle. viii. Hic uolat ad VViēnā: tener hūc Erfordia magna
 Hūc basilea fouet. Lyps istum Barbara tellus:
 Hic mare sulcauit: gentes hic uidit Iberas:
- xii. q. ii. Vidit & hic gallos: & magnę menia Romę.
 glia epi. Ad patrios tandem redeūt sine laude penates:
 glo. i c. cū Et sine doctrina: cappas ceruice superbas
 ex lris d̄ i. Gestant: pro stulto quę respondere studente.
 inte. resti. Possint: in cassum tractarunt tempora prima.
 puer. xiii.

Temere loquētes cōtra deum.

Si deus annueret precibus, nostrisq; petitis
 Semper: & ad uorum concederet omnia: plures
 In lachrymas fluerēt mētas: fletusq; molestos:
 Stultitięq; suę caprarent p̄mia iusta.

**Corripere
facta dei.**

Supuacuis la,
borat impen,
diis q solē cer,
tar facibus ad
iuuare. qm̄ di,
uinę grē pleni
tudo adiecti,
one hūana nō
indiget: nec ul
la reqrit omē,
datōis augmē
ta. sic qui mel
multuz cōedit
nō est ei bonū
Sic qui scruta,
tor ē maieſta,
tis, oppmetur
a gloria.

Vanam operam impendit: fatuos stultosq; labores

Qui solis radios igne iuuare purat:

Et face succensa: se credit lampada phoebi

Augere: ut plenum plenus efficiat.

Stultior ille tamen: superi qui facta tonantis

Atq; uoluntatem corripit etheream:

Hic superat stultos omnes: uesanior hisq; est:

Eumenides quoꝝ pectora surda premunt.

Vi. q. i. si oia.

Eccle. iiii.

Prouer. xxv.

- Ad Ro. x. Nanq̄ dei nostri tanta est sapientia, uirtus,
Iusticia, ingenium, gloria, fama, decus:
Esaïe. xl. Consilium tantum, maiestas: tanta potestas:
Non egeat nostro ut sceptriger auxilio.
Prouidus & sapiens a deo est: qui cuncta creauit:
Qui mare: qui terram: stelliferumq̄ polum:
Ut sua nec minui poterit diuina uoluntas:
Ne ue hominum augeri possit ab ore magis:
Omnia dispensans moderatur: & omnia noscit:
Cordaq̄ scrutatur: hunc latet atq̄ nichil.
xxxii. dif. Omnia disponit sollerter: legeq̄ certa
erubescât. Singula constituit: præterit huncq̄ nichil.
Seu deus ergo tonat: niuibus seu spargit harenam:
Seu uibret forti fulmina dira manu:
Seu ros ethereum mittit: siue astra serena:
Effundit: nimbos seu deus horrifonos:
Sapiētie. i. Non homini fas est diuina laescere iura:
Iactare & contra uerba maligna deum.
psal. c. iii. Omnia disposuit sapienter, maximus hic quem
Sapiētie Corripis incassum, stulte proterue, deum:
xi. & xii. Vindictam queris scelerum: penamq̄ malorum:
Eccle. xxiii Cum temere irrumpis: uisq̄ docere deum
Murmura non fas est: crepitantia uerba: susurros
Aduersus summum præcipitare deum.
N̄teri. xiiii Israhel interit: totiens sic murmure turba:
Iosue. ix. Sultorū hoc cecidit pars quoq̄ magna modo.
i. corinth. x.

Qui alios iudicat.

Se iustum quicūq̄ putat: uitaq̄ probatum
Iudicat atq̄ alios homines, censetq̄ nocentes:
Nec contemplatur semet: capit ille ruinam:
Sic licet in casu: cunctos notat ipse cadentes.

Judicare alios.

Nolite iudicare & nō iudicabimini. nolite p̄dēnare & nō cōdēnabimī. quid āt uides festucā i oculo fr̄is tui, & trabem in oculis tuis nō uides? Tollere festucam qui uis de fratris oculo. Que tua p̄turbat luīa tolle trabē. Iudicet ille de alterius errore q̄ nō h̄z in seīpo quod condēner.

Math. vii.
Luce. vi.
glo. i. c. ea que
de sta. reg. iii.
q. vii. iudicet.
puer. xiiii.
& xxvi.

Stulticię uitio metuenda pericula multi
Incurrunt: mortis exitiumq; graue:
Quos spes uana trahit uirę: fausteq; salutis
Prosperitas: que mox fluminis instar abit.
Se putat esse bonum, se iustum: seq; potētem:
Magnanimum, & nullum posse subire malum
Non metuit mortem: quoniam spe ductus inani:
Floccifacit post se quicquid in orbe manet.

- Horatius in epi. Quicquid delirant alii: mox carpit iniquo
Dente Theonino: nec sua facta uidet.
Sed fatuus quicuis spem pectore seruat inertis:
Qua sperat sese uiuere posse diu.
- Math. Vii. Si uidet alterius mortem uiteq; ruinam
Ad Ro. ii. Affore: non meminit se prope posse mori.
- Eccle. xi. Mox causam fingit: citius cur raptus: aitq;
Non alias ualidus, nec bene sanus erat.
- Ecclesiast. xxxviii. Quin tristis: nigro & suffusus sanguine: plenus
Et scelere atq; dolis: improbulusq; fuit.
Propterea omnipotens excelsi rector olympi
Fecerat hunc subita morte perire uirum.
Post mortem fatuus sceleratus iudicat illum:
Forfitan etheri quem fouet aula poli.
- Sapie. iiii. Inter coelestes sua qui solatia ciues:
Nectare & ambrosia fors bene pastus habet.
- Eccle. xxi. Iudicat alterius mortem: qui compe de strictus
Est scelerum: & uitis membra ligata tenet:
- Eccle. Vii. Nec meruit poenam: neq; mortis tempora: que mox
Obseruans lachesis: stamina fessa secar.
- Seneca. Terminus incertus loeti est: incerta diesq; &
Apocal. x. Hora: uolant racito tristia fata pede.
viii. Vir bonus & iustus: falso quandoq; putatur
Esse malus: noscit pectora sola deus.
- iii. q. Vii. Iudicat alterius uitam quicumq; probatum:
iudicet. Sincera, & iustum condecet esse uirum.

De pluralitate beneficiorum.

Quisquis cupit possidere plura beneficia:
Multa solus obrinere possit ac officia:
Plus imponit hic a sello q̄ portare poterit:
Mortem saccorum misello multitudo parturit.

Sunt: quibus est animus beneficia plura tenere
 Et sacrum manibus contaminare bonum:
 Nec satis illa ualent uigili curare labore:
 Susceptum nec onus præficere arte queunt.
 Qui saccos asino plures imponere tentat:
 Morte fatigatum destruit ille pecus.
 Et quem sola quidem posset præbenda fouere:
 Illius ad uitram que satis usq; forer:

f.i.

**Beneficiorū
 pluralitas.**
 Ambitio quo
 rūdā in tātū p
 cessit ut nō du
 as uel tres, sed
 plures ecclīas
 habere stude,
 ant: cū uix uni
 possint debitā
 puisionē ipen
 dere. cū tñ mul
 titudo p̄bēda,
 rū canonib⁹ sit
 iūmica. & ualde
 iūstū & iūquū
 ē ut multi esu,
 riāt forte meli
 ores. & un⁹ e,
 bri⁹ forte nul
 lus i uerbo, &
 pessimus i exē
 plo, abundet

de p̄ben. qā in
 tātum. & c. de
 multa.

De cle. non ref.
 quia nonnulli.
 i. ad cor. xi.

Eccle. xxxiiii.

Hunc sed amor nummi funesta pecunia: cogit.
 Absq; modo & numero congerere ulterius.
 Qui cupit assiduo beneficia plura tenere:
 Copia nec rerum quem sariare potest:
 Usq; adeo cecatus erit: pressusq; tenebris:
 Nesciat ut curas connumerare suas.
 Hunc nocturna quies nunq; solabitur ulla:
 Semper hiat: nullo limite uita facer.
 Saccum hic circumferri in quo non fundus habetur
 Sed ieiuna fames: atq; cupido uorax.
 At magis indignum est a fini, indocti, imq; periti
 q; magis hęc faciunt: cuncta tenere uolunt:
 Ecclesieq; bonis nulla uirtute fruuntur:
 Atq; deum uana religione colunt.
 Hęc bona pauperibus largiri coelica debent:
 Vsbis at prauis sic cumulata ruunt.
 Dicite pontifices quid uos beneficia multa
 Conferri stultis: qui ratione carent:
 An quia iumentisq; alinisq; imponere fas est
 Cūctorum ut saccos atq; onera usq; ferant:
 Quin etiam peius: contenti munere nullo
 Conducunt census: mutua lucra locant:
 Hos nec apud satis est Hiesy cum simone tutus:
 Mangones licitant: uendita rursus emunt
 Plures quisq; igitur p̄bendas possidet: ille.
 Extremam expectet cum Ioue tartareo.
 De eo qui exceptiones querit
 ad emendandum se.
 Qui tantum corui: cras cras imitatur: & usq;
 Cras canit: haud animo fara caduca notans:
 Semper aget fatuuu: nam confidentia stulta hęc
 Dicitur: illusit spes ea sepe suos.

c. auaricę
de p̄bē.

xIvii. di. st.
cut.

x Vi. q. i. c.
ulri. xxiii.
q. viii. cō/
uenior.

Actu. viii
i. q. i. perr.
& c. q. stu,
det.
iiii. reg. V.

**Differens
benefacere.**
Non tardes cō
uertī ad domi
nū: & ne disse
ras de die in di
em. Subito enī
uenit ira illius:
& in tēpore uī
dicte disperd3
te. Hodie ē &
cras moriet. fe
num quod ho
die ē cras ī cly
banum mittet.
Hodie si uocē
eius audieritis
nolite obdura
re corda uŕa.

Cui deus omnipotens de coelo numina mittit:
Illius & mentem lustrat: quo certius inde
Omne nefas purget: uitę & delicta peractę
Emendet scelerumq; graues eliminet actus:
Sic licet hic postus uitiorum in flumine magno:
Sentiat & molem: qua mens agitatur iniquam.
Et spatium uitę quo recte uiuere posset:
Groccitat arramen hic corui de more canendo
f.ii.

Ecclesia. V.
Psal. xciii.
Ad hebre. iii.
Luce. xii.

Folio

- Cras cras: in melius uitam mutabimus: aut cras:
 Eccle. V. Hinc stolidum-insanum, & stultum dicimus omne:
 Qui se uicturum cras afferit: atq; faterur:
 Prouer. Cum tamen in foribus mors assidet omnibus horis
 xxvii. Sera nimis uita est que fertur crastina: qui scis
 Ouidius. An te fata sinant tam longo uiuere cursu:
 Cras minus aprus eris: hodie bene uiuere debes:
 Esaię. lvi. Et purgare caput: quod cum sudore grauatum
 Pondera peccati gestat: cura q; minaces.
 Ad mala ueloci uolitanus cum pede semper:
 Atq; hodie facimus ea: nec differre putamus
 Iacobi. iiii. Longius: adq; nephas presens nos mancipat hora:
 Et festinamus semper ceruice parata:
 Illa tamen nobis possunt que ferre salutem
 Spernimus: insanos sic nos dementia turbat.
 Si forte immineat scelerum confessio nobis:
 Diffugimus: rauci repetentes murmura corui.
 Et duo cras: aut plus, fatuo ructamus ab ore
 Ecclesi. x. Implacata tamen: si mors irreperit: ut te
 Math. vi. Auferat: atq; animam sub tartara nigra remittat:
 Lucę. xii. Tunc uelles fecisse bonum: potuisse nequibus:
 Tunc tua sera nimis uox & querimonia: cras cras.
 Esaię. xxii. Stulte quid exigui te temporis oro uoluptas
 i. corit. xv Derinet: illa ruunt: & fluminis instar abibunt.
 Incipe coelestes hodie perquirere sedes:
 puer. iiii. Crastina precipitet ne te cunctatio uana.

De custodia mulierum

Custodit pulices fatuus sub sole calenti:
 In puteum undantem & flumine, portat aqua.
 Qui gerit uxoris curam metuitq; pudoris
 Que sibi ni custos fuerit custodia uana est.

Obseruare mulieres.

Si spūs zeloty,
pie ꝑcitrauerit
uirū ꝑra'uxo,
rē q̄ nihil pol,
luta ē uel falsa
suspitiōe appe
tit relinq̄t deo
facti hui⁹ iudi
cīū. Ille lauat la
terē q̄ custodit
mulierē. facili⁹
est ardenti sub
sole obseruare
pulices: q̄ uirā
custodire mu
lierē. Adde se,
rā cohibe. sed
quis custodier
īpos. Custodes
caura ē ab illis
incipit uxor.

Iuuenalis.
Vi sati.
Eccle. Vii.
Numeri. V.
Eccle. xix.

Iuuenalis.
Prouer. xxx.

Stulrior, atq; magis furioso insanus Horeste est:
Spiritus & uexat hunc male zelotypus:
Qui gerit uxoris curam: & custodiam inanem
Noctes atq; dies: sollicitusq; tremit:
Angorem frustra toleras: frustra q; labores
Suscipis: incassum te tua cura necat.
Pone seras: cohibe gressus mulieris: & omnes
Saltus: & uigil hic latret ubiq; canis:

Folio

- Conferet & fortis preclusas pessulus cedes:
 Custodes habeat & domos alta suos:
 Quis tamen interea semper custodiet ipsos
 Custodes: uxor si uolet esse procax:
- Ecc̄l. xxv. Foemina producit quam natura pudicam:
 Raro fit-ut seruet uincula casta thori.
- puer. xii. Foemina sed que uult tenerum seruare pudorem:
 Et thalami pignus coniugiiq; fidem:
 Vinciri debet nulla compagine ferri:
 Nec structura grauis hostia casta premat.
- Danae. Non turris, Danaes potuit seruare pudorem:
 Ouidi⁹. iiii. Amisit stupro dona pudicitie.
 metha. Iupiter auricomum flagrans conuersus in imbrem
 Virginis ingremium fluxit: adulter erat.
- Penelope. Libera Penelope fuerat per tempora multa,
 Homerus. Absenti retinens membra pudica uiro.
- in odissea. Circa illam qua uis uolitare turba procorum:
 Ouidi⁹ in. Infracto mansit sed tamen illa thoro.
 epi. heroi. In uetitum plerumq; nefas custodia pellit
 Vxores: uetiti damna pudoris olent.
- Ecc̄l. xxvi. Foemina iucundos mores uitamq; probatam
 Seneca in. Iuduat: ut famam comparet inde sibi.
 de clama. Et cetus hominum fugiat: uetulasq; procaces
 Helena. Et fugiat uafri murmura blanda proci.
 Ouidi⁹ in. Si non legisset Helene rescripta dolosq;
 epi. heroi. Idem Paridis: non male rapta foret.

De adulterio.

Est fatuus qui scit uigilanti stertere naso:
 Et faciem digitis contegere usq; suis.
 Vxoremq; suam subigi permittit: & audit
 Illecebras: ridet subdola catra iocos.

Lenocinii fatuitas.

Patron⁹ ē tur,
pitudinis q̄ cri
men cęlat uxō
ris. qui paritur
uxorē suam de
linquere: matri
moniiq̄ suum
cōtēnit: q̄q̄ cō
taminationem
nō indignatur
pęna adulteri
cōfigitur: do,
ct⁹ spectare la,
cunar: doctus
& ad calicē uī
gilanti stertere
naso,

Res miseranda quidem, & censura digna Cathonis,

q̄ uult conjugii nemo tenere fidem:

Nullus adulteri legem, aut pia iura ueretur:

Iulia lex dormit: poena uerusta silet.

Non mulier nec uir sacrați foedera fulcri

Conseruare solent: męchus ubiq̄ iacet:

Multis digna quidem res & laudanda uideretur

Alterius lectum concutere, atq̄ thorum.

f.iiii.

Sene. de ira.

Valeri. li. iiii.

Prouer. xxii.

Iacobi. i.

Ecclesi. xxx.

Iuuenalis.

Vi. sati.

Leuiti. xx. Nec pudor ullus adest: nemo ensē, aut saxa uerēs:
 Deut. xxii. Iudicium parci: pena remissa iacet
 ff. ad. l. iul. Heu uetus in mēchos tua lex tua Iulia dormit:
 de adul. Cesar: ab Elysiis fontibus oro ueni:
 Turpius idq; magis: sunt qui spectare lacunar
 Iuuenalis. Docti: ut per thalamum cautus adulter eat.
 Apponunt digitos oculis uigilantibus: atq;
 Permittunt subigi pignora chara thori.
 c. quemad Vxorīs ne scelus audes spectare pudendum:
 moduz de Cognita nec culpas probra: marite taces:
 iu. iu. Expulit a regno fratrem Pelopeius Atreus:
 pue. x viii Foedasset proprii q; sibi iura thori:
 Atreus. Atq; duos natos mactauit funere mēsto:
 Sen. i thy. Quo luerant moechi crimina foeda patris.
 ff. de adul. Ingens clamor erat quando Lucretia passa est
 l. stupor. Stuprum: a lasciuo contaminata uiro.
 Lucretia. Collatinus enim coniunx rumore leuato
 xxxii. q. v. Tarpeia regem pellit ab urbe malum.
 lucretia. Clodius in cunctis dominatur gentibus: q; heu:
 Targnīus Clodius impune tractat adulterium.
 expulsus Heu mala dira parit puridę mēchatio mentis:
 Clodius Profiliunt ire, mortis & exitium:
 C. de adul O uos mortales concordī uiuite nexu:
 gracchus. Foedera quid thalami sic uiolare iuuat:
 puer. vi. Sit ueneranda fides uxoris: sitq; mariti:
 Mutua sint semper gaudia: paxq; frequens.

Semper fatuus.

Est qui contendit se prudentem usq; putari
 Cum sapiat penitus nil (mihi crede) boni:
 Non discit mores: non est uirtutis amator:
 Sed manet in foelix anser: ut ante fuit.

**Stulti
cia gau
diū stul
torum.**

Vir pru,
dēs dirigit
gressus su
os. Cælum
nō animū
mutāt q̄p
mare cur,
runt. Sapi
entior sibi
stult^o uide
tur seprez
uiris lo,
quētibz
sentrētias.

puer. x V.
& .xx Vi.
Horatius
in epi.
Seneca pe
regrinatio
ñ facit me,
dicū & nul
la ars disci
tur loco.

Qui bona multa uidet: preclaras perlegit artes:
Audir & egregium quicquid in orbe uiget.
Virtutis monumenta sacre moresq; politos
Conspicit: & studii flumina amena uidet
Gymnasium: ludos celebres: spectacula mundi
Lustrat: & arreclus per loca multa uolat.
Nil tamen addiscit: neq; enī hęc monumēta uetusta
Profunt: ut melior fiat & utilior.

- Eccl. xxix.** Quicquid habet rerum alterius collecta supellex
 Aedibus id semper gliscit adesse suis.
 Hoc desiderio stultissima uota notantur:
 Res semper fatuis ex nouitate placent:
pue. xxvi Ad gentes currunt uarias populosq; peragrant
Luce. x v. Ignotos: lustrant quicquid in orbe iacet.
 Ne quid in externis maneat regionibus usq;
 Intactum: peregre stultus ubiq; uolat.
 Ad Parauu muros: ad celsę moenia Romę:
 Ad Solymas currunt: Assyriosq; lares:
 Curritur ad Lybien: penetrat Memphitica regna.
 Pyramides lustrant. Attica regna uident.
 Attamen apportant sapientis premia nulla:
 Non specimen morum: non decus ingenii:
Horatius Coelum non animu mutant qui transmare currunt.
in epist. Stulti discedunt: mox fatui redeunt.
 Possumus hos mores inter cenacula nostra
 Discere: si imprudens uis fore: siste pedem:
 In patriis laribus tam stultas carpimus artes.
 Non aliena opus est perquirere inde loca
Plato. de Quin animo ex cultu diuinum imitare Platonem:
quo Hier. Ut saperet doctos quesit ille uiros:
in plogo Nec sine doctrina Graias confessit ad oras:
biblie. Quo tandem ingenuas cõcumularet opes.
Ad Hebr. Quisquis ab eade sua patria, uolat improbus anser:
xiii. Ille domum rediens, anser ut ante, manet.

De iracundiã ex leui causa.
 Assiduis flagris tardum qui pungit asellum:
 Sepius ad longas corruiit auriculas.
 Ira breuis furor est: nil indignatio prodest
 Sincerę mentis est inimica minax.

Hic fatuus semper pigrum cōscendit asellum:
 Turbida quem motu concitat ira graui.
 Latrat & exclamat circum se more canino:
 Nec uerbum placidum toruus ab ore uomit.
 Rancidulo semper ructatur in ore canina
 Littera: nec motus mitigat ille suos.
 Gaudet, & a populo metui sua facta: furoris
 Plena mali: mentis conscius ill e nihil.

**Iraci
 sine cau
 sa.**

Vince iras
 aīmq; tuū
 qui cetera
 uincis.

Impedit
 ira animū,
 ne possit
 cernere ue
 rum Irat⁹
 nil nisi cri
 minis loq
 rur. Debet
 hō lentus
 uehemens
 eqtare iu
 mentum.

xxxii. q.
 Vii. qd in
 nibus.
 Sapie. xiii.
 Ad Ro. ii.
 Hier. xxix.
 per sius
 prouer. xx
 pu. xx Vii.

Folio

Dicitur a cunctis: furiosum cernite stultum:
 Et sibi de fatuo hoc quilibet abstineat.

Perfius prouer.xi. Nam putat ille quidem stultos nō antea uisos:
 Auriculas asini solus habere cupit.

Ira necat sensus: premit indignatio mentem:
 Precipitem inuertit illa uel illa uirum

Archytas Archytas sophie lccirco spectabilis auctor:
 Ille Tarentina natus in urbe procul:
 Peccanti seruo: turbatus mente pepercit:
 Atq; irę stimulos sic moderatus erat

Plato Socrates Sic Plato sic alii motus sedare solebant.
 Socrates Socratici & plures doctiloquiq; uiri.

puer.xxx. Nempe furor ratione carer: p̄cordia frangit:
 Eccle. xix. Debilitat sensus. ira seuera nimis

xl.q.iii.ira. Hos contra motus, certa innitamur habena:
 V.q.ii.rela. Et frenum: atq; suum sentiat ira modum.

tum. & ca. Non sapiētis erit tristari: aut corde dolere:
 feruetur. Passio, prudentis pectora, nulla premit:

puer.xxii. Est sapiens semper: tranquillus mente quietus:
 & xvii. Ira trahit fat uos insipido s̄q; uiros.

Io. xxxvi. Tempore cuncta quidē sapiens moderatur in omni
 prouer.xii. Addit & in cunctis rebus ubiq; modum:
 Eccle. vii. Sed fatuus nullo penitus moderamine ductus:
 Stulticiam effundit semper ubiq; suam:
 Ergo p̄cipites asinum conscendere stulti:
 Quo celeres fatuos b̄stia tarda uehat.

De fortunę mutabilitate.

Quem rota fortunę cupida spe continet: atq;
 Voluit in excelsō fors sibi fausta gradu:
 Ille etiam metuat lapsus quandoq; nocentes:
 Perpetuo nescit fors residere loco.

Complures fatuos, latum fortuna per orbem
 Efficit instabili uoluit eosq; rota
 Fortunam multi sitibundo pectore uersant:
 Et loca continuo scandere celsa petunt.
 Inquiruntq; gradum: qui sit sibi uiribus impar:
 Nec lapsum fari pectora stulta uident.
 Nil adeo excelsum est, qd non trepidare ruina
 Debeat: ad mortem cuncta creata ruunt.

Fortūemū tabilitas.

Tollūtur in al
 tum ut lapsu
 grauiore ruāt
 Nemo p̄fidat
 nīmū secūdis.
 Nemo despe,
 rat meliora la
 p̄sis. Miscet
 hec illis prohi
 betq; Clotho
 S̄are fortunā,
 rotat oē fatū.
 Nemo tam di
 uos habuit fa
 uentes Crastr
 nū ut sibi pol
 liceri possēt.

Eccle. x.
 i. Macha. ii.
 puer. xiiii.
 Seneca in her:
 fur.
 Claudianus,
 de pe. di. iii. qd
 ergo. in glo.
 Prouer. x. vii

- Horatius Omnia que terris nunc sunt innata senescunt:
Labitur & quicquid terra beata dedit.
- Seneca in Quis fuit in tanta mortalis sorte locatus:
her. fu. Crastina promittat tempora ut ille sibi:
Aut se uicturum fortuna semper eadem
Spondeat: instabili uoluitur illa gradu.
- Martialis. Nam lachesis duri semper pręnuntia fati
Non tibi permittit ducere fila diu.
Atropos haud nostris mulcerur turbida uotis:
Ut nobis longos pręster in orbe dies.
Ad casum subitum plures funesta potestas
Allicit: ut loetho tunc grauiore ruant.
- Iulio cesar. Iulius immenso dominator cesar in orbe.
Dum nimum fortis numina blanda colit:
In medio sensit mortalia fata senatu:
Hunc fortuna nichil iuuat ab exitio.
- Tullio of. Semper habet trepidos inuisa potentia gressus:
Eccle. xx. Inuisus multis imperiosus homo est
Delicias raras prębet metuenda potestas:
In ceruice sua tristia damna gerit.
- Sapient. V. Quem metuunt multi: multos metuisse necesse est.
Odit quem metuit, perdere plebsq; studet.
- Eccle. xxi. Imperiosus homo nullo palparur amore:
Nec populi hunc plausus: nec bona fama colit.
Ergo mobilibus non sic confidite sceptris:
Nam rota uertetur cum deus ipse uolet.

De egrotante inobediente.

Egrotus si quis morbos in corpore tristes
Sentit: & urgetur anxietate graui:
Pręstita nec medici sequitur documenta perit:
Si cadit: ex merito damna doloris habet.

**Patiēs
ipatiēs.**

Si opus
medicatis
expectas:
uuln⁹ dete
gas opor,
ter. Nō est
in medico
sp releuef
ut eger.
Principiis
obsta Se,
ro medici,
na paraſ:
Cum mala
per lōgas
cōualuere
moras.

Qui iacet in moesto egro rans angore: perito
Nec medico paret: consiliumq; fugit.
Nec tenet impositam seruata lege dietam:
Conualidus fieri qua mediante queat:
Pro uino nunc gustat aquam: nunc cetera sumit
Pocula: consultrix que medicina uetat.
Querit & assidue rigido contraria morbo
Esculenta: sibi temperat atq; nihil:

glo. i. c. ad
aures de e
ra. & q. or.
Eccle. x. &
xxxviii.
Boetius
Iuuenalis.
Persius
Ecclesiast.
xxxvii

Folio

Donec ad tumulum feretro portatur operto:
In cinerem rediens ceu fuit ante cinis.

Eccf. x. viii. Qui cito sanari a morbo conaris amaro:
Ouidi⁹ de Principiis obsta: deteriora caue.

reme .am. Scintilla in flammam crescit quandoq; molestas:
Riuus & exiguus flumina magna facit.
Principium morbi modicum: capit incrementum
paulatim: salubris in medicina uetet.

Eccf. xxxi. Qui ualidus cupit esse cito, sua uulnera plane
Boeti⁹ de Demonstrat medico, pellat ut inde luem.
con. phil. Non sine luctifero sanari membra dolore
Possunt: ne renuas ferre doloris onus.

Ecclesiast. Nil quoq; mentiri medico debemus in ipso
xxx viii. Morbo: non medici: sed tua uita perit.

Quiq; sacerdoti referens peccata peracta:
Mentitur: uitam decipit ille suam.

Qui medicum querit, sua nec documēta reseruat
Expers consilii est: & ratione caret.

Consilium uetule porius sectamur, & herbas
Quas in thessalico litore saga coquit.

Infami dygito frontem hæc & pectora lustrat:
Istius interitum falsa medela parit.

l. thimo. Qui uetulis credis malefanis: credit anili
iiii. Consilio: loethi fata seuera subit.

Moralem sensum nostro si carmine fumes:
In uitis egrum te mora nulla premet.

De nimium apertis cōsultariōibus.

Quisquis forte palam mentis concepta reuelat:
Ante oculos uolucrum retia tensa locat:
Admonet hic omnes: cautelam præbet, apertam:
Quo facile a laqueo quisq; cauere queat.

Quisquis auis forsan contendit carpere plures:
 Retiaq; ante illas tendit aperta nimis:
 Nec funes/pedicas/laqueosq; plagasq; recondit:
 Is facit ut sua mox retia uitet auis.
 Qui semper manibus: duris uerbisq; minatur
 Publicitus: nullum uerberat ille canem,
 In tantum mentis qui uerbis pandit apertis:
 Consilium retegens omnibus atq; palam.

g.i.

Aperte
 insidias
 ponere.

Frustra ia
 cif rete an
 te oculos
 pēnatorū.
 que nimis
 apparētē
 tia uitat
 auis.

Esopus in apo.

Prouer. i.

Ouidi⁹ de

rem. amo.

glo. in cle.

pastoralis

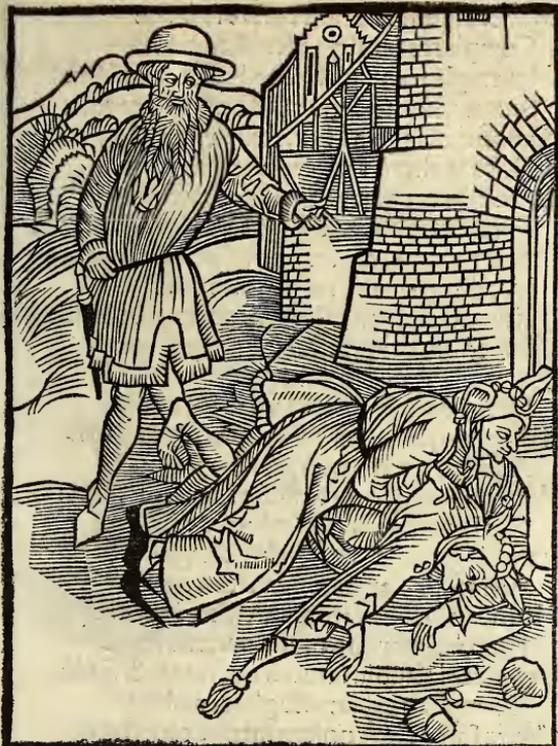
de re iu.

Prouer. x.

- De tali stulto poterit sibi quisq; cauere:
 Creditur hic toto corpore posse nihil.
 At puto prudentem & sapere hunc: secreta reuelat
 Qui nulli: intentum comprimit usq; suum.
 Solus agit mentis sincerę arcana: nec ulli
 Pandere uult animo si qua agitare uelit.
 Precipue in rebus: que spectant forte salutem
 Corporis: aut regni: grande aliquod uel opus:
 Horatius Falluntur plures a delatoribus ipsis:
 in episto. Consilium domini qui sibi scire uolunt.
 Illecebris palpan: ut sic arcana resciscant.
 Qui noua scire cupit: dicere, & illa uolet.
 puer. xi. Est sapiens certa: mentis qui condere uotum
 Consiliumq; potest: nilq; referre palam.
 Quattuor esse solent res: que se tempore nullo
 Occultare queunt: nec tacita esse uolunt.
 Eccle. viii Consilium fatui: structa urbs in uertice montis:
 Math. V. Actus amatoris: stramen & in crepida
 Ouidius. Occultam seruare potest rem pauper, inopsq;
 Iuuenalis Diuitis ast semper longius a cra uolant.
 Virgilius Et mala fama palam concrefcit ubiq; uolando:
 iiii. ene. Et domus interdum damna pudoris habet.
 Tu caueas: sapiens si fors cupis esse, catufq;
 Ne pandas animum, consilium, ue tuum:
 Seneca Nec seruis famulisq; tuis confidito in illis:
 Catho. Sed racitus mentis condito facta tuę.

Fatuorum damno sapientes
 nos fieri conuenit.

Stultorum lapsum miserum, subitamq; ruinam
 Qui uidet: astutus nec sibi deinde cauet.
 Est stultus: cęco nec recto tramite pergens:
 Et fatui barbani mulcet ubiq; manu.

**Alienis
piculis
fieri sa-
pientē.**

Attēde i il-
lis ne forte
cadas. Fe-
lix quē fa-
ciūt aliēna
picula cau-
rū. Casus
dementis
correctio
fit sapiētis.
Via ipioꝝ
renebrosa
nesciunt
ubi corru-
ant.

Cernimus assiduos casus, lapsusq; frequentes
Stultorum; & risus cernimus inde graues.
Ridentur passim fatui: luduntur in omni
Tempore: nil sapiunt: nil quoq; scire uolūt.
Sunt & contempri multum a prudētibus ipsis
Qui cappam in fatuis frontibus usq; gerunt.
Accusat stultum stultus: conuitia iacrant
Impia: sed gressus stringit urerq; pares.

g. ii.

Prouer.
iiii. &. xv.
Ioh. xvii.

Eccle. xxv.

Ecclesi. x.

- Hieremie** Errat & assidue nec uult curare ruina[m]:
Vi. & Vii. Complures fatui qua cecidere prius:
Eccle. i. Nil exempla trahunt stultos/lapsusq; molesti:
 Semper ad interitum quid bone stulte ruis:
 Admoneant saltem fatuos exempla malorum:
Math. xv Discant alterius uiuere uite malo.
Lucę. Vi. Exprobrat cęcum cęcus, uisuq; carentem:
 Attamen in foueam sepius ambo cadunt.
Esopus in Incusat cancrum cancer retrorsum abeuntem:
apo. Ibat directam nec ramen ipse uiam.
Ecclesi. iiii. Qui maris non uult documenta sequi, ille nouerę
 & xli. Imperium toleret obsequiumq; graue.
 Qui patris nunq; sequitur p[re]cepta salutis:
 Difficilem ingreditur sepius ille uiam.
Phaeton. Si Phęton quondam consulta salubria patris
Tul. iiii. off Audisset: currus non petiisset iners:
Ouidius. Non Iouis ethereum sensisset fulmen & ignes:
 ii. me. Nec lacerum corpus uolueret Eridanus.
Icar⁹. Oui. Icarus ingenui patris non iussa sequutus
Viii. meth Altius euolitans: nomina fecit aquis.
puer. xv. Hi duo in imberbi tristes cecidere iuuenta:
 & xxiii. Nam uoluit neuter iussa paterna sequi.
Eccle. xi. Corruere insanum fatuum qui cernit: & audit:
Esopus Exemplum capiat: effugiatq; malum.
Horatius Cauta fuit uulpes nolens intrare cauernam
 in episto. Viderat ut nullam uafra redire feram.

Nil curare detractiones hominum.
 Non campana sonat que malleolo atq; bacillo est.
 Expers: fit uulpis insita cauda licet.
 Iccirco stultum est omnes curare loquelas:
 Cum surda possis effugere aure sonum.

Quisq̄nis in hoc mundo tranquilla uiuere mente
 Gliscit: & in requie ducere secla bona:
 Non curet uoces populi: famamq; malignam:
 Nec curet lingue sibila rauca malę.
 Qui cupit in mundo sese exaltare superbo:
 Er stabilis magnum scandere rite gradum
 Est opus ut curas toleret quandoq; molestas
 Multa oculis uideat non bene grata suis.

g.iii.

**Nil cu
 rare de
 tractio
 nes ho
 miniũ.**

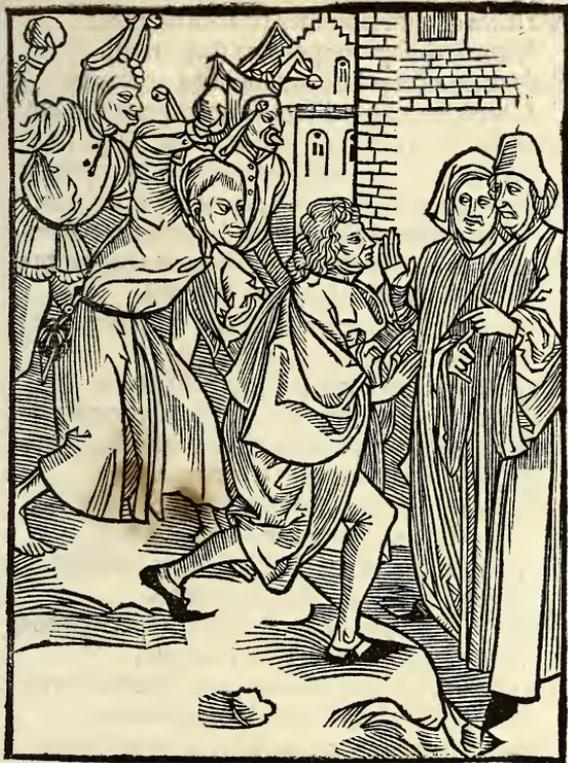
Cum recte
 uiuas non
 cures uer,
 ba maloꝝ
 Arbitrii
 nri non e
 quid quis,
 q; loquať.
 Multũ far
 ris habet
 qui cũctis
 obstruit
 ora.

Psal. c. viii.
 pue. xxiiii.
 Sapťerie. ii

Ad phi. ii.
 puer. xiiii.
 &.x. viii.

- Ad heb. xi At sunt qui firmo tentoria rure locarunt:
Mundum spernentes: orbis & illecebras.
Nil modo securum: nil tutum: nilq; uidemus
Tranquillum in mundo. nulla & ubiq; fides:
Multi urbes & opes, populos, cetisq; prophanos
Fugerunt: tutus ut foret inde status.
- Iohan. xV Qui statuit iustam semper traducere uitam
Sapien. xi. Et mores sanctos & benefacta sequi:
Non curat quid mundus agat: tacita sue querelas
Attendat: iustis nil mala lingua nocet.
- Satyri Si uates satyri quondam: sanctiq; prophete
Prophete Pensassent hominum murmura loethifera:
Nec monumenta bonę monstrassent uera salutis:
- Psal. lii. Hic famam: hic meritum perderet atq; decus.
Sapiē. Vi. Nullus in orbe quidem uiuit tam sanctus: ut omni
Nunc faruo placeat: qui probitate caret.
- Eccle. Viii Qui cunctis posset recte seruire: beatus
Is foret: & seruus nobilitate bonus.
- Ecclesia. Noctes atq; dies opus est confringere somnos:
xxx Vii. Qui cunctis iam iam rite placere uolet:
Quis farre, aut digitis stultorum claudere rictus
Iam poterit: loquimur: penitet inde cito.
- i. corin. iiii. Nil aliud mundus didicit: nisi uana profari
Eccle. ii. Verba: quibus iustos contaminare solet.
- puer. xV. Nil sapiens curet uani ludibria mundi:
Eccle. Vii. Attendatq; nihil quod uaga turba ferat.

De subsanatoribus & calūniatorib?
Stulti qui lapides iactant. & saxa rerorquent:
Hos fugiat, sapiens qui uolet esse, procul.
Nam trahit a uitio fatuos correctio nulla.
Nil discunt moris: nil probitatis habent.

O fatui excordes nostram ad properate paleſtram:
 Incipiam uerum ſamq; docere bonum,
 Vos ſacrę legis: parrum & documenta docebo
 Quę monſtrant rectum proſperitatis iter.
 Atq; uiam pandunt prudentum calle poliram.
 Quare agite & pedibus currite quęſo citis:
 Diſcite quid uirtus: quid ſit prudentia rerum,
 Et fatui tandem deſinite eſſe meri.

g.iiii.

Abſtrahere a bono.

Abominantur
 iuſti uirtū impi
 um: & abomi
 nant impi eos
 qui recta ſūt in
 uia. Sapientia
 cuſtodiuir illū
 ab inimicis. &
 a ſeducorib⁹
 ruraui illū. ui
 debūt finem ſa
 pientis. & non
 intelligēt quid
 cogitauerit de
 illo deus.

Eccle. xxii.
 Prouer. xxiii.
 & xxix.
 Sapient. x.

Prouer. Vi.
 Baruth. iiii.

Folio

- Ad titū. iiii. Virtutes ornant homines: prudentia uestit
 Sapien. Vi. Munditiis: sapiunt pectora stulta nihil.
 Eccle. x. Vi. Sed modo riores fatuos: sannasq; proteruas
 Corrigimus: strigili hos scalpere nempe iuuat.
 Iob. xii. Sunt fatui qui nunc rident documenta sophie:
 puer. xiiii. Inq; bonos cunctos probra pudenda uomunt.
 Aduertuntq; nihil: bona si quandoq; docentur:
 Quin cuncta irident mox documenta palam
 puer. ix. Increpat hinc stultum qui uerbis: aut corrigit ore
 Impingit sannam sepe met inde sibi.
 Eccle. xix. Corrige prudentem: qui tempore discit in omni:
 Festinatq; oris uerba tenere tui.
 Si cadit in iustos homines correctio iusta:
 Preceptum accipiunt: cum pierate bonum.
 pue. xxv. Iniustus preceptores diffamat: & odit:
 Sepe percussus in sua tela ruens.
 puer. xix. Crede mihi sannis qui alios: risuq; laescunt
 Nasuro: randem premia digna ferent.
 Iuuenalis. Loripedem rectus derideat ethiopem albus:
 iiii. q. vii. q. Est sine qui uitii rideat ille malos.
 sine. Stulte Nabal lueres sannas: toruosq; cachynnos:
 Nabal. Ni regem iratum flecteret Abigayl.
 i. Re. xxv. Quid pueros memorem qui uari illudere sancto
 iiii. Reg. ii. Dum certant: urfis mordicus intereunt.
 A grege stultorum caueat sibi quiq; maligno:
 Qui saxis iustos: innocuosq; petunt.

Contemptus eternorū gaudiorum.
 q̄ male delitias dūtaxat temporis huius
 Cogito: nec celeres pensito abire dies:
 Et regni eterni q̄ gaudia sperno beata:
 Causa est: me genuit Simea stulta parens!

Occurrit fatuꝛ rursus mihi turba cohortis:
 Quę requiem satyrę non linir esse meę.
 Stultus enim certe est. animo iactare superbo
 Qui solet: & nimium uerba pudenda loqui:
 Ecce ait o superum, nitidi quoq; rector olympi:
 Nil opto sedis regna beata tue.
 Id saltem liceat: multis mihi utuere iustis:
 Orbis & extremum cernere posse diem.

**Transitoria
pferre eter/
nis.**

Medaces filiū
 hoīm in stare,
 ris. ut decipiāt
 ipsi de uairare
 in idipsum.
 Quid prodest
 homini si mū/
 dū uniuersum
 lucretur: aīme
 uero sue detri/
 mentum patie/
 tur? Aut quā/
 dabit hō com/
 mutatōez pro/
 anima sua?

Eccle. xiiii.
 Psal. lxi.
 Marci. viii.
 Math. xvi.
 Sapiētie. iiii.
 Ad Roma. ii.
 Amos. v.
 Ecclesiast. ii.

- i. Ioh. ii. At non laudato, recte uirtutis amore
 Tam longas cui poscit habere uices:
 Sed magis exoptat: queat ut conuiuere laute:
 Cum sociis paribus: delitiisq; frui:
 Luce. Vi. Nec timet inferni fumantia tartara ditis:
 Non acheronticos post sua fata lacus.
 puer. xiiii. O fatue insignis: nil uani gaudia mundi
 Mellis habent: illis copia fellis inest.
 Tullius de Quis rogo delitias: tanti quid gaudia uania
 senectute. Stulte facis: pereunt que cito: more niuis:
 Ioh. x. Viii. Gaudia (crede mihi) terrarum: felle replentur
 Nec manet in cunctis perpetuata quies.
 puer. xix. Quo fit, ut infamis, lasciuia & spurca uoluptas
 Quem trahit: & fastus orbis & illecebra:
 Hic fatuus: mundi curas gustabit acerbas:
 Iob. Vi. Et mortis rapidum sentiet esse diem.
 Eccle. iiii. Transibit mundus: transibunt gaudia mundi:
 Sapien. ii. Transibit pariter quicquid in orbe uiret.
 & V. Cernimus & tales hominum sine fine ruinas:
 Iacobi. i. Cernimus occasus: cernimus exitia:
 Luce. xii. Rectorem coeli tandem spectabimus omnes:
 Apoc. xiiii. Hic ad letitias: alter ad interitum:
 & xx. Se cupit a summo qui segregare tonante:
 Letitie, & longos optat habere dies:
 Mat. xx V. Cimmeriis renebris est obsecrari ille
 Pro uano linquens coelica regna luto.

Tumultus & cofabulatio in ecclesia.
 Accipitrem gestans per religiosa deorum
 Tempa: & quem sequitur sedula turba canum:
 Deuotos homines, & debita uota moratur.
 Et, cuculum manibus palpat ubiq; suis.

Sunt quos latratu, strepitu, clamore, susurris
 Non pudeat sacras contaminare domos
 Dum canit officium: dum debita sacra sacerdos:
 Tractat: & extendit uota precesq; deo.
 Dum fluit ad populum diuinę contio legis:
 Ecclesięq; pium pangitur officium:
 Ingreditur faruus quem rostris calceus urget:
 Stat simul in manibus nifus, & accipiter:

De hōctā/ re ecclesiās.

In sacrosāctis
 ecclesiis, cū pa
 ce & qere uo/
 ra cōperit cele
 brari. Decet eī
 domū domini
 scitudo. Ces
 sent in illis cō/
 silia: cōtiones:
 parlamēta. ces
 sent uana &
 multo fortius
 fēda & ppha
 na colloqa. Et
 postremo q̄cū
 q; diuinū p̄nt
 turbare officij
 um, aut oclos
 diuie maiesta
 tis offendere.
 & cetera.

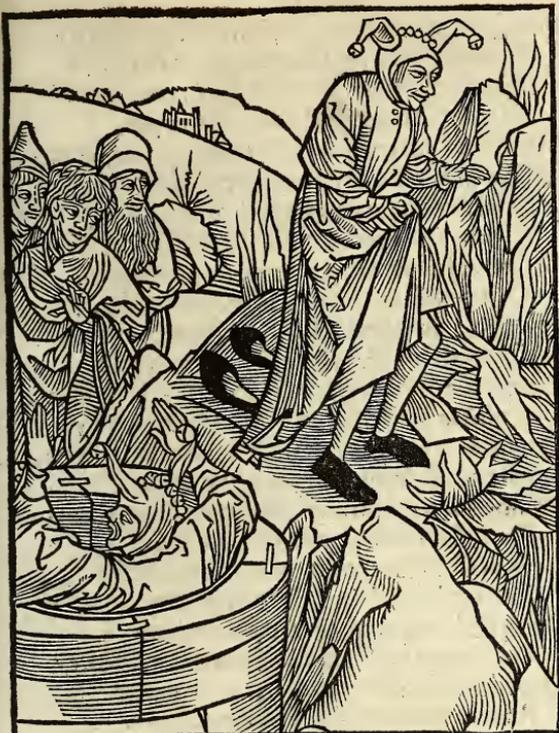
De imū. eccle.
 c. decet. li. Vi.
 I. denūciamus.
 C. de his q ad
 ecc. confu.

Prouer. V.
 Treno. i.

Folio

Siue uelis cuculus. magno clangore uagatur
 Per sanctas edes, sacrificiosq; focos.
 Latrantescq; canes, ululatu & cuncta replentes
 Ductitat: in strepitu turba benigna silet.
 Iam clangunt nolę: resonat latratus ad auras:
 Nunc pedibus pulsant: nunc manibusq; strepent.
 Ioh. xii. Nulla quies penes hos, fastu pompaq; furentes:
 Non propter christum. Lazarus artat eos:
 Tractantur causę: rerum cõmercia: questus:
 Contractus omnes, officiumq; fori.
 Conspicit hic oculis matronas: ille puellas:
 In autē. ut Hic aliud tractat quod probitate caret.
 lic. ma. & Quidam etiã strepitus sua per calopodia stulti
 aule in fi. Concrepitant turpes: impediuntq; bonum.
 col. viii. Stultitiam quid enim querimur: solitosq; furores:
 Quos semel insipiens condere nemo cupit:
 Ioh. ii. Cum tamen exemplũ christus deus ipseq; reliquit.
 Nullus ut in templum turpia facta ferat:
 Eccle. xxi. Sed precibus supplex, deuoro & pectore: patrem
 Iohelis. ii. Aeternum oraret: coelicolumq; choros.
 Psal. i. Expulit & ferulis tractantes foenera mercis:
 Marci. xi. Cum locus in templo sit sacer usq; deo.
 Luce. xix. Qui si de templis homines pulsare prophanos
 Bernard^o. Nunc uolet: atq; edes euacuare malis:
 Pauci quãdo quidem sacrata in gente manerent:
 Thura decent superos: uerba prophana nihil.

De pteruo ac spõraneo periculo.
 Qui cadit in flãmas & dira pericula querit
 Sponte sua, in puteum prosilit atq; libens:
 Exitium merito patitur: si mergitur undis:
 Vritur aut flammis: dignus enim interitu.

De pro/
teruo ac
sponta/
neo peri
culo.

Qui amat
periculus,
in illo peri
bit. Sit fas
liceatq; pe
rire mali,
gnis si iui,
tum q ser
uar idē fa,
cit occidē
ti Qui scis
an prudēs
huc se de,
iecerit: an
ne seruari
nolit:

Est fatuus qui sepe deum superosq; precatur
Et supplex manibus cum pedibusq; rogar:
Se putat & proferre preces ex corde benignas:
Clamando assidue: me deus alme iuua:
Ut mea stulticiam solitam modo pectora linquant:
Et sapere incipiant: iupiter alme iuua.
Attamen hic cappam stultorum semper anhelans
Induit: ingratas nam putat esse preces:

Eccle. iii.
Math. Vii
Luce. Vi.

Iuuenalis
Persius

q̄ non mox uoti compos: deus insuper illum
Audierit: quia non cuncta petita dedit.

Math. xx. At fatuus plerūq̄ rogat, superosq̄ precatur.

Marci. x. Et nescit stulto quid sibi corde roget.

Ad Rom. In puteum qui sponte cadit: tentatq̄ periculum:

Viii. Sed in fonte tamen mergier usq̄ timet:

Horatius Si clamat, uocesq̄ graues emittit in undis.

Clamat fo diues iam date p̄sidium:
Nullus erit: restes, aut apportare rudentes

Qui uelit: hic merita morte, lueq̄ cadit.

Empedo. Stultitia Empedocles simili cecatus: & excors:

Corporis exitium sponte, necemq̄ tulit.

Aetneus quoniam p̄ceps collapsus in ignes:

Stultitię ut faceret morte sua iudicium.

Quisquis cum ardenti fatuum extraxisset ab æt̄na:

Hic uitam inuito, stultior ipse daret.

Nempe adeo cecatus erat: rationis & experts:

Tentasset rursus impia fata quidem.

prouer.

xxviii.

Sic facit ille: deum rogans noctesq̄ diesq̄

Eccle. iiii.

Debeat in coelum ut se trahere usq̄ deus:

& xxxv.

Detq̄ sibi semper uiuatia munera: detq̄

Esaie. i.

Fortunam ualidam: det bona magna sibi.

Qui rogat & nescit supremum rite precari

Luce. xx.

Rectorem: uentos sufflat in ore leues.

Quem tenet intutus status: & damnosa uoluptas

Si ruit: ex merito iusta pericla ferat.

De uia foelicitatis & futura
peccatorum pena.

Multi stultitię curram, & rhedamq̄, bigasq̄

Viuentes titiis criminibusq̄ trahunt.

Cumq̄ sua reputant tales nece abire labores:

Quadriugas retrahent post sua fata rotas.

De via fe- licitatis.

Sapiētia calli,
di ē intelligere
uiam suam: &
prudētia stul-
torum errans.
Est uia q̄ uide-
tur hōi iusta:
nouissima autē
eius deducūt
ad mortē. Vir
inspiens non
cognoscer. &
stult⁹ nō intel-
liget hec. Ne-
scierūt neq; in-
tellexerunt. in
tenebris am-
bulant.

Non finit ipse deus faruum quemcūq; prophanum
Scire super terram quę nam miracula fecit:
Quotidieq; facit: quapropter pars perit ingens
Stultorum: moritur terreno in corpore semper.
Qui moritur uitiiis hac in tellure malignis:
Cogitur extremos alibi tolerare dolores.
Nosse deum qui non uult hic, & discere leges
Quas pater omnipotens tribuit mortalibus egris:

puer. xiiii.
psal. lxxxi. &
Sapi. xiii. cxi.
prouer. V.
Eccle. ii.
Eccle. ii.

- Ecclesiast.** Quasq; super cunctos statuit: iussitq; teneri
xii. & xl. In terra: cunctisq; dedit bene uiuere, normam:
Treno. iiii In mundo quęcunq; trahit male sana uoluptas:
 Iniustęq; suę consumit tempora uirę:
Sapie. xix. Is trahit hic currus, molem, curasq; molestas:
 Cogitur eternas post mortem soluere poenas:
 Perpetuo & tractu cogetur plaustra mouere.
Virgi. Vi. Ne modo stulte uiam quęras quę ducit ad orcum
enei. Et phlegetonęos fluctus, cęcasq; tenebras:
Senęca. Hęc uia plana quidę est: pedibus calcata frequęter:
Math. Vii Est aditu facilis: multum penetrabilis: atq;
 Innumeros fatuis calles hęc femita monstrat:
Prouer. ii. Plana quidę & trita est (fatuos qa facta per oēs)
& .iiii. Hęc habet assiduos motus, gressusq; frequętes.
Virgilius. Noctes atq; dies patet hec nullūq; refutat
Ecclesiast. Qui cupit ad fatuos cursim properare furentes.
xxxii. Foelicitatis iter quod coelum tendit in altum:
Luce. xiiii. Et quod prudentes recipit: soloq; beatos:
 Est nimis angustum: patulo nec calle patefcit:
 Nec tritum a multis: qm̄ (que maxima turba est)
Sapient. V. Gens mala uitat iter: iustis sanctisq; paratum
psal. Vi. Mentibus: iniustus non has calcabit harenas.
 Virtutem posuit deus ut sudore paretur:
puer. xiiii Ast pauci tentant foelices figere gressus:
& .xv. Ad bona supremi regni, nitidamq; cateruam.
Ezech. Vii Inde est q; multos orcus capit: ethraq; paucos.

Praua maiorum exempla.

Cum pater & genitrix ollas, pariterq; matellas
 Collidunt: pueri cacabos confringere discent.
 Fiunt equales nati genitoribus: illic
 Sunt ubi non casti signa & monumenta pudoris.

**Mala exē/
pla parētū.**

Virga atq; cor
rectio tribuit
sapientiā. puer
autē q; dimittit
uoluntari suę:
cōfūdīt matrē
suam. Maxima
debet puero
reuerētia. si qd
turpe paras ne
tu pueri con-
tēpseris ānos.
Sed peccaturo
oblitat tibi fi-
lius ifans. Si dā
nosa senem iu-
uat alea: ludat
& heres. Inseq-
tur leuiter filia
matris iter.

Prouer. xxix.
Iuuenalis.
Vale. li. ii. ca. i.
Sapien. iiii.
Ecclesi. xli.
Eccle. iiii.

Ecclesia. x.

Grandēui properate senes, fatuūq; parentes
In uos nam satyrę torqueo tela meę;
Audetis prauos coram matre atq; puellis
Effari mores: ridiculumq; nefas:
Nunc ueneris nugas: nūc uos dicratis amorem:
Et natis teneris: ad mala: signa datis.
Non pudor in uerbis: non est reuerentia uirę:
Non decus aut specimen, ingenuusue nitōr:
h. i.

Folio

- Non pueri mores discunt: non foemina seruat
 Signa pudicitiae: turpia cuncta sonant.
 Foemina de fatuo carpit mala signa marito:
 Sectatur proles moribus ipsa patrem.
- puer. xix. Non docuit genitor fatuus bene uiuere natum:
 &. xxix. Iure igitur natus moribus alter erit.
- Iuuenalis. Si sunt lutores patres: pueri atque nepotes
 Rebus in his prauis se simulare solent.
- glo. in. l. q. Trita etenim ueterum dicunt prouerbia: prauo
 si nolit. ff. Sepe solet similis filius esse patri.
 de ed. edic. Ludere fas monachi reputant sibi: quando reponit
 glo. in c. ff. Abbas taxillos: alea iacta placet.
- de con. Omnes miseros: o tempora plena furoris:
 dif. V. Plenaque stultitiae: num deus usque feret:
 Se similem patri natus: se filia matri
 Reddit: ad exitium semina prima fluunt.
 Non lupo ullus ouem genuit: non Tygride se qua:
 Aut uitula aut agnus nascier usque potest:
- Esopus in More patris cancer retro serpitque, meatque.
 apol. Sectantur pueri sic mala signa patrum.
- Eccle. vii. Quin & morigeros possunt generare parentes
 Filios: qui sunt morigeri atque boni.
- Diogenes Cynicus ut puerum temulentum uiderat: inquit:
 Ecclesia. Fili, te genuit ebrius ecce pater.
- xxxvii. Aedibus iccirco propriis: sic uiuat honeste
 puer. xxii. Quisquis: ne pueris dogmata praua ferat.

De uoluptate corporali.

Simplicitate rudes, ad se lasciuia uoluptas
 Allicit interdum: more ouiumque necat.
 Quosdam etiam firmo, thaurinos detinet, unco.
 Ast alios uolucris fune, fugaque ligat.

**Uolupta/
tis incómo
da.**

Mulier ornatu
meretricio pre
parata ad deci
piédas aías: ir
retiuít eū mul
tis sermonib⁹.
Statim eā legi
q̄si bos ductus
ad uictimā: &
quasi ignis la
sciuiēs & igno
rans. uelut si a
uis festinet ad
laqueum: & ne
scit q̄ de peri
culo aie illius
agitur.

Æquiparat sese meretrici blanda uolupras:
Quę compra in platea fedet & nudata mamillas:
Et redimita comas: spurcum mercatur amorem:
Pellicit & molles ad se: blandumq; cubile
Mox referat: uilem sumens de crimine mercem:
Et rogat ut quisquis secum lucretur, iniquis
Delitiis: pariter falso oblectetur amore.
Illius inq; sinum: nullo moderamine stulti.

h.ii.

Prouer. vii.
Iuuenalis
Ecclesia. ix.

Ezech. xvi.
Micheę. i.
puer. vii.

- Eccle. xix. Profiliunt: ueluti bos uinctus transit, & agnus
Ad lanii cultrum: iugulumq; exponit ad ictus.
Accipe stulte precor q̄ sit fugienda uolupras:
- Hiere. xli. Hęc animam damnat: stygis & mergit in undis:
Hęc sensus lacerat: confundit femina mentis:
Contaminatq; malo præcordia recta sapore.
- puerb. V. Parua uolupratis quãuis sint gaudia: longa
Ecclesi. ii. Poena tamen sequitur, misero permixta dolore:
- Lucę. viii Desine delitias mundi sectarier usq;
Non durant: fugiunt mox: & mutantur in horas.
- puer. viii Quisquis in hoc forsan contemnit gaudia mundo
& xliii. Vana uolupratis: nec sese immergit in illas:
- Ecclesia. i. Ille sapit uere: & post mortem gaudia coeli:
Ambrosiamq; sacram gustabit lege perenni.
- Sardana/
palus. Sardanapalus enim, spreto uirtutis honore:
Sola uolupratis celebrabat sacra, focosq;
- Iusti. li. i. Corporis illecebras: spurcum & libabat amorem:
Censuit esse quidem explendū presentibus ipsum
Delitiis animum: quoniam post fata uolupras
Nulla foret: stygii est hęc nam sententia diris.
- Micheę
vi. At pater omnipotens hunc fato sustulit atro:
Tartareisq; animam tandem damnauit in undis.
Delitię mundi: quas promit praua uolupras
- puer. xxiii Sunt procul a nobis pulsande: dira uenena
Ecclesi. V. Ex ipsis manant: & fellis copia magna:
- Eccē. xxv Has igitur fugiat sapiens: & honesta sequatur.

Archana esse recondenda.

Qui non in tacito poterit secreta tenere
Pectore: & occultum condere corde suum:
Est fatuus: nescitq; suam compescere mentem:
Tristitiam incurrit sepius inde grauem.

Qui secreta suę non uult abscondere mentis:
 Uxoriq; suę uel cunctis gentibus offert
 Quid uelit, & statuat, uel quid conceperit, ipsa
 Mente: merus fatuus docto reputatur ob omni.
 Samson: qui quondam fuerat fortissimus heros:
 Non oculis orbaretur: neq; crine sacro:
 Secretum mentis si non rescisset amica.
 Amphiareus uates dum fata futura timebat
 h.iii.

Secreta tacenda.

Que silere me
 uis: primū ipse
 fileas. Secretū
 mētis nunq̄ tu
 pande maritę.
 In secreto cubi
 culi tui nō ma
 ledixeris diuiti
 quia & aues ce
 li portabūt uo
 cē tuā. & q̄ ha
 bent pēnas an
 nūciabunt sen
 rētiā. Amico
 & inimico no
 li narrare sensū
 tuū: & si est ti
 bi delictū noli
 denudare.

Sene. de mori.
 Iob. x. viii.
 Catho.

Iudicij. xliiii.
 & x. vi.

Stati⁹ in theba.

- Augurii: latuit: thebanaq; prelia fugit:
 Proditur at tandem proprio de coniugis ore.
 Ecclesia. x. Historię recinunt ueteres, & dogmata prisca:
 q; mulier nulsq; secreti sit bona custos.
 Eccle. xix. Matronis igitur celemus pectora semper.
 Qui sua non nouit commissa archana tacere:
 puer. xxi. Quiq; ad cuncta suum pandit secreta labellum:
 A tali caueat sapiens sibi quisq;, catulq;.
 Horatius Percunctororem hũc fugias, quia garrulus ipse est.
 in epi. De rebus magnis/est qui se factitat usq;:
 Prouerbi. Et q; res cunctę sibi sint in amore secundę:
 xx. Viii. Rimari si quis uellet tum uerba dolosq;:
 Rebus in his cunctis mendacem offenderet ipsum
 Ex qua stultitia sapiens intelligit omnis:
 q; scabrum foueat cuculum, manibusq; remulcet.
 Seneca. Condita si mentis cupias archana manere:
 Fac mihi ne dicas: quod uix abscondere possim:
 Occulumq; tuum secreto in pectore celes:
 Haud aliis pandas: sed sis taciturnus ubiq;.
 iii. Re. xxi. Si non uxori lezabel prompssisset Achab rex
 Verba suę mentis: Naboth non morte periret.
 pue. xx. V. Qui gestant in corde suo secreta: cati sint:
 Et caueant aliis temere ut non talia pantant:
 Sic mage securi: semper rutiq; manebunt.
 Esaię. Dixit enim quondam sancta de gente propheta:
 xxiiii. Secretum mentis mihi met seruare studebo.

Vxorem ducere propter opes.
 Diuitias propter solas: non prolis amore:
 Vxorem ducens, coniugium ue perens:
 Hic patitur merito lites: & iurgia, rixas:
 Et pacem, & perdit commoda connubii.

**Subere
propter di-
uitias.**

Imperat ergo
uīro. Intolera-
bilis nihil est
q̄ femīa diues.
Dom⁹ & diui,
tiē dātur a pa-
rētibus: a dño
autez proprie
uxor prudens
Tecta iugiter
perstillantia li-
rigiosa mulier.
Si uerū inqras
facc⁹ nō uxor
amatur.

Aruinam multi querunt sub podice aselli:
Et cumulant trullas: stercore uana petunt:
Vxorem ducunt uetulam dum turpiter Eglen.
q̄ nūm: os habeat, diuitiasq̄ leues.
Nulla quies illum recreat: pax nulla fouebit:
Semper habet rixas: litigiumq̄ frequens:
Nulla uoluptatis spectabunt ocia talem:
Magnarum allexit quem male saccus opum.
h.iiii.

Iuuenalis
i ad cor. vii.
Prouer. xix.

Iuuenalis.
Prouer. xix.

- puerb. V. Nullaq̄ speratur proles: dilectio nulla:
 in fi. Vnam pacificam uix aget ille diem.
 puer. ix. Quin sibi continuo saccus transuerberet aures:
 Quem propter stultus factus, inersq̄ fuit.
 Eccle. xix. Raro hos fortunę facies comitatur amica:
 Qui nūmis nubunt: non sibi: non pueris.
 Ducitur in thalamum funesta pecunia sola:
 Propter opes trahimus grandia aratra thori.
 Iusticia & doctrina nihil curatur: honestas
 Nulla: sed ad censum pectora stulta ruunt.
 Iuuenalis. Nam focer in primis: quid enim gener (inqt) in gre
 puer. VII. Possidet, aut nūmis: iugera quanta tenet?
 Ecclesi. x. Nec patris aut proauis probitas, uirtus, uel honestas
 Queritur: an uulgi semine prodierit:
 Protinus ad nūmos: de moribus ultra fiet
 Iuuenalis. Questio: sic fient nunq̄ in amore pares.
 puer. xxi. Inde fit, ut multis deserta habitare seorsum
 Plus leue sit: talis q̄ iuga ferre thori,
 Namq̄ loquax mulier, uerbosa: corpus adurit:
 Atq̄ animam & uires: membraq̄ cuncta terit.
 pue. xx V. Propter opes teneram uendit quicunq̄ iuuentam:
 Eccle. xx V. Mercatur lites & sine fine dolos.
 Huic nihil est fidei: nihil & probitatis. ad omne
 (Spes modo sit nūmi) transeat ille nephas.
 Omale prudentes: qui tam connubia seua
 Eccle. xii. Queritis: & seruum tenditis esse pecus.

De liuore & inuidia.

Inuidię telum lato torquetur in orbe:
 Et status in terris hac sine nullus erit:
 Odia dira uolant magni per climata mundi:
 Necdum Nythardi semen abiuit atrox.

Liuor edax: fatuos multos: animosq; malignos
 Concitat: & stultos pungit sine fine proteruos:
 Nascitur inuidie telum: quod liuida corda
 Parturit: & multos nusq; finit esse quietos:
 Duceris inuidia: q; ego te possideo plus.
 Aut mihi sunt plures nummi: seu maior aceruus
 Rerum: uel mihi q; plures redduntur honores.
 Aes petis atq; meum: quod nullo iure teneres.

Inuidie proprium.

Qui sibi inui-
 det nihil e illo
 nequi⁹. & hec
 redditio e ma-
 licie illius. neq;
 est oculus liui
 di. Inuidus al-
 terius rebus
 marcessit opi-
 mis. Ne come-
 das cum hoie
 iuido. & ne de-
 sideres cibos
 eius. qm in sili
 rudine arioli
 & coniectoris
 estimat quod
 ignorat. come-
 de & bibe di-
 cer tibi: & mes
 ei⁹ no est recti.

Eccle. xiiii.
 Horati⁹ i epi.
 xli. d. cleric⁹

Salustius.
 puer. xx. viii.
 Cicero.
 Eccles. xiiii.

- Ouidius
 ii. merha.
 puer. xxiii
 Vel quia fastidis nostrum & contentis amorem.
 Lethale est adeo uulnus liuoris acerbis:
 Vt nequeat penitus sanari, aut rite mederi.
 Est ea proprietas liuoris semper edacis:
 Si sibi constituit quenq̄ mordere: quietem
 Nullam agitat donec facinus perfecerit illud.
 Non somnus: non ulla quies: non ulla uoluptas
 Est adeo dulcis: seu delectabilis usq̄:
 Vt possit cordis procul extirpare dolores.
- Descriptio
 Inuidie ex
 Ouidio.
 Pallentes ideo fauces: pallentiaq̄ ora
 Semper habet liuor: macies in corpore toto
 Glauca sedet: uisus toruus: squallentiaq̄ ora
 Scintillant: rabidus nec plenis liuor ocellis
 Suspicit in queq̄: furibundo pectore torpet.
 Ioseph Ge
 ne. xxxvii
 Cuius precipuum tibi fert exemplar Ioseph:
 Quem nunq̄ intuiti sunt recto lumine fratres.
 Karo etiam inuidia nisi mersis flumine ridet
 Nauius: aut si fors perit ingens copia rerum.
 Ecc. xlviii
 Verum continuo rodat licet inuida corda:
 Inuidia: ex proprio sentit sua damna dolore.
 Alanus
 Nec quicq̄ nisi se ualet ardens ethna cremare.
 Maior & inuidia est fraternis cor dibus orta.
 Lucanus
 Fraterno primi maduerunt sanguine muri.
 Gene. iiii.
 Hoc Abel atq̄ Cayn: hoc Atreus atq̄ Thyestes
 Strati^o the
 i. Petri. ii.
 Erhioacles cum fratre suo: pluresq̄ docebunt.
 Inuidiam iccirco fugias sapientq̄ bonusq̄.

De impatientia correctiois.

Tibia cui fatuo / tantum solatia preber.
 Nec curat cytharam: plecra & amena lyre:
 Hic prope ascendat stultorum (posco) carinam:
 Et remos celeri concitet ille manu.

**Non
velle cor
rigi.**

In auribus
insipientium
ne loq̄ris.
ga despici
ēt docinā
elogi tui.
Musica in
lucru ipor
tuna nar
ratio. Cuz
dormiēre
loq̄t qui e
narrat stul
ro sapiam.
Non patif
stult⁹ sua
uerba aut
fctā reprē
di.

puer. xxiii
Eccle. xxii

Stultitię infaustę certissima signa uidentur
In faruo. qui non uerbis auscultat amicis:
Nam stolidę illius tanta est correctio mentis:
Audire ut nequeat sapientes digna loquentes.
Cum tamen & prudens: bona quę sunt iugiter audit
Et sapere ut possit: sapientes semper honorat:
Suscipit: & sequitur: sua quo sapientia crescat.
Fistula sed faruo solatia dulcia prębet:

prouer. i.
& .xviii.

- puer. x. Nec curat citharę sonitus: nec barbitos illum
 Eccle. x. v. Oblectat: fidibus non delectatur amęnis.
 Nil magis usq; placet fatuo: nil dulce uidetur:
 pue. xxiiii. q̄ baculus crispus: q̄ rustica fistula stulto.
 & .xx. vi. Nec finit ut quisq; sibi dogmata sana ministret:
 Nec paritur quęq; qui corrigit, aut monet ipsum
 Inde fit ut magnum fatuorum crescat, & ingens
 Agmen ubiq; nimis. quid sis precor improbe stulte
 Sapie. vii. Disce: hominem te scis mortalem: scisq; caducum:
 x. & .x. v. De cęno terrę genitum: de stercore factum:
 ad Ro. vi. Ex cinere, & terra, limo, cęnoq; luroq;
 Compositum: at sensus tribuit natura scientes.
 Eccle. xx. v. Et data clara quidem ratio est: animalia bruta
 ps. cx. viii. Qua nobis cędunt: sed tu precordia stulta
 Qui geris: acceptę rationis munera rumpis.
 Ecclesi. iii. Quid tua te nimium iactat funesta potestas:
 & .x. vii. Quid te nobilitas: facies: quid culta iuuentus:
 Tul. in pa. Quid te diuitię molles: quid corporis artus
 Eccle. vii. Extollunt: tibi quę damnũ & nocumenta ministrat.
 Iob. ii. Est sapiens solus, locupletior omnibus: idem
 Iob. Fortior & cunctis: hunc audi: illumq; sequaris.
 xx. viii. Est melius: prudens si dure corripiat te:
 psal. x. viii. q̄ si te fatuus mulcenti arrideat ore.
 prouer. i. Quãdoq; hęc foelix homo: quisq; corde pauorę
 & . viii. Semper habet: poenas semper meditarur acerbis.
 Math. x. i. Atq; dei suffert, primis iuga dulcia ab annis.
 & .xxiiii.

De fatuis medicis & empericis.
 Artem qui medicam tremulis molitur in egris:
 Nec tamen indocta scit m edicare manu.
 Arte carens: uires nature nescit, & herbas:
 Ludius & fatuus, ridiculusq; manet.

Medicus indoctus.

Licet medico
euērus morta-
litaris iputari
nō debeat: ei⁹
tñ iperitia an-
numerat cōpe:
si feruū malo
secuerit aut p/
peram ei medi-
camentū dede-
rit. Solis igit
medicis ipune
hoīez occidis,
se fas est.

A medico ido-
cto: a cibo bis
cocto: & pra-
ua muliere: li-
bera nos dñe

Hic etiam nostrum poterit conscendere currum
Er mode stultigerę carbasā ferre ratis:
Vīsitat empericus quisquīs morbo ue grauatū: aut
Morre laborantem quem uidet atq; notat:
Atq; ait: expecta donec documenta librorum
Inspiciam: quo te rite iuuare queam.
Dumq; domum medicus redit: & concepta libelli
Scrutatur: mortis hunc uera fata premunt.

Insti. de le. ac/
qui iperitia. ff.
de re. iu. iperi.
xxix. dis. c. fi.
Seneca de cle-
men. ad Nero.
Eccf. x. & xliiij
Prouer. Vi.

Folio

- Ecclesiast.** Atq; animam expirat: soluantur corporis artus:
 Sera nimis medici stultra medela fuit.
xxx. viii. Nituntur plures artem tractare medendi:
Io. an. de Et quor; penitus pectora nil sapiunt:
sen. ex. c. i. Non uolunt libros: aut quas Podalyrius artes
li. vi. Inuenit: Mesues nec documenta legunt:
 Non Auicenna docet medicos tam dogmata uana:
 Nec tales medicos: docte Galene: foues:
Sapient. xii Sed sua in herbarum discunt medicamina libro:
 Multa superstitio: dogmata falsa patent.
 Et uetule prauam prestant medicaminis usum.
 Quas sequitur passim sedula turba tamen.
glo. in c. fi. Profitentur enim cunctos sanare dolores:
xxix. dif. Perq; horas cunctas, per loca, perq; dies.
 Et sua q' puero atq; seni collyria prosunt:
 Quod matrem iuuat: pro fit idemq; seni.
Seneca. Non opus est causas rerum, atq; elementa tueri:
 Nature uires hec medicina premit.
 Et morbos uarios una dissoluit in herba:
 Qualem forte sibi Theffala saga dedit.
Cuculus O Cucule emplastro quis te docet, aut alabaastro
chirurgi, Ex uno cunctis posse preesse malis:
cus. Est medicus: ueluti indoctus solet esse patronus
Sapient. i. Consultus, qui non scit dare consilium.
 Aut re non medicum dicas: aut discere mederi:
 Aut si uis medicus: sis fatuusq; simul.

De secularis potentie exitu.

Non fuit in terris unq; tam magna potestas:
 Tempore que fragili non quoq; diffueret:
 Cuncta rapit loethum: mors ultima linea rerum est.
 Res hominum nulla condicione manent.

**Potētatus
seculi finis.**

Cūctis diebus
suis impius su-
perbit: & nu-
merus annoꝝ
incertus est ty-
rannidis eius.
Multit yranni
federūt i thro-
no: & insuspi-
cabillis porra-
uit diadema.

Mlti potētes
oppressi sunt
valide: & glori-
osi traditi sūt
in manus alte-
rorum.

O rardos animo fatuos: quos magna potestas
Elevat: & nimium qui munera uana sequuntur:
Tanq̄ perperuis uita hęc sit firma columnis:
Nec moribunda quidem capiat per tempora finem.
Magnanimus Cęsar qui sub iuga romulum traxit.
Marce far indomito, spaciosi climita mundi:
Et tenuit sceptrum regni, facesq; superbos
Solutus: & incępit ciues torquere potentes:

Job. xv.
Ecc. ix. & xxix
Iunenalis i sa-
tyra oibus in
terris.
Ecclesiast. xi.
Cęsar Iulius.

Tempore sed modico tam seua potentia mansit
 Horrenda cecidit tandem cum morte necatus.
Dari⁹ Rex Sceptraq; persarum Darius rulit: optima regna &:
Persarum. Sed non contentus propriis: externa cupiuit
Imacha. i. Imperia: hinc proprium perdit regnum & diadema.
Xerxes. de Ipse etiam Xerxes regum ditissimus olim:
quo Iuue. Dum cupit externas bello popularier oras:
& herodo Attica regna adiens: amisit, castra, uirosq;
rus. li. V. Atq; rates pariter turritas misit in undis.
Nabucho Et Nabuchodonosor sceptro Babilona gubernas
donosor Fortunę nimium dum fidit: tenat honores
Daniel. iiii. Diuinos prestare sibi: sed summa potestas
 In speciem bruti regem mutauit inanem.
Alexa. m. Magnus Alexander cui uix suffecerat orbis
Iuuenalis. Imensus: grauis primus dominator in oris:
 Non secum ad stygiam sua uexit regna paludem.
Cyrus He Quid Cyrum refero: lambens in morte cruorem
rodot⁹ & Sanguinis ipse sui: sic transit gloria mundi.
Iustin⁹. li. i Croesus quandoquidē regnisq; opibus uel opimis:
Cresus. he Non contentus erat: tamen hunc fortuna fefellit:
rodot⁹. li. i Euertitq; suum regnum: atq; potentia scepra.
Fcde. x. Omnia regna cadunt: ruit & mundana potestas:
Eccle. xlix Exemplum dat Roma potens: Carthago: Mycene:
Iob. iiii. Et Solyme atq; Tyros: & Grecia tota: subibit
Apocalip. Mox latium. pereunt quia nam mortalia cuncta
x. viii. Quę facimus: cunctis exitus unus erit.
Sapie. vii.

De predestinatione.

Qui precium poscit quod non meruisse uidetur:
 Atq; super fragilem ponit sua brachia cannam:
 Illius in dorso cancrorum, semita stabit:
 Deuolet inq; suum rictum, satis assa columba.

**Præscien
tia dei.**

Elegit nos i ip
so ante cõstitu
tionẽ mudi: ut
essemus sancti
& imaculati in
cõspectu ei⁹ in
caritate. q̄ præ
destinavit nos
i adoptionẽ fi
liorũ. Oes qui,
dẽ præciti pau
ci uero ad uitã
p̄destinati. No
uit deus q̄ sunt
ei⁹. ex his ne
mo seducitur.

Scire nefas homini quẽ sit diuina uoluntas:
Quid ue deus statuat: quis finis: que sibi merces:
Hęc fatui quęrunt: quibus est nimis anxia cura
Nosse: quod a superis decernitur: atq; probatur.
Præcipue iccirco fatuos hoc carmine uerso:
Ignauis qui sunt: qui uix elementa sacrarum
Gustarunt legum: docti tamen atq; periti
Esse uolunt: librosq; reuoluunt: more sinistro.
i. i.

Ad eph. i.
de pe. dif. iiii.
c. benedictus.
ii. thimo. ii.
Ad Roma. i.
Prouer. xxvi.
Hier. in pro
logo biblię.

Folio

Exponunt falso, quod sanxit diua uoluntas.
 Arbitrioq; suo scripturam & dogmata sacra:
 Atq; reluctantem conantur uerrere sensum:
 Audi igitur fatuos: qui suo errore trahuntur:
 Audacesq; uolunt superum depromere mentem:
 Audi quę referant stultra & petulantia uerba:
 Si deus ęternam requiem sedemq; bonorum
 Prescripsit cuiq; nihil est quod uerrere possit
 Grego. in dia. xxiii. q. iiii. obtri. Aut mutare: sibi statuit quod diua potestas.
 neri. Sed deus ad poenas si quem prescripsit auerni:
 Iohan. Vi. Tarrareis tenebris si quem damnauit & umbris:
 Hunc nihil eripiet. ranq; deus optimus auctor
 xxiiii. q. iiii. Omnipotens non sit: non iustus: non metuendus.
 Nabucho Dat precium nulli nisi qui meruisse uiderur.
 donosor. Pro meritis reddi: debentur premia iustis:
 Sapien. x. Iniustos poenas dignum est perferre minaces:
 Hiere. Qui domino seruit sincero pectore: leges
 pue. xxiiii. Et fidei obseruat: precium & uorumq; capescet.
 Eccl. xii. Desine stulte precor superum confringere fatum.
 math. x. Vi Nos deus omnipotens ad gaudia magna creauit:
 Ad Ro. ii. Omnibus & nobis coelorum regna parauit.
 Apoc. xxii Non uult q; nigri subeamus tarrara ditis:
 At propria ruimus culpa superosq; negamus
 Reddere qui iustis animis pia gaudia possunt.
 Desine stulte loqui: petulans compeisce labellum:
 Esaię. xlv An uigulo cacabus dicit: cur urceus haud sum?
 Ad Ro. ix. Sic placet artifici. bene qui bona cuncta parauit.

De obliuione suisus.

Qui uoler alterius subitas extinguere flammis:
 Atq; suę patitur urere tecta domus:
 Est fatuus: decet & stultorum fistula talem
 Aduocet ut stolidos ad sua uota uiros.

Qui curas hominum tolerat: semperq; laborat
 Ut res alterius peragat, fructumq; ministret:
 Nec curare suas properat res, commoda, fructus:
 Quin sua postponens facta atq; negocia passim
 In rebus propriis stultus dormitat & excors
 Intentisq; oculis aliena in comoda pensat.
 Hic legat interea nostri documenta libelli:
 Qui sua contemnens aliena negocia uersat.

i.ii.

Negligere propria.

Agris tuis sitiē
 rib⁹: alieni irri,
 gādi non sunt.
 Ordinata cha,
 ritas icipit a se
 ipsa. Qui sapi,
 ens sibiipfi pro
 desse neqt, nec
 quitq; sapit. Mi
 serere aīme tue
 placens deo.

in. l. culpa est
 ff. de re. iu.
 & in c. nō est
 sine culpa, de
 reg. iu. li. Vi.
 Ecclesia. xxx.

Folio

- de pe. dif. Cum tamen omnis amor: prima a se exordia sumit
 si. qui uult Incipit a seipso: proprio nil gratius usu.
 Thererius Hoc docuere sophi: docuitq; Therentius illud:
 Hoc docuit ueteris sanctissima pagina legis
 I. p̄ses. C. Qui uult alterius res explorare frequenter:
 de ser. & Se prius inspiciat: sibi consulat: atq; labores
 aqua. Inde suos prudens proprios conuertat in usus.
 Cicero in Alterius iactum lusor qui attendit: & usq;
 epis. Negligit ille suum: stolidus rationis & expertus.
 xxiii. q. V. Qui uult flāmiuomas undis sedare fauillas
 si placet. Alterius recti: proprioq; in culmine flammās
 puer. xi. Conspicit: atq; suis laribus succurrere differt:
 & xxxi. Ille parum sapiens: sua non bene cōmoda curat.
 Alterius qui portat onus, suffertq; labores:
 Negligit & proprium: discrimina solus habebit.
 xix. q. ii. Qui causa alterius facit id: quod parturit ipsi
 due. Contemptum: risus, incōmoda, damna, labores:
 xiiii. dif. q. Vix nostram effugiet fatuam quin scandet in arcem:
 ait. Atq; asinum manibus ducens ludibria tollat.
 puer. V. Quid te stulte iuuat peregrinas uoluere causas?
 & xxvi. Quid ue alios curas: proprii sis tutor honoris.
 Discere domus proprie, causas, res, cōmoda, primum.
 Querere: & inde tibi sit cura labor quoq; amici.
 puer. xx. Est penitus fatuus qui curat res alienas.
 Prouideas domui proprie, dispone, ministra:
 iiii. Re. xx. Hoc decet: inde tibi sit proxima cura sodalis.

De uitio ingratiuitatis.

Qui sibi uult fieri officium bonitatis amicum
 Atq; operas promptas appetit alterius:
 Est tamen ingratus: nec munera prompta uicissim
 Officii prestat: nil probitatis habet.

Est fatuus qui multa perit: semperq; reposcit
 Officiū alterius: & negat ipse uices:
 Qui sibi uult fieri quicq; debet honores
 Reddere, & equalens munus amicitie.
 Qui capiti alterius curas magnosq; labores
 Imponit: precium conferat ille simul.
 Dedecus est ingens: si quis benefacta laboris
 Accipit: & quales denegat atq; uices.

i.iii.

De ingratis.

Quicumq; tibi aliquid operatus fuerit: statim ei mercedem restituere. Et merces mercenarii tui apud te omnino non remaneat. Fecundos decet imitari a gros qui multo plus reddunt quam acceperunt. Omnes sapientes odere ingratos. Ingratitudo exsiccat fontem bonitatis.

C. de liber. &
 eo. li. i. & ii.
 xii. q. ii. octa.
 Tullius in of.
 Ad collo. iii.
 Leuiti. xix.
 Thobie. iiii.
 Ecclesi. xxxiiii

Folio

- Plautus
in ass. Qui cupit ex aliqua lucrū nanciscier arte:
Hoc sibi proponat menteq; constituar:
Eroget impensas: nec rebus parcat avaris:
Si saltem laudem poscat habere bonam!
- puer. xxii. Et si præcipuos acquirere tentat honores:
Munificus, blandus, sit pius: atq; bonus.
- Sapiē. x Vi Qui bene contentus: factō nequit esse labore:
Eccle. xxix Quem modico precio soluere, habere potest:
Non indignetur. sibi sit querimonia nulla:
Si labor, & meritum forte negetur ei.
- Eccle. vii. Qui petit alterius operas, benefacta labores:
malach. iii Ingenioq; frui: munera rursus agat.
Verum a priuatis liceat descendere rebus:
Ingratas urbes cōmemorare simul.
- Camill^o de Roma quid ingrata quondam impietate Camillum
quo Titus Tractasti: pro te qui fera bella rulit:
liuius. Tu procul emeritum pepulisti ex urbe Camillum
Quo duce fregisti gallica castra tamen.
- Solon de Attica terra ferox, pepulisti ingrata Solonem:
quo Hero Qui statuit leges & bona iura tibi:
dorus. Pro merito ingenti: pro sudore atq; labore:
Lycurgus Exilium dederas: Attica terra uiro.
- de quo Iu Nec taceo ingratos ausus, q; Sparta lycurgum:
stinus. Latorem legum pellis ab arce tua.
- Scipio af. Scipio qui fuerat patrię seruator honestus:
Tit^o liuius Ingratam patriam sensit & ille suam.

Sui ipsius complacentia.

Pulmentum fatuis presens mea decoquit olla:
Adsit stultorum sordida turba precor:
Adsit qui speculo uultum, faciemq; frequenter
Inspicit: & semper cui sua facta placent.

Hic bene pulmentum posita contundit in olla:
 Atque coquit faruis sua pulmentaria crassis:
 Qui se prudentem fors estimat, atque decorum:
 Cui sua sola placent: & quem uesania ducit:
 Ut speculo semper se contempletur inani.
 Cum tamen: in uitio fatuum quoque cernat inertem:
 Quamuis non uideat, capitis quas porrigit aures.
 Hic si deberet digitis iurare leuatis:

i.iiii.

Sapientie p prie & fidere

Ne imitaris pru
 detis tuę Astu
 tus omnia agit
 cum psilio: qui
 autē fatuus est
 aperit stulticiā
 Cum sua cuique
 placēt facta at
 que negocia soli
 Hic stultis to,
 ra ē terra reple
 ta uiris.

Prouer. iiii.
 c. ne imitaris
 de consti.
 Ad Rom. Viii.

Prouer. xiii.
 & .xiiii.

Cum de formosis/sapientibus/atq; peritis
 Sermo foret: sese cunctis prestare putaret.
 Et sibi non similem in spatio crederet orbe:
 Iuraretq; simul q; detestatio rerum
 In se nulla foret: se pulchrum/seq; beatum
 Estimaret, atq; homines audeat iurare deosq;
 Consultit hoc speculum semperq; & fungitur omni
 Tempore: seu somno laceat lectoq; supinus:
 Siue stet erectus: uitro suspensus inheret.
 Quid speculū memorē Parhici gestamen Orthonis:
 Quod secum in castris cęsar gestare solebat.
 Quotidie barbam qui rasit, glaber ut esset:
 Vngebatq; cutem cum succo lactis aselli.
 Officium muliebre quidem est: hos foemina querit
 Ornatus: speculum & pendet de fronte puellę:
 Keriolum: & mundum: contexta monilia: uestem:
 Ordinari: idq; mares hodie comitantur, aguntq;
 Ut sibimet placeant: sese mulieribus equant.
 Nostri etenim iuuenes habitus gestant muliebres
 Illaq; uirgo uiri: nulla est discretio rerum.
 Pygmalio effigiem fertur de marmore quondam
 Fecisse: & proprium sibi tam coluisse laborem:
 Perditus ut fuerit uecors in marmora uersus.
 Fonte super uitreo periit Narcissus amore:
 Dum sua forma placet fatuo quam uidit in undis:
 Stultorum numerus sic creuit: & impia turba.

De choreis & saltationibus.

Qui choreis gaudet aut saltibus immoderatis:
 Ut cuculam ducat stultior ipse manu:
 Ille deum offendit: perdit quoq; tempora frustra:
 Contrahit inde etiam plurima damna sibi.

Hos quoq; non sanos fore dicimus: imo furētes:
 Qui choream querunt: quos labor ille iuuat:
 Ut currant passim: ueluti furiosa uagatur
 Thyas: ubi erectus Thyrsus in arua uocat.
 Ut Druyde salrant pulsantes tympana galli:
 Vertice in idēo: cum furor urget eos.
 Ceu quondam Salii feridos saliere per utres:
 Turba, Cybeleios sic agit illa choros.

**Choree
 fatuitas**

Nil placet
 in tora sa,
 pientibus
 usq; cho,
 rea Quod
 iuuat, aut
 proffit: cō,
 deceat ue
 bonos.
 In circuitu
 impi am,
 bulant.

Exo. xxxii
 Psal. xi.
 Orgia bac
 chi.
 Druide de
 qb⁹ Iulius
 ces. i com.
 Salii de q,
 bus Virg.
 ii. geor.

Quid rogo quid fatui plantas in puluere lassas
 Efficitis: quæ merx digna labore tamen:
 Ast ego dum meditor fatui primordia ludi:
 Principiū causas cōmemoro esse malas.

Exo. xxxii In statua uirulum dēmon cum poneret aureum:
 i. corin. x. Contemptum faceret impius, atq; deo:
 uide nota Cum bene potasset populus: persuasit ad illam:
 glo. in cle. Luderet inq; chorū turba proterua: iubet.
 i. d. cel. mis. Illecebrę tales pariunt incōmoda multa:
 in cle. attē Ad uirium prębent semina multa frequens.
 dentes de Concurrunt illic pomposa superbia: luxus:
 sta. rel. de Et petulans saltus: & furiosa uenus.
 ui. & hon. Nam uenus in primis, choreis solatur in illis:
 cler. cū de, Hanc sequitur pedibus turba peculca citis.
 corem.. Ludus in orbe quidē est nullus dānosior isto:
 Prouer. ii. Contaminat stimulis pectora casta suis.
 Ludus & iste quidem: non pax, sed pugna uidetur
 Clamando currunt, uociferantq; nimis.
 Quis locus immunis: quem non uesania talis
 Contaminat: templi uix loca tuta manent.
 Clerus: & in cappa monachus: puer atq; puella:
 Et iuuenes blandi: decrepitiq; senes:
 In girum saltant pedibus: ducrantq; choreas:
 Atq; in compositis motibus usq; ruunt.
 Virgi. ii. Rusticus in circo teneram cum flectit amicam:
 geor. Non sitis hunc tota nocte, die ue premit.
 Iudith. ii.

De nocturnis ioculatoribus.

Qui cythara, aut aliis ludis de nocte uagatur:
 Ante domum stultę cantando pulsat amicę
 A dulciq; mouet iucrantia membra sopore:
 Hunc fatuum oblecat, moriatur frigore noctis.

Nocte lu/
dere in pla/
teis.

Quoz sunt in
tenebris opa:
& dicunt quis
uidet nos? &
qs nouit nos:
Infancie plenas
uigilias hñtes
neq; uitá neq;
nup cras mun
das iam custo
diunt. Stultus
per plateas no
cturno tēpore
currit Carmen
& exclusus
flebile cantat
amans.

Iam satyrę finem pōsuissē pene: ratemq;
Mouissē ad portum: celsaq; uela simul:
Sed mihi propositum rapiunt nunc turba, cohorsq;
Stultorum: uigili qui modo nocte uolant.
Dum mollem capiunt animantia cuncta soporem:
Dum requies animis corporibusq; datur:
Ebria turba uias, uicos, strata, atq; plateas
Occupat: & clamat: stultaq; uerba canit.

Esaie. xxix.
Sapient. xliii.

Iob. xxxiiii.

puer. vii.

Folio

- Nocturni lemures stigijs de fontibus orti:
 Hos homines turbant:eumenidumq; cohors.
 Hi cytharas feriunt:hi dulcia barbata tangūt:
 Hi fidibus ludunt:ismariaq; lyra.
- Quidius
 in arre. Ante domum cantus charę modulantur amicę:
 Et stantes ululant:cantica stultra canunt.
 Lucę. V. Non abeunt:donec fundatur urina matellis:
 In caput aut donec saxa,uel olla uolat.
- Sap. x. vii. Quin etiam hęc peragunt hyberno tempore stulti:
 Cum glacie & niuibus cādida tecta rigent.
 Iohan. xi. Omale prudentes:quid uana hęc gaudia noctis
 Delectant:quid uos currere nocte iuuat?
 Nec solum iuuenes:humili de plebe creati:
 Cantando tacite lubrica noctis agunt.
- Hoc pceres faciunt:clerus,monachi,atq; sacerdos:
 Ad ludum hos omnes fistula stultra uocat.
 Hic latrat:ille boar:balatum ructitat alter:
 Toruis exclamans:plus sibi laudis habet.
- Hac etiam in turba reperitur sepe maritus:
 Qui solet in fatuo ducere fune chorum.
 Vxoremq; suam uiduo in lodice cubantem
 Deserit:& causam dat sibi sepe mali.
- Iuuenalis. Dum cuculam pascit uir foemina sepe nouellam
 Currucam admittens:oua aliena cubat.
- Adephe. Vos igitur moneo facitis qui talia:uestras
 iiii. Obseruate fores:seu remanete domi.
 i. thess. iiii.

De mendicis & eor; uanitatibus.

En metui ne me stultę defectio sectę
 Afficeret: numerus nec satis usq; foret:
 Sed mendicorum turbas scrutatus ubiq;
 Inueni paucos (credite) ubiq; bonos.

Mendican tes improbi.

Tot mendico
rū cernis frau
desq; doloſq;
ut merito hos
fatuſ grandi,
bus accumulē
Vtili⁹ eſuriēti
panis tollitur
ſi de cibo ſecu
rus iuſticiā ne
gligat q̄ eſuriē
ti panis frāgat
ut iuſticię ſe,
ductus acqui,
eſcat.

Inter mendicos fatuorum eſt magna cæterua:
De quorū ritu noſtra camēna refert.
Se plures nutrire uolunt: natoſq; tenelloſ:
Hoc ſtudiū multis: hęc quoq; uita placet.
Clericus: & monachus rerum qui ſeruat aceruum:
Mendici exercet attamen officium:
Paupertatis onus tales plerumq; queruntur:
Aſt opib; pleni, diuitiūq; rogent.

C. de mend.
uali. li. xi.
V. q. V. nō oīs
lxxxvi. di. c.
paſce.
glo. ſup math.
c. auaricie. de
preben.
rouer. xlii

Folio

- Luce. xi. Vfu oportuno est elemosina sacra statuta:
 Thobie Vtq; inopi solum, pauperibusq; detur.
 iiii. & xii. Hanc dedit oipotens homini ut releuamen egeno
 Eccle. iiii. Effet: sed tamen hanc plębs uitiosa rapit,
 Psal. xl. Non prior in claustro: non abbas: presbiter atq;
 Danie. iiii. Censibus in propriis cor sariare queunt.
 Plus cupiūt: faccos, capsasq; inferre per urbes
 Mādant: hisq; domus, limina cūcta premunt.
 Eccle. vii. Per plateas currunt mendici: perq; tabernas:
 Nullus ab his uacuus nunc locus esse potest.
 de pe. & re Sunt qui reliquiis sanctorum munera poscūt:
 c. cū ex eo. Et quęstum faciunt per loca cuncta suum.
 Spirituum uendunt pennas sepe ethereorum.
 Vanaq; nō nunq; corpora, & ossa ferunt.
 Eccle. xix. Sunt alii qui cum ualidi sint corpore & annis:
 l. una. C. d. Mendicant tamen: & crimina grandia agunt.
 mēdi. uali. Fraude sua pueris effringūt membra parentes
 Vt morbos ululent: uulnera grata fleant:
 Et stipem precibus poscant: manibusq; quadrātem
 uide librū Quas fraudes melius theutona scripta notāt.
 stultoꝝ in Mendicant multi iuuenes ualidi atq; potētes:
 lingua theu Causa est: q; labor his atq; opus omne graue est
 toica lati⁹ His quia plus placuit alienis uiuere rebus:
 Paupertatis & hinc pondera grata gerunt.
 xlii. di. qes. Si mendicorum pergam memorare prophanos
 cam⁹ i glo. Ritus: & mores: pagina deficiet.

De iracundis mulieribus.

Sunt pleriq; mares, a sinos equitare frequēter
 Qui cuperent: si non foemina prima forer.
 Sed quia precipitem mulier conrorquet a fellum,
 Foemineo hinc generi pareat usq; pecus.

Foemineum laudare genus mea carmina uellent
 Nunc potius: sed me causa maligna mouer:
 Si natura negat: facit indignatio uersum:
 Foemina me patitur praua silere nihil.
 Comendare bonas mulieres semper amabo
 Sed prauas uersu dila cerare decet.
 Ad quod securum facit, & dictare paratum:
 Nulla q̄ hanc satyram foemina docta leget.

Iram u/ liebri.

Mulierē bonā
 quis inueniet:
 procul de uli
 nis finib⁹ pre,
 cium eius. Me
 lius est bitare
 in terra d̄serta
 q̄ cum muliere
 rixosa & iracū
 da. Comorari
 leoni & draco
 ni placebit pl⁹
 q̄ habitare cū
 muliere neq̄.
 Breuis omnis
 malicia super
 maliciā multe,
 ris. Et non est
 ira super iram
 mulieris.

prouer. xxi.
 Eccle. xxv.
 Prouer. xxi.

- Cornelia. Gracchorum mater leget hos Cornelia nunq̄
 Versiculos: mulier nulla diserta leget.
 Propterea audaci depromam carmina uulru
 Laudabo iustas: dilaniabo malas.
- Eccle. xix. Foemina que sophie iucundo lacte fouetur:
 Et quam delectat cum probitate decor:
 Non facile ad crimen puridum: moresq; pudendos
 Corruit: aut tentat dedecus atq; nefas.
- Eccle. xxvi Foemina iusta quidem mulcet plerūq; maritum
 Iratum: placat seuitiamq; uiri.
- Hester V. Rex quondam Assuerus: mandauerat ense necādos
 Hebręos cunctos, & iugulare uiros:
 Abigayl Hester sed uerbis placabat pectora regis:
 Iratum blanda molliit atq; prece.
- i. reg. xxv
 Eccle. xl. Rex pius a Nabal spretus: leuiter ab una
 puer. vi. Abigayl: gladium continuitq; manum.
 Salomon Consilium dat casta bonum. dat foemina mores
 iii. Reg. xi. Ingenuos. mala sed non pia uota parit.
- Ecc. xlvii Consilio Salomon mulierum infectus iniquo:
 puer. ix. Ut coleret falsos in sua damna, deos.
 & xxv. Linguulaca est mulier: semper profundero uoces:
 Eccle. xxv. Verba dira cupit: & sine fine loqui.
- Eccle. xlii. Pieris innumeros pullos eduxerat olim:
 Ouidius Longius emisit semina pica loquax.
- V. metha. Erue diue pater, rex coeli & conditor orbis:
 prouer. ii. Anequam & praua nos muliere precor.
- Eccle. vii. Est picis similis mulierum garrula turba
 Eccle. xiii. Que garrit: queritur, eiulat atq; furit.
- puer. vii. Foemina que semper nocturnis litigat horis:
 iuue. vi. sa Et pacem in strato non sinit esse thoro
- Eccle. xxvi Murmurat: & tacitos blacit malefana susurros:
 Prouer. ii. Atq; molesta uiro litigat illa nimis.
- & v. Foemina sepe etenim uersura est atq; maligna

Vt sibi met prudens imperet usq; uiro:
 Nec poterit tolerare boni documenta mariti:
 Nec uult pacifici uota tenere uiri.
 Sæpe cadit iustus metuenda in damna maritus:
 Vxoris remere que sibi lingua parit.
 Amphion testis: Thebanę conditor arcis:
 Vxoris Niobes crimina morte luit.
 Si fas usq; loqui foret his: Calphurnia nudum
 Monstraret clunem: & posteriora uiris.
 Nulla adeo in terris animantia, siue creata:
 Quantum foemineum concitat ira genus.
 Foemina dum insanit malefido agitata furore
 Scquitiam superat: dira legna: tuam:
 Seuior hyrcana est hæc foemina tygride: raptos
 Dum catulos sequitur: foemina scua magis.
 Exemplum præbet nobis irata Medea:
 Natos truncauit que furibunda suos.
 Exemplumq; dabit nobis simul impia Progne:
 Que teneri nati membra necata coquit.
 q; nisi perdoctus Iuuenalis cuncta referret
 Crimina: que mulier fingere sæpe solet:
 Vellem quandoquidem ritus memorare uetustos
 Foeminę generis: & recitare dolos.
 Cor mulieris enim: cunctis spinosius herbis:
 Felle tumer semper: pectora bile dolent.
 Nil manet intactum putido mulieris ab ore:
 Perturbant mores: foedera, iura, fidem:
 Et foedant thalamum sacrum: nec pronuba Iuno
 Has uerat in uetite crimina legis agunt.
 Fida comes nulli mulier uult esse marito:
 Grande supercilium foemina praua gerit.
 Euacuat oculus nūmis: & conrerit omnes
 Censur: atq; domus pensitat acta nihil.

h. i

Eccle. xix.
 & xxv.

Eccle. vii.

Amphion
 Ouidius
 Vi. meth.
 Calphur-
 nia. in. l. ff.
 de postu.
 Eccle. xxv.

Medea de
 q; Seneca
 in medea.
 progne de
 q; Ouidius
 Vi. meth.

Eccle. vii.

Eccle. xxv.
 puer. ix.
 Eccle. xlv.

Iuuenalis.

Folio

puer. xxx. Sunt tria sollicitant quę terram, quę mare: quartum

Quod nec terra potest: nec maria ulla pati:

Seruus qui factus dominus, magnusq; patronus:

Tum fatuus rotiens ebrius atq; satur:

De infuriosa quidem mulier: precordia cuius

Liuor edax semper: iraq; sua rapit.

Quartum quod superat cūtra hęc, ancilla superba:

Iuuenalis. Hęc quę domine sit cito facta suę.

Agrippia At modo de tali cupio muliere silere:

Pontia. Prebet quę poclis dira uenena uiro.

Danaides Qualis Agrippina: aut uesane Pontia mentis:

Clytimne Quales & satyri pagina docta norat.

stra. Belides occurfu terrent modo corda uirorum.

Lucretia Sęua Clytimnestra: & foemina quęq; mala.

Thais Iungitur in thalamis Lucretia rara maritis:

Portia Thais haber partes perfida in orbe suas:

Cath. Portia rara hodie contingit iuncta Cathoni:

Sabina. Nec multis nubit casta Sabina uiris.

puer. xii. Foelix qui poterit mulierem ad uota tenere

Eccl. ^{vi} V. Vsq; sua: & castum continuare thorum.

& ^{vi} Vi.

De potentia fatuitatis.

Stultitia extendit castra & rentoria passim:

Et secum rotus militat orbis iners:

Precipue stulti, quos magna potentia uecrat:

Et qui diuitiis, presidiisq; ualent.

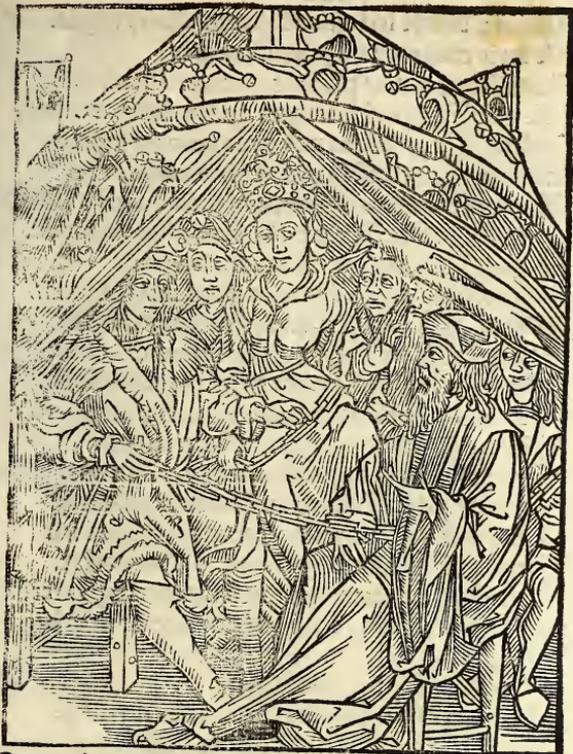
Sapient. V. Cum tibi nemo ausit prauos ostendere mores:

puer. x vii. Esse scitus qui contendis stultissime diues:

& ⁱⁱⁱⁱ iiii. Hinc cęco incedens in tramite turpius erras.

Eccl. ⁱⁱⁱⁱ iiii. Vis sapiens cunctis reputari & diuiter, horis:

ⁱⁱⁱⁱ iiii. Tu licet inscitę plenos effuderis orsus.

O quotiens cum nemo uelit præponere stultum
 Se laudat: fatuusq; refert mauortia gesta
 Plurima: cū malefana tamen, qnq; prodit ab ore est:
 Laus proprio: ascribit solus sibi fortia fructu. s.
 Fortunata nimis tellus que principe diuo
 Ornatur: quem uir superet uel magnus Vyffes:
 Tempora partitur prudens: cum tempore uersat
 Singula. non illum nūmus: non munera captant.

l. ii

Potentia fatuitatis.

Omibus i ter-
 ris tenet insipi-
 entia scepra.
 Elias & sequit
 regia turba pe-
 des. Rapinas
 meditat mens
 eorum: & frau-
 des labia eoru
 loquuntur. Ie-
 circo lapsi i die
 angustie minu-
 erui fortitudo
 eoru. & lucer-
 na impioru ex-
 tinguetur.

Psal. ix.
 Prover. xxvii
 Ecclesi x v.
 xxii. q. ii. pri.
 Iob. xxxvii.
 prouer. xx.
 Ecclesia x.
 Sapien. vi.

Folio

Virtutis cultor sed enim: & sua prospera regna.
 Ecclesi. V. Ve terre cuius rex est puer: illius atq;
 & x. Consulibus tuceta placent. nocturnaq; uina.
 puer. xxx. Hic etenim imperium regnū quoq; dissipat omne.
 Sapien. xi. Stultus in arce sedens palparus munere spurco
 Ecclesi. x. Inuertit leges: confessus / rostra, uirosq;
 Alter amicitiam: preffert: infontia damnat:
 Sapiē. Vi. Sancta hinc simplicitas teriturq; caditq; nefande.
 & .xii. Aequo deberent libramine iura foueri:
 Danie. xiii Sed uereor sint pseudo senes quos casta Susanna
 ii. Mac. iiii. Allicit: Andronici pro quo perimatur Onyas.
 iii. Re. xx. Vota etiam Benedab fregit dum munera uidit.
 i. mach. xii Et Ionatham Triphon per munera missa fefellit.
 Iugurtha. Sic Romam quondam tetigit clamando Iugurtha
 de quo Urbem uenalem cum diceret: & perituram
 Salustius. Munere: si diues emere illam temptet iniquus.
 Oui. de ar. Munera crede mihi placant hominesq; deosq;
 Horarius in epif. Omne genus nūmum ueneratur: pectore uincit
 Ecclesi. x. Quia: inaccessum linquit nihil: omnia uastat.
 Eccl. x. Quo sibi concumulet numerū ingentemq; cateruā
 Stultitia: & regnet cuncto & dominetur in orbe.

De cura astrologie.

Est fatuus siquidem, uanusq; incredulus atq;
 Ex astris cupiens nosse futura poli:
 Rusticus & quiuis indoctus: certat haberi
 Astrologus: fatuas fingit ephimeridas.
 xxvi. q. V non liceat christia. &
 p totū. & Astrologus etiam decet huc arcessere uanos:
 xxvi. q. sti. Atq; mathematicos, ariolosq; simul:
 vii. nō ob Huc ades astronōe, atq; planetista, augur / aruspex
 feruetis. & Sortilege, & quisquis sydera sola colis.
 c. fe.

Astrologie vanitas.

Futura presci-
re soli⁹ dei est:
qui in sui cōre
platiōe etiā an-
gelis illa p̄scire
facit. Nō liceat
igiī xp̄ianis te-
nere traditiōes
gētilium & ob-
seruare & cole-
re elemētū aut
lunę: aut stella-
rū cursus: aut
inanē signorū
fallaciā. p̄ do-
mo faciēda uel
p̄pter segetes
uī arbores plā-
tādas uel cōiu-
giā sociāda.

Singula facta hominum parua atq; minuta recenset
Exponis uano sydera iudicio.

Stultorum in numero plures nunc scire futura

Conantur: rebus peruigilantq; malis:

Astrorum cura est illis: & sydera spectant:

Omne quod ostendunt astra referre uolunt.

Archanas rerum causas: elementa/planetas:

Spectant: & quicquid lucidus orbis habet.

l.iii

Ad Gall.iiii.

xxvi. q. vii. q. s
existimaret.

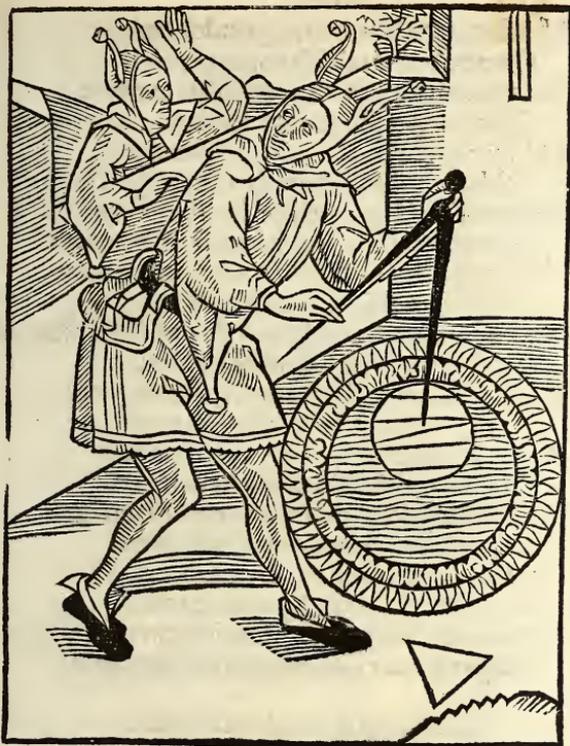
xxvi. q. ii. i. p. s

Exo. xii.

Planetiste Errorem hic lung uarium: solisq; labores:
 Astrorum motus: inspicit atq; uices.
 Saturnus Hic docet immittis quid sydus triste minetur
 Mars Saturni: quid Mars significare uelit.
 Venus Hic aperit quo letâ Venus se proferat astro:
 Mercuri⁹ Athlantiscq; nepos: Iupiter atq; pius.
 Iupiter Saturno genitos ad furta & probra recensent:
 Quos tamen atq; bonos reddere fata queunt.
 Et natos Martis referunt ad tristia bella:
 Ad titu. ii. Quos pace interdum cernimus usq; frui.
 Ptolome⁹ Iuste age: nec dubita, sapiens dominabitur astris
 Ad Ro. xi. In manibus summi stant elementa dei
 Ecclesia. i. Iudicium siquidem & mentem uis scire tonantis
 psal. xxx V Stulte mathematice ore furor unde rapit:
 de pe. dif. Tu facis: omnipotens tanq; sua fata reuelet
 iiii. i. domo Mortali cuius: iudiciumq; poli.
 Ad ephe. i. Omnia linquamus supero: qui cuncta creauit
 Ad Rom. Qui nutu, coelum, & sydera clara regit.
 Viii. Astra quid aduersi possunt protendere: si nos
 xx Vi. q. V Defendit: cuius gloria summa, deus.
 non licet. Quicquid ephimerides referunt: p inane laborant
 xx Vi. q. iiii. Nil generis: sortes, nil quoq; fata ualent.
 admoneât

De geographica regionū inquisitione.
 Qui coelum & terram: latum metitur & orbem:
 Climata describit: & memorat populos:
 Hic fatuum instantem crassa a ceruice repellat.
 Nil bonitatis habent hęc monumenta quidem:

Plini⁹. li. ii. Non satis est sapiens: non est ratione politus:
 circa prin. Sed nostra in nauī carbasa plena trahat:
 Qui latera immensi mundi metitur, & orbis
 Climita: stat fatua circinus inq; manu:

**Mathema
tice super/
sticio.**

Stultior ille q/
dē qui mēsurā
undiq; terre
Metitur: nec se
nec sua scire ua
let. Furor ē: p/
fecto furor e-
gredi mundū:
& tanq̄ iterna
ei⁹ cūcta iā sint
nota: ita scruta
ri extera. Qua
si uero mēsurā
illius rei possit
agere, q̄ sui ne-
sciat: aur hoies
possint uidere
q̄ mundus ipse
non capiat

Nosse cupit cunctas regiones, & loca cuncta:

Humano siquidem, cognita non generi:

Nunc orbis lati metas: longosq; reflexus:

Pensantur: fatuos sedula cura mouet:

Noscere conantur gentes quas spectet Eous:

Quas calor australis: occiduusq; tepor.

Stultus hyperboreum mēsuram flectit ad axem:

Et querit populos hac regione feros.

l. iiii

xxvi. q. iiii. c.
igitur.

esa. xl. et. xlviii

Ecclesi. iiii.

ii. Corin. x.

Abacuc. iiii.

Folio

Mensuratq; ursa digitis quandoq; minorem:

Quo populos tali sub regione notet.

Europę atq; Asię spatium collustrat utruq;

Gręcos, Aeolios, Cappadocas, Cylices:

Et Libyę gentes rutilo sub sole iacentes:

Athlantem, & Calpen: Herculis atq; fretum:

Semotam Thylen: querit uel in orbe Brytannos

Extremo: & radio Theutona claustra notat

Nosseq; uult tumido positas in gurgite gentes.

Et causas restui succiduiq; maris.

Strabo Pręstita cosmographi lustrat documęta Strabonis

Intractum toto nil finit orbe quidem.

Eccle. vii. Quid geometer enim tantas in pectore curas

Concipis: in cassum circulus ista terit.

Plinius Plinius errauit: quamuis spectabilis auctor:

Ptolomeus Errores uarios & Ptolomeus habet,

Sapien. iii. In uanum siquidem multorum corda laborant:

Hiere. ii. Rebus in incertis quos ita sudor agit.

Ezech. xiii. Antea quę fuerat pręcis incognita tellus:

Ecc. xxxiiii. Exposita est oculis & manifesta patet.

Ferdinandus Hesperię occidue rex Ferdinandus: in alto

hispaniarũ rex. Aequore nunc gentes reperit innumeras.

De eo qui non uult esse fatuus.

Marsia cum docto certauit Apolline: uictus

Amisit palmam: perdidit atq; cutem:

Artamen in manibus pendebat fistula stulti:

Et fatuus mansit Marsia ut ante fuit.

puerbio.

xx vii. &

x vii.

Oui. Vi

meth.

oui. Vi. fas

Iuuenalis.

Quilibet hanc fatuus naturam continet in se.

In solita uite proprietate manens:

Rideri q; non sentit se: illudier atq;

Marsia propterea decoratus eras.

Nam phoebum cythara doctum irritauerat ille
 Ad pugnam: propter quam sine pelle iacet.
 Huius ad exemplum: tantis obducta tenebris
 Stultorum mens est & ratione carens;
 Vt fatuus quisquis se tempore credat in omni
 Prudentem: sapiat cum tamen ipsa nihil:
 Nec tamen aduertit risus: hominumque cachinnos
 De se sic fieri: nec uidet auriculas:

**Non velle
 stultitiam
 propria re/
 cognoscere**

Si contuderis
 stultū i pila q̄si
 prifanas feriē,
 re desup pilo:
 nō auferet ab
 eo stultitia ei?
 Plus proficit
 correctio apd
 prudentem: q̄
 centum plagę
 apd stultū. Ex
 pedir magis
 urse occurre,
 re raptis feti,
 bus: q̄ fatuo
 cōfideri sibi in
 stultitia sua.

Eccle. ii.
 puer. xxvi.

Eccle. xx.
 Sapien. iiii.

- Seria cuncta putat, cum risu illuditur ipse:
 Eccle. xix. Queq; audire cupit: credit & illa libens.
 Tibia dependet solitis innexa lacertis:
 Stultitie signum prebet ubiq; sue.
 ou. i. trist. Si quis opes multas locupletis possidet arca:
 puer. xix. Thesauros magnos & tenet in cumulo:
 Hunc plures uigili curfu sectantur amici:
 Semina qui cumulent ad scelus atq; nefas:
 Luce. xv. Et spoliant stultum iuuenem: uacuuq; relinquunt.
 Prodigus his fociis heu bona cuncta rerit.
 Tullius de Amplus & uacua dum nil seruauit in arca:
 amicitia. Nec res occulto sensit abire dolo:
 Factus inops tandem: cunctis priuatur amicis:
 Et refugit fatuum perfida turba procul:
 Acclamat superos: & tristia uerba profundit:
 Penituit tandem: at fera querela nimis.
 I. ius alimē Qui res tam multas uno consumit in anno
 tox. ff. ubi Ad cursum uite quod satis usq; foret:
 pup. edu. Est fatuus: uafris, res compartitur: at illi
 deb. Plus nummum querunt q̄ uel amicitiam.
 pu. xx. viii Ex quo paupertas: contēptus, risus, egestas:
 Proueniunt: stultus & sine honore sedet.

De nō intelligētibus ludos.

- Qui uult cum pueris, & stultis ludere: debet
 Illorum lusus & tolerare iocos:
 Ad clauum ne sit nauis reuocandus: & alta
 Vela trahens: malum frangat, & inde ratem.
 Math. Vi. Ludere cum fatuo qui uult: tolerare nec ipsum
 i. di. i. prin. Cogitat: ad fatuos cōnumerandus erit.
 Cum uero siquidem qui uult contendere: stultus
 Si non ipsius ludicra ferre potest.

Stultus & hic pariter mouet ad cōuitalisum:
 Ebrius: obrusus, dicitur atq; puer:
 Qui uult cum pueris & stultis sepe iocari:
 Alternis uicibus ludicra uerba ferat.
 Venari qui uult: opus est ut retia ponat:
 Secretetur canibus: cumq; labore feras.
 Quisquis sorte globo cupiat subuertere stantēs:
 Erigat ille simul mox quoq; pyramides.

**Iocum nō
intelligere.**

Ludere cū fa-
 tuis q uult pu-
 eris ue beigne
 Illorū tolerer
 uerbera uerba
 iocos. A facie
 uerbi parturit
 fatu⁹ tanq̄ ge-
 mitus partus
 infantis. Sagit-
 ta infixā femo-
 ri canis: sic uer-
 bum in corde
 stulti. Ludus
 aut noxius in
 culpa est.

prouer. xxvi.

Ecclesi. i.

- Eccle. xix. Pro uerbo uerbum: pro lusu ludicra dantur:
 ps. xxxvii. Stultus qui poterit non ita ferre uices.
 Ad Ro. ii. Intolerabilius tamen est, & semper iniquum:
 i. ad Thef. Pro pietate bona reddere forte malum.
 salo. V. Hęc fatuos natura manet, q̄ rarius usq̄
 i. Petri. iii. Condignas referunt pro bonitate uices.
 puer. xiii. Versari sapiens uir cum prudentibus oprat:
 Eccle. xiii. Cum fatuo stolidus querit habere locum.
 & xxviii. q̄ fatuus tolerat nullum: sua sola putanda est
 pu. xxvii. Ambitio: cunctos nam regere ipse cupit.
 c. q̄ p̄ abi. Est dolor in stolido uehemens: si p̄sident illi
 de elec. li. Prudens, se merituu nam putat esse uirum.
 Vi. In summa nostram poteris sic carpere mentem:
 Insiens solus sceptra tenere petit.
 Lucantis Non uult ferre parem: maiorem ferre recusat.
 in primo Cuncta sibi in terris inferiora putat.
 Hester. iii. Gaudia non Aman malesantis tanta putabat
 q̄ cuncti colerent omnia iussa uiri:
 Quātus erat dolor huic, q̄ Mardocheus apella:
 Non caput atq̄ genu flectere uellet ei.
 Ecclesiast. Qui sapiens igitur dici cupit atq̄ probatus:
 viii. & xx. Infanos fugiat, insipidosq̄ uiros.
 & xxii.

Malefacere & non expectare.

Ille quidem celerem contorquet in ethera pilam:

Nec spectat lapsam quo cita pila cadit:

Qui facit infestos multos sibi: reddit & hostes:

Nec lapsus spectat consimilesq̄ uices.

Math. vii

In phe. de

cre. in c. di

lecti d̄ ma.

& obe. ii.

q. vi. qui

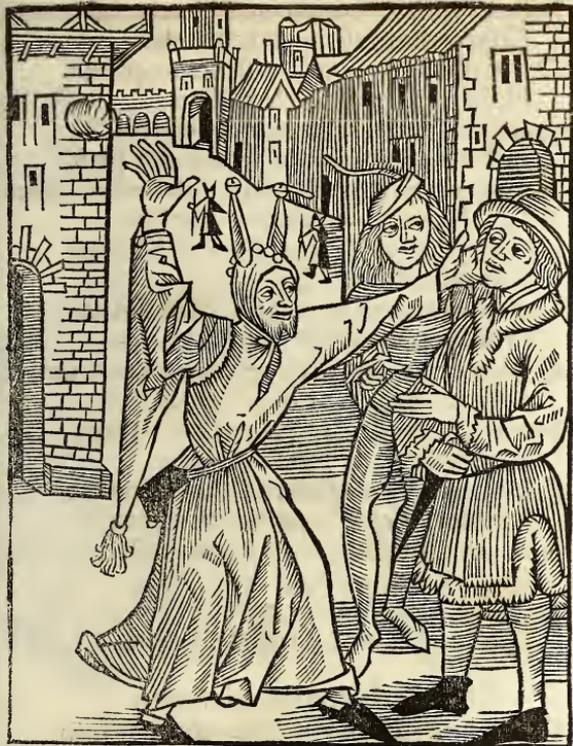
se fecit.

Insultos etiam fatuos reueram qui ledere multos

Percipiunt: ledi non tamen usq̄ putant.

Insanum penitus fateor: qui crimina sacrat

In faciem alterius: conspuir atq̄ caput.

**Multos
ledere.**

Heus oīz rerū
uicissitudo.
Quod tibi uis
fieri: mihi fac.
quod nō tibi:
nolī. Sic potes
ī terris uiuere
iure poli. Ab
alio expectes:
alteri qđ fece-
ris. A quo pro-
cedit fraus, se-
pe reuerberet
ipsum.

Nec tamen hęc rursus fieri pateretur ab illo:
Nec uice consimili: pertolerare iocum.
Quid sis facturus bene p̄meditauer ante
Conuenit: haud facias: quod tolerare neges.
In saccum qui uult alios detrudere: fumat:
Maxilli pariter plagam aliquando sui.
Fecerat ut thaurum infelix ex çre perillus:
In quo mugitus çderet ore nocens:

Sapient. x. viii.

Eccle. xxxiii.
& xxxv.
Perill^o de quo
Ouidius. i. de
arte.

Imbuit at primus uaccam quam fecerat ipse:
Criminis atq; sui p̄sentia iusta tulit.

Math. Vii Quod tibi nō fieri cupias o stulte prophane:
Ne facias aliis. ne malefacta feras.

Psal. Vii. Sēpe facit foueam fatuus, nocuumq; foramen
pue. xx Vi In damnum alterius: quo rāmen ipse perit.

Ecclesiast. Nempe crucem quondam fecit maledictior Aman:

xx Vii. Qua Mardochei frangeret ille gulam:

hester. Vii In caput illa suum sed crux descēdit: & in qua
Suspendus, laqueo deperit ille suo.

pue. x Vii. Conueniet cunctis bene te confidere: sed tu

Eccle. Vii. Provideas fraudes: precaueasq; dolos:

Qui bene confidunt sēpe experiuntur amarum

Virus: nam quis scit in cute quanta fides?

Eccle. ix. Non cōiua homini nequā, cui liuida corda

puer. xxiii Sunt: & secretum pectoris exitium.

Ede ait hic hospes. nūc fercula sumito nostra:

Iam bibe: de cēna ut possis abire satur:

Attamen aduersus te uirus, corde sinistro

Portat: liuentes aufuge docte uiros.

Eccle. xiiii Sēpius arridet te risu forte iocoso:

Qui cuperet mentem dilaniare tuam.

De improuidentia futuri.

Quisquis in estatis foecūdo tempore: messē

Negligit: & fructus: nec bona grana legit:

Cogitur hyberno/ sub sole carere cupitis:

Vrsorum & digitos fuggere more suos.

lx xxiii. dis Stultum p̄terea reputo qui deside uita
nihil. Viuit: & in pigro pectore torpor inest.

Seneca. Quis non castiget fatuum hunc: qui tempore nullo

puer. Vi. Dispensat uitę cōmoda recta suę:

**Pigricie
fatuitas.**

Vade ad for-
micā o piger,
& cōsidera ui-
as ei⁹: & disce
sapientiā: que
parat in estate
cibū sibi: & cō-
gregat i messe
qd̄ comedat.
Formicę ppl̄s
infirmus q̄ pre-
paret in messe
cibū suū. Ois
āi piger semp
i egestate est.

Non apare potest animum ad quecūq; futura:

Inceptor stolidus: nec sua facta norat.

Hic nihil acquirit rerum pro corporis usu:

Omnia dilapidat: nil retinere solet.

Est adeo demens: proprios nil cernit ad usus:

Rebus oportunis inuigilatq; nihil.

Providet atq; nihil stultus: nisi cogat egestas:

Atq; fames stimulet: torqueat atq; litis.

Deutro. xxxii.

Eccle. xxvi.

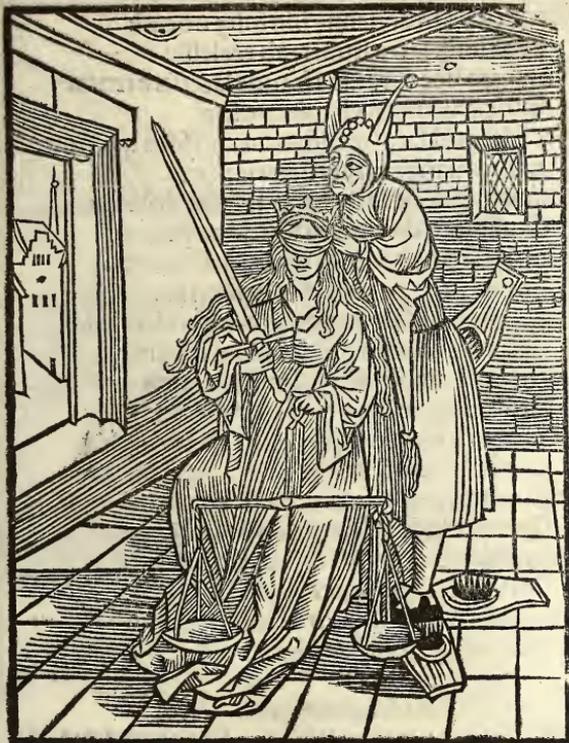
prouer. xix.

- Temporis haud fatuus meditatur fata futuri:
 Præsentes tantum respicit ille dies.
- puer. xiii. De naso ad fauces: hominis meditatio stulti
 Vergitur: ulterius mens sua uana repet.
- Eccl. iiii. & Vnde habeant pueri forte alimenta sui:
 xxxviii. Querit & estatis calidè sub tempore: fructus
 puer. xx. Ad uitam ut possit cõmoda habere suis.
 Sapie. xv. Ast illum penitus fateor ratione carentem:
 Ad res qui nunq̃ prouida corda gerit.
- puer. Vi. Dormirat fatuus stratus sub sole calenti.
 & xxiiii. Qui nihil acquirit sed bona parva uorat.
- puer. xxi. Tristis hyems istum ieiuno gutture torquet:
 Non habet ut stomachum qui sariare suum:
- puer. xxvi Et uitam miseram brumali tempore ducit.
 Mat. xxv. Qui tempestiuas non cumulauit opes.
 Eccle. xxii Qui non colligit fenum: cum Iulius ardet:
 Nec sibi quæsuit emolumenta domus:
- puer. xxii. Frigeat in bruma gelida: quæratq; per urbem:
 Fasciculos foeni: stramina nuda terat.
- Iuuenalis. Exemplum magni præbet formica laboris:
 puer. Vi. Colligit & seruat, tempore quæq; suo.

De litigantibus in iudicio.

Litibus & rixis qui delectatur: & omni
 Tempore contendit: iudiciumq; perit:
 Est fatuus uehemens: nempe exccare laborat:
 Iusticiam: & legum contaminare fidem.

- i. corin. Vi Acrior ad reliquos fatuos consurgere dignum est:
 puer. iiii. Quos agitant mæsti iurgia uana fori:
 Eccle. viii Turba quidè est ingens stultorum: copia prægnans:
 ad Titu. iiii. Horum, qui litis iudiciumq; petunt.

Pro causa exigua: minima pro re uel inani;
 Contendunt stulti: concipiuntq; dolos:
 Iuditiū amfractus fatuo quęruntur ab omni
 Et gaudent lites q; sine fine gerant.
 Tardo etiam strepitu, plures ambagibus uti
 Conantur, longis iudiriūq; trahunt.
 Scilicet ut nocui fugiant decreta, sacratę
 Iustitię: leges aufugiantq; bonas.

Li.

De rixosis.

Sicut coru⁹ se,
 quitur cadaue
 ra: ita rixosus
 lites. Non con
 tendas aduer
 sus hoïem fru
 stra. cum ipseri
 bi nihil mali fe
 cerit. Non iudi
 ces cõtra iudi
 cem. quoniã se
 cõdũ qd iustũ
 est iudicat.

ii. Thimo. ii.
 Math. V.
 puer. xvi.
 Esaie. lvi.
 Iacobi. iiii.

puer. xvii.

- Ecclesi. Vi Est qui se patitur banniri, in iusq; uocari:
 Hier. ii. Excludiq; sacra stultus ab ecclesia:
 pue. xx Vi Nil tamen hec curat: ius fraude lacessere tentat
 Iusticiam fugiens impietate sua:
 Ecclesia. Nec saltem id fatui meditantur: qui fora querunt.
 xx viii. Et lites uarias: iurgia uana mouent.
 Esa. lvi. Inuidiam q; tunc incurrunt: quodq; dolosos
 Eccle. viii Causidicos dicant: qui sibi dona petunt.
 Postq; te scribq; calamus compinxit auarus:
 Ponit & in crasso codice uerba tua:
 Eccle. viii Tu tamen inspiens tua cuncta impendere liti.
 pue. x viii Et causq; intendis que loculum euacuet.
 puer. iiii. Corruptis numis: alio uel munere, iuris
 Custodes: melius ut tua causa sonet,
 Eccle. vi. Pinguis & melius siquidem declamat, agitq;
 Causidicus: palpet quem tua larga manus:
 Sape oratores spatioso ex orbe uocamus.
 Quo prolongari iurgia nostra queant:
 Utq; phaleratis uerbis diffundere causam
 Possint, & legum garrula uerba loqui.
 Eccle. xl. Causidico a tali iudex cito fallitur, is qui:
 puer. xxiii Iudicii sceptrum simplicitate regit.

De obscenis fatuis.

Colloquium prauum: & lingue lasciuia pudende
 Verba: bonos mores contaminare solent:
 Inducuntq; malos ritus: uitamq; prophanis
 Gestibus: inuertunt ingeniumq; pium.

- Eccle. li. i.
 Esdre. Vi. Festa noui patris celebrant plures Grobiani:
 Math. V. Magna cohors uigili hunc sedulitate colit.
 i. cori. x v. Illius obscenis lustrantur ritibus arq;
 xx viii. q. i. Non nisi pestiferos hic Grobianus amat.
 sepe.

**De turpilo
quo stulto
rum.**

Coingnāt mo,
res bonos: ser/
mo malus. De
altitudine uen
tris inferi: & a
ligua coingui/
nata: a uerbo
mēdaciū: & a re
ge iniquo, libe
ra nos domie.
Ve mundo a
scandalo.

Ad templum mixtim currunt iuuenesq; senesq;
Et pariter mulier: uirgo, puella, puer:
Thura ferunt manibus: grobiani festa colentes
Sordidulis uerbis: rancidulisq; litant.
Iam pudor ex terris abiit: petulanisq; remansit
Spurcities: hominū qua perit usq; genus:
En fatuus porcum cenosum continet aure:
Campanam manibus concutit atq; suis.

l.ii.

Ezech. ix.
Ecclesi. xxix.
Iob. xx vii.

Oui. i. meth.
Pfal. xi.

Folio

- Eccle.xx. A porco trahitur fatuſ (mibi credite) nauis
 puer.xi. Prora: per equorem que comitatur iter:
 Pondera ne puppis tumidis mergantur in undis
 Turbaq; ſtultorum: quam ſuperſeſſe fat eſt.
- Eccleſi. V. Nam ſi non biberet uinum ſtultiſſima ſecta:
 Munera iam bacchi merce minuta forent.
- ii. Petri. ii. Sus tamen innumeros porcellos par turit: inde
 Magna cohors hominū feſta ſuina colit.
- ad eph. V. Obſceni mores: & turpia uerba: colendos
 Pſal. xl. Efficiunt homines: nil pudor ipſe ualer.
 Turpibus ecce uiris primi nunc dantur honores:
- Hiere. ii. Gloria prima datur foedilo quiſq; uiris.
 Eſai. xli. Iam porcus uiridem geſtans in fronte coronam
 Admittit fatuos ad ſua iura uiros.
- Ad Col. iiii Quidam ſunt adeo obſceni: turpeſq; relatu:
 Ad Titū. i. In quorum ſaliunt uerba pudenda genis.
- Horreſtes. Inſanus quales ſi nunc ſpectaret Horreſtes:
 puer. xii. Eheu clamaret: q̄ furioſa cohors.
 Eccle. xxxi Illos delectant crapulę: ruceraq; craſſa:
 Atq; cadus uini: uerbaq; mixta iocis.
- Eccle. xxxii Ogrobiane tuas fatuus quicunq; per aras
 eſai. lxvi Sacrificat: fatua hunc morte perire decet.

De ſtatuſ ſpiritualis abuſu.

En ſtatuſ multi: modo ſpiritalem
 Appetunt: primis iuuenes ab annis
 Penitet tandem fatuos: relicto
 Viuere mundo.

- Viii. q. i. in Reſtat adhuc aliquid: qđ noſtro carmine dignū eſt:
 ſcripſiſ. & Quodq; locum in fatua puppe tenere ſolet.
 c. moyſes. Omnis homo pueros ſacris modo deuouet aris:
 Viſq; ſacerdotem ruſtice habere tuum:

Omēs mo
do cupiūt
clericari.

Quid romē fa
ciam: mētiri ne
scio mulos.

Qui uel equos
strigilant: pin
guia quęq; fe
runt. Clerice q
nescis quid ius
& quid sit ho
nestū: Aprius
est aratrū q̄ sa
cer ordo tibi.

Non hoc proposito: supremi ut sacra tonantis
Rite colat: placeat aut sua uira deo:
Verum ut seposito uitam sudore quietam
Ductiter: illecebris inuigiletq; malis:
Nil animę curat fatuus, mentisq; salutem:
Sola placent rerum sordida lucra sibi.
Nil doctrina iuuat: funesta pecunia princeps
Sacra dei inuertit, sacrificosq; lares.

xviii. dif. nos
autē. glo. i.
xxi. dif. cleros

xxiii. dif. his
igitur.
xii. q. i. quia.

Numa pom.

xxxvi. dif.

oportet.

xcv. dif. ecce.

xcvi. dif. quis

dubitet.

xliiii. di. per to.

Monachi.

Augustinus.

vii. q. i. nō aut.

Moyfes

Deutro. xviii.

xxi. q. iiii. hi qui

& c. sacerdotū

Prouer. xxi.

ii. petri. iiii.

glo. ii. q. vii.

non omnis.

xl. dif. c. fi.

Ordo sacerdotum fatuo turbatur ab omni:

Labitur & passim religionis honos.

Non Numa presbyteros tales in templa sacrauit

Prisca: sed in cunctis integra uita fuit.

Pontificis culpa est: diuinos uendere honores:

Iam stultis solitum est, pestiferisq; uiris:

Quis furor o miseri ad uos mystica sacra pphanos

Compellit: procul hinc tollite queq; manus.

Non status in terris nunc est damnosior illo:

O quali superos religione colunt:

Quid fratres memoro subductis colla cucullis

Gestantes: misere o nunc sacer ordo uales.

Augustinus enim dederat confratribus olim

Viuenti salubres cum pietate modos:

Hos monachi obseruant lasciu, more sinistro:

Augustine parum iam tua scripta ualent.

Non quales statuit primæuo tempore Moses

Presbyteros: tales sæcula nostra uouent.

Indocti (fateor) nunc pinguia uora sequitur:

Ecclesiamq; sacram fordida turba regit.

Post sua fata tamen, quid sit rexisse uidebunt

Ecclesias: mores nec coluisse bonos.

De inani fastu & iactatione.

Mendaces fatuos: de quorum pectore nugas

Bullatas capimus: nostra hos uehet illa carina:

Gestarum rerum, falso præconia fingunt:

Militiam hic iactat: doctrinam iuris & alter.

xii. q. ii. gl'ia epi

xxi. q. i. omnis.

puer. xxviii.

Feruida iam digito compescere labra uolebam:

Et finem numeris ponere forte meis:

Turba tamen stolidis frontem redimita corymbis

Percita stultigero gesta furore refert.

Alter enim miles gettar calcaria athena:
 Alter & in manibus romula iura gerit:
 Miles & ab antiqua se nobilitate superbum
 Iactat:& a Tullo tempora rege notat:
 Aut genus a claris patribus quos Romulus olim
 Legerat:atq; alios enumerare solet.
 Forte tamen patres habuit, qui foenore iniquo:
 Fraudibus aut aliis stemmata parta gerunt.

L.iii.

Se iactare.

Muli nūc sūt
 heu doctores:
 militesq; puer,
 fores legis & iu
 stitig. Qui se ia
 crat & dilatat
 iurgia cōcitat:
 qui uero spe
 rat in domino
 saluabit. Qui
 genus suū lau
 dat: aliena lau
 dat. Propria
 laus sorder sed
 nobilis est alie
 na.

Milites
 Tullius hostis,
 P̄res cōscripti,

Psal. lxi.
 puer. xxviii.

Iuuenalis. Plures se faciunt ex nobilitate superbos
 Seneca. Quam uirtute sua non meruere tamen.
 i. Cori. iiii. Nobilitas uirtute bona: meritisq; beatiss
 de p̄bē. ue Constat: diuitie stemmata nulla parant.
 nerabilis. Candorem tituli: qua nam uirtute mereris?
 Ber. in. l. i. Aut quid gessisti: quod tibi stemma dedit?
 C. de inco En ais: externis martem diduximus oris:
 lis. li. x. Cognita sunt uariis gentibus acta mea:
 Me Solyme uidere sacre Memphitica tellus:
 Gallia bellipotens: marticolęq; Getę.
 Atq; alias bello regiones fortis in armis
 Lustrauit: merita nobilitate feror.
 Doctores Doctoris quidam titulum nomenq; tenere
 xlix. dif. fa, Gliscunt: se iactant: & didicere nihil.
 cerdores. De rebus fatuis uanissima uerba loquuntur:
 & glo. i. l. i. Esseq; prudentes, doctiloquiq; uolunt.
 C. de athl. Nil sapiunt penitus: tantum de cortice libri
 li. x. Sumpserunt rituli nomina uana sui.
 Cum manibus ductant fatuum: pręconia iactant
 Que nunq̄ meritis sed peperere suis.
 p̄ue. xx. Vi Sed quid multa loquar: fatuis innata superbis
 Hęc mala: quod non sunt: protinus esse uolunt.

De lusoribus.

Multos ludorum fatuos damnosa uoluptas
 Sollicitat: tantumq; iuuat
 Nil aliud curant: nec delectatio maior:
 Iacturam neq; pensiculant.

In autē. de
 sac. epi. in, En iterum nostris offert se turba camoenis
 rerdicim? Sordida: ludorum concominata iocos.
 Vir. d. lud. Initio, furis ego sum tribus addita quarta
 Exo. xxxii Ludus ait: fatuos hic numerabo meos.
 i. Corin. x.

Ludo intenti.

Pone me,
rū & ralos
pereāt qui
craftia cu,
rāt. Mors
atrē uel,
lēs: uiuēte
ait, uenō.
Sedit pp̄s
co medere
& bibere:
& surrexe,
rūt ludere

Quidam sunt adeo incensi certamine ludi:
Et ludos tanta sedulitate colunt:
Voluere taxillos reputant sibi gaudia summa:
Tres bene currentes, gaudia sola parant:
Noctes atq; dies ludi certamina uersant.
Alea discurret, sordida lucra perit.
Hunc senio dirat: damnosa canicula mordet
Illum: sed Venus hunc radit iniqua cito.

l. si. ff. de
alea.
glo. i. c. pe.
d' ui. & ho.
cle. xxxv.
distin. ca. i.
glo. i.

Iuuenalis. Ludus agit bilem: mentis secreta relaxat:
 de ex. pla. Inficit ingenium: sensibus atq; nocet.
 iter dilcōs Efficit iratos homines: p̄cordia frangit:
 ubi glo. & Alea sollicitos efficit usq; uiros.
 doc. do. Nil curant aliud lusores: tota uoluptas
 Car. in cle. Sortibus infixata est: irrequieta quidem:
 il. de ui. & Per noctem uigilant: latrantq; frequēter:
 ho. cle. Nulla fames illos: nec sitis ulla mouet.
 Leui. xxiiii Sēpe furore graui diffamant uulnera christi:
 Ad Ro. ii. Torquent ad superos uerba nefanda deos:
 de cle. ma. Tanq̄ pestiferos lusores, conditor orbis
 le. c. i. & ii. Curet: & ad stulti turpia uerba fleat.
 De iudi. c. Spurcius tamen hoc q̄ foemina ludat, iniquis
 ii. li. vi. Intermixta uiris: & tabule usq; uacat.
 no. i. c. cle. Nobilis: & clerus, ciuis, iuuenisq; senexq;
 ri. de ui. & Cum tenui uulgo ludere sēpe solent.
 ho. cle. Quem decet ut modicum ludat: sibi cōgrua sumat
 Tempora, personas eligat atq; pares.
 Omnipotens cunctos lusores odit iniquos:
 host. in sū. Et ludos ueruit regula sacra parum.
 de ex. pla. Nam mala proueniunt ex ludo crimina multa:
 qualiter. Ludus opes minuit: & bona cuncta terit.

De suppressis fatuis.

Est (scio) turba meo fatuorum picta libello
 Magna: sub insculptis atq; locata notis:
 In tergum illorum capitosus saltat a sellis
 Depressos monstrans, stultigerosq; uiros.

puer. i. Transtra per & remos collecta est tanta caterua:
 Ecclesiast. Et numerum tantum nostra carina uehit:
 xxxiii. Vt prope stultorum sine me discederet ingens
 Copia: sed monuit noster a sellis herum.

**Multe
fatuorū
prellure**

Multimo
dos fatu /
os pñs cō /
rorq̄t a fel /
lus. Et stul /
ros plures
calcitrat il /
le nimis.
Qui se spō
te sua per
aperta pe /
ricula nit /
tūt: Auriti
& pecoris
sub pede
crebro ia /
cent.

Nauiculam merito stultis conscendo pararam:
Sum quia quem torquent omnia facta nimis.
Exiguus pro me locus in rate: & angulus arc̄tis
Sufficit inq̄ foris: me mora nulla tenet:
Ne me continuo calcat ue/premat uel a fellus:
Quem piger in tergo cogor habere meo:
Si saltem pariens ad mandata illius essem:
Libera sperarem membra abitura cito.

Sapient. ii.
ad heb. xii
ii. q. i. mlti.

- At beat hoc unum: focios comitesq; tenemus
 Plures: qui uiuunt conditione pari:
 puer. i. Hi sunt: prudentum nunq̄ consulta sequuntur
 Qui bona: nec capiunt consiliumq; ferax:
 pu. xxvii. Hi sunt: quos ire stimulus per crimina iactat:
 Ob causam nullam: sed ratione carent.
 puer. xvi. Hi sunt qui lites mercantur: quiq; dolore
 Ecclesiast. Inuidie marcent: causa doloris abest.
 xlvi. Hi sunt: audaces, qui natos quosq; proteruos
 puer. xiii. Dum uirgis parcunt uerberibusq; parent.
 prouerbi. Hi sunt: uicinis qui seuos: quiq; molestos
 xxvii. Se prebent: uel quos pocula magna iuuant.
 Eccle. xxxi. Preterea in pedibus quos torquet calceus artus:
 Eccle. viii. Quem tolerat: hi sunt quis bona nulla placent
 Eccle. ii. Sunt & lurcones, sua qui patrimonia perdunt:
 Qui plus consumunt: q̄ sua aratra ferunt.
 ff. de adul. Hi sunt: lenones proprias qui ad crimina mechis
 mariti. & Vxores stolidi: sacrilegicq; locant.
 l. ii. Stultus & hic pariter sua qui peccata recenset:
 de pe. di. iiii. Et poetas: uitam sed gerit usq; malam.
 ga dimissa Hi satis a duro fatui calcantur a fello:
 & c. nihil. Sed tamen hac iuncti naue: per equor eunt.
 & ca. in sa/
 licibus.

De militibus & scribis.

Dum captant equites hominem: scribescq; maligni
 Villantum: & qui sit simplicitate rudis:
 Si saltem nummos habeat: spoliatur ab illis:
 Cogitur ut soluat rusticus ille minis.

- puer. xxi. Ad naues nostras, equites, scribasq; citamus:
 math. xxiii. Ad fatuam sectam dant monumenta mihi:
 Eccle. xli. Auriculas asini gestant: ritulosq; merentur
 Lucę. iiii. Quos dabimus: dignis pro meritisq; suis.

**De scribis
et equitib⁹.**

Rapine impio-
rum detrahēt
eos: q̄a nolue-
rūt facere iudi-
ciū. Ve uobis
scribe: q̄ come-
ditis domos
uiduarum. ue
uobis uiri ipii
Neminē cōcu-
ciatis neq; ca-
lumniam faci-
atis. & cōtenti
estote stipen-
diis uestris.

Accelerate precor: quoniam mea nauis abibit:
Quę uos ad remos, transfraq; longa uocat.
Est labor equalis: studium sūmile: atq; facultas
Par: q̄ scriba gerit. q̄ malefidus eques.
Hic rapit insidiis: spoliat clam p̄do per agros:
Publicitus scribē decipiunt homines.
Sub madidis pluuiis eques, & sub frigore duro:
Corporis exponit fortia membra sui.

Ezech. xxii.
Esaie. x.
Iob. xxx.

- Math. V.** Hic animam calamo infuscat: perditq; salutem
Iob. xx. vii Auri & nūmorū est his quia magna fames.
puer. xi. Accendit p̄redo uillas: flammisq; perurit
Mich. ii. Culmina: querit opes: exuuiasq; perit:
Psal. ix. Rusticus a scriba simplex seducitur: atq;
 Cogitur in p̄nas soluere cuncta suas.
Lucę. xxi. Querit opes qui uis: precium quoq; caprat iniquū:
Amos. iiii. Est spoliatorum turba maligna nimis.
Eccle. x. Officium si quisq; suum moderamine iusto
 Rite ministraret: laus sibi magna foret.
Iacobi. iiii. Hic eques, ut gladiis inopes defenderet: atq;
ii. Thim. ii. Cum tūdiis pueros: emeritosq; senes:
 Quo duce tuta foret semper res publica: quo ue
 Latrones fugerent per fera lustra procul.
Esaie. iiii. Hic calamo iustas leges conscriberet: atq;
Math. xiii. Iustitię normam panderet arte sua.
 Sed modo pupillos inopes, uiduasq; relictas
Mat. xxiii. Ille armis: calamo hic: expoliare solent.
Sach. vii Non dolus in terris maior: fraus turpior usq;
malach. iiii Ex scribis q̄ q̄ tot mala proueniunt.
Lucę. iiii. Ast equites faciunt: q; semita nulla uiarum
 Tuta est: impune crimina tanta uolant.

De stulta nuntiorū legatiōe.

Cursor ego uelox longis de partibus orbis
 Aduenio: nec uas potui euacuare bibendo
 Donec has fatuis fulcantibus equora passim:
 Pręberem chartas: nauita siste ratem.

q̄lis debe,
 ar eē nūci⁹
 poir spe. in
 ti. d̄ execu.
 puer. xx. V.

Proposui fateor nullos uehere in rate nostra
 Cursores: agitur res quia nostra mari.
 Nauis in undosa rapitur uolat atq; carybdi:
 Nec reuocare potest nuncius ullus eam:

**Nūcius
inutilis.**

Sicut frigus ni
uis i die messis
Ira legatus si,
delis ei qui mi
serit eum: aiaz
ipsi⁹ regescere
facit. Claudus
pedibus & ini
quitate bibēs
qui mittit uia
per nūciū stul
tum. Nūcie sis
uerax, tacitus
celer atq; fidef

Attamen ex istis: quidam sibi tradere partem

In rate: pro faruis nuncius esse cupit.

Qui chartas scriptas, cera impressasq; sigillo

Portet in ore suo: gestet & in manibus:

Ne fiant madiq;: capiant ne ue altera damna:

Ambulet & rura nuncius usq; uiam.

Quidam cursores: plusq; committitur ipsis:

Expediunt: nugas concipiuntq; meras.

Ezech. x

puer. xiii.

- pue. xxvi **S**epius ex magna tamen ebrietate morantur:
 Officium tardant: expediuntq; nihil:
 Atq; uias calcant infidi tempore multo:
 Ocia longa terunt conficiuntq; moras.
- pu. xxiiii. **C**aupones omnes lustrant: omnesq; tabernas:
 Ut capiant dulci uasculo plena mero.
 Ter legit atq; quater chartas: manibusq; reuoluit
 Nosse uolens: quidnam littera missa canat.
- Prouerbi. **N**on alia ratione tamen sic scire laborat
 xxv. in fl. **S**cripta: nisi ut ualeat dicere multa noua.
 Negligit interdum: nec scit comissa referre:
 Et sine responso perfidus inde redit.
- pue. xxvi **T**empore ceu messis recreat nix corpora nostra:
 Sapien. V. **E**t sicut requies queq; cupita iuuat:
 Sic recreat dominum per quem legatus abiuit
 Nuncius: & charte credita iussa refert.
- H**isunt: quos uolui: stulti qui nuncia uerba
 Transuectant: currunt nec sine uase meri.
 Iecur habent calidum: calor hic innascitur ipsis.
 Ob cursus uolucres: nugilo quasq; genas.
- puer. xx. **N**uncius hic dignus precio, titulisq; decoris:
 Hiero. ii. **E**xpediit imposte qui cito iussa rei:
 Ecclesiast. **E**xpediit imposte qui cito iussa rei.

xxxiii.

Decellariis & cocis.

En uenit aucta cohors promorum iamq; coquorum.
 Commisseg; domus cetera turba uenit:
 Ad nauem properant. & forti robore fulcant:
 Adiuta his citius carbasa nostra uolant.

Est damnosa nimis dominis hęc turba penarum
 Cuius iam crapulas: luxuriamq; uides.
 Est natura coquis, & promis semper iniqua:
 Quos domini nulla sollicitudo manet.

Inq̄ uicem iactant: quoniam nos sola uoluptas
 Potus iucundi confouet atq̄ cibi:
 Edendum est igitur nobis, semperq̄ bibendum:
 Nos cibus, & pascunt uina aliena quidem.
 Inuenies raros custodes esse fideles,
 Aut seruos dominis, perfida turba laris.
 Sopito domino referat cellarius urnas:
 Atq̄ aperit sapidi uasa uetusta meri.

m.l.

Coqui et cellarii.

In cella atq̄ pe-
 nu gens hęc fu-
 rit. inq̄ culina.
 Et meliora bi-
 bens, pinguia
 queq̄ uorat.
 Consumuntur
 carnes & coq̄-
 tur uniuersa
 compositio &
 ossa tabescent.

Prouer. xxi.
 & xxiii.
 Esaic. lxv.
 Prouer. xix.
 Marh. xxiiii.

- Eccle. xxxi Oenophorum uino complet: uacuatq; lagenas
 Bacchi: quas seruat ad sua gaudia herus.
- puer. xii. Contenti non sunt: proprio consumere luxu.
 Credita quę manibus sunt bona cuncta penus.
 Adducunt alios ganeones atq; bibones:
 Quorum opera possint euacuare cados.
- Lucę. xvi Nulla fides illis: iacturę damna futurę
 Treno. V. Hi nihil aduertunt: decipiunt sed herum.
- puer. xxix In lecto recubans, censu pereunte, patronus
 Nil sentit: seruos credit habere bonos.
 Sed cum forte iubet sibi dulcem afferre lyęum:
 Bombo uasa sonant euacuata graui.
- Eccę. xxxii Est dolus in promis: est & uersutia fallax:
 Lucę. xii. Infidi dominum decipiuntq; suum.
 Quid coquus imundus facit: & qua fraude patronũ
 Decipit: en audi: sordida gesta cano:
- Ad eph. Vi. Ista caterua quidem nulla pietate mouetur:
 Edunt: consumunt, & bona cuncta uorant.
 Empraq; fumosam ueniunt quę cunq; culinam:
 Immundus gustat fercula prima coquus.
 Inde fame si quis coquus aut cellarius unq;
 Deperit: at crapula dicitur usq; mori.

De rusticorum arrogantiã.

Villanę siquidem superest dementia sectę
 Quę cupit in fatua ducere uela rate:
 Ergo mihi parcãt uillana superbiã: quam nunc
 Pungimus in teneris uersibus, atq; notis.

xlvi. di. in

pri. l. nup.

C. de man. Simplicitate rudis quondam natura colonom

& col. pa. Exirit: atq; humilis conditione fuit:

glo. i. l. ser. Si numerum etatis poscas: non secula longa

uis. ur. ff.

Fluxerunt: in quis simplicitas nituit:

de le. iii.

Rusticorū ambitio.

Nihil impudē-
tius arrogātia
rusticorū. Non
oderis labori-
osa opa. et ru-
sticationē crea-
tam ab altissi-
mo. Putresce-
re faciā super-
biam & popu-
lum istum pes-
simū qui nolūt
audire uerba
mea. &ambu-
lant in prauita-
te cordis sui.

Iustitię solium rurritas liquerat urbes:
Virtus: rusticitas, cum probitate fides:
Migrauere simul quondam ad triuialia tecta:
Adq; casas humiles: stramineosq; lares:
Non dolus in uillis: non fraus in rure fuerunt:
Hos penes astreę sacra cathedra fuit.
Ardor auaritię nullus: non foenore lucrum
Mutabat mentis rustica turba rudis.

m.ii.

Oui. i. fast.
& i. merh.

Iuuenalis.

Ecclesi. Vii.

Folio

- Auri nulla fames: non fastus corporis: at nec
 Ornatus: quales ciuica turba gerit.
Hiere. xiii. Sed modo coeperunt habitus gestare superbos
 Villani: quoniam pristina uita ruit.
 Crines in nodum tortos, crispofq; capillos:
 Et calamistratos rustica turba gerit:
 Vestes partitas scutulis/uariog; colore
 Gestant: quas cingit fimbria picta quidem
 In manicis sculptas externo more figuras
 Et tunicas portant cum breuitate bonas.
Sapl. x. vii. Discit ab agricolis gens urbana fraudibus uti
 Atq; dolos multos: & noua cuncta mala.
Iob. xxiiii. Sola tenet nūmos gens rustica: solaq; saccum
Esaie. V. Ingenti ere replet: diuitiisq; studet.
 Proh pudor unde uenit: tam morbida uita colonis:
 Vnde sitis rudibus, improbitasq; uiris:
Hiere. li. Villanus diues: mox fit mercator auarus:
pue. xxiiii Mercatorq; studet nobilitate frui:
Iuuenalis. Tempore sic nostro uillani: nomina clara
 Nobilitatis habent: simplicitate carent.
Ecclesi. iiii. Quere pro pudor est nimis alta & inania semper
 Stare nec in proprio, nec remanere statu.

De paupertatis contemptu.

- Paupertas fugitur, totoq; accessitur orbe:
 Vndiq; nūme places: pauper ubiq; iacet.
 Ridetur solus pauper: solusq; fugatur:
 Cędit inops cunctis: nūmus in arce sedet.
xlvii. di. si
cut puile-
gia pau.
vi. i. l. si qs Nummosos plures fatuos uehit illa carina:
ad. C. de e, Sola quibus rerum copia uana placet:
pis. & de. Quos magis oblectat cupidi possessio nummi:
arch. xi. q. q̄ morum probitas, e regium ue decus.
iii. pauper.

Paupertatis contēptus.

Paupertas nō
ē de genere ma-
lorum. Et mu-
nera nondum
intellecta deū.
Mens avari se,
mel uiculis cu-
piditatis astri-
cta: semper au-
rū semper argē-
tum uidet: sem-
per reddit⁹ cō-
putat. grātius
intuetur aurū
q̄ solem.

Paupertatis onus omnes iam ferre recusant:
Auri sacra fames pectora cuncta quatit.
Haud facile emergunt quorum uirtutibus obstat
Res angusta domi: pauperiesq̄ grauis.
Amplius haud titulos: clarosue merētur honores
Qui sōphię cultus & monumenta colunt.
Iamq̄ uiri iusti postrema sede locantur:
Diuitibus solis munera prima patent.

m.iii.

Sapien. V.
Virg.iii.en.
Iuuenalis.

Sapien.ii.
Ecclesi. ix.
Prouer. xxiii.
Ecclesi. x.

- Oui. i. fast. Nam quia collectus tribuit modo census honores:
 Census amicitias: pauper ubiq; iacet.
- Iuuenalis. At qui diuitias ingentes tentat habere:
 Ecclesi. V. Curat opes grauidas & cumulare sibi:
 Mich. Vi. Hoc modo constituat uitam: sit spretoꝝ honoris:
 Et fidei seruet pignora nulla sacrę:
- Ecclesi. xx. V. Per superos iuret: fallacia uota per aras
 xxx. Vii. Iactitet: emineat nullus in ore pudor:
 dif. none. Nil scelus atq; nefas: nihil & peccata peracta
 Ecclesi. iiii. Estimer: & cęcus ad mala cuncta ruat:
 xl. Vii. di. Exercet rapidam ufuram: digitoq; tenaci
 sicut. A miseris capiat foenora dira uiris:
 Ecclesi. xiii. Delatoris agat fraudes: uocesq; dolosas:
 Amos. V. Auribus instillet seua uenena bonis.
 Esaię. x. Infectus uitiis istis nunc uoluitur orbis
 Iob. V. Totus, & ad nūmos se dula turba ruit.
- .puer. xi. Venditur omne nefas nunc pro quadrāte minuto
 xi. q. iiii. Venditur & uirtus, iustitięq; rigor.
 pauper. Plures ex merito mortemq; & fata subirent
 xxiiii. q. iiii. Ob scelera. & uitę crimina magna suę:
 ne amisso. Ob furtum plures furcasq; crucemq; subirent:
 apo. x. Viii. Nī facer hos nūmus a laqueo eriperet.
 Ecclesi. x. Impunita manent nunc crimina multa uiſorum.
 Nūmus ab exitio liberat atq; nece.
- Iuuenalis. Furibus ignoscit magnis censura: columbas
 Vexat: & ad laqueum guttura parua ligat.
- Achab Contentus regno quondam non perfidus Achab
 iiii. Re. xxi. Cogitat atq; inopes exspoliare uiros.
 Ecclesi. V. Ortus erat Naboth, patria quem legē colebat
 Vir bonus & frugi: gratus & ipse deo:
 Ortum hunc rex diues, a paupere habere petebat
 Hunc sibi: sed Naboth cum ratione negat.
 Propterea misere faxis trucidatus: & ense

Corruit: at tandem rex fera fata tulit.
 Solus inops premitur; saccos gestare necesse est:
 Truditur in saccum pauper ubiq; grauem.
 At paupertatis (quando etas aurea mundum
 Lustrabar) laudis gloria magna fuit
 Parcus erat uictus: frugalis uita: laborq;
 Cōmunis: feruor, nullus auaritię.
 Omnia maiores: cōmuni iure tenebāt:
 Non ira diuitias legerat ullus auus.
 Paupertatis amor peperit p̄conia p̄fiscis
 Quorum perpetuo gloria parta uirer.
 Paupera Roma fuit quondam: pauperq; senatus:
 Atq; inopes habuit bellica Roma duces.
 Curius insignis dux paupertate decorus:
 Sub iuga Samnites, traxit & Aufonios.
 Publicolam extollunt: qui paupertate benigna:
 Emeruit laudes, & thereumq; decus.
 Fabricium colimus: qui Pyrrhi munera spreuit
 Cui satis exiguus census & arca fuit:
 Regulus & meruit p̄conia magna: decusq;
 Iugera cui exiguu parua fuere loco:
 Paupertas tribuit nostris primordia seclis:
 Hęc urbes statuit. scepraq; digna dedit.
 Ista magistratus stabiluit: regnaq; mundi:
 Inuenit meritis dogmata cuncta suis.
 Gręcia clara quidem cum paupertate decora
 Promeruit laudem perpetuumq; decus.
 Iustus Aristides pauper: fuit Epamynūdas
 Dux equidem pauper: fortis & indomitus:
 Et fuit insignis uates quoq; pauper Homerus
 Dum tonat heroo troica fata pede:
 Socrates & therea sophia succinctus, & arte:
 Diuitiis uacuu, non sine laude fuit.

m.iiii.

Vi. q. iiii.
 pauper.
 Iuuenalis.
 Lucanus?
 xV. q. ii. il-
 la no. dere
 scrip. sta /
 tutū. li. Vi.
 bea. tho. ii
 ii. q. clxxx /
 Viii. ar. iiii.
 puer. xix.
 xii. q. ii.
 crates.
 Roma.
 Q. Curi?
 dendatus.
 Publicola
 Fabritius.
 M. regul?
 de quo tul
 lius in of.
 Apuleius.

Gręcia

Aristides
 Epamynū
 das.
 Homerus
 Socrates

- Ecclesi. xi. In mundo nihil est tam celsum: tamq̃ superbum:
 Ex riuo quod non fluxerit exiguo:
 Roma. Paupertatis honor: Tarpeas extulit arces:
 augustin⁹ Atq̃ urbi titulum principumq̃ dedit:
 Pauperibus Roma est quondam pastoribus orta.
 Rusticus ex illis nomina tanta dedit.
 Ouidius Diuitiē molles fregerunt regna superba:
 Ecc. x. viii. Propter opes cecidit Roma: cadetq̃: potens.
 carthago Propter opes: miseras passa est Carthago ruinas
 puer. xxii. Paupertatis honor sed sine fine micat.
 Iuuenalis. Quid tantum cupimus: funesta pecunia multos i
 Cresus de Mortales damnum iussit inire graue:
 quo hero Diuitiē Croeso regi nocere superbe:
 do. li. i. Propter opes, mortis tristia fata tulit.
 puer. xii. Sit uenerandus apud mortales pauperis usus:
 Eccle. Vi. Nam coelum diues nullus inire potest.
 Marci. x.

Non perseuerare in bono.

Hoc manibus multi cupidis contingere aratrum
 Accelerant: coeprum sed continuare laborem
 Postponunt: quoniam nondum ratione politri:
 Assidue cuculum pascent: nidoq̃ reponunt.

- Luca. ix. Feruet opus primum dum rusticus urget aratrum:
 Fit labor ardenti primus ubiq̃ manu.
 Ecclesia. Quid uelit ergo mei sententia carminis: audi.
 xxx viii. Ut capias alacri nunc documenta manu:
 Abacuc. i. Hos uocat ex merito fatuos stultiflua nauis
 ii. Cori. Vi Iure suo remos: uelq̃ celsa trahunt:
 Ad heb. iiii Qui satis incipiunt bene uiuere tempore primo:
 Et uitam ostendunt ducere uelle bonam:
 ad heb. xii Ad sophiē studium proni: documenta sequuntur
 Et bona: quę sternunt foelicitatis iter:

**Non per-
seuerare in
bono.**

Nemo mittēs
manum suam
ad aratrum &
aspiciēs retro:
apertus ē regno
dei. Qui tenet
aratrū: & qui
gloriā in iacu-
lo cor suū da-
bit ad uersan-
dos sulcos. &
uigilia eius in
sagina uaccarū
Multi bene in-
cipiūt q̄ in ma-
lo uitā finiūt.

Non tamen ad cliuū: montisq; cacumina scandunt Eccle.ii.

In quo supremum cernitur usq; bonum.

Virtutem posuit sapiens in uertice collis:

Qui nitidis animis monstrat ad astra uiam.

Sed facie auersa plures, oculisq; retorsis

Ascendunt: quibus hæc inferiora placent:

Et placet Aegyptus: in qua tenebrosa patrarant

Multi: retroq; dunt: facta priora petunt:

Pythagoras
Iosue. vii.
puer. xxvi.

Exodi. xvi.
Nume. xliii.

Mat. xV. Qui prius insigni coluit pietate tonantem:
 Luc. xi. Muratus, recidit ad scelus atq; nefas.
 Apoca. iii. Est status illorum damnosus: nec bene tutus
 Hiere. iii. Qui bona postponit: & malefacta colunt.
 i. q. i. uētū. Nam ueluti egrotus tremulo qui pectore languet
 de pe. di. i. Viribus effoetus: semianimisq; iacet:
 quē peitet Corporis opratam poterit sperare salutem
 xcii. di. plu Non: nisi doctrinam uiuat ad impositam:
 rimof. xVi Deserat aduersum uulnus: quod corpus egenum
 q̄st. i. in ca, Inficit: interdum deteriusq; facit.
 nonibus. Nil est q̄ iactas: nihil est q̄ murmure clamas:
 Eccl. xViii Te fecisse bonum: te coluisse deum.
 Eccle. vii. Non satis est patrasse semel benefacta. sed usq;
 Sapien. V. Ad finem uitę continuare iuuat.
 Math. x. Discite quęso bonum: facite & bona: continuate
 Deu. xxxii Optima quęq;: deo sic bene coepta placent.
 Eccle. ix.

De neglectu mortis.

Non generi, aut opibus, uirtuti, aut morib⁹ o more
 Parcís ubiq; bonis: cuncta creata rapis.
 Quo magis hos stultos reor insanire profecto
 Qui tua prouideant non bene tela cito.

Seneca. Fallimur o fratres: error quoq; singula torquet
 Iob. xxi. Viuida: quippe nimis incauti pergimus omnes
 Iuuenalis. Terrorem mortis: & inexorable fatum
 Negligimus: nihil attenti, q̄ terminus instat:
 Et si certus: at incerto uersatilis auso.
 Iob. xViii. Quo medio: ignoras, & qualiter, aut ubi, quādo
 ii. reg. xliii. Tu moriere tamen: fato concedere certum est.
 Ouidius Omnes transimus pariter: fluuialis ut unda:
 x. metha. Sed quia tam uarie morimur: tu cras, hodie ue:

Mortis neglectus.

In hoc oēs fal
limur q̄ mortē
non p̄uidem⁹.
cū nihil certi⁹
morte: nihil in
certius hora
mortis. Iste
morī robust⁹
& sanus diues
& felix. uiscera
eius plena sūt
adipe. & me,
dullis ossa illi⁹
irrigāt. Alius
uero morī in
amaritudine a
nime suę absq̄
ullis opib⁹. &
tamē sif in pul
uere dormiēt:
& uermes ope
rient eos.

Prouer. x.
Eccle. ix.
Sapien. ix.
Gene. ii.
Ad Roma. V.
Seneca,
Eccle. xi.
Ad Ro. Vi.
Iob. xxi

Serius aut citius sequitur uicinus: eo fit:
Credula decipiat ut spes, mortalia cuncta:
Hora incerta simul rapiat iuuenesq̄ senesq̄.
Arra subest: cōtractus habet sua iura: rescindi
Non poterit: peccata necem fecere nephandam,
Nemo satis tardus: mors omnia tēpore quo uult
Absumit: tibi forma licet sit pulchra: uenusta aut:
Sis ualidus: fortis, nil refert, morte peribis:

Folio

- Iuuenalis. Nec mora: ferali monstro correptus: abactis
Viribus: exhalas. corpus sudore rigescit
Frigidulo: mox forma nitens pallore putrescit:
- Eccl. x. vii Corda tremunt: stridor dubius: turbandantia uerba:
Vita cadit: mors instat atrox. sic sternimur omnes.
- per. xi. O farum crudele nimis: funesta profecto
- Eccl. xli. Hora illis loethi quos uana pecunia uinxit:
- Virg. Vi. Er qui diuitiis soli incubuere repertis:
- enei. Delectat mundi quos gaudia: mox sed eundem est
- Horarius Pallida mors: & quo pulsar pede regia cuncta
- Iob. x. V. Vestibula (ut flaccus resonat) miserasq; tenebras
- Ecclesiast. xi. Fastus non curat: pomposaq; pectora spernit:
- xi. viii. Muneribus nullis placatur: florida cessant
- Iob. iiiii. Verbaq; rhetorico que sunt prolata boatu.
- Ecclesi. ii. Papa sacer: uillanus iners: discrimine migrans
- &. iii. Consimili: effugiet nec enim qui euadere tentat.
- Eccl. xiiii. Nec quisquis securus erit: mors omnia tollit.
- Nestor Cuncta rapit. si Nestorem quis uixerit eum:
- Sybilla Sive sybillinum: uita aut breuiore fruatur:
Nil refert: pereunt moribundo tramite cuncti.
Mille hyemes uiuas: moriere tamen: tibi finis
- I. fi. C. d. fa. Morde datur: rarus centum qui uiuit in annos:
- san. eccle. Ar tandem inuitus morietur: sepe uolensq;
- Iob. iii. Post patrem, modico uiuit quoq; tempore natus:
Morde patrem interdum precurrit filius: unus
post alium uadit: donec pater atq; inuentus
- Apoc. xxi. Deficient: tandem flammęq; elementa repurgent.
Cur ergo ploras: malefane. & funera planctu
- In autē. de Desles horrifono. fatuum est turbare quietem
- nup. dein, Sopito: uixit sua tempora: moxq; sequemur:
- ceps. coll. Mortis & inferias gustabimus: ibimus omnes.
- iiii. Adde q; ante diem multis fuit utile quondam
- Iuuenalis. Posse mori: & uite miserę finire labores.

Consciuerē sibi plures medicamine mortem:
 Ast alii laqueo, aut ferro: uitamq; perosi
 Proiecere animas: multis res cōmoda mors est.
 O quot captiuos e carcere liberat acris:
 Soluūtur fato funes: tormenta: catastę.
 Et qui torquendi fuerant sine fine flagello.
 Libera fortunę mors est. quę pauperis ędes
 Et regum turres ęquo moderamine uersat.
 Et si partitur male opes fortuna nefanda:
 Inq; bonos sequit: tollit uel in astra malignos:
 Id tandem ęquali, mors horrida, lance rependit
 Quam sibi pericodum, metam, seriemq; diemq;
 Mors statuit: seruat: firmo hanc adamate ligatq;
 Hęc precibus cessura nihil: sola illa refutat
 Quicquid in orbe placet: pęceptaq; nulla ueretur.
 In girum uersat uestigia dira: choream
 Saltat & horridulā: cui nemo obsistere possit:
 Non papa: aut cęsar, rex, pęsul, ciuis, egenus:
 Sępe prius lassare pedes mors perfida cogit
 q̄ credas: cantumq; tubę obseruare ferocem.
 Sarcophagū facias quid pdest marmore & auro
 Qui bonus est: coelo tegitur, si non habet urnam.
 Acta errore quidem, uano Arthemissa struxit
 Matseolum. septenam inter spectacula mundi
 Quod prisca annumerant: auro gemmisq; relucens.
 Extulit hinc Chemnis stupidam per secula cūcta
 Pyramidem: qualem nec sol, neq; tellus obiuit.
 Millia tercentena hominum: per iustra quaterna:
 (Ut diodorus ait) molem hęc uix condere possunt.
 Quid. q; opes pene exhausit Memphitica tellus
 Quo plebem artificum solis radicibus: atq;
 Exiguīs herbis aleret: quis cętera narret
 Ferula: uix aliquis sit uel ditissimus ipse

Virgi. Vi.
 enel.
 Sapien. iii.
 Iuuenalis.

Horatius

Vir. d for.

Martialis.

Ecc. xxxix
 I. cori. x V.

Ecclesiast.
 xlviit.

Ecclesi. ii.
 & .iii.

Horatius

Artheissa

de qua hie

ron. vii. a.

g. li. x.

Chemnis.

de quo di,

odo. li. ii.

Rhodopis. de Princeps ex nostris (nisi fallar) solueret illa.
 à herodo. li. ii. Pyramidem Rhodopis struxit: dices quoq; Amasis:
 Amasis herod. Quid tamen hoc: frustra est orbem diducere tortū.
 do. li. ii. Est res uana quidem, quam uix hæc nostra carina
 Eccle. viii. Concipit: impensas tot frustra inferre sepulchris:
 Marh. xxiii. Et cineri atq; luto tantam edificare speluncam.
 Lucæ. xi. Interea una salus animæ: conténitur: atq;
 Esaiæ. xxii. Negligitur: quīs uiuat per sæcula mille.
 Eccle. vii. Terra deo benedicta omnis: decorata sepulchra
 xiii. q. ii. ubi, Iustus haber: uel sub diuo, aut alicunde quiescat.
 cunq;. Tempestiue igitur uenturam dirige mortem:
 Seneca, Conciliare deo: scelerati pessima mors est.
 puer. xi.
 psal. xxxiii.

Contemptus in deum.

q; deus ad poenas non pronus sequit amaras:
 Crimina q; hominum sepe impunita relinquit:
 Non ideo stolidam prebet tibi uellere barbani:
 Nec deus ignoscit sceleri: quin puniat olim.

Iob. x. V. Quis tolerare queat fatuos: qui sepe tonātem
 psal. c. viii. Conténunt uerbis: & certant murmure cōtra:
 Eccle. viii. Noctes atq; dies patris mandata superni
 Exodi. x. vi. Confundunt: lingue petulātia uerbaq; promunt.
 Danielis. iiii. Tanq; de nostri generis sit semine natus:
 Sapien. xi. Aequalis nobis: nec sit metuenda potestas
 Iudicii superum: nec presens pena nocentum.
 Persius. De Ioue quid sentis: cuius sic uellere barbani
 Audes: & teneras aures impellere tenras?
 Ecclesi. viii. Mox deus ad poenas cum te non trudit amaras.
 Ignouisse putas: quia cum tonat: ocius Ilex
 Fulmine discutitur rapido: q; tuq; domusq;
 O male fidentes: uitam sic ferre nocentem

**Contēnere
deum.**

Quid tumer
pra deū spūs
tuus ut pferas
de ore tuo hu
iusmōi sermo,
nes: Nō est in
hoīs potesta,
te phibere spi
ritū. nec habet
prātem in die
mortis. nec si,
nitur qescere
īgruēte bello.
neq; saluabit
īpietas impīū.

Quid iuuat usq; adeo: deus est super omnia iustus:
Cuncta uidet: contūdīt enim sua lumina nullus.
Nonne putas uitę meram durare perennem:
Vt sint ad ueniam tibi tempora longa precanda:
O fatue enormis noli confidere rebus
Fluctuagis: omnes horrēda morte peribunt.
Te peccare sinīt siquidem diuina potestas:
Temporis ad spacium, parcit quādoq; nocenti:

Ad Roma. ii.

puer. xxvii.
Eccle. xvi.
Hier. xiii.
Esaie. xlvii.

Folio

Valeri. li. i. Sed grauius tandem tormentum rector olympi
 Ecclesiast. Iniungit: torquetq; magis delicta nocentum.
 xxx. vii. O male prudentes: quorū sic corda tenebris
 Ad Ro. ii. Obscure iacent: nequeant ut credere recte.
 Et curare deum: quo sunt elementa creata:
 psal. vii. A quo processit nitridus sol: lucida phoebe:
 & xlvi. Qui statuit lucem, & noctes, & tempora cuncta:
 Eccle. v. In cuius manibus spacium dependet utrūq;
 Eccle. ii. Et uitę mortisq; gradus: deus omnia nouit.
 Hieremię Quem peccasse pudet: cui tēdia uita probrosa
 x. viii. Efficit: & curat curitū emendare priorem
 Eze. x. viii. Hic speret ueniam facti pacemq; benignam:
 Math. iii. Nam deus omnipotens lugentem exaudiet ipsum.
 Lucę. xiii.

De blasphemis in christum.

Proh quicūq; deo maledicis: conuitiumq;
 Indignum iactas. lingue & petulāria dicta:
 Dignus es ut primum moriaris corpore: honore,
 Atq; anima: iudex qui finit ista: luet.

Math. xii. Funde pias lachrimas: fletus, moestamq; querelam:
 xxv. dist. Et gemitus tristes, docta thalia precor:
 qualis. Non sine luctifica possum deflere camoena
 de pe. di. i. Crimina, que temere perfidus orbis habet.
 pena. Nam frustra fatuos culpauimus hactenus omnes
 Bea. tho. ii. Si minus hos stultos concumulemus eis.
 ii. q̄sti. xiii. Contenti quidam non sunt q; crimina mundi
 ar. i. Omnia pertractent: deteriora perunt:
 Leui. xxiiii. Proh pudor: in christum lingue temeraria dirę
 Lucę. xii. Tela uibrant. summo nil nocitura deo.
 Marci. iii. Inuidię contra cęlestem uerba parentem
 Esaie. lii. Mussant: & laceri pectoris arma petunt.

Hic capiti christi blasphemiat: murmura iactat
 Alter in ætherei membra sacrata dei;
 Per iecur, atq; genas, iurat rigidamq; coronam:
 Per cor: perq; pedes hic maledicta uomit.
 Alter testatur transfixi uulnera christi:
 Ille crucem sacram: polluit ille manus:
 Hic ex spurcifico supplantat uerba palato
 Improba: supremum torquet ubiq; patrem.

n.i.

**Côtra blas
 phēatores.**

Non sumes no
 men dei tui in
 uanū Si q̄s blas
 phemauerit in
 spiritū non re
 mittitur ei nec
 in hoc s̄culo,
 nec in futuro.
 Longe graui⁹
 est eternā q̄ tē
 poralem lēde,
 re maestatem.
 de here. c. uer,
 gentis.

xxii. q. i. si quis
 per capillum.

in autē. ut non
 lux. cō. na. cir
 ca me. col. VI.

ii. mach xii Immoderata nimis talis uesania: sepe
 de pe. dif. Qua superos temere le dimus atq; deum.
 iii. auctori Hoc facit immodicus ludus: certamina uini
 ras in tex. Hoc faciunt: quibus est ebrietas honor.
 & glo. Gloria prima datur: qui scit maledicere christo.
 Ad Ro. ii. Qui iurat diuum/ per caput atq; pedes.
 Leui. xlx. Propterea mortes subit: discrimina seua:
 Marh. V. In nos: & coeli fulmina iusta cadunt.
 xxiii. q. V. Nos patimur tremulis horrenda pericula membrís:
 quid ergo Impunira deus non sinit esse mala.
 ii. para. Opater omnipotens: ueniam dato, nec tua iusta
 xxxii. Vindicer ira malos qui maledicta ferunt.
 ii. mac. xV Sennacherib nam sic periit: seuusq; Nicanor:
 ii. mach. V Anthiochusq; ferus: multi aliiq; simul.

De plaga & indignatione dei.

Miratur fatuus: putat & portenta subesse
 Magna: q; interdum nos ferit ipse tonans.
 q; deus omnipotens punit mortalia facta
 Rite fit: heu nullus extat in orbe pudor.

puer. xiii. Quid prodest stultis christi monumenta tenere?
 Treno. iii. Christicolum nomen prauus habere potest.
 in fi. Aduersus summi facimus precepta tonantis:
 Deu. xxV Nil modo curamus que statuere patres.
 Hiere. xV Nos christi titulum rapimus: documenta negamus:
 Ecclesia. Et sequimur temere dedecus atq; nefas.
 xxxvii. Nomen habere iuuat christi, fideiq; sacratę:
 Esaie. lii. Verum opera horremus, negligimusq; bona.
 Lucę. xxi. Iustitiam fugimus: uirtutis sacra fugamus
 Iacobi. Vi Dogmata: sic mundus transit, & alma fides:
 Ioh. viii. Liberrate uaga facimus peccata maligna:
 Vix maiora quidem crimina/ Thurcus agit.

**flagel/
la dei.**

Pro mensura
peccati erit &
plagarum mo-
dus. Si steterit
Moyfes & Sa-
muel corā me:
non est anima
mea ad popu-
lum malū. Pec-
catores prose-
quitur malum
& iustis reri-
buentur bōa.
psequeris eos
in furore & cō-
teres sub celis
domine.

Heu genus humanum uiolatum crimine multo:
Et uirilis: contra niritur esse deum.
Cum tamen omnipotens: mea si p̄cepta tenetis
Ducam (ait) ad superi uos pia regna poli:
Sin leges positas & dogmata spernitis: atra
Vos poena afficiam: peste, lueq; graui.
Quo fit ut ad prauas, horrenda piacula, gentes
Mittar: & ardenti rela trifulca manu.

n.ii.

Iob. xv.
Eccle. vii.
Exodi. xv.
Deutro. xi.
Math. vii.
Iohan. xv.
Leui. xxvi.
Numeri. xliii.

Folio

Ezechie. xxxviii. Plagas in terras varias: seu oſq; dolores
 Inmittit iuſti dextra ſeuera dei.
 Eſaie. lix. Iam modo mauortis trepidantia bella uidemus:
 Deutro. Mortibus innumeris peſtiferumq; malum:
 xxviii. Interdum patimur rabidos ſub ſole calores:
 ii. Reg. vii. Nonnunq; rigidi frigora dura poli:
 Lucę. xii. Fulmina dira: nites, bolides, triſteſq; cometas:
 apo. xviii. Cernimus: & ſummo fulgura miſſa Ioue:
 Qui. i. epiſ. Et uarios mundi caſus: plagasq; timendas.
 Pſal. v. Que uenit ex merito: poena ferenda quidem eſt.
 & xliiii. Sepe paleſtino deus a regione paterna
 Eſaie. xxii. Expulit: & ſedes iuſſit adire nouas.
 Iohel. ii. Propter peccatum: plagas ſufferre coacti.
 puer. xiiii. Crimen perſequitur: ſic deus omne malum.
 Treno. v.
 hier. xxix

De fatua permutatione.

Qui pro ſtultifona non bene tibia:
 Commutat uel equum: noliger hic, nihil
 Lucri conſequitur: ſic ſibi & accidit
 Qui pro re fragili: perpetuum fugit.

glo. iſti. q
 cū eo q in
 uer. ſ; erit.
 & i autē. q
 mo. na. eff
 ſui col. vii
 l. pe. ff. de
 iur. et fa. ig
 Ad heb. xi
 puer. ii.
 & .iiii.
 Sapient. xii
 Eccle. ii.
 & .xxxii.
 Eſaie. lvi
 Terentius

Sepe ſolet fatuus plures tolerare labores:
 Atq; humeris grauius ſollicitare iugum:
 Quomodo tartareis animam ſubmergat in undis.
 Et uideat ſtygii guttura paſſa canis.
 q̄ qui forte heremi colit, inter luſtra ferarum
 Continuo effundit uota preceſq; deo.
 Nos ſcelera impellunt plures ſubiſſe labores
 q̄ uirtus: facilis ad mala cuncta uia eſt.
 Cernimus en quales pompoſa ſuperbia, faſtus
 Exigat: atq; operis ſit polienda quibus.
 Ornamenta petiſ capitiſ: frontiq; coronas:
 Vnguentum: ueſtes, atq; monile graue.

Ardor auaritię per seua pericula multos,
 Per casus uarios: exitiumq; trahit:
 Nauigat hadriacum pelagus fluctusq; trementes
 Quem studium nūmi, curaq; uana trahit.
 Non metuit fluctus: tempestatesq; sonoras:
 Auri sacra fames: pectora tuta facit.
 Nec dulces somnos capiunt, mollemq; quietem:
 Funibus immitis quos Cytherea trahit

n.iii

Fatua permutatio.

Qui uidet
 utili⁹ & su
 mit deteri
 ora: absit
 ei radi⁹ lu
 cis sine mo
 ra. Stultis
 nō succurri
 tur, sed er,
 rantibus.
 Via ipiorū
 tenebrosa
 nesciunt
 ubi corru
 unt.

Hor. i epi.
 Sapiē. xiiii
 Claudian⁹
 de raptu p
 serpine
 Eccle. V.
 In epist.
 Sapphus

Folio

Semper habent curas lufores: fepe dolores:
 Noctes atq; dies pertolerare folent.
 Quid ganeos memorare uelim: qui uentre refarto
 In crapulis femper delitiisq; iacent:
 Quid referam fatuum: quem uexat cura laborq;
 Coniugis: in thalamo mutua fupra timens:
 Nemo tamen propter chriflum fufferre labores
 Promptus: ad interitum corpora noftra ruunt:
 Optima raro placent: probitas laudatur: & alget.
 Nempe homines cunctos, iam malefacta iuuant.
 Virtutem fudeat fapiens amplectier ufq;
 Crimina proueniunt peffima fponde fua.
 Qui pro coelorum regno mer catur iniquas
 Illecebras mundi: ftultus inerfq; manet.

Treno. iiii.
 Iuuenalis
 Sapien. V.
 Iuuenalis.
 Ecclefi. x.
 Math. Vii
 Ezech. Vii.

Honorare parentes.

Hos reor infulfos fatuos: pietate parentes
 Qui non precipua uenerantur: quiq; iuuamen
 His placidum preftare negant. qui uerbera dira
 Iurgiaq; his referunt: tales ratis illa recenfet.

Ecclefi. iiii.
 iiii. q. V. oes q.
 i. Thi. V.
 puer. xx.
 & xx. Viii.
 Beatus tho. ii.
 ii. q. c. xxii. ar. V
 puer. xx. Viii.
 Qui. i. meth.
 Eccf. iiii. & Vii.
 Leui. xx.
 Deutro. V.
 Deutro. xxxiii

Hunc etiam effe puto fatuum, ftolidumq; parente:
 Largitur ratis qui bona cuncta fuis.
 Cum quibus ipfe fuam poffet fufferre fenectam:
 Morte grauefcentes et recreare dies.
 Improbus inde fenem natus caruiiffe parentem
 Sufinet: & modicum fert fibi prefidium.
 Si nimium uiuax pater eft: fibi triftia fata
 Exoptat natus: mortis & exitium.
 Non prohibate quidem: nulla pietate mouetur
 pro uita effoeta: pro fenioq; patris:
 Stulte parens: cur tu nato bona tota dedifti:
 Qui te nunc pascit impietate truci.

Arramen iste diu non uiuet: tempora uite
 Multa nec implebit: morte repente perit:
 Qui patri & matri dignos non prestat honores:
 Nec colit hos quorum sanguine uita data est.
 Morte mala dignus: reuerenter ferre parentes.
 Qui negat: est stygium dignus adire lacum.
 Absolon insignis iuuenis, formaq; decorus
 Contempsit patrem: morte quoq; interit.
 n.iii.

Honorare parentes.

Qui honorat
 patre suū locū
 dabit i filiis: &
 in die oratiōis
 sue exaudiet.
 Qui honorat
 patre suū uita
 uiuet lōgiore.
 Qui timet do-
 minū honorat
 parentes & q̄si
 dñis seruiet his
 q se genuerunt
 in opere, & ser-
 mone & oī pa-
 tiētia. Qui ma-
 ledicit p̄ri suo
 & matri, extin-
 guet lumen ei⁹
 in mediis tene-
 bris.

Exodi. xx.
 Malach.
 Math. x V.
 Mar. vii.
 Ad eph. vi.
 Deutro. xx vii
 Prouer. xx.
 Absolon
 ii. reg. xv.
 & x viii.

Folio

Cham ꝑ Cham nudasset stultus pu dibunda parentis
 Gene.ix. A patre coelesti mox maledictus erar.
 leui.x.Viii. Sennacherib manibus natorum morte peremptus:
 Sennache At regnum potuit nullus habere ramen.
 rib.ii.para Balthazar ex merito ducebat tempus & annos
 xxxii. Luctiferos:secuit hic quia membra patris:
 Daniel.V Nato sacra dabat senior documenta Thobias:
 Thob.iiii. Vt marem ingenti ferret honore suam.
 iii.Regū.ii Propterea Salomon rex se de sede leuabat
 Corylaus. Regali:matrem condecorare uolens.
 Plutarch⁹ Roma Corylao lueres,ꝑenasq; dedisses:
 Si ueritus matrem non foret ille suam.
 hie.xxx.V. Vnde etiam Rechab natos,deus ipse probauit:
 Eccl. xxiii. In patre ꝑ fuerat:in quoq; matre pii.

De cauillatione sacerdotum in choro.

In choris sacris fatuos uidemus
 Prauitas oris quibus impudici est:
 Eliquant nugas.recoluntq; totum
 Gesta per orbem.

c. decet de In templis fatuos plures nunc esse uidemus:
 inmu.eccl. Srultorum in sacris stat quoq; turba choris.
 li. Vi. Qui nugas spargunt uarias,& murmura lingue:
 c. cū deco, Atq; cauillantur uocibus assiduis:
 ré.de ui.& Consilium capiunt:quo narragonia fluctus
 ho. cle. Peruolet Ionias:plaustraq; lata parant.
 Hiero. ad O quales ritus seruat nunc sanctio quondam
 damasum. Ecclesie:o leue q̄ continet illa decus:
 Psal.xxx, Nil agitur totum rigido Manorte per orbem
 Viii.& Accidit externis nil quoq; grande locis:
 lxxii. Quod non in sacris recitetur sedibus:ad q;
 Ad eph.iii Peruolet extremos ultima fama choros.

garruli tal chori

Cessent in
eccl'is ua,
na & m'ro
forti⁹ feda
& prop'ha
na collo,
qa. cessent
p'fabulati,
ones q'libz
& c. Secu,
laria nego
cia i eccl'ia
no' debent
tractari.

Prelia gesta quidem fors in regione Britanna:
Preliaq; a Thurco pontica gesta truci
Illic narrantur: quoniam reuerentia nulla
Diuini cultus: nec pudor ullus adest.
Discurrit baculo quoq; dormentarius albo:
Et noua multa refert, per loca cuncta chori.
Sepe matutinas, rerum nouitate relata,
Incipiunt: nugas comemorantq; nouas:

puer. V.

nota dor,
mentariu.

Hoc rumore solent totum consumere tempus
Soluere quo decuit cantica sancta deo.

glo. c. si de
cle. nō ref.
li. Vi.
psal. x V.
Neem. xiii.
Eccles. xxi.
xvi. q. vii
& hoc di-
ximus.
Act. xii.
xxiii. q. i.
oib⁹. & c.
q̄re ex sola

Feruor auaritię multos ad limina templi
Conuocat: ob nūmos carmina rauca canunt.
Tutius usq; foret sacros uitare penates:
q̄ sic sacrilego polluere ore choros.
Extra stare uelis potius sacra limina templi
Si placare deum garrulitate putas.
Simplicibus prauos mores, exempla q; praua
Presbiteri monstrant: scandala plura mouent.
An ne putas tali ritu te posse mereri
Presbiter ecclesię, & dona sacra deo?
Nam precibus uotisq; piis laudare tonantem
Conuenit: hinc nugas pellite ab & de sacra.

Superbię ostentatio.

Sordida laus semper proprio que prodit ab ore:
Hanc sapiens refugit.
Efficat & fatuos pomposa superbia plures
Tartara quos rapiunt.

Ecclesiast.

ix. & xi.

Iudith. ix.

psal. xc. &

c. xxiii.

puer. vii.

Eccle. vii.

oui. meth.

de pe. di. si

hinc etiā.

Esaie. xiii.

Thob. iiii.

Iacobi. iiii.

Vi. q̄sti. i.

imitare.

Efficat & fatuos insana superbia multos

Quos uehit in nostro carmine cymba leuis.

Est uitium sceleris plenum, & cunctis fugiendum:

Sordibus excedit crimina queq; suis:

Primus apud superos nauem hęc fabricauerat obli-

Nequitię inuentor perfidięq; parens.

Qui genuit fatuos quosdam: fastusq; superbi

Progeniem: ponens se procul ante deum:

Corda rapit quorū pomposa superbia: iactant

Qui quoq; quod studio non meruere suo:

Dicit enim fatuus me docta Bononia pauit:

Artibus: & sphię dogmata culta bibi.

Superbia.

Auerte faciē
tuaz a muliere
corrupta & ne
circumspicias
spēm alienam.
propter spēm
mulieris multi
perierūt: & ex
hoc ꝑcupiscē,
ria quasi ignis
exrdescit. Gla,
dio ꝑpo eius
supbia āputef
capiat laqueo
oculorū suorū.
i me: & ꝑcutiā
eum ex labiis
caritatis meꝝ.

xii. q. ii. gloria
ēpi. in fi.

Peregrinatio
nō facit medi,
cū. nulla ars lo
co discitur. ut
ait Senec.

Hinc dignus primam mereor conscendere sedem:

Atq; inter claros continuare locum:

Alter in argiuis ludos celebrasse palęstris

Se factat: nouit uix elementa quidem.

Si cuperes sacre suauissima dona Minerę

Carpere: sufficeret theutona terra tibi:

Pascit & egregios iuuenes Germania pugnax:

Eloquiū quorū nunc monumenta uigent:

Folio

- Iohel.ii. Hinc tumida debes non mente superbior esse:
 Ecclesi.x. Vidisti externi q̄ loca magna maris.
 &.xx.Vii. Sed quia principium uesana superbia coepit:
 Lucę.x. Hanc fugiat sapiens:effugiatq̄ bonus.
 xxiiii.q.iii. Lucifer etheri clarus confessor olympi
 quidā uer. (Candor erat cuius mirificusq̄ nitor.)
 luciferiani Corruptus fastu:coeli contemnere patrem
 Iob.xl. Ausus:tartareas mersus inuit aquas.
 puer.xV. Hunc sequitur pomposa cohors ad tartara nigra:
 &.Viii. Ad stigias undas turba superba ruit.
 psal. xvii. Lucifer & socii:fatuis nunc reia ponunt:
 Sapien.V. Inflatas animas cum quibus usq̄ rapit.
 puer.xiiii. Virtutes cunctas,moresq̄,superbia sola
 Iob.xxvi. Destruit:indecores hęc facit esse uiros.
 Eccle.xi. Foemineum in primis genus ampla superbia uexat:
 puer.xi. Qua se continuo uestit,& usq̄ polit.
 Eccle.Vii. Foemina quā fastus tumidus rapit atq̄ superbus:
 Eccle.xix. Seducit multos:insipidosq̄ facit.
 puer.V. Adsit in exemplum Iudith:qua dux Holofernes
 Holofer/ Interiit:quis foemina casta foret.
 nes. Iesabel ungebat faciem uultumq̄ fucabat:
 Iudith. ix. Dum purat insigni posse placere Iehu.
 Iesabel.iiii Est mulier uitanda procax:sapientia clamat:
 Regū.ix. Lasciuus oculis pectora casta necar.
 Eccle. xiiii Foemina uera humilis titulos sectatur honoris.
 xx.Vii. q̄st. Laudibus & fruitur foemina casta bonis.
 V.nec sa/ Bersabee si non nudasset crura uenusta:
 Iomon. Rex dauid:facinus non subiisset atrox.
 puer.xiiii. Plures seducit fastus:mentisq̄ superbe
 Eccl.xxV. Gloria:quę fatuos iam sine fine parat.
 ii.Reg.xi. At deus omnipotens mentes,animosq̄ superbos
 Eccle.x. Fastidit:poena persequiturq̄ graui:
 Iohel.ii. Foelix cui nondum uesani gloria mundi
 Nume.xV Imperat:aut qui non ambitione cadit.
 thobie.iiii

Cogitat æterni quæ sit possessio regni:
 Angelici lapsum cogitat atq; chori.
 Rebus in externis nil sordida nomina querit:
 Contentus paucis: & moderata colit.
 Luciferi casum fatui experiuntur inertes.
 Precipitant stigiis corda superba uadis.
 Dum sibi, dūq; suis: choreq; Dathanq; Abyronq;
 Officium usurpant: ferreq; thura parant:
 Scandere dum fecit: uesana superbia stultos:
 Deglutit uiuos terra reclusa uiros.

De usurariis & foeneratoribus.

Quos usura uorax rapit, & malus ardor habendi:
 Ad naues fatuas properent, strictosq; rudentes.
 Hi sunt qui spoliant inopes: hi foenera iactant:
 Vendit: rursus emūt, rapiunt, sed merce dolosa.

Peior adhuc superest: fatuorum & turba probrosa.
 Quam cupiūt satyri dilaniare canes.
 Est nimium mendax: est sordida, turpis, auara:
 Fit nullis opibus hæc satura innumeris.
 Pestiferam hanc turbam iuris torquere potestas
 Debet: & ad meritum perdere supplicium.
 Digna quidem flagris: rapidissima turba peculi
 Nudare exutos impietate studet.
 Atq; auidis nūmis cumulat frumenta: merūq;
 Frugibus aggestis horrea plena facit.
 In cella atq; penu spumantia uasa phalerni
 Continet: & cererem, & grana uetusta nimis:
 Sola tenet frugum, uini quoq; pessima turba:
 Ciuibus innumeris quod satis usq; foret.
 Nil metuit superos: nil fulmina dira tonantis:
 Per scelus atq; nefas sordida lucra parat.

Iob. xli.
 Esaie. xliii.
 Nu. xvi.

psal. cV.

puer. xx.
 Lucæ. Vi.
 Inno. in c. i
 d'usu. Bal.
 in. aſt. ad
 hec C. e. tii.
 xiiii. q. iiii.
 per tort.
 c. i. de epti.
 & uen.
 Eccle. xlii.
 Esa. xxxiii.
 Ezech. xlii
 Abacuc. ii
 xlii. q. iiii.
 c. nonū. &
 ca. se. & ca.
 pen.

**Optare
alioꝝ
mortē.**

In mortē
aliꝝ spem
tu tibi po-
nere noli.
Hereditas
ad quā fe-
stinatur in
principio:
in notissi-
mo bñdic-
tione care-
bit. Expec-
tatio iusto-
rū leticia:
spes autē
impiorum
peribit.

Spes est que nutrit: spes est que pascit iniquos:

Spes reficit dominum fallit & ipsa suum.

Ecclesiast. **quis possideas robuste membra iuuentē**
xxx viii.

Viuida: sis fortis, sit tibi sana cutis:

puer. x.

Atramen expectat te formidabile letum.

Osee. ix.

Morte cadunt iuuenes - decrepitiq; senes.

puer. xii.

Sepe pater nati mestissima funera luget:

Ergo spem fatuam crassa quota capis.

Rex Priamus natos fortes occumbere uidit:
 Quos tamen optabat tunc superesse sibi.
 Absolon, egregii dum sperat sceptrā parentis:
 Non dum maturus funera mēstra dabat.
 Hēredem quandoq; facit: mors pallida: quem non
 Sperabas: fatuos fata futura latent.
 Non super humanis rebus, spem pōnīte uestram:
 Sperandum est soli uiuere posse deo.
 Spes ea stulta nimis, semper sperare caduca:
 Et non quo tandem sistere fine uelis.

Non obseruare dies festos.

Qui diem festum meritis decoris.
 Non colit: tractans auidos labores:
 Simeq; currum, fatuamq; rhedam:
 Scandere debet.

Proh pudor in cęcis nunc gens humana tenebris
 Ambulat: & sani nil modo cordis habet.
 Est data christicolis supremi gratia regis:
 Ut noscant fidei per documenta deum.
 Electiq; deo sint: ad sua regna uocati:
 Qui tamen illius dogmata nulla colunt.
 Sancta fides cultu nunc flaccida facta pudendo
 Vix specimen priscum continet atq; decus:
 Pontifices sanctiferas statuere solennes:
 Festaq; sanctorum sacrificosq; dies:
 In quibus æterni resonarent cantica patris:
 In quibus angelicus concineretq; chorus.
 Sed quia curamus plus uani ludicra mundi:
 Et plus fordiduli corporis illecebras:
 Negligimus fidei specimen: ritusq; decoros:
 Curamus legum mystica sacra nihil.

o.i.

Priamus
 de quo
 Iuuenalis.
 Absolon
 ii. re. x. viii.
 hiere. viii
 Nūc. xxv.
 Psal.
 xxxvi.
 Eccle. iiii.
 Prouer.
 xxviii.
 Eccle. x. &
 xix.
 Psal. liiii.

Exodi. xx.
 & xxxi.
 leui. xxvi.
 Iohā. xvii
 Deutr. v.

Hier. xvii
 de fer. c. i.
 & ulti.
 Ce. tit. l. oēs
 de con. di.
 iiii. c. i.
 xxxiiii. q. i.
 odi. de cō.
 dif. i. in die

**Non obser
uare dies
festos.**

Memeto ut di
em sabbari scri
fices. Septio ei
die est sabba,
tu dni dei. Sex
diebus opabe
ris & facies oia
opa tua. Septi
ma dies sabba
ti est: id est re,
ges dni dei tui
Non facies in
eo quitq̄ ope,
ris &c.

xxiiii. dif. cum
liceat.
xxiii. dif. his
igitur.
xliiii. dif. no
oportet
Seneca ad lu
cil. in epistola.
xviii. c. placita
xiiii. q. iiii.

In sacris agimus conuiuia crassa diebus:
Continuis crapulis coeli: ca festa madent.
Ocia cum dantur: ferie & mortalibus, illi
Non prece, nec templo: at ebrietate litant.
Antea q̄ festis referatur porta diebus
Ecclesie: populis uncta taberna sonat
Ille bibit stomacho ieiuno. deuorat alter:
Anteq̄ templi limina sacra uidet.

Quę non concessis uolumus tractare diebus:

In celebri cupimus continuare die.

Dum serit in templo fidei præcepta sacerdos:

Assum atq; elixum, uinaq; larga glutis.

Non nisi thuriferas concedis potus ad aras:

Orando ructas: euomis atq; preces.

Stulte labor manuum sacris cessare diebus

Conuenit impositis disce uacare bonis.

Sabbata sanctifices: cecinit tibi pagina christi:

Sepolitis rebus: hæc sacra sola cole.

Largiri & penitere.

Qui dolet & meret propter, quod uertere nequit:

Est fatuus: quoniam cura torquetur inani.

Præterea est stultus: qui dum largitur amico

Penitet: hic donum perdit: meritumq; prophanat.

Quid sit largiri: quid sit donare docebo.

Virtus magna quidem est: si pietate facis.

Mentibus humanis gignit solaria læta

Hęc uirtus. si quid dexteritatis habet:

Munera qui placidis manibus largitur amico:

Donat & emerito præmia digna uiro:

Laudibus egregiis, fama est cantandus & acri:

Is uirtutis item nomen habere potest.

Ille tamen fatuus: qui cum largitur amico:

Penitet hunc missi muneris atq; dati.

Sæpe etiam donat hilari non mente bonaq;

Pollor at in facie, tristitiefq; sedet:

Atq; datum propter, fatuos euellere crines

Audet: & impropert quę dedit ante, cito:

Munera perdit iners: nam grates soluere nemo

Huic cupit: ingrata qui bona mente facit.

o.ii.

De cõ. dif.

iii. irreligi/

osa.

i. Thef. V.

Act. ii.

esa. xx. viii

Hier. xvii

Leui. xx. V

Marci. ii.

Io. ix:

glo. i. ca. i.

de dona.

xxiii. q. Vi.

ex his oi/

bus.

ii. Cori. ix.

Ecclesi. xii

Iob. ultri.

Ad col. iiii.

ad heb. iiii

Ecc. x. viii

Eccle. xx.

**Cū tri /
stivultu
donare.**

Da facie le
ta: sine leti
cia faciei
quod de,
deris pdis
re meritū,
q̄ rei. Hy,
larē dato,
rem diligit
deus. Bea,
ti⁹ est sem
per dare q̄
accipere.

Eccle. xx V. Ille tamen peior: pro christi qui dat amore:
P̄nitet atq; operis, muneris atq; cito:
Quippe deus faruo non semper p̄c̄mia, mox ue.
Cantico. Transmittit: sapiunt libera dona deo:
Viii. Nam deus omnipotens hominis nil munera curat
Eccle. xiiii Ast homini donum pensitat ipse pil.
puer. iiii. Leticia vultus, inopi qui donat amico:
Eccle. liiii. Largiturq; bonis ex pietate uiris:

Consequitur laudes:& grates semper habebit
 Optima de grato munera corde fluunt.
 Pungimus interea fatuum quoq; munera semper
 Qui capit:ingratus attamen usq; manet.
 Spurcidius nihil est ingrato:nil quoq; petus:
 Hoc uitio rapitur maxima turba nimis.
 Vir bonus & sapiens grato cito donat amico:
 At studeat gratas ille referre uices.
 Si donare uelis:fluat hoc ex corde benigno:
 Sic dabitur meritis gratia prompta tuis.

De accidię uitio.

Desidię uitium toto dominatur in orbe:
 Segnitescq; hominũ nunc genus omne premit.
 Corpora seruorum torpent / fugiuntq; labores:
 Somnia agunt uetule:sed precium accipiunt.

Torpor sit quis mentis destructio cunctis
 Pernicies:tamen hunc sedula turba petit.
 Vnde etiam accidiam uitium pregrande putamus
 Ex cuius gremio proh mala magna fluunt.
 Quem premit usq; adeo torpenti in corpore lāguor
 Accidię aut cuius marcida membra iacent:
 Desidiā propter nequeat q̄ uoluere crura:
 Sed patitur lassos / igne perire pedes:
 Est fatuus uecors / & nigro stigmatē dignus
 Pręster ut exemplar desidię usq; suę.
 Desidiosus homo cunctis incōmodus horis
 Luminibus fumus ceu malus esse solet.
 Assidue solitus flammās seruare camini:
 Obstat enim sibi met solus ubiq; piger.
 Foelix qui iusto exercet sua membra labore:
 Et manibus panem queritat usq; suis.

o.iii.

Prouer.
 xxviii.
 Seneca de
 ingratiu.
 Tulli⁹ i of.
 Sapiē. xvi
 Eccle. xxix

ii. thim. iii.
 Lucę. vi.

Beat⁹ rho.
 parte. i. q.
 lxiii. ar. ii.
 &. ii. ii. q.
 xxxv. ar.
 ii. & in. q.
 de malo. q.
 ii. ar. ii.
 puer. vi.
 Sapiē. xv.
 puer. xv.
 &. xx. vi.
 pue. xviii
 puer. x.
 Eccle. x.
 puer. xx.

Accidia.

Sóniferū semé
 spargo atq; pa
 pauer: ut inde
 Dormiat & de
 ses dormiat uf
 q; piger. Vult
 & non uult pi
 ger. aia autem
 opantiū impin
 guabit. Sicut
 acetū dētib⁹ &
 fum⁹ oculis: sic
 piger his q mi
 serūt eum. usq;
 quo piger dor
 mis: qñ con sur
 ges esōno tuo
 paululū dormi
 es paululū dor
 mirabis. & ue
 niet tibi quasi
 uiator egestas

Prouer. xxi.
 & .xxii.
 Iob. V.
 Ecclesi. ii.
 Ecclesi. li.
 ii. Thessa. iiii.
 ii. Reg. xi.

Sed deus hunc punit tormento sepe cruento
 Quem premit assidue torpor & accidia.
 Præmia largitur deus optimus ampla labori
 Non is manducet quiq; labore caret.
 Accidie uitium metuenda pericula mundo
 Intulit: ad facinus principiumq; dedit.
 Rex Dauid torpore graui, & cum deside uita
 Factus adulter erat, atq; homicida simul

Roma labore uigil, fregit Chartaginis arces:

Desidia interit Roma subinde cito:

Postq̄ militia & belli sudore uacabant

Romani: et nufq̄ bella uel hostis erat:

Accidia & luxu, robur Romana iuuentus

Perdidit: hoc cecidit inclyta Roma modo

Nam prius externis pugnifq̄ & Marte feroci

Paſcebat fortes bellica Roma uiros.

Sed postq̄ luxu fracta est: ueneriq̄ parentans

Illecebris, uires perdidit illa suas.

De externis & infidelibus fatuis.

Hic posui externos fatuos, qui nomina gestant

Stultitiae: nostrisq̄ fidem insipientibus addunt

quis non digni nobiscum soluere nauem:

Sunt tamen ad sortem puppis numerumq̄ uocati.

Ecce sed externi fatui sub sellia ponunt

Vt possint picte nauis habere locum.

Insuper occurrit fatuorum maxima turba:

Que pene & terras & freta cuncta tenet.

Quos ideo externos reputo, quia sunt procul extra

Septa dei: & ueram catholicamq̄ fidem.

Negligere hos potui: tenebrisq̄ relinquere: qd̄ nam

Ad nos de fatuis quos foris error habet:

Sunt adeo ceci: nullo medicamine possunt

Sanari: ut linquant quos coluere deos.

Liberius fuerat gentes transire silendo

Sordifluas: quarum pectora demon agit.

Tantus irem numerus: tanta est fera turba, cohortesq̄

Stultorum fidei que sacra iura negant:

Vt nequeat cunctos paruī membrana libelli

Complecti: secras est meminisse satis.

o.iiii.

Augu. de
Roma.

Appianus

Oui. in fas.

Ecclesi. x.

ii. Corin.

iiii. & Vi.

Sapie. xiiii

i. Cori. Vii

ii. q. i. mlti

de diuor.

gaudem?

xcii. dif.

plurimos

xvi. q. i. in

canonib?

**De extrane
is fatuis.**

Generatio hęc
puerſa eſt & in
fideles filii. In
crasſar⁹ eſt: di
latar⁹ & recalci
trauit. i crasſar⁹
impinguar⁹ di
latar⁹. dereligt
deũ factorẽ ſu
um, & reſceſſit
a deo ſalutari
ſuo. puocauit,
rũt eum in diis
alienis & i abo
minationibus
ad iracundiam
cõcitarerũt.

Thurci
Saraceni
Tarrari

Scythę
Bohemi
Morau

Thurcorum gens prima locum stultos tenet inter
Atq; Saraceni: Tartareiq; canes.

Quos Mahumetanę legis tenet impius error:
Aphrica quo tota est capta: Asia atq; potens:
Magna quoq; Europe iſta est modo portio: nauis
Quã modo nra uehit: Sarmaticosq; Scythas
Secta Bohemorum fidei ludibria tractat:
Et Morauis nolas stultitię illa dedit.

Qui merito in prima fatuorum puppe locantur :

Stulti etenim ignaui dogmata falsa colunt.

Pragensis schola precipue, quę fulguris instar

Decidit a summo, sponte scientię gradu.

Cõmemorasse uelim cunctos qui dogmata falsa:

Ararumq; colunt uana ministeria:

Nostra quibus sacra religio, uenerãda fidesq;

Censetur mendax, falsa, prophana, leuis.

Inter eos fatuos memorem quoq;: morte cruenta

Aur laqueo frangunt: qui sibi sponte gulam.

De fidei catholicę, & imperii inclinatioe.

Vos o christicolę proceres, ex corde precamur

Qui manibus uestris fidei monumenta tenetis:

Consilio magno, rerum perpendite casus.

Et mihi stultigeram: quã mōstro: relinquitte mitram.

Dum meditor lapsus: quales respublica christi

Perfert: & fidei damna uerenda sacre:

Innumeris cogor lacrimis propere ora rigare

Et gemitu sortem plangere sepe grauem:

Luctiferis deceat contundere pectora palmis:

Feraliq; tuba grande fugare nefas.

Nemo adeo durus: nemo tam saxeus usq;

Qui non hos casus lugeat atq; flet.

Ecclesię uideat cum sic decrescere sedem:

Quandoquidem in lapsu sacra cathedra iacet.

Roma caput mundi nutat, tremit, atq; labescit.

Debilibus uehitur fors modo nostra rotis:

In miseroq; gra du christi respublica passim

Fluctuat: & subita mobilitate fremit.

Dogmata non solum fidei: legesq; sacrate

Decrescunt: sed enim sanctio queq; ruit.

Praga

Heretici

C. de his q

sibi mor.

osci. l. una:

xxiii. q. V.

placuit.

i au. ut iud

sine q suff.

in pn. coll.

ii. In an. ut

diui ius. in

prin. coll.

Viii.

Roma de

qua Lactã

tius.

**Dereipu/
blice xp̄ia /
ne interitu**

Omnes uobis
dies ac noctes
p̄rigat cū om̄i
lucubratōe &
cogitatōe de,
gere sp̄ uolēti
bus: ut aliquid
utile & placēs
deo, subditis
p̄beāt: & nocti
bus sub equa,
litate dieꝝ, uti:
quo uobis sub
iecti sub omni
quiete p̄sistāt,
solicitudine li
berati: nec ces
sare inquirere
sī quid sit & c.

**Causa destru-
ctionis fidei.**

Math. Viii.

In culpa procures tunc: & torpentia corda
Regum: qui manibus bellica tela gerunt.
Hi fidei quis clypeum: sceptrum: armaq; portant
Lumine sed parulo, tristitia fara uident.
Nemo rapit galeam: nemo iam classica pulsar:
Magnanimo nullus pectore signa gerit.
Ut modo romanam defendat mare parentem:
Nauiculam Petri uentus & unda quatit.

Vna fides christi toto uenerabilis quo
 Que poris est cunctos sacrificare uiros:
 Nunc titubat: lapsusque timet: subitamque ruina:
 Et casus metuit precipitanda truces.
 Arma parant contra, peruersę Martia gentes
 Ecclesiam: tumido que tremis acta freto.
 Vix tener ille sam christi res publica sedem:
 Cladibus at tandem: mox quoque, lassa ruet.
 Impugnat Thurcus, Scythicis primū ortus ab oris
 Ecclesiam Petri, dilaceratque fidem,
 Impia iura dedit Mahumetus pseudo propheta
 Gentibus immodicis legifer ille fuit:
 Pestiferas totum sectas diffudit in orbem:
 Atque Arabis primum dogmata falsa dedit:
 Inde Asiam inuertit maiorem: Africę sequuti
 In sua iurarunt impia uerba uiri.
 Soldanū Aegypti, Mauroscę, & Thartara regna
 Et cladem fidei, Thurcum habet ille, sacre:
 Qui Geticis niuibus quondam cōtentus: & aruis
 Sarmaticis, pontum nunc habet Ionium.
 Bosphorus at Thracię: septē quoque regna Trionis
 Nec fuerant Thurco regna paterna satis:
 Perdidi: nus Lybię gentes: Asiamque minorem.
 Que quondam coluit dogmata sancta patrum
 Europę multos populos amissimus e heu.
 Hungarus atroxes sensit adesse mantus.
 Dalmata mortiferos insultus sepe, cruento
 Marte tulit: Thurcos dispulit atque truces:
 Raro sed auxilium christi de milite sensit:
 Deserimus fidei culmina sponte sacre.
 Heu nichil accrescit nobis: sed cuncta labascunt.
 Decrescit uirtus: marcet ubique fides.
 Tristibus in lachrimis quis non hoc flebile fatum.
 Plangat: cesariem dilanietque suam:

Thurcus

Mahumetus.

Arabia
Asia
AfricaThurcus
ex caspiis
mōtibus.
Bosphor?
Thracię
Lybia
Asia miorHungaria
Dalmatia.Here. ix.
Treno. ii.

- Græcia. Perdidimus Graios: fidei quos dogmata nostræ
 Thracia. Continuere diu: perdidimusq; Thracēs:
 macedoia Sub iuga Thurcorum Macedon trāsiuit: Achiuus.
 Achaia. Ceruicem pariter ad iuga dira dedit.
 Theſſalia. Perdidimus Spartam: Thebaſq; & Theſſala tempe
 Myſia. Nos Myſias nuper perdidimusq; duas.
 Cōſtanti / Gallata nūc ſeruit: noua Romaq; cęſare digna
 nopolis. Imperium amiſit, cum Trapezonte, ſuum.
 Trapezos Quid iuuat innumeras chartis memorare ruinas:
 Chriſticolis pudor eſt ſic cecidiſſe fidem.
 Oia Thurcus habet: nec enim eſt contentus in illis
 Iſtria. Quę male poſſedit: nos quoq; habere cupit.
 Pannonia Non ſatis Iſtricolas, Styriosq; & Pannonia rura
 Illyria. Turari a Thurco gens modo noſtra ualet.
 Apulia. Illirici trepidant: inſultus appula rura
 Italia. Thurcorum metuunt: Itala terra tremit.
 Sicilia. Vix ſe defender fumantibus ethna cauernis:
 Enceladi ceruix ſentiet illud onus.
 danubius. Iſter & indomita Suęuorum ab origine natus:
 Thurcorum metuit nunc tolerare iugum.
 Rhodos. Sācta Rhodos defende fidem: mahumerica ſacra
 Dirrue: ſaluificam contueare crucem:
 Bagiaſit Princeps: ſua gens quem nomine dīro
 Ildrimi uo citant: arma ſeuera parat.
 Horriferis bellis noſtras contendit in oras:
 Et properat ſancram uertere ubiq; fidem.
 Percitus eſt furiis: facies præcincta colubris
 Eumenidum: cordi bacchicus ardor ineſt:
 Sanguine chriſticolas laceratq; & morte cruenta
 Afficit, abducit: carcerat, interimit.
 Eſaię. Ivi. Ita ſiris Thurci ſatiatur ſanguine nullo:
 Eccleſ. xii. Marte fores pulſat chriſticolumq; lares:
 Roma. Roma decus fidei: Perri ſanctiſſima ſedes
 Ni caueas: lacera fronte caſtra geres.

Euomit en rabiem toruam hęc Acherontia secta:

Et furit: ut laniet teq; sacramq; fidem.

Heu lupus innocuum passim consumit ouile.

Et uorat infontes dissipat atq; uiros:

Diripit infantes. matres castasq; parentes

Enecat: imberbes cum senibusq; rapit.

Torpor habet mentes nostras: precordia marcens

Perpetuusq; premit pectora nostra sopor.

Nos apud indomiti lex est & copia Martis:

Sunt & magnanimi, signiferiq; duces:

Sunt uires animi: sunt & conamina belli:

Consilium prudens: ingeniumq; ferax:

At tamen immanes patimur procedere Thurcos:

Perdimus & nostro crimine sponte fidem.

Dormitant reges, proceres: palinurus in undis

Morriferis recubat, qui caput orbis habet:

Dormitat nunc Petre tuę dirissima sedis

Turba: patet Thurco dilanianda fides.

Nemo uetat sequire trucem, per regna, per urbes,

Hostem: sponte sua quisq; perire cupit.

Europę magnam partem perfregit, habetq;

Extenuat nostram uictor ubiq; fidem.

Thurcorum rabiem iam crimina nostra merens:

Ob scelus atq; nefas poena luenda uenit.

Diuitias colimus: nummis componimus aras:

Exulat & uirtus: exulat alma fides:

Auri sacra fames: rerum quoq; uana libido:

In poenas meritas pectora nostra trahunt.

Coelica pulsa quidem terras astra reliquit:

Et partem imperii nunc sibi quisq; rapit.

Olim Roma potens: patres, fideiq; sorores

Quattuor elegit: cum quibus esset honor:

Sacratas solymas: urbem a nomine dictam

Fortis Alexandri: sedem etiam Antiochi:

xliii. dif. sis
rector. &
c. ephesus.

c. quis de
reg. iu. i au
Psal. lxxv
Nati. iiii.
Esa. ii.

Oul. & in
phe. greg.
Eccle. xliii
Ioh. xix. c.
iter q̄ttu,
or de ma.
& ob. c. ni
mis d̄ pul.
Hieroso,
lyma.
Alexadria
antiochia

- Constāti/** Quarta soror Constantis erat noua Roma: sed oēs
nopolis. Has premit imperio turba nefanda suo.
 Gentiles iterum secte: pseudoq; prophetę
 Exurgunt nostram contaminare fidem.
- Cause de /** Nemo uetat: rigidis sunt pectora nostra tenebris
solationis Subruta: christicole lumina cęca gerunt.
fidei. Hos merito lapsus ob crimina nostra seueros
- Leui.xxvi** Nunc patimur: christus denegat auxilium.
- Prouerbi.** Maior in immani nunc est reuerentię thurco:
xxviii. Maiori cultu dogmata falsa colit:
 q̄ nos christicolę legemq; fidemq; beatam.
 Foedera rupta cadunt: pax quoq; nulla malis.
 Impietas: usura placet: spoliūq; bonorum:
 In ciuem ciuis: filius inq; patrem.
 Quilibet alteritis gliscit contingere terras:
 Eicit atq; alium, sede locq; suo.
- puer.xvii** Christicolas proceres uexat cōcordia discors.
- Hiere. xv** Priuata utilitas uertit ubiq; fidem.
 Mirandum iccirco non est si perdimus urbes
 Innumeras: terras, regna uetusta simul.
 Nil restat: thurcus martem mox ducet in oras
 Nostras: nil thurcum classica nostra uetant.
- Romane** Porta pater: uia facta palam: Roma inclita Roma
urbis prin Vix tandem euades: seua procella uenit.
cipia. Condidit initio te rex: te consul adauxit:
Hier. xxxi. Mox tetigit summos uertice Roma deos.
- ad he. viii** Cęsareis tandem sceptris subiectas: sed inde
Exhorta° Libera facta nimis: mox quoq; scepra feres.
- Cōcordia** Nemo uetat: minuitq; fidem iam noxia culpa
parue res Nostrorum scelerum: conscia pena subest.
- crefcūt. dif** O proceres latī: tuq; o Germania fortis:
cordia ma Vos rigidi Galli: Pannoniusq; feros:
xime dila / Et tu papa sacer: Christi defendite nomen:
buntur. Bellica uictrici stringite rela manu,

Inter uos pietas: sit pax, constantia, firma
 Sacra fides: nexu perpetuatus amor:
 Vnus & assensus: concordia fida: manusq;
 Iuncta sit: arripiat quilibet arma cito.
 Possumus e nostris procul hinc expellere Thurcum
 Finibus: & christi sic stabilire fidem.
 Spes quoq; ade st nostris firmissima gentibus una
 q; sceptrum imperii Maximilianus haber:
 Afflictis poterit solus succurrere rebus:
 Et solymas propria nunc reparare manu.
 Viribus Alcidem superat: precellit Achillem:
 Cæsaris, hoc uno est principe: fama minor.
 Nil mihi Pompeius magnus: nil Silla: Camillus
 Laudandi: mea laus Maximilianus erit:
 Cæsareo dignus princeps diademate: sedem
 Ecclesię firmer: imperiūq; sacrl.
 Victrices aquilas: uictricia signa per orbem
 Constituet: Thurci dissipet atq; minas:
 Mox solymas: signumq; crucis: tumulūq; sacratum
 Restituet: regi cęlica turba fauet.
 Sed uos Germanos proceres, gentesq; potentes
 Admoneo: precibus inuigilate meis.
 Quādoquidem latii dominos dormire uidemus:
 Aufonidum torpent membraq; lassā ducum.
 Dormitant Sīculi reges: gallusq; superbus:
 Ecclesię dormit negligit atq; cohors.
 Cūcta uidemus enim, scimus quoq; possumus atq;
 Nec uolumus: cunctos sponte perire iuuat.
 Ergo per immanes ducatis classica gentes:
 Adde Tarpeio corpora uicta iugo.
 En aderit uobis presentī numine christus;
 Coelesti franger impia castra manu.
 Maxmilianus adest: quo maior tempore nullo
 Rex fuit: a digno stemmate sceptrā gerens.

Salustius

Maximili,
 anus impe
 rator scrip
 simi roāni
 imperii.

Apofro,
 pha ad ger
 manos.

Apo. x Vii
 Maximili,
 anus Rex
 romanorū

Inuideat quicūq; uelit: non iustior illo
 Principe: non heros clarior ullus eo:
 Cæsareum profert uultum: in ceruice nitescit
 Maestas: mores nobilitatis habet:
 Fraudibus attentat nihil hic: nihil ille dolosum
 Concipit: at plano tramite uita meat:
 Hunc non insani fastus: sed candida uirtus
 Eleuat: hic solus foedera pacis amat.
 Hoc duce crescet honos terris: hoc principe sancto
 Possumus in tuta pace manere diu.
 Liuida corda cadent: quæ nutu sæpe superbo
 Impediunt regem, consiliumq; bonum.
 Exitus hos tandem tristes, tormenta manebunt
 Et sua: qui cupiunt per scelus arma sequi.
 Nullus in orbe uiget princeps qui cæsare: nostro
 Sit melior. iussis seruiat ergo suis
 Quilibet: & capitis mandata fidelia sacri
 Perferat: & domino seruiat usq; suo.
 Hoc duce Sarmaticas gentes superabimus: atq;
 Euxinum pelagus: histoniosq; lares.

De assentatoribus & parasytis.

Subdolum equum quisquis manibus palpare putabit
 Lambere uel discos: blanditq; potentibus, ille
 Assentator ut est: sequitur sic atria regum: &
 Nobilium mensas: agit & fatuum parasytum.

puer. xxi
 Bea. tho. ii

ii. q. cx V.

glo. xx V.

dis. c. unti.

Teren. in

enu.

xlvi. di. ec

ce quare.

Melior his etiam fatuis adiungere classem
 Per mare qua uehitur aulica turba procul:
 Hæc etenim propriam cupiens cõscdere puppim
 Rostratq; dedimus uela cupita ratis.
 Nobilium serui cupiunt sulcare seorsum:
 In turba nequeunt continuare dolos.

Doctus adulator solus cupit esse, potenti
 Cum domino: & solus noscere cuncta cupit.
 His igitur fatuis lembum hunc cōstruximus amplū:
 Ne fraudis caperent impedimenta suę.
 Assentatores pascit nunc curia regum:
 Primus apud dominū quilibet esse cupit.
 Alter enim tacitum uirus, falsosq; susurros
 Auribus infundit: illecebrasq; serit.

p.i.

De assenta toribus.

Princeps qui
 libenter audit
 uerba mēdaciū
 oēs ministros
 habet impios.
 Sunt qui se pri
 mos oīm rerū
 esse uolūt: nec
 sūt, hos conse
 ctor simul q̄c̄
 dicit̄ laudo, id
 rursus si negāt:
 laudo, postre
 mo imperaui
 egomet mihi
 oīa assentari, is
 quest⁹ nūc est
 multo uberi⁹.
 hoc nomen ē
 aucupium

Horati⁹ in epi.

Leuitici, xix.

Eccle. vii.

xlii. dist. c. vi.
 puer. xxvi.

Folio

i. Theffa. ii.
 Ecclesi. xx. viii. Alter ab excultis, sparsas, scit uellere plumas
 Vestibus; & domino complacuisse suo.
 Est alius mulcens sermonem mente dolosa
 Prolatum; & fraudem miscet ubiq; suam.
 Iuuenalis Dulcibus eloquiis, & uano murmure, stultus
 ff. de her. insti. Palpat herum: ut citius uera relata putet.
 l. captatorias. Delectat multos aliena uiuere quadra:
 lxxxiii. di. nihil Diuitis uncta quibus nempe culina sapit.
 xi. q. iii. nemo Efficiunt plures mendatia sordida dices:
 perit. Quisquis adulator primus in arce sedet:
 Eccle. xxi. Doctus & ad flatum uentorum obducere pallam:
 glo. in l. i. C. si Scit quoq; se cunctis assimilare dolis.
 q. aliquo ref. p. Iam datur insignis locus his: qui uoce bilingui
 Ad Roma. i. Per patulas aures spargere uerba sciunt.
 Psal. xl. Multi assentando preconiâ clara merentur:
 Ecclesi. xii. Nam domini ingentes fallier usq; uolunt.
 xlvi. dist. sunt Nemo iam gratus: nisi qui proferre susurros
 nonnulli de his Occultos didicit: & noua multa loqui.
 que f. a. ma. p. Sed quia peccatum comitatur noxia poena:
 c. que fuit. & Calcitrat hos radem fraus sua, & ungula equi.
 in glo.

De delatoribus & obloquutoribus.

Hic animum leuitatis habet, qui credere uerbis.
 Omnibus usq; solet: patulasq; accomodat aures.
 Nam nebulo medax: balatro quoq; perfida fundit
 Verba: parant hominû lites plerq; molestas.

xi. q. iii. non
 solû. xxx. q. v.
 nullû. glo. pe.
 xvi. q. ii. c. i.
 lxxxvi. dist. si
 quid
 Ecclesi. xix.

Vix ego presentes fatuos ad transira uocassem
 Si uicina ratis non petiisset eos:
 Hoc genus indignum primam nunc occupat arcem
 In mundo: quoniam credula uerba canunt.
 Sed ramen est fatuus: facili qui concipit aure
 Quicquid multiloqui prodit ab ore uiri.

Stultitię signum crasso de pectore profert:
 Auriculę cuius ad mala uerba patent.
 Stultus enim parulas uerbis accommodat aures:
 At sapiens stulti subdola uerba fugit.
 Magnanimus non est alium qui uerbere duro
 Percutit a tergo: nec monitum ante: ferit.
 Hic etenim incautus, nescit sibi ferre salubre
 Pręsidium: in dorso nam quia uulnus habet
 p.ii.

Facile credere.

Nimia facilitas crededi uirtute ratur. Nō solū ille reus est qui falsū de alio p/ ferr: sed etiā is q aurē cito cri/ minib⁹ prebet. Nullū añ uerā iustāq; pbario nē iudicare aut damnare debemus. Mala ita, q; audita nullū moueant: aur passim dicta absq; certa p/ barōe qsq; unq; credat: sed āte audita diligen ter inquirat.

Hester. x. Vi.
 puer. xiiii.
 Iosue. Vi.
 puer. xxiii.

Folio

- Dulce magisterium est uerbis nunc proderet falsis:
 Et iustum insidiis deprimere ore uirum.
 Hoc uitium quicumq; cupit tractare: prophanus
 Proditor: iniustus & maleficus erit.
- Eclisec. xxviii. i. si. Delatoris enim fugiat mendacia, quisquis
 Viuere perpetua cum probitate uolet.
 ii. Thef. ii. Lingua nocens tacitis precordia casta uenenis
 pue. xviii. Inficit: & tremuli conerit ossa uiri.
 Eccle. xiii. Hoc uitio absentis, parti turbantur honores:
 Sapient. ii. Hoc uitio siquidem crimina multa fluunt.
 Eccle. xviii. Heu super alterius causam sententia fertur
 puer. xxix. Sapius iniuste: lex quoq; falsa nocet.
 Accusatus enim falso: non ante citatus
 Tutari causam quomodo rite potest!
- Hester. iiii. Hoc Mardocheum uitio, olim perfidus Aman
 miphibo, Detulit: at tandem premia digna tulit..
 seth. Credulitas natum Saulis pulsauerat olim:
 Reg. xvi. Nam delatoris crediderat uitio.
 i. Mach. x. Magnus Alexander faciles non prebuit aures
 esa. xxviii. Verbis: credulitas nam celerata nocet.

De falsariis & frudulentia.

Alchimia docet fallax: corruptio uini &
 Quas fraudes hominum perfidus orbis agat.
 Omnibus in rebus fraudis falsiq; doliq;
 Cuncta sciant uitio: tuta nec ulla fides.

Cōtra Alchimistas, Iam nisi centenas tribuant in carmine uoces
 chimistas. Castalię: toridem linguas: uiresq; potentes:
 uide rex. i. Dictandi: nequeam falsos componere stultos.
 c. epi circa Copia magna quidem est illorum: magna caterua.
 fi. xxvi. Inde opus est raribus, plures superaddere classes:
 q. v.

**De fallari /
is rerū oīm**

Valeant alchi,
mistæ: qm̄ spēs
rerū trāsmuta,
ri nō pnt. Quis
qs ergo credit
posse fieri ali,
quā creaturam
aut i meli^o: aut
in deter^o inu,
tari, aut trans,
formari in aliā
speciē uel in ali
am similitudi,
nē: nisi ab ipso
creatore q oīa
fecit et p quem
oīa facta sūt: p
culdubio infi,
delis ē & paga
no deterior.

Vt per longinquas fulcent me remige terras:
Et spargant passim merces, fraudesq; dolosas.
Sed genus est uarium quod fraudibus inficit orbē:
Falsus amor fallit multorum credula corda:
Nempe latens gestat, sub lingua sepe uenenum.
Falsi etiam & ficti nunc inueniuntur amici:
Fraudibus immixtis qui dulcia queq; loquuntur:
Quę longe a uero & sincero pectore distant.
p.iii.

puer. xi. &
xxix.
Ecclesia. Vi.
Ecclesi. xxx Vii

Folto

- puer.xi. Consilium falsum largitur premia multis:
 Eccle. viii Decipiunt multos simulata & credula uerba.
 &. xxx vii Nemo cōmunes res curat: publica facta
 Marcent: in propria & mentimur cōmoda passim.
 Ouidius Germanus fratrem: fallit natuſq; parentem:
 Aut fraudare cupit: nullum est tam pignus amoris
 Religio falsos cultores sustinet: atq;
 Math. vii Clericus & monachi hipocrisi, falsifq; laborant.
 Mentibus: exterius redolent: sed sub cure quid non?
 Atq; lupi plures, ouium nunc uellera portant.
 Ezech. xiiii Simplicitas extra fulget: sub pectore uulpis.
 Lucę. xiiii. Contaminat totum & nunc falsa pecunia mundum:
 pue. x viii Argentum minuunt: miscnt quodcunq; metallum:
 Auri confundunt speciem: gemmasq; dolosas
 Hieremie Pro ueris uendunt: nūmus sua pondera nescit.
 V. &. vii. Est fraus in numero: mensura, & pondere rerum:
 Ecclesi. In uino fraus est: merx est nunc omnis iniqua.
 xx vii. Nulla fides hominum: fraudes sibi quisq; latentes
 Virgilius Tractat: & in rebus fallatia nomina querit.
 iiii. enu. Foelix ille quidem est: qui fraudes effugit omnes:
 puer. xx. Pauci inq; fidi nunc sunt: minimiq; fideles.

De antichristo.

- Deutr. xiiii Iam nauem celeri cursu p̄missimus altam:
 xx vi. q. v Qua uehitur racitis fraudibus acta cohors.
 in fi. Nauis adhuc plures circum subsellia currunt
 Stulti: qui cupiunt soluere uela manu:
 Qui sint: & quales, q̄ plures forte requiris:
 Quos coner meritis dilacerare notis:
 Pace loquar: ne fors uerborum turba malorum
 In teneram pergat tendere tela ratem:
 Mat. xxiiii Christicolas falsos refero: pseudoq; prophetas
 Marci. xiiii Qui christi, falso pectore, sacra colunt.

ix. dif. ego Quicq̄ aliter sacras leges & dogmata uersant
 c. si ad fa, q̄ textus planus edocet atq̄ sonat:
 cros. Clauigeri petri nauem, lacerosq̄ rudentes
 xxiiii. q. iii. Frangunt: remigium dilaniantq̄ sacrum.
 heresis. Fluctuat ergo raris tumidas agitata per undas:
 Act. xx. Vii Inuastoq̄ freto naufraga uela iacent.
 puer. xxx. Interpres falsus: leges, & pseudo propheta
 Marci. iiii. Diuinas uiolant: contaminantq̄ fidem.
 math. Viii Nec sese tantum falsis erroribus implent:
 Hiero. i. p. Nec propriam in faciem dogmata spurca uomūt:
 logo bibl. Decipiunt alios: & legum semina spargunt
 xxx. Vii. di. Passim: sed tales noxia poena manet.
 relatum Sunt nobis fidei lepido monumenta nitore
 Apoca. xx. Prestita: que mentes saluificare queunt:
 it. thim. iiii. Planaq̄ sunt: uerbis non interfusa dolosis:
 ix. dif. quis Multorum mentes trahit at nunc ambitiosi
 nesciat. Consuetudo mali: nominis atq̄ labor:
 ii. Petri. iiii. Quos & doctrine premit arrogantia partē
 Hie. xxiii. Obscurant hominū pectora nuda malis.
 Mich. iiii. Scripturas sacras aliter q̄ spiritus illas
 xlvi. dif. Depromit, recitant: gloria uexat eos.
 hoc h3. Nonne satis fuerat te intellexisse sacratas
 xxiiii. q. iii. Leges: atq̄ alios sic superasse uiros:
 here. xxx. Concupis at cultus diuinos, more sinistro
 Vii. dist. c. Voluere: mutatur (te duce) nostra fides.
 relatū & Spiritus etherea quondam dimissus ab arce
 c. uino. Protulit ad nostros hęc documenta patres.
 xxiiii. q. i. Hi falsam trutinam manibus gestare uidentur:
 nō affera, Dogmata qui falso sacra docere solent.
 mus. Hoc leue nunc faciunt: nunc illud pondere magno
 Ezech. ii. Pensant: sic sacram uoluimus usq̄ fidem.
 Qui sic defraudant fidei pia dogmata nostrę:
 Nunc Antichristo preuia castra locant.

Thesaurosque parant: quibus insatiabilis error

Ad se prauorum pectora uicta trahat.

Conuolitant multi, Antichristi signa ferentes:

Qui tentent sacram contaminare fidem.

Qui falsas etiam secum dispergere leges

Per mundum properent: falsidicosque deos.

Hi neque uerberibus tracti, seuis uel flagellis:

Sponse sua illius quisque satelles erit.

Abducet fatuos funesta pecunia multos:

Quos antichristi libera dona trahent.

Adque ministerium plures mercabitur ille:

Tam foedum nummis: fraudibus atque malis.

Sed non durabit longeuo tempore classis

Illas: sed in tumidis fluctibus acta ruet.

Corruet: & cantus rhedarum, & plaustra quiescent:

Et ueri remanet lex, & honesta fides.

Nauiculam petri tempestas turbida iactat:

Et quatit extructam dira procella rarem:

Iam titubat malus: titubant quoque carbasa celsa:

Ne ruat, exitio puppis operta graui:

Scripturas sacras interque pretamur iniquo

Dogmate: ueridicam mergimus usque fidem.

Ipse Antichristus spaciosum misit in orbem

Cursores celeres: qui sibi castra locent.

Et falsos fidei cultus: & semina spargant

Preuia: per gentes, christicolaseque uiros.

Id quod presenti uolumus sermone notare:

Nam tria sunt: fulta est in quibus alma fides:

Gratia pontificis que sacro funditur ore:

Que tamen ad nihilum, spreta, redacta iacet.

Copia librorum: qui falso interpretare marcent:

Atque bono legis expositore carent.

Sunt & doctrine: quibus & nunc gloria nulla

Prestatur: tenebras discimus usque meras.

i. Iob. i.

Eccl. x.

Apoc. xiii.

Marci. iiii.

i. Iohan. i.

Eccl. ii.

ii. Iohan. i.

Inno. in. c.

quod autem, de

pe. & re. &

i. cle. fi. e. ti.

Eccl. xvi

puer. xvi

xciii. dl. legi? Copia librorum rotum est iam sparsa per orbem:
 Pauperis & libros bibliotheca tenet.
 Nemo tamen ueri sinceram diligit artes:
 Dogmata nemo colit nunc, nisi solus inops.
 Prouer. xxiiii. Nobilibus pudor est doctos uersare libellos.
 Ecclesiast. ii. Heu laceris Pallas meret ubiq; comis.
 Hier. xiiii. Gloria nulla datur studiosis: premia nulla:
 Eccle. vii. Incassum studii perditur usq; labor.
 Ezech. vii. Tempus adest: uenit tempus quo pseudo prophete
 Omnia subuertent: tempora praua patent.

Veritatem obtricare.

Quisquis amore, metu, precio: atq; fauore, minis ue
 Non loquitur uerum: sed bene facta siler:
 Qui populo ut placeat: supplantat uera palato:
 Hic Antichristi, cursor, amicus erit.

xxxviii. dist.
 sedulo.

Psal. xxxv.

prouer. xii.

Eccle. xii.

Marth. x.

x. q. iiii. qs me,

tu. xl. d. si papa

xliii. d. sit rector

Actuū. x.

xxiiii. q. sti. iiii.

transferunt.

Ecc. iiii. & xix.

xi. q. iiii. nemo.

xxii. q. ii. ne

quis arbitre.

Virgilius de
 uiro bono.

Est animus multis sincerus: mensq; parata

Vt possint leges christi uerumq; fateri:

Blanditiis tamen hi: uerboq; aliquando minaci

Terrentur: linquuntq; sacri conamina ueri.

Non recte sapiunt qui ueri dogmata: amore

Abcondunt: trepidantq; minas. terrena potestas

Est minor ethereis rebus, iustuq; deorum.

Ingenii dotes tribuit cui rector olympi,

Infuditq; animum: cur docta mente uacillat:

Et trepidus ueri metuit predicere leges:

Sed quia blanditię multorum pectora soluunt:

Donaq; missa uerant uerum quandoq; fateri:

Propterea fatuus compresso sepe labello

In populum cessat transfundere dogmata ueri:

Sed sapiens (qualem depinxit musa Maronis)

**Tacere ve-
ritatem.**

Doctrina sua
noscit uir. q̄ at
uan⁹ & excors
est: parebit cō
reptui. labium
ueritatis firmū
erit i ppetuū.
Qui p timore
occlat uerita
rem: prouocat
in se iram dei.
Meli⁹ est enī p
ueritate sup
plicium pati: q̄
bñficiū hñe p
falsitate. Qui
confitebit me
corā hoibus:
confitebor &
ego eū coram
patre meo.

Impaudus fortisq; bonum, & p̄dicere uerum
Auder: & humani generis trutinare furores.
quis in Siculo crucientur corpora tauro:
Ceruicemq; super p̄ceps dependeat ensis.
Nam uere sapiens non uana pericula mortis
Horret: at in fixo stabiliuit limite uitam.
Non istum dominus: non uerba minātia terrent.
Sed christi leges infracto pectore promit.

Iuuenalis de
thauro phala
Dionisius,

Thobie. iiii.
prouer. xii.

Folio

Iohannes. Virabat populi cursus, & uana Iohannes
 Murmura: secessus animi querebat honestos.
 xx V. q. ix. Hinc deus ad baptisma suum descendit in undas
 ca. si. Blandidulis uerbis alium qui corrigit: unde
 puer. ix. Exemplum capiat utq; normamq; salubrem:
 Eccle. vii. Si re non audis: si uultu forte minaci
 Ecclesiast. Aspicit: at tempus ueniet quo soluere grates
 xxx vii. Dignetur: laudesq; tibi & benefacta rependet.
 Eccle. xxi. Mundanas propter qui res, abscondere uerum
 Hier. li. Tentat: & æternis preponit cõmoda rebus
 Corporea: hic tenebris morietur stultus in atris.

Retractio a bono.

Qui uult esse ueritatis
 Cultor & beatitatis
 Semper hic aduersitatis
 Sentiet obstacula.

Mat. xvi. Est merus hic fatuus, stolido quoq; sanguine plenus
 marci. viii Impediens iustos a bonitate uiros.
 pue. xxiiii Est aliquis tentans mores componere rectos
 Ad Ro. i. Et uitam sacris fortificare bonis:
 Psalmo Tu tamen huc retrahis manibus petulantibus: atq;
 xxx vi. Propositum tentans contaminare bonum:
 puer. xiiii In promptu ratio est: similes sibi poscit habere
 Eccle. xiiii Et numero plures, stultus & improbulus.
 Eccle. xx. Persequitur fatuus, dignos, iustosq; bonosq;
 Odit & egregios: deteriora placent.
 Est studium fatui: multos ut contrahat, ad se:
 Ne solus fatui nomen inane gerat.
 Consilium prebet falsum: manibus pedibusq;
 Allicit: & sanos impedit usq; uiros:

Retrahere a bono.

Cauete a fer-
mēto pharise,
orū. q̄ ueniunt
ad uos in pelli-
bus ouinis: &
intrifecus sūt
lupi rapaces.

Ne emuleris
uiros malos:
nec desideres
eē cū eis. q̄ ra-
pinas meditat̄
mens eorū: &
fraudes labia
eorū loquunt̄.

Noli emulari
ut maligneris.
Qm̄ q̄ malig-
nātur, extermi-
nabuntur.

Inde, bonus si uult, positis bene uiuere mundi
Illecebris: tacita & cui loca sola placent:
Cōtinuo exclamat stultus: damnat quoq; iniquo
Iudicio iustum: cōmaculatq; bonum:
Esse (air) ille putat sapiens sibi solus: amatq;
Viuere secessu: singula sola placent:
In christo & sanctis desperat: gaudia mundi
Temnit: & hypocrisis hunc malesana rapit.

Sapient. V.
Lucę. xii.
i. Thimo. iiii.

Folio

Math. V. Nos socios inter uiuemus: & insuper alti
 ii. rhim. ii. Speramus tandem premia habere poli.
 Ecclef. Vi. Qui bonus esse cupit, christiq; ad regna uenire:
 & Vi. Audiet a stultis talia multa uiris.
 xx viii. q. i. Vir bonis & sapiens mundi uitare laborat
 sepe. Illecebras: anime & noxia damna fugit.
 Lucę. xxi. Eheu uana nocet modo conuersatio mundi:
 puer. xiiii. Que ducit cunctos ad scelus atq; nefas.
 Ecclesiast. Ergo si probitas: si uirtus: si bona uita:
 xxx vii. Non possunt in te forsan habere locum:
 Hie. xxix. At saltem iustos homines seducere noli:
 Ad coll. iiii. Parce bono: uerum qui, sine, transit iter.

Omissio bonorum operum.

Lampades accendunt oleo quicūq; flagranti:
 Quiq; tenent rutilo flagrantes igne lucernas.
 Dulcia perpetui capient solatia regni:
 Ianua panderur simul his pulsata repente.

Boetius Eheu precipiti mortalia corda profunda
 mat. xxv. Mersa: salutarem querite posco uiam.
 Lucę. xiiii. In tenebris densis mens est humana sepulta
 psal. Vi. Nullus enim superum tela trifulca timet.
 xii. q. i. ois. Vita malis hominum fordescit consista rebus:
 Ad he. xii. Mergimus & tumido sauria corda mari.
 De cle. nō Quid prodesse tibi poterit, q; feceris olim
 resi. relatū Sinceras operas, & bene facta quidem:
 Lucę. xii. Quid tibi thuricremas prodest q; struxeris aras:
 de renū. c. i. Frugum primitias obtulerisq; deo:
 de eta. & Quid prodest iuuenem primos micuisse per annos
 qua. intel. In uirtute sacra: & degenerasse senem:
 leximus. Quid iuuat & fidei sacę documenta sequutum:
 Math. x. Qui non continuat nec bene facta colit:

**Bonorum
operū ne /
gligentia.**

Quinq; fatuę
acceptis lāpa,
dib⁹ nō sūple,
rūt oleū secū.
prudētes uero
acceptē oleū
in uasis suis cū
lampadibus.

Nouissime ue
ro ueniunt &
reliq; dicentes:
dñe dñe aperi
nobis, & clau,
sa est ianua. A
men dico uo,
bis nescio uos
discedite a me
om̄s q̄ opamī
iniquitatē. Ire
maledicti in ig
nem einū & c.

i. q. vii. fugge,
sūt. i. Reg. xii.
Math. xxiiii.
i. Corin. xiiii.

xxvi. q. vi. si
psbiter. in glo.

Cum deus omnipotens extrema iudicet hora
Mortales: cunctos & tuba magna uocet:
Quilibet exactę cogetur reddere uitę
Facta: quibus capiet p̄mia digna quidē.
Qui cupit extinctas oleo accendisse lucernas:
Mens sua dum nurat: spiritus atq; fugit:
Stultus erit speratq; nimis: nec tristia uerba
Iuditū extremi cogitat atq; timer.

Mat. xx V. Si subito moritur sapiens, subitoq; labascit:
 Sapien. iiii. Mors tamen illius non miseranda uenit:
Hic operas quoniam iustas premisit: ad illum
 Quem penes eterno lumine uita manet.
 Eccle. xi. Sed fatuus uecors, cui sunt precordia ceca:
 deutr. viii. Iuditii horrendam spectat ad usq; diem:
 Ad heb. ii. Illius eterno tumulentur membra sepulchro
 Seneca. In cineres densos mens quoq; praua ruet.
 Eccle. vii. Proh res mortales sequimur: fatumq; futurum
 Math. xi. Negligimus: fatuos impia cura rapit.
 de pe. dist. Non deus extrema uenientes spernit in hora:
 vii. nemo. Intutum, incertum, sed fatuum atq; nimis.
 Eze. xxxiii

De premio sapientie.

Possumus ad dextram palme spectare coronam:
 Ad leuam mirre cernimus auriculas.
 Ecce sinistrorsum fatuorum maxima turba
 Pergit: & exitii premia iusta capit.

puer. xvi. Ostendi (ueniam petimusq; damusq; uicissim)
 Marh. vii. Parcite si uos nunc nostra thalia ferit:
 Iob. xxvii. Iam cano iustitie que premia: quanta sophie
 Thob. iiii. Munera largiri constituiq; decet.
 xl. dif. c. fi. Plures sunt: auido studio qui nomina querunt
 Vide glo. Et titulos uanos: famigerumq; decus:
 xliii. dif. in Hic etenim titulum doctoris gestit habere:
 fum. Ille magisterii nomen habere cupit:
 xlii. di. h3 Non ut christigenas doceat: nec dogmata sacre
 h° De ma. Spargat scripture: fortificet ue fidem:
 & obe. hu. Laudibus at trahitur, uanaq; cupidine fame:
 milis. Ambulat exese sic quoq; rupis iter:
 viii. qst. i. Cogitat haud rectas, animos quibus imbuat, artes
 qualis. Que nectar tribuant Ambrosieq; cibos.

Est apud eternum patrem, sapientia mundi
 Nulla: sed hanc stolidam stultitiamq; uocat.
 Plures se credunt ad dextrum pergere clium:
 Adq; salutarem posse uenire uiam:
 Quę per continuos traducit corda labores
 Ad sedem etheream pacificumq; locum:
 Sed tamen ob mentis cęcas fatuasq; tenebras
 Ad dextram nequeunt tendere rite manum.
 q.i.

De uia te licitatis.

Est uia q; uidet
 homi recta: &
 nouissima eius
 ducit ad mor/
 re. Spariosa est
 uia q; ducit ad
 pditione: An/
 gusta uero &
 arta que ducit
 ad uitā & pau/
 ci ueniūt eam.
 Inirium bonę
 uię facere iusti
 ciā. cum placue
 rit dño uię ho
 minis inimicos
 quos ei⁹ puer
 ter ad pacem.
 Meli⁹ est parū
 cum iusticia q̄
 multi fruct⁹ cū
 iniquitate.

Abdie. i.
 Corinth. i.

Iudith. viii.
 A cruū. xiiii.

- Lucę. xiii. Est uia stricta nimis: ducens ad regna polorum:
Ad stygios ducit laturum iter interitus.
Amphytrioniam magnis imitabere coeptis
Dio dere, Si fugis illecebras: uisq; uidere bonum.
gno. Stultitiam quicumq; etenim comitatur: habebit
Et uitii & sceleris premia iusta sui:
Eccle. Vii. Et meritis sapiens non indoratus abibit.
Et capiet fausto premia clara sinu.
Plato de Sic Plato posthabitis fatuis, documenta sophie
quo hiero. Lustrauit: famam & posteritatis habet.
in plogo Sed modo foelicem nullum prudentia mundi
biblie. Efficit: & theream ni colat ille uiam.

Neglectus infortunii.

- Hic fatuus certe est, qui fortunam male faustam
Sentit: & in manibus fata sinistra suis:
Attramen in casu multum est improuidus isto:
Negligit & nunq; quod reparare potest.
- in autē. de
non alie.
aur per. ec. Rebus in humanis q; sit constantia nulla:
col. ii. Nec sit certa fides: per stabilis ue gradus:
puer. xi. Hoc monstrant hominū casus & fata caduca.
Sapie. iiii. Hoc re fortunę mobilitasq; docet.
Tullius. Nam res externę foelicem reddere nullum
Seneca. Possunt: cum fragili conditione ruant.
Horatius Nulla manus tantis cum uiribus: atq; labore
in arte. Format opus: quod non tempore & intereat.
ff. de dona Sed quia nunc cupio fatuum componere: cui sors
cā. mor. l. Displicet instabilis: atq; ruina grauis:
senat^o. C. Attramen inuigilat sitibundo pectore rebus
d neg. gef. Fortunę: cautus nec fera fata cauet:
l. iiii. Hic non mirari debet si fluctibus altis
Hierē. li. Et laceris remis mergitur uncta ratis.
Eze. xxvi.

Si tibi principis forte infortunia paruis
 Contingunt: ramen hæc sunt comitata malis.
 Prudentum nobis ueterum prouerbâ dicunt:
 Et sunt hæc digito rite notanda meo:
 Quod mala fors crescat: crinis quoque nocte dieque:
 Est fati incertus exitus: estque grauis;
 Adsit in exemplum rerum mutatio: que fit
 Lapsum assiduus: fors peritura fluit.

q.ii.

Periculum non vitare.

Qui amat periculū in illo peribit. Iusticia simplicis diriger uia ei⁹: & in pietate sua corruer impius. Propter peccatū labiorū ruina proximar malo. effugiet autē iustus de angustia Via stulti recta in oculis ei⁹. Iter autē impiorū decipiet eos. In semita iusticie uera. Iter autē deuiū ducit ad mortem.

ff.como.l.si ut.

Folio

puer. vii. Prouideat tamen hanc qui tutus uiuere gliscit:
 Irrepat tacito fors metuenda pede.
 Eccle. lxiii Aequora qui tumidi fulcar spumantia ponti:
 puer. xxiii Audet & in fragili tangere naue fretum:
 & .xxx. Est opus ut uentos habeat flatusq; secundos:
 Lucę. viii Ne puppis uastis fluctibus acta ruat.
 Ecclesi. iii. Nam fatuus, remis rapidas fulcare per undas
 Esaię. xxiii Qui nescit: facile hic tristia damna capit.
 Soph. ii. Sed sapiens, qui non semper confidit iniquis
 Iob. liiii. Sorribus: atq; animo fata futura cauet:
 Sapię. xiiii Is poterit foelix rabicm uitare furentis
 Aequoris: & portum prendere naue bonum.

Detractio bonorum.

Detrahit insipiens iustis plerumq; maligno
 Ore: ligans nolam gutture murilegi.
 Facta sua inde latere cupit: nec nomen habere
 Hinc putat: at tactus clamat ab offe canis.

puer. i. Gaudia concipiunt: plausus linguaq; manuq;
 Prudentes edunt: constrepitantq; pede:
 Eccle. vii. q; modo tot fatuos libro collegimus uno:
 Eccle. xxi. q; q; quadrirremem struximus arte nouam.
 Non ad diffames culpas conuitia: crimen:
 Carbasa nostra uolant: per mare, perq; solum:
 Nec cupimus calamo uiteq; profcindere famam:
 Gaudeat at iustus: sed malus intereat.
 Inde salutaris dedimus medicamina uiteq;
 Et dedimus morum dogmata culta quidem.
 Qui leget hęc nostri purus documenta libelli:
 Stultitie nebulam & retia stricta fugit.
 Econtra plures fatuos mea pagina ledit:
 Pingendo nostrę quos tetigere manus.

**Obloqui
bene ope/
rantibus.**

Nō op⁹ ē carti
pēdere in gut/
ture nola: Bel/
la gerēt mures
prin⁹ absq; me
tu. Tāge mon/
res & fumiga/
būt. Verbū sa/
piēs quodcūq;
audierit scius
laudabit: & ad
se adiiciat. Au/
diuit luxuriōs⁹
& displicuit il/
li: & piiciet il/
lud post dor/
sum suum.

Nec tamen audacter mea scripra reuellere possunt

Nec temere hęc contra uerba proterua loqui.

Nec tamen addubito, quin sint qui uerbere duro

Intendant nostros contaminare locos:

Si sunt edocti: iuueni mihi parcere debent:

Cui p̄ceptoris uertere scripra placet.

Hos si liuor edax trahit: & turbatio mentis:

Saltem operi parcant quod bona multa docet.

q.iii.

P̄ceptorem
appellāt
S. Brant

Ledere si quosdam nunc pagina nostra uidetur:

Discendant taciti. murmura nulla iuuant.

Sentio quorundam criticorum sibila: sed me

Solantur gracili carmina facta pede.

Horatius Scribimus indocti doctiq; poemata passim:

Vtilis hæc saltem sit mea musa precor.

Nil fatuos curo: resonant nil cymbala a fello

Dulcia: tum stolido non sapit illa seges.

Lectores igitur moneo: deponite frontis

Grande supercilium: perlegite illud opus:

Cessent & uocis latratus: rancida uerba

Cessent: & placeat quod modo finit opus.

De immoderata mensæ turpitudine.

Obscenos mensæ ritus depingere fas est

Illius & fatuos connumerare modos.

Non pudor in uerbis: non est reuerentia mensæ:

Porcorum ritu gens modo uiuit ibi.

puer. iiii.

& xiii.

psal. lx viii

Eccle. xxix

i. Corith. x

Eccle. ii.

iiii. distin.

deniq;

esa. xx viii

xliiii. di. c. i

ff. de ori.

iu. li.

Marth. xv

Actuū. vi

Sperabam fatuis fati hunc suppleffe libellum

Et finem satyris imposuisse meis:

Altera turba sed hunc fatuorum scandere nauem

Aduolat: & mecum poscit in ire fretum.

Non sunt fallaces fatui: quos ardor habendi

Aut aliquis questus ad mea uela trahat:

Sunt tamen obsceni fatui quos impius usus

In tabula pascit absq; pudore bono:

Irreuerenter agunt, panesq; & fercula mensæ:

More suum bibunt: pocula lata uorant.

Castigo in primis solitos contingere mensam

Illotis manibus: mentibus atq; malis.

Reddere nec grates solitos pro munere christo:

Voraq; pro tantis sacrificare bonis.

Facetia mense.

Nōne meli⁹ est
comedere & bi
bere & ostēde
re aię suę bona
de laborib⁹ su,
is: Fiat mēsa eo
rū corā ipsis in
laqueū, & i re,
tributionē & i
scādali. Come
dūt panē ipie,
ratis & uinum
iniqtatis bibūt
Iust⁹ comedit
& replet aiām
suā. uēter aurē
impioꝝ insatu
rabilis.

Sordida labra tenent fatui manente salua:
In manibus crassis stercora spurca gerunt.
Ex naso stillant pluuię: nyinbiq; madentes:
Ex oculis lypis sordida gutta fluit.
Maxillę squallent: nigra rubigine dentes
Sordent: mundities corporis omnis abest.
Hic sabuli rex est: porcorum more solutus
Qui uorat & grūnit: qui bibit atq; uomit.
q. iiii.

xliiii. dif. pro re
uerentiā:
de con. dif. V.
in omnibus
Plinius. li.
xliiii. circa fl.

c. a crapula. Et uocat ad fortem Cereris, donumq; lyei
 de ui. & Conforios: quorum pocula plena madent.
 ho cle. Ructant: exhaustum donec spumare falernum
 Horatius Possint: & uino sordida mensa fluit.
 in epist. Inq; uicem bacchi madido certamine sese
 Persius Sollicitant: haustus continuantq; meri.
 de reli. & Polluit hic animam ritus: corpusq; laceffit.
 ue. san. c. i. Assidua est peius ebrietate nihil:
 xxx V. dif. Inducit morbos uarios: & corpora soluit:
 luxuriosa. Et frangit neruos: contaminatq; caput.
 Eccle. xxxi Omnes turpes: quorsum reuerentia mensę
 Osee. iiii. Pertuenit: ubi nunc heu moderatus honor:
 Lucę. xxi. Quo Curius frugi: quo parsimonia prisca:
 puer. xii. Migravit uictus quo decus atq; nitor:
 & xxii. Quorsum mundities mensę, cultusq; decorus:
 Curius Heu ritus tabule nunc moderatus abest.
 Lucę. xiiii. Est aliud uitium: tabulam quod more sinistro
 pue. xx V. Turpat: sinceros contaminatq; gradus
 Sedibus in primis fatui subsellia ponunt:
 Leui. xix. Sordidulus iuuenis uult prior esse sene.
 Insti. de iu. Amplius haud primas se des conscendit honestas:
 na. glo. fi. Turpibus usq; uiris pocula prima damus.
 & Insti. de Est personarum neq; enim discretio: nullus
 bo. poss. Est pudor: & tabulas irreuerenter habent.
 de off. cul. Cum manibus peccant: cum gutture: cęq; labellis
 c. i. Hic offam glutit: at ebrius ille uomit.
 Irreueren/ Hic digyto primus sordenti fercula mensę
 tia mensę. Attingit: naso conspuatq; dapes.
 Hic calicem siccat labris: uacuatq; lagenę
 Oenophorum: rursus quod bibit ipse uomit.
 Cantant: & latrant, magno clamore fatigant
 Aera: thyrsigeri & sacra nefanda dei.
 Hos furor usq; rapit: confundit pectora bacchus
 In tabulis partes improbus omnis habet.

Nunc calices frangunt: nunc rumpitur urceus albus:

Nunc uitrum e mensa, cantharus atq; cadunt.

Sepe manu rapimus: quod gestat tertia mensa:

Gustamus lapidum: dulcia ferula simul.

Sardanapalus habet comites: quos foeda uoluptas

Affidue reficit: immoderata placent.

Sed quia non opis est nostrae: depingere cunctas

Illecebras mensae: stultitiasq; graues:

Viuenti ritus non est sapientibus unus

Omnibus: equalis mos neq; cuncta regit:

Nempe aliter Graui uiuunt: aliterq; latini:

Quia uat ritu Theutona terra suo.

Sauromataeq; alio celebrant conuiuia more:

Atq; alio Thureus: Aethiopusq; modo.

Sunt hominum mores uarii: disparq; uoluntas.

Sunt uarii uictus: uita nec una uiget.

Quilibet in mensa deuitet turpia uerba:

Porcorum mores pellat ab ore procul.

Atq; agat eterno grates ex pectore patri:

Exoptetq; sacrum prosperitatis iter.

Nec diuinus enim nos conditor ipse creauit

Ad porum atq; cibum: corporeas ue gulas:

Nec sumus iccirco nati comedamus ut usq;

Affiduo aut fument corpora nostra cibo.

Sed potum atq; cibum pro uita sumimus: atq;

Corporis ad podium, sanguineosq; lares.

Spiritus est anima nostra: inde habitare nequibit

In sicco: sedem sanguinis illa tenet.

Sed modus est rebus: est & mensura decorq;

Quem cirra atq; ultra, uita, anima atq; fugit.

Iccirco crapula atq; gula, plures moriuntur:

Quam gladio, aut telis, ingenta, ue nece.

Curia magnatum, mores quadosq; probatos,

Urbanos, dignos, tradidit atq; bonos.

Sardana,
palus.

Insti. li. i.

De sepul.

certificari

ca. quia diuer

sitas. de co

preb.

Terentius.

Perfius.

quintilian?

l. ii. ff. ad

treb. quia

poterat.

puer. xxx.

Ad coll. iiii

Thob. ii.

Esaie. li.

i. Thessal.

ii. & V.

Aristotel.

ii. de aia.

Eccle. V.

xxxii. q. ii.

moyses.

Horatius;

glo. Insti.

p. quas p.

no. ac. i. pr.

Ecclesiast.

xxxvii.

Gurialiras
antiqua.

Folio

Curia nobilium nunc est corrupta, maligna
Ebria, multibiba, garrula, s& dilloqua:
Perdidit atq; uetus nomen, famamq; fidemq;
Amplius in toto nec uiget orbe decus.

De laruatis fatuis.

Risit Democritus stultos, & inania mundi
Gaudia q; laruis pergeret omnis homo.
Cynicus e contra casus defleuit in omnes;
Et quia tot fatuis terra repleta foret.

De gaudio
larue.

Risus dolore
miscbit; & ex
trema gaudii
luct^o occupat.
Stultitia gau,
diuz stulto. &
uir prudēs di,
rigit gressus
os. Perpetuo
risu pulmonē
agirā solebat
Democritus
sapiens fleuit
cōtrari^o alter.
Facies que ad
silitudinē pul
chritudinis ce
lestis ē figura,
ra: minime ma
culetur.

Diogenes.

Democritus.

Viueret in nostro si iam Democritus quo
 Ríderet toto crimina nostra die:
 Et Crassus pariter rideret ludicra mundi:
 Quem risisse semel carmina prisca canunt.
 Præcipue nostra si tempestate, uideret
 Laruatos fatuos: stultiloquosq; uiros.
 His fatuis nullum uisum nunc turpe putatur
 Ad scelus hos etenim uita perulca trahit.
 Concira gallorum tanto uix membra furore
 Vexantur: cybeles dum fera sacra colunt.
 Cum furia tractant uix Menades orgia tanta:
 Cum recolit lemures stulta caterua malos.
 Induit hic laruam, turpes hic sumit amictus.
 Ille linít faciem: contaminatq; fuco.
 Hic gerit in fatua conductos fronte capillos.
 Hic dentes emptos, hunc tegit alba toga.
 Parthorum ad morem cupit alter sumere uestem.
 Hic habitus Geticos, Sarmaticosq; petit.
 Hic faciem rurpat: quo sic deformior ille est
 Tartara qui terret murmure cerbereo.
 Musica comportant fatui instrumenta: canuntq;
 Audiat ut fatuos queq; puella suos.
 Ante domum notę domine uestigia figunt:
 Consumunt totos, sicq; boando dies.
 Fausta puella quidem, fatuis tutatur ab illis
 Que se: laruati turpia queq; perunt.
 Seducit castos animos laruata caterua:
 In facie demon quem gerit ore, patet.
 Corda puellarum manibus discerpit aduncis:
 Vnguibus horrendis: dilaceratq; thorum.
 Quicquid enim sceleris totus non perficit annus
 Hoc laruatorum tempore conficitur.

puer. xiiii.
 Iuuenalis.
 l. si. qe. C.
 de pe.
 Plinius. li.
 Vii.
 Solinus.
 Crassus.
 De ui. &
 ho. cle. cū
 decorem.
 Druyde.
 de quibus
 lucanus.
 Menades.
 Persi^o. sa. i.
 Lemures
 de quibus
 Oui.

Ecc. xx V.

C. de epi.
 & cle. l. mi
 nime.
 In autē. de
 san. epi.
 col. ix.

Sæpe tuas: larua contecta subintrat in cedes:

Quæ tibi gallinas uulpis iniqua uoret.

Tu quia nil curas laruatque crimina genis:

Contaminas thalami foedera sæpe tui.

Quid refero mores: quid turpia uerba: iocosque

In quibus assidue stulta caterua furit:

saturnalia Larua representat nunc saturnalia festa:

Compita, Aut salios nudos: māmuriūque fabrum.

liria. Quodque magis credo: tali sub tempore, ditis

Māmuri⁹ Emissos lemures: terrificasque deas.

Faber. Loethiferi quoniam pendent de frōribus hydri:

C. de pe. l. Abscondunt faciem: quam deus ipse dedit.

si qs de' cri. Naturam turpant: tenebroso pectora cultu

sal. ad au. Vera tegunt: uultus comaculantque fucco.

dientiam. Se facit hic claudum: se cecum clamitat ille:

De con. d. Larua tegit proceres: magnificosque uiros.

V. fucare. Id tamen est pelus: trahimus ludibria larue

Pascharis ad festos sacrificiosque dies:

Ducimus & choreas: Veneris certamina mollis

Pessima uersamus: nil sacra festa uerant.

Passio quo christi meditatur tempore: laruam

Accipimus: sceleris pabula queque placent.

De cō. dif. Surgimus heu tarde cum christo: crimina mundi

V. quadra Vana: iubent solitam continuare uiam.

gestima. Fraternali lemures hos nunc sermone precamur

Vt tandem sapiant destituatque nefas.

Esse nefas quis nam dubitat: que uertimus ora

Naturamque simul: turbidus error abi.

Fama uolat quendam occisum quem larua tegebat

Quem mox cum larua demon ad ima tulit:

Iure quidem: nam cuius erat nōmīnīma & imago:

Effigiem & pignus abstulit ille summ.

Viri prudentis descriptio.

Vir bonus & sapiens reprehēdit rursū facta:
 Dicraq; castigans impia: iusta docet.
 Conficius ipse sibi: mala cuncta & inania uitat:
 Et uitam querit diligit atq; bonam.

Prudentem cecinere uirum do cumenta Maronis
 Qualem uix hominem secula nostra tenent.
 Socratis egregii maestas, iudice phēbo
 Dicitur emeritos promeruisse gradus.

Sapientia

In sūmis excel-
 sisq; uerticib⁹
 supra uiam in
 mediis semitis
 stās iuxta por-
 tas ciuitatis in
 ipis forib⁹ loq-
 tur sapia dicēs
 O uiri ad uos
 claito: & uox
 mea ad filios
 hoīz. Intelligi-
 te puuli astuci-
 am: & insipien-
 tes aīaduerrite
 Audite qm̄ de
 rebus magnis
 locutura sum.
 Veritatē medi-
 tabi guttur
 meum: et labia
 mea cōtestabū-
 tur impium.

puer. viii.
 & xx vii.
 Sapient. vi.
 Eccle. x.

- Sōcrates Talis erat sōphię diuine Socrates alter:
 Qualem Virgiliū carmina docta canunt:
 Ex se pendebar totus: perfectus ad unguem
 Constans: & dexter, prouidus atq; bonus.
- Seneca epi Vir bonus & sapiens dores in pectore multas
 sto. cV. Continer: & clara nobilitate micat.
- Tul. impe. Iudex ipse sui: nec uani murmura uulgi
 Curat: securus tempora grata terit.
- Eccle. iiii. Rebus ab externis neq; mercem aut crimina sumit
 Est frugi semper: & moderata petit.
- Sapient. Vi Pectus habet solidum: propellit inania uota.
- Eccles. Vi. Continer & stabili pectora recta gradu.
- puer. x. Non prius a molli rapiuntur membra sopore
 Ecclesiast. Omnia q̄ uitę sint reputata suę.
- xviii. Vtile cum sancto sapiens coniungit honesto
- Eccle. xii. Omni aliquid laudis & gerit ipse die.
- Ecclesiast. O utinam nostro tam consona turba sōphię
 xxxvii. Tempore fulgeret: tam nitideq; scholę:
 In quibus illustris uirtutis semina, prudens
 Funderet: & thereum concineretq; decus.
- Eccle. i. Mirandum non est: q; tam numerosa caterua
 Stultorum: totidem seruat in orbe uices.
- puer. iiii. Est ratio in promptu: quoniam sapientia pulsa
 Exulat: & mundum saucia facta fugit.
- Eccle. x. Qui bonus & sapiens nostro nunc esse laborat
- Esaie. V. Tempore: uesanus dicitur atq; rudis.
- puer. xxix. Callidus & uaser qui nunc est atq; dolosus:
- Aristides. Hic titulum sōphię: & nobilitatis habet.
- Curius. Iustus Aristides quid tempestate ualeret
- Fabritius. Nostra: quid Curtus, Fabritiusq; bonus:
- puer. ix. Quid Cato diuinus: celebris quid turba Platonis:
- Sapient. V. Prudentes rident secula nostra uiros.
 His tituli candor datur & nunc gloria presens:
 In quibus est fraudum stultitięq; uigor.

Ascendit celebres stultorum turba cathedras:

Stultitia mentes que uiolare solet.

Si modo prudentes aleret Germania pugnax

Et daret ingenuis premia digna uiris:

Non sic deserta fluere pre conia fama.

Parta quidem: que nunc Theutona terra premit.

Si gradus insignis sophie cultoribus esset:

Non ueheret fatuos tot modo nostra ratis.

Sed censor nunc nemo sui se explorat ad unguem:

Nemo animum musis imbuere ingenuis.

Stultigeras igitur tunicas, fatuosque cucullos

Imposui multis: quos mea scripta notant.

Ergo prudenter stultus qui uiuit: agitque

Virgilii ut diu pagina sacra canit:

Protinus et heras hic celsior usque sub auras

Transuolat: & nitidi lactea signa poli:

Carneque mortali posita, captare quietem

Coelestem poterit: Ambrosiaque frui.

Ad sophiam teneros igitur succingite lumbos:

Et date conspicue thura benigna de:

Quapropter doctis optat Philomusus honores

Et pacem musis poscit adesse suis.

In primisque suo Titoni magna precatur

Gaudia: constructa est quo duce nostra ratis.

Sit tibi, mi prestans animi preceptor, amice

Theda, salus ingens: Brant uenerande uale.

Germanie
defectus.

puer. xiii.

Virgilius.
Eccle. iii.
Sapient. Vi

Titio &
theda. qui
& Brant.

In commendationem philosophie.

In precio non est hodie doctrina bonorum:

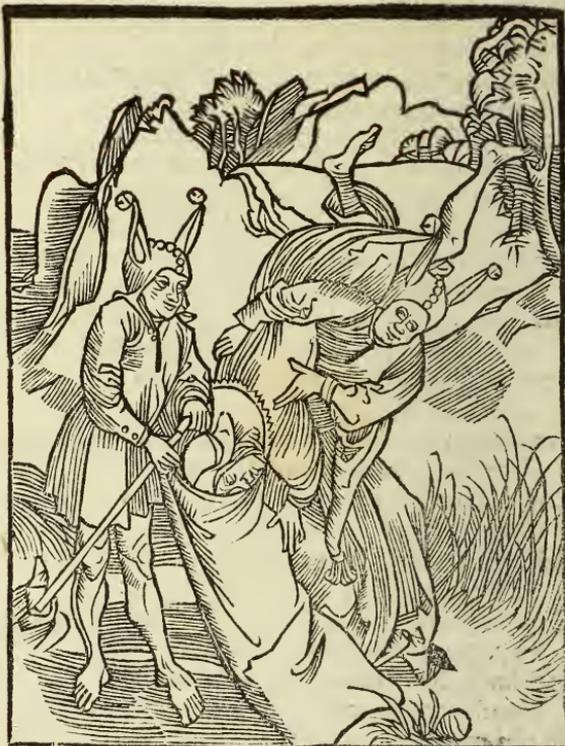
Sed spuit ad doctas stultus ubique togas:

Doctiloquos tentat uulgus detrudere sacco.

Sub pede stultorum philosophia iacet.

**Bonorum
hominum
persecutio.**

Ne pauca re,
pentino frore
& irruentes tibi
potestas impi
orū. dñs ei erit
in latere tuo :
& custodiet
pedem tuū ne
capiaris. Qm̄
nō in finē obli
uio erit paupe
ris. patientia
pauperum nō
peribit. Cōsci
disti factū me,
um: & circūde
disti me letitia

Psalmo. xxix.

Iohel. i.

Apoca. Vi.

Sapient. i.

Tullius pro
archia poeta.

Eccle. iiii.

Quisquis ad ethereas sacratę pallados arces

Tendit: in hac requiem uel cupit esse suam:

Hic manibus purus ueniat linguaq; pudicus:

Vt sophię foculis fumida thura ferat.

Philosophia sacris animos collustrat ocellis:

Ingenii dotes: præbet & eloquium:

Luctificas huius solamur dogmate mentes:

Hęc animi motus pellit & illecebras.

Hęc bene uiuendi præstat documenta uiasq;

Hęc iter etherei pandit ad astra poli.

Poffumus hac mentis triftes auertere casus:

Poffumus hac lapsus exuperare graues.

Hanc deus omnipotens coelefti miffit ab arce

Vt nobis coeli femina clara daret.

Illius in collo pendent redimicula facta:

Per genus humanum quę modo fparfa micant.

Membra tegit peplo:pallaq; induta Minerua:

Sub pede purpureas fpargit ubiq; rofas.

Seruiat huic fapiens quifquis:nam nectare diuo

Corde hominis potat:Ambrofiaq; cibat:

Et libertatis ueros concedit honores.

Hac duce perpetuo libera corda manent.

Hęc scelus atq; nefas pellit:moresq; profanos.

Explodit uitium:premia laudis habet.

Hanc propter fapiens nitidum conscendit olympũ:

Hęc aperit iuftis regna ferena poli.

Poffumus hac feuos facile extirpare tyrannos:

Fida comes uitę est,& benedicta quies.

Hac fine non princeps:nõ rex:fua fceptra gubernât Sapię. Viii

Est fidei mater:iuftitięq; parens.

Palladis ad munus iuuenes properate fenefq;

Ex gremio cuius fons fcatur irriguus:

Currite uos docti:ueftram obferuate mineruam:

In faccum trudit dogmata uulgu iners.

puer.ii.
Ecclesi. l.

Sapien. Vi
& ix.

Ecclesi.

xxVii.

puer. Viii

& xVi.

Sapię. Viii

puer. Vii.

puer.iii.

Concertatio Virtutis cum Voluptate.

Aspice conflictum uirtutis:atq; perulcę

Deinde uoluptatis gaudia uana uide:

Legimus Alciden fomno cum forte iaceret

Vidiffe ambiguas,difficilefq; uias:

Ambarumq; ftatum,finem,uitamq;,modumq;

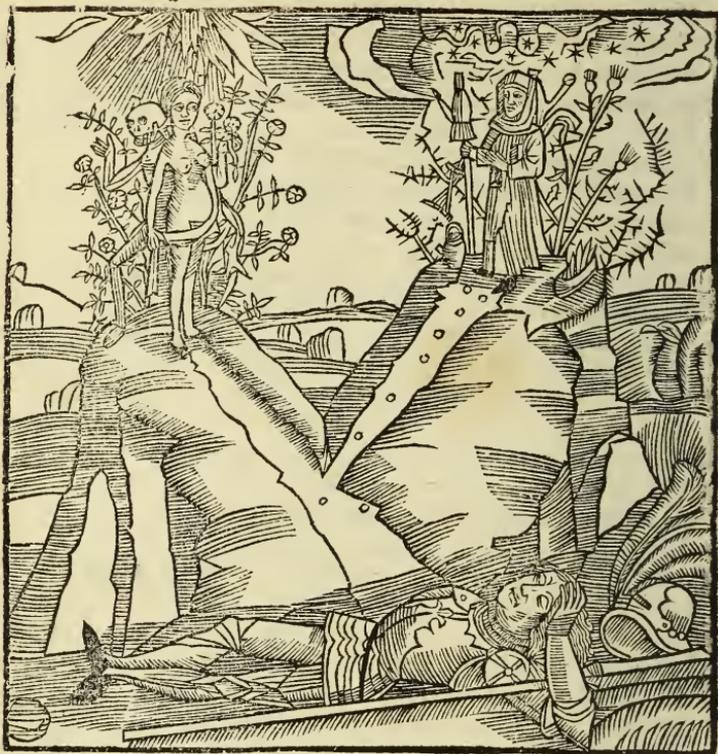
Scrutans:uirtutis cepit inire uiam.

S.Brant.

Argumtu

Voluptas.

Virtus.

Epigramma ad lectorem:

Virtutis quicumq; colis sacra dogmata lector:
 Aspice quos fecimus pollice & ere modos.
 Tu ramentis in primis frontem depone severam:
 Aut fuge: si nasum rhion cerotis habes.

Horatius in arte. Nos veniam scriptis dabimus: petimusq; uicissim
 Si peccat numeris pagina nostra suis.

Frangitur hic puro dictamine blanda uoluptas:

Et spurcæ Veneris marcida castra iacent.

Sed uirtus niueo uictricia tela triumpho

Suspendit: coelo seq̃ suosq̃ beat.

Hanc amat imberbis iuuenis: uiteq̃ magistram

Ducat: & æterno munere formet opus.

Illecebras fugiat: quas spondet uana libido.

Hæc animos frangit: pectora casta terit:

Fœdat & ingenii cultus: sensusq̃ pudicos

Destruit: & semper blanda uenena uomit.

O iuuenes spectate probi: quid candida Virtus

Possit: quid noceat luxuriosa Venus.

Tulli⁹ i of.

De duplici uite humane uia.

Auerte pedẽ ruã a malo. Vias enĩ que a dextris sunt puer. iiii.
nouit dñs: peruerse uero sunt que sunt a sinistris.

Obiectio voluptatis criminãtis uirtutẽ.

En ego sincere uirtuti inimica uoluptas

Adsum uictrici lauro redimita: per orbem

Signa mei fulgent castris suffulta triumphi:

Semper Achemenios spirant mea tempora flores:

Et redolet uiolas collecti fascia crinis.

In niueis soleo manicas gestare lacertis:

Et uestes tyrię fulgentia brachia uelant.

Est facies lasciuia nimis: stant lumina multo

Inuidiosa ioco: petulantes frontis ocellos

Ostendo: malle frangunt qui sepe iuentam:

Delicias effundo meas: & mella per orbem:

Vt capiant iuuenum teneras mea retia mentes:

In manibus cytharam teneo: plectrumq̃ sonorum

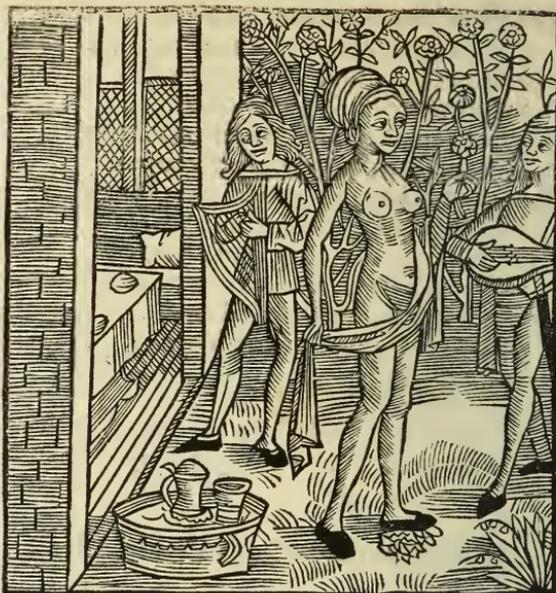
r. ii.

Ecclesi. ii.

Sapien. ii.

Uoluptatis via.

Nec prohibui
cor meū qui oī
uoluptate frue
ret & oblecta,
ret se in his que
preparauerāt.
Quis ira deuo
rabit & delici
is affluet ut e
go: Venite er
go & fruamur
bonis q̄ sūt: &
utamur creatu
ra tanq̄ in iuue
tute celeriter.

Turba fedit iuxta mollis: blandiq; choraules:
Ante meam statuam dulcissima carmina pangunt.
Pectine facundo mulier stat psaltria iuxta:
Nam soror ipsa dei: cui sacra solennia reddunt
Menades insanę frontem crinemq; rotantes:
Qui mea prosequitur miles vexilla: labores
Nullos: & liber discrimina nulla subibit.
Cogitur haud seuis caput obiectare procellis:
Non strepitus pugne: non tristia classica Martis
Audiet: armifonus lituus nec pectora franget.
Sed qui me comitem sequitur: non tramite duro
Ambulat: at dulces hic experietur amores.
Qui mea spreuerūt quondam monumenta: periclis

Immerſi grauibuſ: uitam clauſere dolore.
 En dea ſum cuiuſ ſpatioſo noſcitur orbe
 Imperium:& noſtro manant de pectore molles
 Delitię:riſuſ:& cantica plena iocorum:
 Et ſub me ſanę longiſſima fata ſenectę
 Uſq; uigent:albiq; dieſ:horeq; ſecunde.
 Quondam Priamides quo Troia ceſſit achiuis
 Signa tulit noſtri manibuſ florentia regni.
 Indulſitq; boniſ:quorum eſt mea magna poteſtas
 Et mihi ſeruiuit cultu Cleoparra ſuperbo:
 Blanditiſq; meaſ canopea ad moenia duxi.
 Africa me noſcit:me noſcit corniger Hammon:
 Me Numide infrenes:colit & Mauriſtuſ athlaſ.
 India delitiſ noſtraſ ueneratur:& omneſ
 Educunt rutiloſ qui candida membra ſub ortu:
 Me duce ſobrietat toto pulſatur ab orbe.
 Sarmata non tutuſ:non parthuſ,non Geta pugnaſ:
 Non Hiſter:non trax:ſemper criſpuſq; Sycamber
 Noſtraq; per uariſ mittuntur ſpicula genteſ.
 Noſtra ſophi ueteres coluerunt numina:quorum
 Scripta manent poſitę me defendentia ſectę.
 Nam ſine corporeo profunt bona noſtra labore:
 Et gula nobiſcum,ſeruęſ quoq; gloria menſę.
 Non mea ſub galeiſ uita eſt:non ſtramine duro
 Corpora noſtra cubant: ſed prebet pluma quietem:
 Me niſi delitię molleſ ſequerentur,& omniſ
 Luxurię:tanti non reges blanda ſubiſſent
 Caſtra:quibuſ toto uictrix dominabor in orbe.
 Sardanapaluſ enim regalia facta relinquent:
 Corporiſ illecebraſ coluit.florentibuſ anniſ
 Bellica Roma quidem noſtro ſudauit amore.
 Mollibuſ in plumiſ dantur ſua gaudia multiſ:
 Non friguſ,diramq; famem iuuenilia captant

Paris

Cleopatra

Numide

Maurita
nia.

India

Eccle. xxxi.

Sarmate

Parthi

Getę

Hiſter

Sycamber

Epicurei

Iuuenaliſ

i ſatyra.oi

b⁹in terris

Sardana-

paluſ de

quo Dio

doruſ &

Iuſtinuſ

Roma

Hlere. Vii

Folio

Pectora: sed requies semper blandissima nobis.
Oria quandoquidem non perturbata fouemus.
Ergo uos iuuenes quorum sunt mollia corda:
Atq; senes pariter quorum est annosior etas:
Porrigite huc aures: currit mortalibus euum:
Et currunt sine fide dies: libate uel escis
Mellifluis genio: post mortem nulla uoluptas.

Verba Sarda
napali.
Sapien. ii.

De uir
tutis.

Deo creatur de
terra hoïem &
secūdū imagi
nē suā fecit il
lū. & iterū con
uertit illū in ip
sam. & secūdū
se uestiuit illū
uirtute. nune
rū dierū & tē
pus dedit illi.
& dedit illi po
restatē oēm q̄
sunt sup terrā.

Responsio uirtutis carmine Elegiaco.

Eccle. xvii.
Sapiē. vi. & i.
Baruth. iiii.

Carmine nugoso quid me malefana uoluptas
Lēdis: & imbelli pectore bella paras?

Quid fallax miferos, age perfida, decipis arte;
 Illecebris mundus cur ruit usq; tuis:
 Quid sordes: lux usq; tuos: lanceq; uoraces
 Laudas: blanditijs gloria nulla tuis.
 Aebrietas tibi fida comes: infamia pennis
 Circum te uolitat: & tua castra premit.
 Es (fateor) pulchro semper laqueata capistro:
 Sunt oculi molles: fronsq; petulca nimis:
 In capite insignis fulgor: redimicula: uitte
 Sertaq; dependent: purpureusq; color.
 Te chlamydes tyricę uelant: te balteus ornat:
 Et te Sidonio purpura tincta fuco.
 Non galeas armata geris: sed corpore nudo
 Allicis imbelles in tua uota uiros.
 Te iuxta Veneris stant atq; Cupidinis arcus:
 Et pueri cęci dira sagitta iacet.
 Dextra tenet speculum quo splendet turba malorū:
 Lęua tenet luxus: & genus omne mali.
 Fronti nullus inest candor: sed spurca libido.
 Non pudor in uerbis, ingenuusq; iocus.
 Te duce per mundum gemini tractantur amores:
 Te duce languescunt fortia membra ducum.
 Te duce nobilitas perit: & ueneranda iuuentus
 Marcescit uotis dedita adusq; tuis.
 Te duce morborum patimur discrimina: mortes.
 Ad stygiosq; cadunt corpora nostra lacus.
 Tu facis ingenium torpens: tu pectora casta
 Inficis: & sensus non finis esse bonos.
 In te decrescunt animi: soluantur & artus:
 Corporis & semper esca doloris eris.
 Ex te loethales morbi: genus omne malorum
 Et gula manauit: deliriumq; malum.
 Tu facis imbelles iuuenes: petulantq; senecta
 Te duce concrescit: bestia spurca nimis.

Folio

Pellicis in fraudes multos, uiręq; tenebras:
 Nil castum impura conspicuumq; doces.
 In te non ratio: non purę femina mentis:
 Ingenium nullum. sed mala lingua quidem.
 Multorum claros egisset dextra triumphos:
 Et multos caneret fama superba duces:
 Si non blanditias: si non tua uota subissent:
 Et simul impositis nigra uenena cadis.
Troia Moenia dardanidum: uertisti & pergama Troię:
Parthi per te Parthorum regna superba iacent.
Asia Regna iacent Asię luxu consumpta uoraci:
Gręcia Luxibus & squalent Attica regna tuis.
Sodoma Obruta sunt Danaum fortissima moenia per te:
Corinth⁹ Atq; urbes Sodome morte rigante iacent.
Tarentū Excidium per te dirum est experta Corinthos:
Egyptus Atq; Tarentinę sic periere domus.
Assyria Lapsa etiam per te sordent Nilotica regna:
Sybaris Assirii per te sic cecidere duce.
Rhodus Te Sybaris colles: te Rhodos: atq; Miletos
 Et uarias gentes contaminasse palam est
Miletus Tu Sordos: Thracęsq; truces: tu blanda Getasq;
Thracia Corruppis: diris inficis atq; malis.
Gręce Sors mea nunc melior: quoniam me uirta perennis
 Spectat: & eterno gloria parta gradu.
 Degeneres animos patienti extollo labore:
 Coeli porta patet (me duce) aperta uiris.
Hercules Amphitroniades metuenda pericula uicit
 Me duce: cęstis incolit astra dei.
Iuli⁹ cęsar' Me duce barbaricas gentes prostrauit in armis
 Iulius: & foelix sydera clara premit.
Alexāder Magnus Alexander nostros comiratus honores:
magnus Ingenii pugnas: & fera bella tulit.
Paul⁹ emi, Sic Paulus consul regem qui Persea uicit
lius. Me duce Romanis clara trophęa dedit.

Me duce facundi fulgent Ciceronis honores:

Et Maro Romanę gloria magna togę.

Doctus Aristoteles nra hec monumera sequutus:

Et Plato: quo nusq̄ maior in orbe fuit.

Candida me coluit doctorum turba sophorum:

Ingenium per nos eloquiumq̄ ualet.

Ad laudes genitos & dulcia munera diuum:

Fama trahit nostri nominis atq̄ decus.

Aspice (quid mltros repetam) stat nostra per orbem

Gloria, fama, salus, laus, honor, atq̄ decus.

In te luxuries, fastus, cōmercia foeda:

Et puridum semper stillat ab ore malum.

In me diuirię: iustum, rectumq̄ piumq̄.

In me consilium: gloria sola mea est.

Castra mihi domus est: stant celsa colle penates:

Hos tamen ingenuus scandit ubiq̄ labor.

In uirtute labor: sed & in sudore uoluptas:

Atq̄ quies: magnis semper amanda uiris.

Sidue uelis famam ingenio sectarier almam:

Armisonę ue iuuat uoluere signa deg:

Seu res ciuiles merito tractare fauore:

Hęc animo infracto (me duce) cuncta facis.

Quem labor & sudor torquet, uirtutis amore:

Aer herei tandem scandet ad astra poli.

Virtus sola regit terras; dominatur in alto.

Diuidit & nutu dona beata suo.

O iuuenes dum fata sinunt: expellite uanas

Corporis illecebras: loetiferumq̄ nefas.

Imbuite ast animos uirtutis dogmate uestros:

Vt sapiant rectam pectora uestra fidem.

Latina nauis seu barca socialis.

Innumeros classes, fatuos sine fine furentes

Hactenus in nostra ducere classe iuuat.

Cicero.

Virgilius.

aristoteles

Plato.

puer. viii

Sapient. iiii

puer. ix.

puer. viii

Plau. in

amphi.

puer. vii.

Si quis forte locum poruit minus accomodatum
Nancisci: huc ueniat cum sociisq̄ uehat.

Societas fatuorū.

Gaudium est mi
seris socios ha
bere penarū. s; nō min⁹ arde
bunt: q̄ cū mul
tis ardēt. Qui
inter huiusce,
modi lerāf: &
esse sub senti⁹
delitias cōpu
tant: filii sunt
strorū & igno
biliū oppressi
quasi fluctib⁹
semitis suis: fra
res sūt draco
nū & socii stru
ctionum. Sic
fuit, ē, & erit:
similis similem
sibi querit.

ii. q. i. multi.
Ecclesiast. xiii.
& vii.
Iob. xxx.
i. Esdre. V.
Sapien. iiii.
Eccle. i.

Currite sulcamus festinis equora remis:
Et premit immensum carbasa nostra fretum.
En socialis adest classis: properate sodales:
Et fatui pariter nunc properate ieri.
Nam nostrę numerus sectę est immensus: & aures
Ad uarias gentes tendit: & ad populos.

Nostra cohors equidem totū complectitur orbem.

Pauci sunt quos nō fœdera nostra premūt.

Ex Asia ueniunt rutilo sub sole creati

Stulti: nobiscum qui cita uela trahūt.

Finibus e Lybię ueniunt terraq; calenti

Mausirii imbelles, Ethiopesq; nigri.

Migrant Hesperii: migrat quoq; Gallia tota:

Prorsus & a Bactris, sedula turba ruit.

Ad nauem ueniunt gentes quas ultima Thyle

Finibus extremis quasq; Britannus habet.

Et ueniunt Cymbri totui: flauiq; Sycambri:

Et uenit ex latio turba procera quidem.

Arctophylax gentes rigido sub sydere natus

Transmittit: præbet subsidiumq; rati.

Sauromatę ueniunt: pugnax quoq; turba Getarum

Atq; Thraces ueniunt: Argolicq; uiri.

Et ueniunt omnes gentes, quas conspiciit orbis:

Quasq; fouent nitidi sydera clara poli:

Cum senibus iuuenes: fatua cum matre puella.

Intactus nullus hic gradus esse potest.

Ad classē celerem fatui properate sodales.

Currite: nauiculę, nam mora cuncta nocet.

Tempus adest fulcare fretum: & nūc pandere uelum

Currite: iam pergit fluctibus acta ratis.

Maxima nunc regio superest penetranda: sodales

O fatui: pedibus currite quęso citis.

Narragonū ad patriam & pmissas tendimus oras

Cogimur & stolidum sponse subire solum.

Nos tamen in tumido iactant discrimina ponto

Plurima: sollicitas & quatit unda trabes:

Veliferiq; maris sęuo clamore clemus

Fortunam: nil nos impia uota iuuant.

Per uarios casus: per leua pericula ponti

Currimus: & uirę non modus ullus adest.

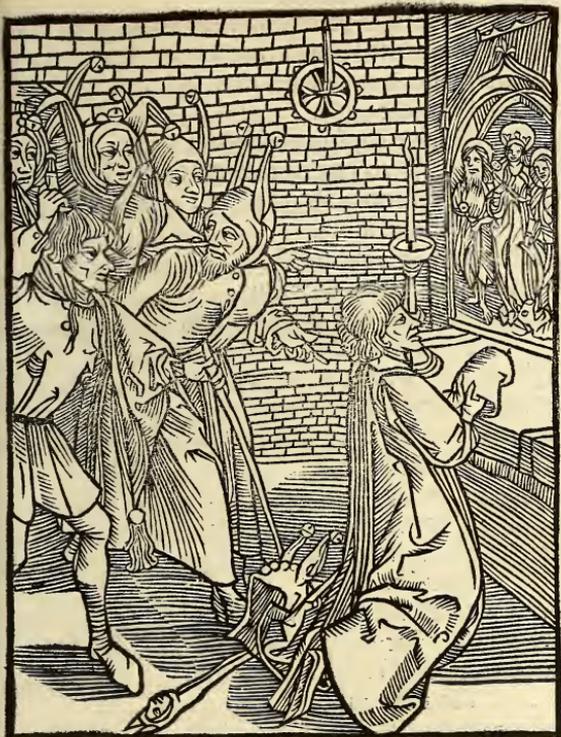
In oēm ter
ram exiuit
son⁹ eorū.

de hac ma
teria. uirgi
lius in. i. &
iii. cnei.

Et patimur lapsus/tempestatēq̄ sonoras:
 Et patimur medio naufraga fata mari.
 Scylla Scyllēam rabiem siculis spectamus in undis:
 Charibdis Atq̄ caribd̄eo gurgite transtra uolant.
 Syrtes: per Syrtes lybicas remo sulcamus inerti:
 Spectamus tumidi tristia monstra maris.
 Syrenes Delphinos:phocas/Syrenes/atq̄ uidemus
 Triton Tritonas:inuifum prodigiūq̄ genus.
 Torpemus cantu:quo nostras inficit aures
 Siren:languenti nosq̄ sopore premit.
 Cyclops Et Cyclopem grandem siculo spectamus in antro
 Vlyffes Dulychius princeps quem timuisse potest.
 Quis locus est tutus:quo nunc cōsidere stulti
 Possunt:& certos edificare lares:
 Vsq̄ adeo tumidis prostrati mergimur undis
 Et portus tutus carbasa nostra fugit.
 Ha merito:quoniam nullo sapientia cultu
 Nos fouer:& stolidi figimus arma manu.
 Circe Heu dea stultitię nobis nunc pocula Circe
 Prębuit:& cantu pe ctoꝝ laffa ferit.
 Eheu quid miseri prodest errare sodales:
 Querite sed stabili littoꝝ tuta pede:
 Neprunia Ne rapiant fragiles Neprunia monstra carinas:
 Sorbeat & nostras exquoris unda rates.

Excursatio Jacobi Zocher. Philomusi.

puer. xliiii. Vertimus naues fatuas latinis
 & .xix. Versibus:pectro siquidem strepenti:
 Iob. xii. Gudimus normas modo perbenignas:
 psalmo Plaudite musę.
 xxxvi. Gratias docto dabitis magistro.
 Sebastião Atq̄ doctõꝝ titulos merenti
 Brant:gra Candidos:nostros legitis modos qui:
 res agit. Plaudite musę.

**Derisio bo-
ni operis.**

Ambulās rec-
to itinere & ti-
mēs deū: despi-
citur ab eo q
ifamī graditur
uīa. Querit de-
risor sapiētiā
& nō inuenit.
Doctrina pru-
dentiū facilis.
Qui deridet:
inuocabit deū
& exaudiet eū
Deridetur enī
iusti simplicitas.

Ad saluāres quoq; disciplinās:
Atq; sincerę documenta uitę
Vertimus stultos numeris iocosos:

Plaudite musę.

Non decus mundi: titulusq; clari
Nominis traxit, uolucrisq; fama
Ad saluāres philomusa cantus:

Plaudite musę.

Folio

Non honos: laudes: precium ue molle:
Nec fames auri philomusa traxit
Ad sacri fontes nemoris beatos:

Plaudite musę.

Nil superborum cupimus uirorum
Stemma: nec claros capitis corymbos:
Nec sacre lauri cupimus corollam:

Plaudite musę.

Qui leget nostri titulum libelli:
Gratias nullas referat libello:
Eleuet sed Brant rogo perdisertum:

Plaudite musę.

Prębuit nostris alimenta nymphis
Brant: & heroes tribuit beatos:
Estq; scriptorum uenerandus auctor:

Plaudite musę.

Gratię dulces: lepideq; uoces:
Et lepos blandus: lyricusq; neruus
Ex sinu illius fluitant scatenq;:

Plaudite musę.

Sermo facundus: locuplexq; uena:
Structilis candor: calamus latinus:
Nil sonat quod sit latio indecorum:

Plaudite musę.

Sed modo ditos superos precamur
Prębeant nobis ueniam benignam:
Pinimus q; sic fatuos inertes:

Plaudite musę.

Me locus nauis: fateor: requirit:
Calceos nondum fatuos remoui:
Stultus & nondum posui cucullum:

Plaudite musę.

CXXXVI

Sunt quibus nostrę placuere curę:
Sunt quibus nostrę satyrę grauedo
Displicet: dextram ueniam precamur:

Plaudite musę.

Nostra sic fari didicit iuuentus:
Peruigil sudor neq; me disertum
Fecit: haud magnos capio labores:

Plaudite musę.

Scriberem formas potius pedestres:
Sponte sed manant numeri canork:
Barbarum qui me faciunt poetam:

Plaudite musę.

Gratulor nostrę siquidem iuuentę:
Gratulor docto pariter magistro:
Qui mihi suauis tribuit camoenas:

Plaudite musę.

Sęculo nostro siquidem diserto
Gratulor: doctę sileant Athenę:
Et chorus uatum sileat latinus:

Plaudite musę.

Iam fouet passim celebres poetas
Theuronum sydus, gelidusq; Rhenus,
Laudibus quor; monumenta fulgent:

Plaudite musę.

Quid magis fingit larialis orbis
Ritibus cultis: colimus platona.
Atq; sublimen colimus Maronem:

Plaudite musę.

Ergo certatim teneris camoenis:
Nauis & pietę rudibus figuris:
Et iuuenturi foueas precamur:

Lector amice.

Folio
Socialis nauis mechanicorum.

Stultorum trahitur collecta caterua uirorum

Qui manibus querunt sepe alimenta suis.

Artificis quisquis signum pretendit: & effert

Quid sciat: & foueat qua ratione domum:

Adfunt moechanici: quorum uela ampla leuata:

Cum celeri remo per freta uasta uolant.

Cur tamen hi fatui sint ad mea laxa uocari

Carbasiam causas cum ratione canam.

Cunctorum ueluti status immutatur, in omni

Tempore: nec stabili conditione manet.

Artificum pariter sic fit mutatio semper.

Hos fatuos merito nostra carina uehit.

Hoc uitium primum est: quod seruus quisque, magister

Esse cupit: caller & tamen ipse nihil:

Artifices multi fatuique sine arte uagantur:

Stultitia merces diminuuntque sua.

Alter in alterius damnum sudore laborat:

Se tamen in primis decipit expolians.

Vendit opus magna forsitan mercede paratum:

Incitat & uexat hunc quia liuor edax.

Attamen artificum deformis abusus secte

Paupertate graui corpora multa premit.

Hi res mox uendunt positas pre merce minuta

Hi precio uendunt pro liuore suas.

Alter in alterius damnum contemnere lucrum

Assolet: & uendit tunc male facta palam.

Qui modico uendunt precio: res non bene factas

Vendunt. artifices hec mala culpa notat.

Omnes qui cupiunt emptores fallere blandis

Fraudibus: hi certe se quoque decipiunt.

Mechanici culpas & stigmata nigra merentur

Turpantes operas, artificesque manus:

Decrescunt omnes mercatus: nemo fidelis

Mercator: qui uis ditior esse cupit.

puer. xi.

de elec. cu
i magistru
lxi. dif. mi,
serum.

xlx. dif. sa,
cerdos.

Ezech. vii

Leui. xxv

Ecclesi.
xx vii.

Rebus in humanis mutatio tanta lacescit
 Multos: atq; inopes reddit ubiq; uiros.
 Non opus est multis facinus componere uerbis
 Artificum: liuor pectora cuncta trahit.
 Temporibus nostris qui constans esse laborat:
 Hunc stultum uulgo inspidumq; uocat.

**De Nicolao Renner: acuphago
 Argen. Sebastianus Brant.**

Finis adest operis, nec te Nicolae uidere
 In nostra potui Renner amice rate.

Comedit
 mltas ac?
 simul

Qui tamen innumeros fatuos facis: & tua multi
 Ora uident, acubus que tibi plena scatent.

Quas comedis, rursuq; uoras, uomis, imbibis atq;
 Prestigio hoc stultos fallis ubiq; tuos.

Saluator
 ludoru pa
 schalium

Tu deus interdum scandis super ethera: rursum
 Decidis: & bibula cum grege pascha tenes.

Simea mater adest buccas deditq; illa, genasq;
 Et linguas multas: ingeniumq; citum.

Addubito iccirco si te Gallos: uel Iberos:
 Inter Germanos, Italico sue locem.

Hic posui artifices inter, uariiq; negoci
 Te turbam: nunq; solus enim esse potes.

Argen.
 plures iue
 nier socios

Narragonu in patriam tecum proficiscar: in una
 Naue: dabit socios urbs tua stultiuagos.

**Epistola Jacobi locher Philomusi ad hu
 manissimu fautorē suū. D. Iohāne Bergmanū de Ol/
 pe. Archidiaconū Grādifuallis: hui? opis p̄motorē.**

Et si non dubito amice iucundissime: plures nasu
 tos Criticos: nebulonesq; prophanatos, nostris lu/
 cubratūculis, iam iam de extincta fauilla suscitatos
 esse: tamen iuuentus nostra, qua suauioribus ac po/
 litioris doctrine musulis semper adhæsimus: facile

importunos occurfus latrãtiũ supabit. Si nobis præceptoris nostri facũdissima man⁹ affuerit nullus barbarici gregis contumelias formidabimus. Quis enĩ mediocriter doct⁹: adoleſcẽtis, & nati & cõtendẽtis ad uirtutẽ: litterariã istãc audatiã iprobabit? Aetas iuuenilis Tibullũ suũ illaudatũ nõ reliquit: cui⁹ ipse qdẽ iucũdissima elegiacę scriptiõis monimẽta posteritari sacrauit. qd enĩ mai⁹: qd præstãti⁹: qd ue laudabilius, iuuenis sub rigido sydere nar⁹: glãdibus enutritus: i pagis Sugnie ablactat⁹, artẽtare poruit: q̃ sacras castalis undas lambere: cortinã phoebados tripodasq̃, ore parũ diserto cõtingere: Sed me phoeb⁹ amat: sunt huic mea carmina cure. Barbaricasq̃ meo pectore uoces. Dat cytharã: lyricosq̃ sacro cũ pectine neruos. Et pharetras: q̃ me tutũ fors undiq̃ reddũt. Sed quia nemo unq̃ ad umbilicũ tã pfecte suas deduxit paginas: aur adeo demorſos sapuit ungues: qui non suorũ operũ ritulis hiantes fauces: linguãq̃ Timonianã puocarẽt. Asiniũ pollionis notam M. Ciceronis laudabilis ac incredibilis eloquẽtia ef, fugere nõ potuit Maronis argurissima musa: stigmatis ac sibila sensit. Sed q̃ in cineres mortuorũ impios latratus uomũt: cũ laruis luctari censent. Carere debet etiã uitiis oĩbus: q̃ in aliũ paratus est dicere: inq̃ Cicero. Parcãt itaq̃ per deos imortales oro, tenellę audatię litterariũ greges: & mediocritatem igenioli mei equa lance pensitent rhinocerotisq̃ nares: latratu efflãtes, ferreo pessulo obstringant. Et si barbaricę telluris sterilitas me ad litterarũ studia uix cõcitarit: tamen qa morrales oēs, natura quadã ad sciendũ cognitionẽ accẽdimur: ppretea explosis ab ingenio tererrimis ignorantię tenebris: animũ Heliconis rore perunctum, ad scribendũ appuli. Vrĩnam diũ

immortales primitiis nostris auras salubres: uetosq;
 tráquillū spirātes: benigne tribuerēt. Vt semina men-
 tis nostrę, splendidissimo uirtutū globo fulcita: do-
 ctrina (quā pfitemur) coalescerēt. & gditis litterarū
 monimēris speciosissime efflorescerent. Tu tñ in pri-
 mis: Iohānes Bergmane: dignus mihi uideris: qui hu-
 manitare (quę potissimū mortales oblectat) & singu-
 lari munificentia: qua in oēs tibi pares uteris littera-
 rū studia adeo extollis: ut ab inferis litteras (squalo-
 re lurido obstitas: in Germaniā reuocare uidearis. qd
 enī magis in te mirari solemus: q̄ alacritatē istā tuam
 q̄ studiosos hoies ad scribēdū puocas. Tuis enī fecit
 dissimis sumptib⁹ egregios libros emicto caracte-
 re, ac graphice exaratos in lucē p̄fers. Quod enī lau-
 dis & glorie, ceteri scribēdo cōsequūtur: hoc tu bo-
 nas pmouēdo litteras assequeris. Igit̄ has litterulas
 nostras, ī testimoniū indelebilis amicitię: in fine libri
 imprimi iussimus: ut optimus qsq; tuā in me humani-
 tatē, māfuerudinē, familiaritatē, liqdo cognosceret.
 Vale ex Castello Erāco Germanię: Anno Millesimo
 quadringentesimo nonagesimo septimo.

Ad eundem Iohannem. B. de Olpe.

Me rogo commendes nostro iucunde Iohannes

Thędigeng: hunc saluum me rogitante iube.

Sī quid forte agitem quęrat meus ille magister?

Dicito me saluum uiuere, & esse suum.

Proinde sibi incolumen uitam, famamq; precabor

Perpetuam. ualeat Brant meus ille diu.

Nihil sine causa.

Olpe.

Ad numeros suos ut Iohannem
 Bergmanum festine adeant.

CXXXIX

Ite rudes numeri: millenas ferte salutes
 Bergmano: ad nitidos & properate lares:
 Vos etenim fido trepidantes corde tuetur:
 Accipietq; pio munera nostra sinu.
 Exarmatus enim pharetris comitatur Apollo
 Vos modo: cum fidibus auricomaeq; lyra:
 Ludit & arguta modulos testudine dulces:
 Blandidulos saltat concinit atq; choros:
 Hoc duce foelices numeri procedite: vulgus
 Indoctum uobis nec nocumenta dabit.
 Impia nil rabies fatuorum: nulla nocebunt
 Murmura: fortunam dexter Apollo feret.
 Seu uos fumificas ethne penetrare cauernas
 Contingat: siluas lestrygonumq; truces:
 Seu uos per lybicas fors inuida uoluat harenas:
 Siue per angusti saxa sonora freri.
 Siue molorchum nemus: aut per caspia regna
 Ire detur: scythicas aut penetrare niues:
 Siue charybdeos scopulos contingat adire:
 Immanes Thurcos: siue uidere Getas:
 Carmina uos sacro uibratus lumine phoebus:
 Iam pharetra cinctus concomitatur iter.
 Mirantes oculos radiis illuminet: atq;
 In uobis tenebras non sinit esse truces
 Hoc duce: magnatum celsas conscenditis arces.
 Principis & uobis ianua magna patet.
 Abiciet clypeum miles dum carmina uoluit:
 Atq; minas ponent maria tela truces.
 Gorgonis aspectus numeris mulcet amoris
 Aegidis atq; angues suauia dicta stupent.
 Indocti doctiq; simul dictata reuoluent:
 Atq; genis lepidis oscula blanda dabunt.
 Ite procul: nec uos pudeat sic esse tenellos:
 Scribuntur teneri simplicitate ioci.

Quanta uis
 carminis

Qui canit Aeaciden fortem: qui ue hectora sequum:

Qui ue canit lybicos argolicosq; duces:

Scipiadas geminos uel qui: duo fulmina belli:

Et Curios sanctos: fabritiosq; canit:

In cute festiua numeros deditat: & apre

Nectat ad heroes uerba soluta pedes:

In uobis fulgent tyriis non illita succis

Munera: sed splendet simplicitatis honos:

Ite rudes numeri millenas ferte salutes

Bergmano: ad nitidos & properate lares.

Dicite: uos primum Titioni ostendat amico:

Vosq; idem uideat peruideatq; uelim.

Illius in laribus, doctoq; sub hospite: noctem

Linqute: & in lucem pergite liberius.

Vos hilari excipiet fronte ille: dabitq; benignam

Et solitam musis perplacidamq; donum.

Ille patrocini iuris defendere multos

Vt solet: accipiet uos ira presidio.

Finis stul, Vestram ager ille libens causam: & trahitur omnē:

tifere na, Quin propriam dicit remq; agere inde suam.

uis.

NIHIL SINE CAUSA. OLPE.

De singularitate quorūdam nouorum fa- tuorum additio **Sebastiani Brant.**

Te nostram accepi uertisse Iacobe carinam:

Atq; illam larium nunc sapere eloquium:

Psal. lxxix. Gaudeo. Lolhardos quos prætermisimus olim:

xl. dist. qsq; Beguinascq; iuuat his nec abesse suas.

Cauēdum Est operę præcium non ignorare Begutas

est a begui Begardosq; suos: hipocritumq; genus.

nis de frig. Quos nimis arta prius complexa est cymba: liburnū

fraternita Nunc proprium: & laxis transra parabo foris.

ris p^o prin. Currite lolhardi, beguine, siue begutę,

glo. in cle. Currite begardi: spiritus ire iubet.

i. de re. do.

Vos hominem ex toto presenti in carne puratis
 Perfectum: & summū tangere posse gradum
 Vsq̄ adeo, ut nunq̄ deinceps mortale patrare
 Crimen: & ut nequeat proficere ulterius.
 Perfectus igitur tantis quoq̄, classis abacta
 Expectat comites: stultiuagosq̄ uiros.
 Currite nauis eat: fatuosq̄ sequamur euntes:
 Ne sine beguinis tanta caterua ruat.

s.iiii.

**Singula-
 ritas.**

Siglaris fer^o de
 part^o ē eā. Quis
 qs reb^o p̄teretū
 lib^o restrictius
 uti^o q̄ sese hnt
 mores eorū cū
 qbus uiuit: aut
 intēperans aut
 supstitiosus ē.
 Quisquis uero
 sic eis utitur: ut
 metas cōsuetu-
 dinis bonorū i-
 ter quos uersa
 tur excedat
 aut aliqd signi-
 ficat: aut flagi-
 tiosus est. In oī
 bus enī talibus
 nō usus rerum
 sed libido ī cul-
 pa est.

in cle. ad nr̄m
 de here.

Cernitis ut stulti totum mare & æquora complent:
 Nec modus aut numerus nauibus aq̄ uiris.
 Sæpe oculos hominũ morientũ clauditis: ante
 q̄ mortis tempus uel neclis hora uenit.
 Claudite præsentis perituræ lumina turbæ:
 Atq̄ operi nostro ponite quæso modum.
 Sit satis hunc fecisse prius uobis uel honorem
 q̄ non uulgari uos rate composui.
 Ne populus si uestra nolet mala crimina: forsan
 Non prauos modo, sed pellat ab orbe bonos.
 cle. i. de re. do. Nec uos de populo uultis, neq̄ plebe uideri:
 Nec cleri in sortem uos deus ipse uocat.
 Iccirco dignam uobis sedem ipse nequiu:
 Theuronica in nostra ponere naue prius.
 dic. cle. ad nostrum. Cum tum in patria Germana, & theutonico orbe
 Pullulet, & ulgeat uestra ea secta nimis.
 Protesta Collige attempo turbam dumtaxat iniquam:
 tio nihil di Este procul fratres, quos bona uita tenet.
 cere uoleñ Qui normam uiteq̄ modum, sancctitaq̄ patrum
 contra bo Seruatis: non uos ledere pergo bonos:
 nos aut ap Sed turbam indoctam: quæ cum nil discere possit:
 probatos. Nec uoluit: longam querit habere togam.
 ii. Theff. iiii Ne si uulgus erit: cogatur ferre laborem
 Vs dicere Artificum: & manibus querere forte cibum.
 possint id Inde est q̄ querunt tranquillam habuisse quietem:
 Eccf. li. de Atq̄ uacare graui posse labore tamen.
 cele. miss. Non is est animus, non mens, sint ut Magdalene
 cũ marthe Verum ut bufonem læna suum inueniat:
 c. nisi cum Ocia sectantur, torporem & desidiameq̄:
 pridem de Hinc hosti antiquo nequitie arma parant.
 renuu. Proinde sibi reputant, credunt quoq̄ cuncta licere
 dic. cle. ad Humano neq̄ sub uiuere & esse iugo:
 nostrum. Liberras (aiunt) ubi spiritus esse probatur:
 ii. Corit. iiii Spiritus at spirat, liberaiora licent.

Inde putant nulli capiti se subdere posse:
 Acephali cupiunt uiuere & esse palam.
 In grege cōueniunt: uiuunt sine rege locustę:
 Puniat ut nemo corrigat atq; nefas.
 Quinetiam interdum laico sua crimina fratres
 Confitentur: agunt alrerurūq; uices.
 Oscula mortali dicunt damnanda reatu:
 Officium carnis sed ueniāle ferunt.
 Hinc passim fratres per compita cuncta: sorores
 Querunt, solantur, concrepitantq; fores.
 Signaq; dant dygitis pulsantibus: atq; recepto
 Responso: admittit ianua queq; suum.
 Tum procul abiectis mantellis, atq; cucullis
 Lolhardi in rurpi ueste, breuiq; patent.
 Grandibus exuris sotularibus atq; cothurnis:
 Beguinę incedunt: calceolosq; mouent.
 Tunc opera incipiunt cōmunia. tunc labiorum
 Hos operit labor: & facta sororia agunt.
 Si qua casta soror uelit, atq; pudica uideri:
 Et que fraternos abnuat accubitus:
 Carpirur: & norme uiolatrix dicitur: extra
 Sit numerum: & careat funditus alloquio:
 Illi cōmunes neq; enim uenię ue, preces ue
 Subueniunt: urnam hec fregit, & urceolum.
 Quinetiam arguitur maiori crimine: pēnam
 Quo ferat, & subeat fratris ad arbitrium.
 Hunc ego puerum Lolhardum seu goliardum
 Dicam: qui uentri uiuit & umbilico.
 Nequitiam illorum carpunt mea carmina: sanctos
 Atq; bonos fratres carpere nemo uolet.
 Quos uel apostolicę sedis mandata probarunt:
 Vel quos cōmendat uita laborq; bonus.
 Ast quidam bullas producunt sepe, quibus sint
 Absq; opere: humanis delictisq; uacent:

xciii. disti.
 nulla.

puer. xxx.
 glo. xxv.
 dist. unum.
 glo. de of.
 ordi. past.
 glo. de fur
 c. ii. dic. cle
 ad nostrū.
 glo. in cle. i
 de reli. do.
 ptra. c. dif/
 finimus.
 xviii. q. ii.
 & c. perni/
 ciosam.
 Actū. x.
 Psalmo
 cxxxix.

cle. i. de ui.
 & ho. cle.
 Protesta.
 puer. xi:

Et quibus impune possint quecūq; patrare:

- C. de epis. Non bona: & a nullo uindice habere metum.
 & cle. deo Seq; pares faciunt monachis: Vesteq; sacratis
 amabiles. Virginibus: quibus est regula grata deo.
 Ezech. xiii Canonicos habitus, nomen, uestemq; pudicam
 Math. Vii Vsurpant: sed enim sub cute uulpis inest.
 Sic habitus simulant multi sanctosq; bonosq;
 Intus qui rapida tygre, luposq; scatent.
 Ouidius. Nomine diuorum subiere cubilia multi
 Casta: sed incesto mox rediere gradu.
 Iunenat in Quis rogo summe pater, ualer explicare: nefanda
 saty. ultra Crimina: que fiunt sub specie usq; bona:
 Sauroma, Liberius poterit nemoq; licentius: usq;
 ras. Fallere credentes q̄ genus hipocritum.
 Esaie. ix. In troitu Curios simulant: sed Clodius exit.
 Sub christi specie, demon inique lates.
 Mat. xxiii. Ve tibi ue maledicta cohors: que nomen inane
 i. Thi. iiii. Religionis habes: quod tua facta negant.
 puer. xx. Nempe opera effingis sathanq;: quibus esse probaris
 Ioh. Viii. Progenitus sathanq;: luciferiq; puer.
 Iohā. ii. iiii. Quisquis enī est genitus summo a genitore, deoq;
 & V. Hic mandata dei seruat, & efficiet.
 Ad coll. iiii Qui uero e terra genitus: terraq; sepultus
 Luce. Vi. Semper erit: que uis terrea sola placent.
 Iohan. iiii. Quem semel arripuit fatuorum claua: cucullus:
 ii. Petri. iiii. Mirraq;: uix ueterem deicit ille rogam.
 Apostro, Hic precor, exhortor, moneo, rogo, flagito cūctos
 pha ad Preuideant: linquunt qua statione ratem.
 philomu/ Nostri etenim portum querunt lynresq; phaseli:
 fum. Cedo libens: meritum docte Iacobe feres.
 Qui mea uertisti uulgaria plaustra, reuidi
 Illa ego: perlegi: sat placet atq; labor.
 Nota magis fuerat nobis inuentio nostra:
 Quo queq; excerpti dicra decora loco:

Iccirco ascripsi loca concordantia: lector
 Noscere quo valeat: singula quęq; cito,
 Qui tamen & ueniam dabit impressoribus oro:
 His quia festinum nil satis esse potest.
 Nempe manu propria semel atq; iterũ illa reuidi.
 Signaui: in uersa multa subinde manu:
 Sed tamen illoꝝ p̄ceptis labor: atra reliquit
 Plurima, quę nollem: quę mihi displiceant.
 Quę si forte uider lector bonus atq; peritus:
 Dat ueniam: erratum nec putet esse tuum.
 Criticus at si quis (cui suera calumniã cordi)
 Perleget: in sannas incidet ille: scio.
 Sufficiet sed enim doctis fecisse laborem
 Complacitum: stultis nil satis esse potest.
 Nec mihi principio mens subfuit, atq; uoluntas
 Scribere: uel stultis complacuisse uiris.
 Nec tibi propositum fuit: ut satis esse putarem
 Prudenti: & fatuo tam bona scripta uiro.
 Iccirco stultis linguam linquamus inanem:
 In cuius manibus uitaq; morsq; sedet.
 Singula qui carpunt, cupiunt doctiq; uideri:
 Nec quicq; norunt, sed sua sola placent:
 Ille ferus, multos agros depastus amēnos.
 Huncq; Ioseph patri surripuisse ferunt
 Hos operis nostri statui mihi sistere finem
 Omnia qui carpunt: cum nihil efficiant.
 Nil satis egregium, dignum, prestansq; bonumq;
 Quod cunctis possit (crede) placere uiris.
 Vicisti precibus (fateor) suauissime frater
 Me: tua quo uideam, carmina peruideam:
 Quod potui effeci: gaudet tuus ille magister
 Discipuli ingenium tam ualuisse sui.
 Perge bonis cęptis: rogat id tuus atq; Iohānes
 Olpigena: fausto fine, diuq; Vale.

q̄re Seba. Brãt
 cōcordantias
 huic operi ap-
 posuerit.

Parcendũ im-
 pressoribus.

Eccle. viii.

Eccle. xxxvii.

puer. x viii.
 Ecclesiast. x.

Psal. lxxix.

Ecclesi. xx.

Sapien. ix.

Iohan. xv.

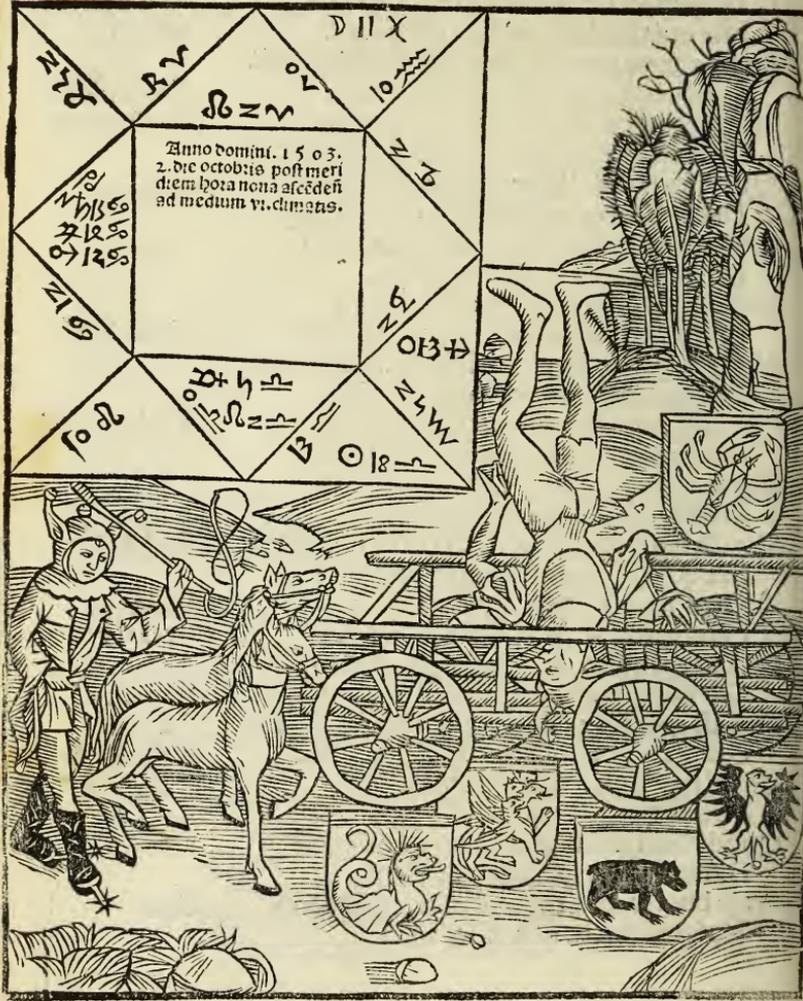
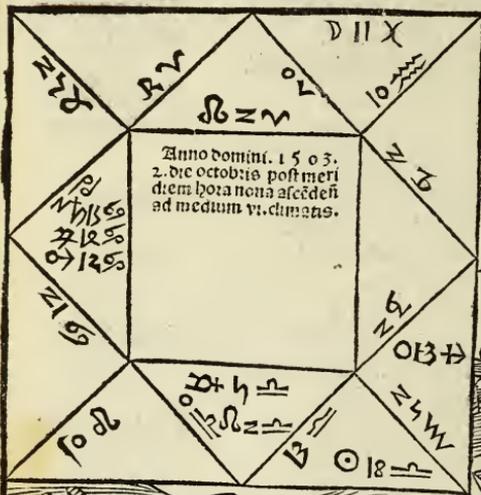
Ad Gala. i.

xl vii. di. q̄ ad.

cōclusio opis.

Olpe.

Folio
 De corrupto ordine viuendi pereuntibus
 Inuentio noua. Sebastiani Brant.

**q̄ inordinatio causa fuerit
destructionis om̄n rerum.**

Stultorum ingentes culpauimus hactenus ausus
 Et studia, et mores, interitusq; graues:
 Qui cymbas, lintres, parcas, stlataq; liburna
 Mersere, et gaulos, profumiasq; mari.
 Corbita non illos, horia, aut myaparo, phaselus
 Turari, aut celox: nec potuere rates.
 q̄ si sedulius causas fortasse pericli
 Scrutemur: laqueos interitusq; sui:
 Perspicimus cunctos sine lege atq; ordine, remos
 Traxisse: & uelis non posuisse modum
 Atq; ideo in Scyllá, Syrtes, breuia, atq; charybdim
 Vortice detruos: naufragiumq; pati.
 E quibus, in summa, repetendo ab origine stultos
 Inuenio cunctos hoc periisse modo:
 q̄ prætergressi legemq; modumq; uiamq;
 Quam deus & rerum dicitat ordo decens.
 Omnia que in celo, aut terris, uel in equore uiuunt:
 Ordine seruantur: stantq; uigentq; suo
 Quem si destruant: si uiuere in ordine cessent:
 Continuo intereunt, in nihilumq; ruunt.
 Ordine ni firmo starent elementa, perirent:
 Ordinem habet certum, tempus, & hora, sum.
 Ordo est nascendi: & uite certissimus ordo:
 Estq; suum mortis tempus, & ordo placens.
 Ordinis hæc uirtus: ut certa lege modoq;
 Cuncta gubernentur: subpedirata deo.
 Atq; ut quisq; minor, maiorem obseruet: & illi
 pareat: atq; libens iussa perita ferat.
Ordo angelice Hierarchie.
 Hunc primum instituit rerum pater atq; creator
 Ordine, dum posuit queq; creata bono.

Causa uni
 uersalis pe
 riculi.

Osee. Vi.

&. Viii.

Hier. xxxi.

Iob. xxx,

Viii.

Iudicū. V.

Ordinatioe

tua pseue,

rant dies.

Psa. cx Viii

Eccle. iiii.

i. ad corin.

xiiii. &. x V

Ad Ro. x.

De cels. ois

aia.

Ad Hebr̄. ii. Principio per eum dum condere cuncta parabat
 De pe. dist. ii. c. Spiritibus superis ordo modosq; datur.
 principium. Ipsi etiam inter se certa statione, chorisq;
 Iob. iiii. & x. V. Cęlicolę starent: maior is: ille minor.
 De pe. dist. ii. Mox sed in angelica sensit deus ipse ruinam
 hinc etiam. Natura: equalis dum cupit esse deo.
 De sum. tri. c. i. Sic bonus ille prius dęmon: mox ordine rupto
 Math. xx. V. Dum caput abiecit: trusus ad ima ruit.
 ii. Petri. ii.

Ordo humani generis.

Eccle. x. VII. At reparare uolens lapsum deus optimus illum
 Geñ. ii. Condidit humanum, constituitq; genus.
 De pe. dist. ii. Inq; uoluptatis paradysum deputat illud:
 primus homo Ordine dum certo uiueret, atq; modo:
 ii. Mach. ix. Ut caput agnoscens summum: p̄cepta sequędo
 i. Corint. x. V. Illius: ipse feris rex foret atq; caput
 P̄sal. VIII. Omnia subiiciens hois quoq; sub pede: saltem
 Ad Hebr̄. ii. Se quoq; subiectum nosceret esse deo.
 Gene. iii. Indoluit sed enim desertor transfuga dęmon:
 De pe. dist. ii. Inq; suum inuidit posse hoiem ire locum:
 princeps. Protinus ut caderet p̄thoplaustus ab ordine iusso
 dā. ii. Corin. xi. Suadet: ut excuteret frena iugumq; docet.
 De pe. dist. ii. a Sic heu prime parens: uix sex tua regna per horas
 xl. dist. quelibz. Integra seruabas: pulsus ab inde cito,
 & c. adam. Quoq; die primum factus: rebusq; creatis
 l. dist. in capite. P̄fectus: regis nomen habere sinis.
 Gene. iii. Utq; tuo panem quęras sudore: labori
 i. Co rint. xiiii. Subderis assiduo: perpetuoq; iugo.
 De pe. dist. ii. Causa fuit: recto quia cędis ab ordine: nec uis
 rursus. Subditus esse deo: spernis habere caput.
 Lucę. x. Sic factum: ut Sathanam cęlum retinere nequiuit:
 Ezech. x. VIII. Nec paradysus Adam: sed mox uterq; ruit.

Ordo regni uniuersalis.

Cumq; deus uidit celum, terrasq;, relicto
 Ordine pollutas: deseruisse modum:
 Ierarcham celi: terre & cecidisse monarcham:
 Seruasse & neutrum, tradira in arce, locum:
 Regna sibi soli deliberat orbis habenda:
 Regaliq; sua uelle tenere manu:
 Nec deinde Adamo: nec cuiq; postea, mundi
 Regia comisit scepra, uel imperium.
 Ceu belli dux: signa uidens sub milite forti
 Perdita: mox reparat: seruat & illa manu.

Usurpatio regnoꝝum.

At noua regna Cayn, cum posteritate maligna
 Usurpare sibi cogitat, atq; suis.
 De quibus ipse deus testatus: penitet inquit
 Me fecisse hoïem: perdere eumq; placet.
 Dum uiolant capitis legem: & seruare recusant
 Ordinem eum, statuit quem deus, atq; modum:
 Continuo cunctos hoïes, Neptunus in undis
 Mersit: & absorbens corpora cuncta rapit.
 Gentibus innumeris de milibus: unus in archa
 Octo animas Noe seruat ab interitu.
 Hunc deus ut uidit seruantem ex ordine iussa:
 Turatur: natos incolumescq; facit.
 Sed mox infelix Cham us, pudibunda reuelat
 Dum patris: infringit iura paterna nimis:
 Ordinem & egressus, meruit maledicier: isq;
 A patre in exilium migrat ab inde procul.
 Quo duce celipetę turrim struxere gigantes:
 Seq; putant fluuiis subtrahere atq; deo
 Quos dein linguarum confusio facta: probabat:
 Ordine corrupto non placuisse deo.

Aspꝛioꝝum monarchia.

Inno. in. c. licet
 ex suscepto de
 to. ix. do. alexã
 in. c. i. x. dif. &
 xcvi. dif. cum
 ad uerum.

Gene. iiii.
 Enoch ciuitas
 cõdita: & eius
 regnũ usurpa,
 tũ. de hoc Au
 gustin^o. li. xv.
 de ciui. dei.
 Gene. Vi.
 Iosephus. li. i.
 c. V.
 Gene. Vii.
 i. Petri. iiii.
 Ad Hebre. xi.
 Gene. Viii.
 Gene. ix.
 Gene. x. & xi.
 Iosephus. li. i.
 c. V.

Iustinus. li. i.
 Augustin⁹. li. x.
 viii. c. ii.
 Vsurpare dicitur q^o apponit manum rei nō subiecte sūte
 prāti. glo. pe. ii. q. i. multi.
 Augusti. li. iiii. c. vi. Ibi nō a belo s³ nino inchoet.
 Tul. V. tuscul. Aug. li. ii. c. xx.

Danielis. vii.
 Iusti. li. i.
 Orostus. li. i.
 Danielis. v.

Curcius. li. ii.
 Regnum uero uniuersale.
 Deutro. xvi.
 Ioseph⁹. li. iiii. c. iiii.
 Iudicum. ii.
 Psal. xc viii.
 xvii. di. c. por ro.
 i. Reg. viii.
 Ioseph⁹. li. vi. c. iiii.

Hinc & in Assyriis, Belo duce, prima tyranni
 Atq^{ue} monarchie sunt data principia:
 Vsurpata tamen: neq^{ue} enim sumpsit sua Belus
 Sceptra sibi, aut Ninus constituyente deo.
 Quo moriente: fuit terra corruptus inique
 Ordo: modum & legem liquit homo, atq^{ue} deum.
 Idola sculpebat: uaria quoq^{ue} imagine mundus
 Errabat: placuit nec modus ille deo.
 Sic quoq^{ue} mille, tricentenos: ter quinq^{ue} per annos
 Hoc regnum, excreuit: scepraq^{ue} lata tulit.
 Subq^{ue} iugum illius misit deus omnia regna
 Quę sine lege, datum deseruere modum
 Sed luxum sequitur: dumq^{ue} ordine Sardanapalus
 Neglecto uiuit: desit imperium.
 Id quoq^{ue}, ceu fuerat primum: sic solis ab ortu
 Proximus: finem regna leonis habent.

Huius enim euulsę sunt aq^{ue}. quādo relquit
 Et domini abiicit iussa, iugumq^{ue} dei:
 Transtulit arbaces occiso Sardanapalo
 Imperium in Medos, atq^{ue} orientis opes.

Medorum monarchia.

Sic urli incepit regnum, sceprum, atq^{ue} potestas
 Quę bis centum annis: sex deciesq^{ue} sterit.
 Terrarum interea: uerum regnum, & dirio omnis
 In manibus steterat solius usq^{ue} dei
 Qui patribus, moysi q^{ue} suo: sanctisq^{ue} prophetis:
 Iudicibusq^{ue}, suas iussit habere uices.
 Non, reges: sed tutores, iurisq^{ue} ministros:
 Atq^{ue} sacerdotes hos iubet esse suos.

Iudeorum regnum.

Qui licet israheli regem populo unxerit: & Saul
 Legerit: at modici rex fuit ille soli.
 Vniuersalem neq^{ue} enim hūc iubet esse monarcham

CXLV

Sola palestine his prædia parua dedit.

Quotiens reges illos quoq; mutat: acerbis
 Dum leges spernunt, afficit atq; plagis.
 Prætereo bisquinq; tribus: quæ caspia nunc gens
 Claustra colens: fregit nuper & illa fores.
 Ordo his uiuendi bene dum peruertitur: atq;
 Dum mandata sui deseruere dei:
 Regali primum se subduxere corone:
 Durius & grauius mox subiere iugum.
 Quin tracti in mædos, ubi seruiture molesta: &
 Perpetua: pecoris more modoq; iacent.
 Vixq; quadringentis, octoginta simul annis:
 Hoc regnum Iude, quattuor atq; stetit.

Regnum persarum.

Sicq; sub hoc urso regnum Babilonis adauctum:
 Persarumq; sua lege modoq; fuit.
 Ordo triplex oris sic creuit: & ordine terno
 Hoc steterant dentes carniphagæ usq; feræ.
 Sed Darium insignis uis, atq; potentia postq;
 Extulit: & fecit non sua regna sequi:
 Victus, & occisus: uitamq; & persica regna:
 Ordinis euerfor finit: & imperii.
 Ante hunc & Xerxes, dum militat ordine nullo:
 Fusus ab exigua, disperitq; manu:
 Quicq; adiit grauos fremebundi more leonis:
 Instar mox leporis fugerat attoniti:
 Et bis mille rates submersit in æquore: gentes
 Ordine dum caruit perdidit innumeras.

Alexandri monarchia.

Mox sed Alexander uictor, sic persica scepra
 Transtulit in grecos: Macedonumq; lares.
 Et par di erexit, duo bis diademata, in uno
 Corpore: eiq; alas, bis dedit esse duas:

t.i.

i. Paralip. ix.
 Ioseph⁹ li. Viii
 ca. iiii.
 Iosephus. li. xi.
 c. V.
 iiii. Reg. xii.
 Esaię. xiii.
 Iosephus. li. x.
 c. xi.
 Iosephus. li. x.
 c. x. de non in/
 genris. xiiii. di/
 cit annis

Babiloniorū
 Hiere. xxvii.
 Danielis. vii.

Darius
 Iosephus. li. xi.
 c. viii.
 Iusti. li. xi.
 Xerxes
 Herodo. li. vii
 Iuuenalis in fa
 tyra. omnibus
 in terris.
 Iustinus. li. ii.

i. Mach. i
 Danielis. vii.
 Iosephus. li. xi.
 c. viii.

Iusti. li. xii. Sed nimis excedens legem, dumq; ordine uiuit
 Ioseph⁹ li. Contempto: mortis pocula dira bibit.
 xii. c. i. Fertq; monarchiam dumtaxat quinq; per annos:
 Augu. li. In duodena sed hæc postea regna cadunt.
 xV. c. V. Sic tria regna quidem hæc, fraterna morte sacrata
 Cayn Principium & finem tunc habuere suum.
 Gen. ii. Nempe Cayn primum fraterno sanguine, regnū
 Sardana, Incepit: quod post migrat ad Assyrios.
 palus. Vltimus Assyrius per funera, Sardanapalus:
 Iusti. li. i. Imperio Mædo principia atra dedit.
 Cyrus Primus apud persas Cyrus: propriaq; parentans
 Herod. li. i. Cæde: dar horrendi principia Imperii.
 Darius Maximus & Darius, perfarum grandia regna
 Iusti. li. x. Transtulit in græcos morte sua indecori:
 in fi. Cognatis etenim a propriis, notisq; & amicis
 curci⁹ li. iiii. Cæsus: Alexandro tradidit imperium.
 Alexâder Græcus Alexander propria num morte ueneni
 magnus Cognata occubuit: interiitq; manu:
 Curcius Fraterno primi maduere sanguine muri:
 li. vlti. Sic urbs Roma suum, cæde habet, auspiciū.
 Romulus Deinde Monarchiam qui Cæsar uendicat: an non
 de quo lu- Cæde sua, tanti culminis auctor erat:
 canus. In fatis (superi auertant quod longius) atq; est:
 Iuli⁹ Cæsar (Principio ut finis par sit ubiq; suo)
 Suetoni⁹ q Romanorum rex ultimus, ipse suorum
 Vltim⁹ rex Funereas tandem perluet insidias.
 romanus.

Romanum imperium.

At medio, uaria fortuna/ tempore Roma
 Extulerat sese, principiumq; capit:
 Regibus in primis: dein consule: Cæsare demum
 Ordine & in summo creuit ad usq; deos.
 Fundamenta locans regno, sceptrisq; futuris:
 Atq; monarchiæ principia ampla sue.

Oui. i. fas.

CXLVI

Mox Romę regum diadema: decemq; uiratus
 Imperium extinctum est: spretus ut ordo fuit.
 Prębuerat primum speciemq; tyrannidis: ut fe
 In ueritum Cęsar fecerat imperium.
 Sic etenim ablata pardi ditrone, & achiua:
 Gręcorum Romam sceptrum, & habena uenit.
 Neq; monarchię cuncte licet ordine certo:
 Plurima sub sceptris regna habuere suis.
 Non tamen in roto dominatę prorinus orbe:
 Nec sua tam late fluxit ubiq; manus.

Regnum christi.

Donec uerbigena rursus sub principe christo:
 Iure suo, rediit machina tota deo.
 Qui cunctis regnis cessantibus, atq; monarchis:
 Ad solum christum regio scepra tulit.
 Totius estq; ad eum mundi reuoluta potestas:
 In celo & terris sunt data cuncta sibi.
 Sic quoq; cessarunt regna usurpata tyrannis:
 Cunctorum regum nam titulum ipse tulit
 Et merito: domini terra est: per eumq; gubernat
 Reges: atq; ad eum pertinet omne solum.
 Hinc sequitur: q; pręscripsit sibi nullus ubiq;
 Cum uitio, atq; mala, iura aliena, fide.
 Siue igitur prima penset ab origine regna:
 Illa sibi dederant principium absq; deo:
 Sic titulum, iustamq; fidem tenuisse nequibunt:
 Temporis excusat nec bene cursus eos.
 Siue a carnigero repetemns principe: christo
 Soli debentur regia scepra soli.
 Rege sub hoc potuit, regis nomen, titulum ue
 Nemo alius iusto: sumere principio.
 Nec nos commoueat Cęsar cum posteritate
 Qui regna & terras detinuerę diu.

t.ii.

lii. ff. de orig.
 iur.
 de hoc Paulus
 Orofius &
 Suetonius

xxx V. dist. ab
 exordio.
 Esaię. iiii. & V.
 Daniel. ii. ad fi.
 Math. x.
 Ad heb. ii.
 Sach. ix.
 p sal. lxxi.
 Math. xxii.
 Luce. i. & xxiiii
 psal. xxiiii.
 Prouer. viii.
 c. uigilanti. &
 c. fi. de pscript.
 Danie. iii.
 c. quis. xxi. dif.
 pb. p. l. cum he
 res. ff. de diuer.
 pscript.
 Adephe. V.
 i. pe. iii. in fi.
 xxi. dif. i nouo.
 xxiiii. q. i. loqf.
 l. cū querebaſ
 C. unde ui.

Luicia. C. de
 ac. poss.
 Inno. in c. bo
 ne. ii. de poss.
 pla. archi. in c.
 uolum^o. xvi.
 q. iiii.
 Esaie. xii.
 i. Corinth. x.
 Gen. ix. & xiiii
 xxiiii. q. i. quod
 cunq.
 xix. dist. c. ita
 dñs. c. ubi picu
 lu de elec. li. vi
 Ioh. xx.
 Math. xvi.
 xxii. dist. omnes
 xlv. dist. tria.
 xcvi. di. costã,
 rinus. de elec.
 fundamenta
 li. vi.
 in aut. ut deter
 fir nu. de. post
 prin.
 xxxv. dist. ab
 exordio.
 l. si unus. ff. de
 pact.
 in extrauagan.
 bonifa. viii.
 unã sanctam.

Usurpata etenim fuerant: possessa nephande
 Absq; bono titulo: legitimoq; modo.
 Sive ideo Augustum reperas: omnem uel Iuli
 Progeniem: aut flauos/ Anthonios ue pios.
 Hi Constantini magni usq; ad tempora: christi
 Regna: usu illicito pręripuere sibi.
 Christus nempe fuit solus rex uerus: eiq;
 Debetur mundi fabrica iure suo.
 Ipse futurorum faciens pontem: ipse sacerdos
 Ordine Melchisedech. pręgenitusq; deo.
 Quo fit, ut ad christum, cęli terręq; potestas:
 Perrineant soli, regnaq; cuncta sibi.
 Qui petro, atq; aliis sibi successoribus: illas
 Commisit totas, tempus in omne, uices.
 Quodcunq; in terris ait optime petre ligabis:
 Hoc etiam in cęlis uincola firma geret.
 Solueris & si quę nexu: nodum ue relaxes:
 Hec eadem in cęlo (crede) soluta manent.

Constantinus magnus.

Id Constantinus cognouerat induperator:
 Atq; bonam agnouit, constituitq; fidem:
 Dum capit a petri sibi successore coronam: &
 Imperium: regni tum redit ordo boni.
 Tum uero effectu christus regnare: caputq;
 Cunctorũ cepit esse hominum, atq; ducum:
 Tum cum principio, finis quadrabat: & alpha
 Omega coniunctum: lexq; modus rediit.
 Compertumq; fuit Christum caput esse: habitumq;
 Atq; actu gladium porrigere ancipitem.
 Sic ueri regesq; duces: quicunq; fuere
 Interea: a petro scepra tulere sua.
 q; si forte aliquis, petro sine, regna recepit:
 Ille usurpator, prędoq; furq; fuit.

CXLVII

Non etenim intravit ad ouile per hostia uera:

Ordine sed foedo: more modoq; lupi.

Sic iam mille quidem, quingentenosq; per annos

Romana hoc steterant ordine scepra modo:

Rex sit ut inferior pape: simul & fateatur

Esse hunc cunctorum spirituale caput:

Atq; ab eo imperium capiatur: iuretq; fidelem

Tutorem Petri se fore, & ecclesie.

Vngitur iccirco: datur & gladius sibi, ab ipso

Pontifice: ut prauos cedat: ametq; bonos.

Hec sunt illa, deus que fecit, lumina bina

Magna: quibus mundum lustret & irradiet.

Maius quippe diem, ceu lampas solis, obambit:

Atq; animam inflammat lumine: resq; sacras.

Quodq; minus, noctem illustrat: terrena gubernat

Corpora: & a magno lumine lumen habet.

Hic ordo rerum est: modus hic: lex summa tonantis:

Maiori, inferior subsit ubiq; suo.

Quiq; potestati seu contrahit: siue resistit:

Displicet huic summus quem dedit ordo deus.

Romana monarchia.

Vir desiderii, Daniel sanctissimus olim

Cuncta hec preuidit: postq; futura canit:

Quando leam primum: mox ursum dentibus aris:

Deinde etiam pardum, regna priora, notat.

Que tamen exiguo durarunt tempore: namq; his

Ordo fuit nullus: lex neq; cura dei.

Bestia quarta igitur mirabilis, horrida, fortis,

Visa est: cuncta uorans, comminuensq; nimis:

Dissimilis reliquisq; feris: cui ferreus oris

Rictus erat: pedibus cuncta animata terens.

Cornua magna decem capitibus: cornuq; minutum

E medio illorum prodiit horridulum.

xxiii. q. V. non

solum

de pui. ex ore

c. nouir. de iu.

Iohan. x.

Host. p. Inno.

in. c. q. super.

de uoro.

c. solite de ma.

& obe.

x. di. suscipit.

de elec. uenera

bilem

cle. i. de iu. iu.

lxiii. di. ribi

de sa. unc. c. i

Gene. i.

dic. c. solite

i. Corinth. Vi.

hanc conclusi.

phat. tho. in

tract. de rege

& regno. c. xv

de ma. & obe.

cum inferior

xcvi. di. duo

Ad Roma. xiii.

Danie. Vii.

quarta bestia.

Folio

Idq; oculos habuit turpes: contraq; tonantem
Verba loquebatur grandia: dira nimis.
Hęc fera, Romanum regnum signabat aperte:
Atq; monarchiam, Cęsareumq; iugum:
Quod maris occidui posuit prope littora sedem:
Angulum & Europe continet exiguum.

decem re,
gna Impe,
rii.

Id quoq; successu diuisum temporis: ex se
Regna decem fecit: particulasq; decem.
Sic capiti abstraxit sua subdita membra, fidemq;
Quilibet: & dominum spreuit habere suum.
Ille armis: hic ut sese prescripsit & alter:
Hunc papa exemit prorsus ab imperio.

Anace,
phaleosis
Imperii.

Cernimus hoc pacto nullam sub Cęsare terram
Stare diu: paret rex quia nullus ei:
Atq; instar regum: populisq; urbescq; fideles
Imperio quondam: libera abire student.
Nemo magis curat regni defendere honorem:
Sed priuata magis commoda cuiq; placent.
Acephalos sine fine uides: pedibusq; leuatis
In cęlum: supra perplacet ire caput.

glo. i. c. nul
lus plibus
in fi. de re.
iu. li. Vi.

Ordine peruerso currus preçedit: equisq;
Postpositi, extremo substituere loco.
Proinde leuem uoluit, agitaraq; Germania cancerũ
More meant canceri multa agitata retro.

Figura celi. M. CCCC. iii.

Credite Germani mox tempora plena periclis
Ventura: & magnis cuncta replenda malis.
Heu quantum uereor ne nos fata impia tangant
Et sceptrum a nobis imperiumq; trahant.

Cõitinctio
riũ supio
rum plane
rarum.

Aspicite hanc cęli quã cernitis (oro) figuram:
Se cancro iungunt sydera scua nimis:
Saturnum, Martem atq; Iouem: uariabile signum
Coniungens canceri, friger & humet aquis:

Indicat atq; senes/iuuenesq; & Martia corda:

Et clerum/instabili mobilitate frui.

Quæq; agere incipient: quicquid placet:ocius illud

Proreper Cancrî more/modoq; retro.

Inde graues clades:patrię & cõmunis Erynnis

Et mala prouenient:dii prohibete minas.

Multa quidem nobis astra,& fera fata minantur:

Cogitat at nullus tam prope adesse diem.

Tempus erit:sceptrum a nobis tollerur,& ibit

Longius:ah saltem theutona terra dole.

Quis mihi,quis lachrymas dabit: ut deslere ruinam

Cõmunem possim:uel genere interitum:

Constantinopolitanũ Imperium.

Postea q̄ Romam ueterem,pîus ille reliquit

Et Constantinus Thracia regna nouat:

Pontifices medio tulit inclyta Roma beatos:

Intereaq; horum paruit imperio.

At Constantinus firmat sua regna:duobus

Circum sepra fretis,bosphoreosq; mari.

Atq; arcem Europę posuit fortemq; bonamq;

Et uallum,lybię contra,Asięq; minas:

Nomine de proprio uocat hanc: Byzantia quondã.

Vrbs quę dicta fuit: clara potensq; nimis.

Gręcorum retinens sceptrum per tempora multa:

Hinc quoq; ad occiduum prospicit imperium.

Sed cum pontifici summo parere recusat:

Tollitur a gręca gente corona uetus.

At neq; sic legem ecclesię,seruare modum ue

Curat:& iccirco funditus interriit.

Nam sua dum capiti subducere colla putabat:

Brachia,colla,manus,perdidit atq; pedes.

Hãc Scythica nuper ueniens Othomãnus ab arcto

Insiidiis cepit:subdidit atq; dolis.

Constanti
nopolisca
put Thra-
cię.

Causa qua
re imperiũ
translatũ.

Comperit & tandem græcus, quid ab ordine proficit
 Cedere: uel proprium nolle tenere caput:
 Perdidicitq; graui fortuna, acriq; periclo:
 Quo deus acephalos puniat exitio.

Translatio imperii.

Carol ⁹ ma gnus Ger/ man ⁹ ex In gelnheym nat ⁹ nõ lõ ge a magi ciaco.	Translatio imperio a græcis: Germana repente Natio suscepit regia scepra, & opus. Germanus quia nam, nostro quoq; natus in orbe Carolus: & uero semine theuton erat. Nempe orientalis francus fuit: unde recepit Francia gallorum, quod modo nomen habet.
Diuturni/ tas Germa norum Regum	Germani sic nos annis prope septingentis: Scepra sacra, & uittas gessimus imperii. Quo liquido patet. in terris q; secula tanta Nulla monarchie gens tulit imperium. Nam Babel, Assyrius, Chaldeus, Parthus, Achæus Vltro citro instabili regna tulere loco.
Romanus Impator	At nos Romanum nomenq; urbemq; sacratam Continuo in nostro reximus imperio. Quodq; magis dignum est. reliqui quia iure paterno Heredisq; loco regna habuere sua.
Electores Imperii Quare me lior electo Regis q̄ successio.	At rex Romanus, legitur per uota tirorum Integra prestantum, nobiliumq; ducum: Eligit hunc nullus qui non sit cesare dignus: Et qui non sceprum iure suo ipse ferat. Tradit ⁹ hic modus est, ordo quoq; Cesare Othone Quo regnum melius constet & imperium.
Quorum noia habē tur p glo. i c. ad apli, ce de re. iu. li. Vi.	Sepe etenim ignauus uel iners, uel inutilis excors Nascitur: at legitur, frugj homo & eximius. Sex ita principibus legitur Rex: atq; Bohemus Rex paribus uotis sepe uocatus adest. Carolus his quartus dedit electoribus, amplum Rheni uectigal, grandia dona satis.

CXLIX

Centum mille quidem nūmos capit inde quot annis

Quisq; horum auratos: rex habet inde parum.

Vnde etiam Imperium defendere iure tenentur

Consilio, atq; armis, corpore, presidio:

Et merito: imperii penes hos substantia maior

Nam resider: ad eos cōmoda tota fluunt:

Imperium sed eger: uix nunc Aquila illa decora

Pennigera est: rapiunt uiscera cuncta ferē.

O miser actū: cui non tam dura fuit mors:

Quā lacer a canibus q̄ foret ille suis.

Horum consilio Rex singula sacra peregit

Semper: & illorum res stetit arbitrio.

Cumq; illis tractat cōmitia: cuncta reuoluens:

Quod sacro in primis imminet imperio.

Sed quā pregnātes Germania nostra dietas

Semper habet: binas una retenta parit.

Queq; fuit pridem noua: iamq; puerpera: prolem

Parturit: hęc eadem mox quoq; mater erit,

Dumq; diu trahimus conuentus conciliādo:

Nil reliqui: ni q̄ comparuisse sat est.

Quicūq; huc ueniunt: quę sit conclusio, tandem

Scire perunt: alio fertur abacta dies.

Inde etiam insultat nobis gens quęq; dietas

Germanas grauidas: & sine fine uocans.

Causa pater: q̄ si uerbis effariē ausim:

Principibus nostris nam mora longa placet.

Queris aquas in aquis improuide Tanrale: sed nos

Consilio ex uno plurima inire iuuat.

Verum ait historicus (quisquis fuit ille) priusq̄

Incipias factum: consule: deinde age opus.

Is non consilium persuaserat esse perhenne:

Sed quo consiliis perficiatur opus.

Hoc Fabius quintus, dictator, fecerat: is qui

Tardus erat: sed non sic quoq; deses erat.

Carolus

q̄rt^o theo,

lonia rhe,

ni electori

bus distri,

buit.

Oul.ii.me.

de p̄mitiis

germaōrū

Enea sil,

uius i epi.

Tanralus.

Salusti^o in

cathel.

Q.Fabius

Seneca Nec nos aut præceptum factum laudamus: & expertum
 Consilium: iuge nec consilium usque placet:
 Scis quid forte uelim: medium tenuere beati.
 Qui post consilium: facta iniere ramentum:
 At nos, ah miseri ingenio, meritoque gemendi
 Germani: longas querimus usque moras.
 Et nihil aut facimus: aut precipitanter aguntur
 Res nostre: nec adest ullius ordo modi.

Thurci irruptio.

Dum nos consulimus: Thurci sua littora græca
 Post haber: Illyricos, Pannoniasque rapit.
 Quisque Istrum prius obtinuit: mox littora adibi
 Rheni: & Germanis inferet exitium.

Socordia Inde alio (timor est) regni traducere sceptrum
 xpianorum Cernemus: nostrum & deficere imperium.
 & torpor. Tradimus interea tam fortia corpora uino:
 Et iuuat ignaue uiuere luxurie:

Noxius obiectus ludus: iacta alea pernix.

Senio displicuit: unio seua cadet.

Dii melius: uates utinam sim falsus: at illud

Fata canunt: monstrant tempora, & astra docent.

Nec mirum nobis si cancer forte minetur:

Iam nuper Cancris cepimus ire uiam.

Germano Germanos uero genitos de germine, quondam
 rum origo Ac uere fratres, fama fuisse canit.

glo. xxiiii. Nulla sed o superi est hodie concordia nostris
 distin. ca. i. Germanis: nec pax: lex nec amicitie:

Strabo. Sed cuncti inter se grassantur more leonum:
 Raptorisque student uiuere more lupi.

Intestina Heu quantum uereor bella horrida, bella nephanda:

germano, Intestina simul surgere, & ire procul.

rum bella. Nam rhenum (merus est) undandum sanguine multo:
 Neue Istri fontes, stagna cruoris agant:

Dii superi, talem Germano auertite pestem:
 Prælia pellaris Theutonicæq; solo.
 Longius in Thurcos, Arabesq; & Achaica regna
 Hæc bellona ferox pulsa, & abacta ruat.
 Regna etenim diuisa cadunt: aditus datur hosti
 Perfacilis. dispar uertit aratra iugum.

Conclusio vvozmaciensis.

Sed quid nostra queror tam psp̄era sæcula: quæ nũc:
 Vnanimes regi constituere duces:
 Qui stabili imperium: & concordia pace ligarunt:
 Reddere iudicium, iusticiamq; parant.
 Foelix Vågionũ locus, urbs faustissima Rheni:
 Conclusum hoc tandem q̄penes, extat opus:
 Per quod fama uetus aboleretur, & incipiunt nunc
 Ordine, Germanæ res, coalere bono.
 Iudicium deinceps inopi datur, atq; pupillis:
 Iusq; ministratur pauperi: & indigene.
 Præsertim cum tam iustus, doctusq; modestus
 Præsideat princeps: iudiciumq; regat:
 Qui iunior fuerit quis çrate: latinus
 Attamen: humanus: moribus atq; comis:
 Illi, maturus, uenerabilis atq; senatus
 Assidet: & prudens, iusta, senumq; cohors:
 Turbaq; tam celebris: q̄ totus colligere orbis:
 Inq; unum posset uix statuisse locum:
 Rostra puras Romæ: seu uicum Martis Athens:
 Seu parlamentum Gallia quale colit.
 Iudicio hoc, leges & plçbiscita uigebunt:
 Atq; mali mores frena seuera ferent:
 Quin & libertas Germani nominis: ampla
 Famaq; durabit perpetuanda diu.
 Inde etiam fidei sequitur tutela sacrate:
Christicolæq; aderit præsidium ecclesie.

Math. xii.
 Luce. ix.
 Salustius.

Palinodia
 Cómēdat
 p̄ncipũ &
 ciuitatum
 iperũ obe
 dientia.

Iacobi
 Marchio,
 nis baden
 Iudicis cõ
 sistorianę
 camerę cõ
 mēdatio.

Folio

Hinc propelluntur Thurci: atq; iniuria quæuis:
 Sæua coherentur crimina: uisq; silet.
 Inde parens speret pueris conuiuere lætus:
 Hærebit coniunx coniugis inq; sinu.
 Agros quisq; suos, reparareq; prædia, sacro hoc
 Iudicio Camere: iusticiaq; potest.
 Omnibus hinc terris pax: & tranquilla parantur
 Ocia: seruantur sceptraq; & imperium.

ad diuum Hæc fortuna quidem tibi enim tibi Maxmiliane
 Maximili, Desuper a summo uenit, adestq; deo:
 ant regem q̄ tam deuotos, claros uirtute, benignos,
 apostro, Præstantesq; duces nactus es imperii:
 pha. Consensu parili qui regni extollere honorem:
 Iurandoq; uolunt iure, subesse tibi:
 Quis non tam sancto, tam iusto, tamq; beato
 Proposito faueat: pareat atq; libens?
 Certe aiã & corpus decet his impendere rebus
 Que, pro iusticia sunt bene cepta, sacra.
 Det modo foelicem finem, optatūq; probatis
 Auspiciis: iusto principioq; deus.

Ad prin, Utq; palam uobis loquar: illustrissima turba:
 cipes elec, Conscripti patres principis: atq; duces:
 tores. Tempora uestra deus foelici sydere obumbrat:
 Irradiant uestrum fata benigna diem:
 q̄ tam preclaro: iustoq; pioq; subesse
 Vos decuit Regi: magnanimoq; uiro:
 Consilio uestro regnum tutabitur ille:
 Et uestro, extendet scepra sua auxilio.
 Ille gubernator: uos remi, atq; anchora nauis:
 Præsidio uestro, portus & aura tenit.

Ad ciuita Vos quoq; Germanę gentes: populiq; potentes:
 res germa Imperii uobis sit rogo cura frequens.
 nię exhor Astra licet nobis contraria multa minentur:
 tatio. Dira simul: quibus sydera sæua micent:

Sydera uincemus: maneamus in ordine saltem:

Et capiti subsint, membra minora, suo.

Parua licet nobis sit copia: uincere gentes

Possumus oigenas: assit ut ordo tamen:

Est aliquid modico, bene uiuere posse paratu:

Re quoq; de tenui posse leuare domum.

Sæpe uides modicas ex ordine pauperis ædes

Splendere: & nitidis crescere ubiq; modis.

Rursus cernis item sæpe alta palatia regum

Diruta: & e summo prorsus abacta loco:

In cineremq; suum uersa & disiecta, reguntur

Ordine dum nullo: dum sine lege meant.

Ordo est qui cunctas res crescere cogit in horas:

Ordo est qui paruos tollit in astra lares.

Horror adest: errorq; frequens: ubi deficit ordo:

Ordine peruerso: nil placet usq; deo.

Theutones ad uestram iccirco: patriq; salutem

Kespi cite: & regis suscipite imperium.

Sic etenim terre, res, oppida uestra, domusq;

Tuta sub incolumi stant satis imperio.

Nec uos perturbent, moueant ue indicta tributa:

Quæ leuia, & facili sunt soluenda modo.

Felix pars, quora sit, seu porcio quæq; seorsum:

Conseruet totum, quæ retinetq; suum.

Ille obulus bonus est, faustoq; exponitur usu:

Qui libram domino seruat ab interitu.

Nec primum hoc uobis indicitur: antea multæ

Soluerunt gentes, & populi armigeri.

Regibus/Assyrii semper soluere tributum:

Sub dominis Babylon maxima censa fuit.

Indis dum uoluit certare Semyramis: ante

Exegit: domuit sicq; orientis opes:

Persis longimanis Artaxerxesq; tributa

Impofuit: dictus non minus ille pius:

Ordo oim
rerum cõ,
seruator.

Iob. x.

q̄ oportu,
na sit ipe,
rio q̄drien
nis institu
ta cõtribu
tio.]

qui prima
tributa sol
uerint re,
gibus.
Herodo⁹
li. ul.

Folio

- Quin & seruator patrię pacifq; et amari
 A cuncto populo non minus emeruit.
Curcius Macedonesq; prius q̄ gręcia uicta, Philippo:
 Deinde & Alexandro contribuere suo.
Lucę. ii. Exiit edicrumq; a Cęfare: mundus ut omnis
 Per capita hunc censum solueret imperio.
 Quis uel apud Gallos (qui libertate fruuntur
 Franca) non censum pendere semper habet:
 Adde uel hispanos: uel totum protinus orbem:
 Italian, & calabros, Sarmaticosq; lares:
 Quos metus, atq; timor, regumq; potētia, adigit
 Soluere compulsos: magna tributa nimis.
 At nos liberius, nostra quoq; sponte, uolentes:
 Rem simul in nostram: soluimus exiguum.
 Id quod nec census dici poterit, ue tributum.
 Libera sed porius munera p̄sidii:
 Nec minor inde manet libertas p̄sca, decusq;
 Quo semper fretus theutonus orbis erat.
 Sed nos imperii rebus succurrimus: ut nos
 Tutari imperium protegere atq; queat.
 Credatur nec enī parsum mihi, solui ego pensum:
 Perq; libens, dudum: nec re habere uelim:
 Publica quo impediam tam sancta negocia regi:
 Vnde salus patrię pendet, & imperii.
peroratio Theutona terra igitur capiti patienter obedi:
 Mandatis pare: & fer sacra iussa libens.
 Sic tua stare diu poterunt foelitra sceptrra:
 Sic uirtute tua uincere cuncta potes.
leui. xxvi q̄ si uerba dei contemnis: subiicieris
 Qui tete oderunt: hisq; tributa dabis.
Luce. xx. Cęsaris ille iubet que sunt: dare Cęsari: & ipsi
Marci. xii. Soluere deinde deo: sunt bona si qua des.
 Ordine sic currus noster procedet opi mo:
 Temonemq; trahent ordine rursus equi:

Sic quoq; uertemus cancri tam mobile signum:
 Ut cauda obtorta scorpio proueniat:
 Iupiter aspiciet uultu nos forte sereno:
 Firmior Alcocothen Mars quoq; noster erit.

Oul. x V.
 metha.

Sic breuiter stultos transcurrimus: ordine rupto:
 Qui fuerat regni magna ruina sui:
 Dumq; modum & normam bene uiuēdi atq; beate
 Peruertunt: patriam, regna, perdiderant:
 Vale inclyte lector.

Epigrāma Thome beccadelli Cymbri

adolescētuli primārii & impuberis ad D. Sebastianū
 Brant: utriusq; iuris doctorem: poetā Argutissimū.
 Argentinesē.

Aufescit merito foelix Germania fama:

Iam poterit laudes scribere docta suas:

Cedere iam poterit, poterit quoq; tradere palmam

Aufonia: & cędet gręcia magna sibi.

Istic iura nitent: astręaq; uirgo gubernat:

Cęlitagisq; parent sydera quęq; uiris.

Pythagore hi celebrant: hi doctri dogma Platonis

Hic reperis uires o medicina tuas:

Hic quoq; & Aonio reuocantur uertice musę:

Et multis capiti est delia laurus honos:

Vnum sed uoluitans extollit fama poetam

Pegaseo merisit qui bene fonte caput

Quem leges nec iura latent: sic iura nitere

Carminibus poterunt, pieris q; modis:

O patrię columen, nostrę quoq; gloria gentis

Brante: tuę uates firma columna domus.

Italicas nunq; uenisti miror ad oras:

Iura tamen calles: Aoniumq; melos.

Thomas
 Beccadel,
 lus. Bono
 nie studēs

Folio

**Eiusdē Thome ad Johānem
Bergmanum de Olpe.**

Ad Ioh.
Olpe.

O cui posteritas nunq̄ debere negabit
Olpe: hoīm qui non scripta perire sinis
Imprimē conspicuē diuina poemata fame
Branti: diuina hęc condere mente solet.

Finis Stultifere nauis.

Finis Narragonicę nauis per Sebastianum Brant
uulgari sermone theutonico quodā fabricatę: atq̄
tampridem per Iacobum locher cognomēto philo/
musum in latinum traductę: perq̄ p̄tractū Sebastia/
num Brant denuo reuisę: aptissimisq̄ concordantiis
& suppletionibus exornate: Et noua quadā exacta
q̄ emendatione elimate: Atq̄ supadditis quibusdā
nouis admirādisq̄ fatuorum generibus supplerę: in
laudatissima urbe Parisiensi: nup̄ opera & p̄motiōe
Gofridi de marnes. Anno salutis nostre. M. CCCC.
XC. Viil. die. Viil. Martii.

Index libri

Registrum Stultifere nauis.

Stultifera nauis Folio	I
Epigramma Iacobi locher ad lectorem	I
Epistola Iacobi locher ad Sebastianū Brant	I
Carmen eiusdem ad Sebastianum Brant	iii
Saphicon Iacobi locher excusantis ingenii sui par- uitatem. Folio	iiii
Epigramma in narragonicam Iacobi locher ad le- ctores. Folio	V
Idem per psalmistam ad narragoniam. Folio	V
Ad Iohannē Bergmanū de Olpe decatostichon Iacobi locher folio	V
Ad Iacobum locher subeundę perfectionis narra- gonicę e barbaria in latiale solum exhorratio Se- bastiani Brant.	Vi
In narragonicā pfectionē celestima S.Brant	Vi
Prologus Iacobi locher in narragoniam	Vii
Hecatostichon in proliudium auctoris & libelli nar- ragonici.	Viii
Argumentum in narragoniam	X
Incipiunt fatui.	
De inutilibus libris folio	x & xi
De bonis consiliis	xi & xii
De auaritia & prodigalitate	xii & xiii
De nouis ritibus	xiii & xiiii
De antiquis fatuis	xiiii & xv
De doctrina filiorum	xv & xvi
De delatoribus & litigiosis	xvii & xviii
Non sequi bona consilia	xviii & xix
De incompositis moribus	xix & xx

Index libri

De lesione amicitie Folio	xx & xxi
de contemptu scripturarum	xxi & xxii
de improudis fatuis folio	xxii & xxiii
de amore uenereo	xxiii & xxiiii
De peccatibus sup misericordiã dei	xxiiii & xxv
de fatuis edificandi incoeptibus	xxv & xxvi
de poratoribus & edacibus	xxvi & xxvii
de inutilibus diuitiis Folio	xxvii & xxviii
De obsequio duorũ dominorũ	xxviii & xxix
de nimia garrulitate Folio	xxix & xxx
Inuenire rē alienã & nõ reddere	xxx & xxxi
de eo q̄ i alios aduertit & mer peccat	xxxi & xxxii
De contione sapientie	xxxii & xxxiii
lacratio & confidentia fortunę	xxxiii & xxxiiii
de nimia curiositate mortaliũ	xxxiiii & xxxv
Mutuũ accipere	xxxv & xxxvi
de inutilib⁹ uotis & petitionib⁹	xxxvi & xxxvii
De inutili studio Folio	xxxvii & xxxviii
Temere loquentes cõtra deũ	xxxviii & xxxix
Qui alios iudicat Folio	xxxix & xl
De pluralitate beneficiorum	xl & xli
de eo q̄ q̄rit exceptiões ad emẽdandũ se	xli & xlii
de custodia mulierum	xlii & xliii
De adulterio Folio	xliii & xliiii
Semper fatuus	xliiii & xlv
De iracundiã ex leui causa	xlv & xlvi
de fortunę mutabilitate	xlvi & xlvii
De egrotante inobediẽte	xlvii & xlviii
de nimium apertis consultationibus:	xlviii & xlix
Fatuorũ dãno sapiẽtes nos fieri cõuenit	xlix & l

Index libri

Nil curare detractones hoim folio	1. et li.
De subsannatoribus & calumniatoribus	li. et liii.
Contemptus eternorum gaudiorum	liii. et liiii.
Tumultus & cofabulatio in ecclesia	liiii. et lvi.
De proteruo ac spontaneo periculo	liiii. et lvi.
De uia foelicitatis & futura pctōꝝ pena	lvi. et lvi.
Prana maiorum exempla	lvi. et lvii.
De uoluptate corporali	lvii. et lviii.
Archana esse recondenda	lviii. et lix.
Vxorem ducere propter opes	lix. et lx.
De liuore & inuidia	lx. et lxi.
De impatientia correctionis	lxi. et lxii.
de fatuis medicis & empericis	lxii. & lxiii.
de secularis potentie exitu	lxiii. & lxiiii.
De predestinatione	lxiiii. & lxv.
de obliuione sui ipsius	lxv. & lxvi.
de uitio ingrati tudinis	lxvi. & lxvii.
Sui ipsius complacentia	lxvii. & lxviii.
De choreis & salrationibus	lxviii. & lxix.
de nocturnis oculatoribus	lxix. & lxx.
de mendicis & eorum uanitatibus	lxx. & lxxi.
De iracundis mulieribus	lxxi. & lxxii.
De potentia fatuitatis	lxxiii. & lxxiiii.
de cura astrologie	lxxiiii. & lxxv.
de geographica regionū inqstione	lxxv. & lxxvi.
de eo qui non uult esse fatuus	lxxvi. & lxxvii.
de non intelligentibus ludos	lxxvii. & lxxviii.
Malefacere & non expectare	lxxviii. & lxxix.
De improuidentia futuri	lxxix. & lxxx.
De litigantibus in iudicio	lxxx. & lxxxi.

Index libri

de obscenis fatuis	lxxxxi & lxxxii
de status spiritualis abufu	lxxxii & lxxxiii
de inani fastu & iacrantia	lxxxiii & lxxxiiii
de luforibus	lxxxiiii & lxxxv
de fuppreffis fatuis	lxxxv & lxxxvi
De militibus & fcribis	lxxxvi & lxxxvii
de ftulta nūciorū legatione	lxxxvii & lxxxviii
de cellariis & cocis	lxxxviii & lxxxix
de ruficorum arrogantia	lxxxix & xc
de paupertatis contemptu	xc. et xci.
Non perfeuerare in bono	xcii. et xciii.
De neglectu mortis	xciii. et xciiii.
Contemptus in deum folio	xcv. et xcvi.
De blafphemiis in christum	xcvi. et xcvii.
de plaga & indignatione	xcvii. et xcviii.
de fatua permutatione	xcviii & xcix
Honorare parentes folio	xcix & c
de cauillatione sacerdotum in choro	c. & ci
Superbię ostentatio folio	d & dii
de ufurariis & foeneratoribus	ciii
de uana fpe futurę fuffeffionis	ciiii
Non obferuare dies feftos	cV
Largiri & penitere folio	cvi
de accidie uitio folio	cvi
de externis & infidelibus fatuis	cviii
de fidei catholicę & imperii inclinatione	cix
de affentatoribus & parafytis	cxii & cxiii
de delatoribus & obloquutorib ⁹	cxiii & cxiiii
de falfariis & fraudulenra	cxiiii & cxv
de antichrifto folio	cxv & cxvi

Index libri.

Veritatem obticere folio	'cxvii. et cxviii.
Retractio a bono folio	cxviii. et cxxix.
Omissio bonorum operum	cxxix. et cxx.
De premio sapientie folio	cxx. et cxxi.
Neglectus infortunii folio	cxxi. et cxxii.
Detractio bonorum folio	cxxii. et cxxiii.
De imoderata mensur turpitudine	cxxiii. et cxxiiii.
De laruatris fatuis folio	cxxv.
Viri prudentis descriptio	cxxvii.
In comendationem philosophie	cxxviii.
Concertatio uirtutis cum uoluptate	cxxix.
Enigrama ad lectorem folio	cxxix.
Obsecratio uoluptatis criminantis uirtutem	cxxx.
Responsio uirtutis carmine elegiaco	cxxxii.
Latina nauis seu barca socialis	cxxxiiii.
Excusatio Iacobi Locher philomusi	cxxxiiii.
Socialis nauis mechanicorum	cxxxvi.
De Nicolao Renner Argen.	cxxxvii.
Epistola Iacobi Locher philomusi ad humanissimum fautorem suum, D. Iohannem B. de Olpe.	cxxxvii.
Ad numeros suos ut Iohannem Bergman festine Adeant. folio	cxxxix.
De singularitate quorundam nouorum fatuorum Additio Sebastiani Brant.	cxxxix.

Noua inuentio. S. Brant.

De corrupto ordine uiuendi pereuntibus	cxlii.
quod inordinatio causa fuerit destructionis omnium rerum folio	cxliii.
Ordo angelice Ierarchie	cxliiii.

Index libri.

Ordo humani generis	folio	cxliii.
Ordo regni uniuersalis		cxliiii.
Vsurpatio regnorum		cxliiii.
Affyriorum monarchia		cxliiii.
Medorum monarchia		cxliiii.
Iudeorum regnum		cxliiii.
Regnum persarum		cxlv.
Alexandri monarchia		cxlv.
Romanum imperium		cxlv.
Regnum christi		cxlvi.
Constantinus magnus		cxlvi.
Romana monarchia		cxlvii.
Figura coeli M. CCCCIII.	folio	cxlvii.
Constantinopolitanum imperium		cxlviii.
Translatio imperii		cxlviii.
Thurei irruptio		cxlix.
Conclusio VVormatiens.		cxlix.
Epigramma Thome beccadelli Cymbrici adolescentuli		clii.
Primarii studentis Bononiensis ad S. Brant		clii.
Eiusdem Thome ad Ioh. Bergmanum de Olpe		clii.
Eiusdem stultiferae Navis	folio	clii.

FINIS.

Fatuus mundanus.

Dum me cura tenet sublimia forte petendi:

Et uigil expecto det mihi digna labor:

Destituit fortuna pedem, nixum q̄ fefellit:

Nec potuit lapsus pes retinere gradum.

Et qui prensus erat non paruo robore ramus:

Precipitem effractus rettulit ecce solo.

Cura, fides, probitas (fueris n' si predirus astu

Et uafro ingenio) paruipurata iacent.

07051

5498
B 8215.2

